

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

KATILIN SAHIDI

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

ALGAN
SEZGİNTÜREDİ

A P R I L

Yayın No: 132

1. Baskı: Kasım, 2014

ISBN: 978-605-5162-38-2

Yayın Yönetmeni

K. Egemen İPEK

Editör

Aslı TOHUMCU

Kapak Tasarım

Eralp GÜVEN

motto

mottovs.com

Sayfa Tasarım

Adem ŞENEL

Baskı

Ayrıntı Basımevi

Yayın

A.P.R.I.L. Yayıncılık

Tarık Zafer Tunaya Sokak

21/3 Gümüşsuyu-Beyoğlu-İSTANBUL

Tel: (00 90) 212 252 94 38

Faks: (00 90) 212 252 94 39

www.aprilyayincilik.com

bilgi@aprilyayincilik.com

Katilin Şahidi

Algan Sezgintüredi © 2014

Bu kitabın yayın hakları April Yayıncılık'a aittir.

Her türlü yayım hakkı A.P.R.I.L. Yayıncılık'a aittir.

Bu kitabın baskısından 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Yasası Hükümleri gereğince alıntı yapılamaz, fotokopi yöntemiyle çoğaltılamaz, resim, şekil, şema, grafik vb yayınevinin izni olmadan kopya edilemez.

KATİLİN ŞAHİDİ

**ALGAN
SEZGİNTÜREDİ**

*Dr. Yahya Demirdelen, Çağlayan Çevik
ve Aytuğ Yıldırım'a teşekkür ve sevgilerimle.*

Pişmiş TavukHindi, Dört (1+3) El Silah Sesi, Olay Mahalli 101, Papaz Kaçtı ama Nasıl Kaçtı Meselesi, Bir Sürü E, Bir Sürü Belki, Bir Sürü Herhalde ile Occam'ın Usturası Eşliğinde Kafası Çorbaya Dönen Kurtlu ve Sahte Başkomiser Vedat

Odunmuşum demek. Bunca sene yaptıklarımla, dangalağın önde gideniymiş bu herif, kanaati uyandırmıştım anlaşılan. Sahiden bu kadar sığ mı tanıtmıştım kendimi? Hayır, hiç mi akıllarına gelmemişti? Oncasına yan bakmışlığımı bilirken buna bir defa dahi yan bakmamışlığım hiç mi bir şey söylememişti?

Angaryaya, hindiye, yılbaşı programına beklenmedik ilaveye boşuna kızmışım; esas numara, esas plan başkaymış meğer. Samimiyeti, iyi niyeti bilmesem çok daha beter davranırdım gerçi. Alın hindinizi, başınıza çalın türü gönül kırmaya, yahut elime tutuşturulan fırın tepsisini yere atmaya kıyamayacağımdan, daha ilk imalı bakışta, ilk kıkırdama emaresinde tepsiyi kibarca iade eder, iyi seneler diler, onca yılın sigarası yüzünden on yüz bin solukta çıktığım beş katı gerisingeri uçarcasına iner, dışarı çıkar çıkmaz komploculara telefon açar, kalayı basardım.

Tamam, kırk ikinci yaşıma çeyrek kalmıştı; zaman dediğimiz, kavramsal mıdır, hepten görelî midir, dümdüz müdür, dairesel midir, ne zıkkındır bir türlü kafalarımızın hakkıyla basamadığı nane akıp gidiyor yahut dönüp duruyordu, kabul. Tamam, şimdiden baş göstermeye başlayan düşüşün, hele bırakılsam kendime hiç mi hiç bakmayacağım bilindiğinden, arada şansa ağır bir hastalığa yakalanmadan yaşlanabilsem bile nereye varacağı üç aşağı beş yukarı belliydi. Tamam, eskisi gibi değildim; belki deneyimlerden, belki ne nedir meselelerine yavaştan ve azıcık aymaya başladığımdan,

birkaç sene öncesine göre çok daha sakin, hatta ne demeli, çok daha yumuşaktım. Tamam, elbette anacığım gittikçe yaşlanıyordu; bu yaşta hâlâ kendime baktırmam, gıkını dahi çıkarmasa bile en hafif terimiyle ayıptı, kabul. Babamla sonbaharlarını terk etmek üzereydiler ve devamı, filmin sonu, doğal ve acıklı haliyle herkesçe biliniyordu. Tamam, genişlik bir noktadan sonra bencilliğin çirkinliğine kayıyordu, savunulacak yanı yoktu; evet, elbette farkındaydım.

Ama bu kadarı fazlaydı.

Tefo, “Bu yılbaşı Nilgün de bizle,” dediğinde pek memnun kalmamıştım. Ama öyle fazla kızmamış, birkaç sene önce yapacağımın aksine, hiç söylenmemiştim. Her yılbaşı gecesini baş başa geçirmeliyiz türü bir derdim yoktu çünkü. İsterdim, o ayrı; ama istemek başka, şartlar başkaydı. Tefo’yla on yaşımızdan beri aynı kaba hacet görme derecesinde birlikteydik, malum. Haliyle ayrı zamanlarda yerine getirdiğimiz vatani görevlerimiz ve bir seferinde hoş bir hanım yüzünden ayrı kalmamız haricinde tüm yılbaşı gecelerimizi, kiminde maaile, kiminde başka türlü ama hep birlikte geçirmiştik. Gene birlikte geçirecektik ve ister Nilgün ister başkası, fark etmezdi.

Kendini annemin dış temsilciliği türü bir göreve, yanımda çalışmaya başlamasının ikinci, bilemedin üçüncü ayı dolarken atamasından bu yana yediğime, içtiğime, soğuklarda yeterince giyinip giyinmediğime kadar her şeyeime karışan, adam çarpamayan cin sekreterimiz Nilgün’ü severdim ayrıca. İtirazım yoktu gelmesine. Ama gerek de yoktu. Yoktu; çünkü geçen altı küsur yılda, iş dışında hiçbir yerde, yılbaşı ne, hiçbir şekilde, hiçbir, nasıl diyelim, ‘sosyal okazyonda’ bir araya gelmemiş, gelmeye kalkmamıştık. Bayramlaşmalı bayramlar haricinde bayramlaşmışlığımız, herhangi bir nedenle yemeğe çıkmışlığımız, hatta ofis dışında bir yerde oturup çay içmişliğimiz bile vaki değildi. Annemin hâlâ arada ve hesapta benden gizli telefon edip rapor aldığını biliyordum; ama o ikisinin arasındaki bir şeydi ve çoktan gündelik yaşantımın diğer arka plan seslerine karışmıştı. Başlarda söylenmemiş değildim ya, artık aldırımyordum. Hatta ilgilenilmek azıcık hoşuma bile gidiyordu.

Ama o kadar. Diyeceğim, Nilgün'le hafta sonları çalışma gerektiren istisnai vakalar dışında sadece hafta içi, acil bir durum yoksa, yahut herhangi bir iş peşinde koşmuyorsam ofise gittiğimde merhabalaşır, günün getirdiklerine göre beş ila yirmi beş, bilemedin elli beş satır arası laf ederdik. Bir de arada bunla dalga geçerdim ve kabul, pek ayıp tabii, bir-iki defa abartıp gözlerini buğulandırmıştım; saklamayacağım fakat sonuçta hepsi, tüm ilişkimiz bu kadardı. Gerek yoktu dediğim o. Gerçi birlikte yılbaşı geçirmenin, yeni yıla girmenin gereklilikle ilgisi yoktu tabii.

Ama angarya kısmına kızıp söylenmiştim. Haklıydım. Niye, demiştim. Niye? Neymiş, çok ağırmış. Taşıyamazmış. Ayıpmış ayrıca; hem yaptır, hem taşıt, yakışmazmış. Sanki ben yap demişim gibi. Hem neymiş canım? Asansör varmış. Alt tarafı asansörle indirip kapının önüne kadar taşıyacak, arabaya koyacakmışım. E, madem asansör var, çağırsın bir taksi, iki midir, beş midir, kaç metreyse taşıyıversin kendisi! Hatta taksinin parasını da vereyim; geldiğinde ben karşılar, alırım arabadan, eve kadar taşıyım, demiştim. Cık, olmazmış efendim; ayıpmış. Hem o kadar zahmet etmişmiş kızcağız. Etmeseymiş! Bana mı sormuş ederken? Âdetmiş, yılbaşında hindi yenirmiş. Sanki bildik bileli her yılbaşında yiyorduk, aman bu sene eksik kalmayacaktı! Hem kim sever hindiyi? Aman çok canım çekti, hindi yiyelim diyecek kimse tanımiyorum. Kurudur bir kere eti. Çiğnedikçe adamın ağzında büyür. E, senede bir ve kim bilir kimin âdeti ama âdettir ve âdettendir diye aklına gelecek denli sevmiyorsan neden yiyesin? Tamam, arada füme göğüstü falan, kahvaltıda, sandviçte falan fena gitmiyordu; ona bir şey demiyorum. Ayrıca ben elimi sürmesem bile kırk çeşit ürününü alıp afiyetle yiyene de diyeceğim yok elbette. Ama kasaba, süpermarkete gidip kızartayım, iç pilav yapayım, kestaneyle, bilmem neyle doldurayım, afiyetle yiyeyim, aman ne leziz düşüncesiyle hindi almıyorsun, onu diyorum. Bunları yapan varsa bile, en azından ben tanımiyorum. Ayrıca, tabii kuşcağızın suçu yok; ama sonuçta bütün dünya bizi bunun adıyla biliyor, kırk kötü espri yapıyor. Bir noktada dokunuyor haliyle. Bizde kimse, belki Hindistan'la pek futbol maçı yapmadığımızdan ve kriketle

uzaktan yakından ilgilenmediğimizden, hindi dolması yapacağız, hindi-Hindistan ah-ha-ha, aman ne komik türü seviyesiz espri yapmaz, malum. Aslında şimdi düşününce, sırf Levant Company denen ve o dönemde, herhalde Türkiye Tacirleri ki öylesi pek nahoş görünüyor veya Türkiyeli Tacirler şeklinde çevrilebilecek ‘Turkey Merchants’ lakabıyla bilinen sömürgeci şirket, Madagaskarlı akrabaları Gine Tavuklarını (*Numida meleagris*) getirdi diye İngiliz elerinde ‘Turkey Birds’ adını alıp sonradan Amerika’dan getirilen hindiler (*Meleagris gallopavo*) öncekilerin türü görüldükleri için ‘Bird’ü düşüp ‘Turkey’ye ve espri malzemesine dönüşmüş bu gariban kuşlardan çok, esasen boşluğa zinhar gelemeyen dile kızıyordum galiba. Aynı nedenle Hindistan zannedilerek keşfedildiği için, Amerika’dan ‘Indian Corn’ adıyla getirilen mısıra ‘Turkey Corn’ dermiş mesela bu İngilizler. Buradaki ‘Corn’ düşse ve hindi yerine mısırın adı Turkey oluverseymiş, koçanı-tanesi falan, gene aynı tarz espriler yapılır mıydı acaba? İngilizlerden sekizer-beşer yediğimiz maçlar unutulmadığı sürece yapılardı herhalde.

Hem bana neydi başkasının âdetinden? Amerikalı mıyız biz, şükran günü mü kutluyoruz anasını satayım, demiştim sonra. Gül-müştü benim zirzop. Madem başkasının âdetinden sana ne, kutlama o zaman yılbaşını kontrastını çekivermişti. O başka, bu başka ka-çamağına yatıvermiştim ama para etmemişti. Ulan, demişti, işine gelse zaten gâvur âdeti hatta misyonerlik çalışması, diyeceksin. Pa-gan geleneğine, kış dönümü bilmem nesine dayanıyor aslında ama hain emperyalist ve Hıristiyan Batı, gül gibi dimağlarımızı bunun üzerinden eğlence vaadiyle zehirliyor, iyiliksever Demre Piskopo-su’nu kirli emellerine alet ederek sinsice bilinçaltılarımıza saldırıyor ve ayrıca, madem Hz. İsa’nın doğumunu kutluyoruz, çam süs-lüyoruz, o zaman Kutlu Doğum Haftası’nda da gereğini yapalım, yok şu, yok bu, diyeceksin, demişti. Diyeceğim, derim tabii, yalan mı, dememişim cevaben. Derdim istesem; ama sırf kapris uğruna, etiketi söküldüğü anda herhangi bir diğerinden farkı kalmayacak tek bir gece için hiç inanmadığım tarafları kulaktan dolma bilgi-lerle bezeyerek savunup zırvalayacak adamlardan değildim. Ha, suratının ortasına bir tane patlatmak istemedim desem, yalan tabii.

Yelkenleri indirmiştim sonunda. Esasen ne hindinin suçu vardı ne dilin. Kabahat futbol ile gereksizce ve muhtemelen kasten yanlış yönlendirilmiş ulusal gururdaydı. Kızmam, söylenmem, bir noktadan sonra abesti elbette. E, iyi ama bunca yüklenilmez ki adama! Neymiş, alt tarafı arabayı apartmanın önüne çekiverecekmişim. Göztepe'nin tıklım tıkış ara sokaklarında, hem de yılbaşı günü araba park edecek yer bulmak kolaydı sanki. Yok, illa Vedat gidecek, illa Vedat taşıyacak. Vedat ayı ya. İşi gücü yok ya Vedat'ın.

Gene de gitmiştim işte. Tefo'nun öğle vakti, "Bak, altı-altı buçuk gibi gideceksin, unutma," derkenki sırtışına hiç dikkat etmemiştim. Arabayı uzağa park etmesi ayrı, gelişimi kapıcının çöp toplama saatine denk getirdiğim için asansörün sürekli meşgul olacağını, beş katı onca yılın onca sigarası yüzünden yüz bin yirmi yedi solukta çıkıp hindiyi, basamakları görmek için yanda tutmak zorunda kalarak beş kat aşağı taşıyacağımı bilemezdi. Sırtmasını Nilgün'ün kapısına tıknefes varana dek sadece angarya buyurmasına bağlamıştım başta; onu diyorum.

Ama şimdi elde tepsi, basamakları iniyordum ve içime başka bir kurt düşmüştü.

Soluğum düzelip öksürüklerim kesildikten ve dizlerimin titre-mesi azaldıktan sonra çaldığım kapıyı Nilgün değil, ilk defa karşılaştığım annesi açmıştı. Makyaj ve giyimine bakarak altmışla-rının ilk yarısında tutunmaya çabaladığı düşünülebilecek kadının beni karşısında görmesiyle yüzünde, sanki merhaba teyzeciğim ya da taş çatlasa yirmi görünen yaş farkında teyze demek yerine abla demek daha uygun kaçabileceğinden ablacığım, Süper Loto'yu tut-turdunuz, hanidir devrediyordu, aha bu da on yüz milyonluk çe-kiniz; hiç tanımadığınız akrabalarınızsa az geriden geliyorlar ve onlar yetişmeden, hazır siz zahmet etmeyin diye kuralları çiğne-yip ayağınıza kadar gelmişken, artık gönlünüzden ne koparsa he-sabı üç-beş sakal atarsınız, demişim gibi kararsız güller açmıştı. Kadıncağız güllerini hiç soldurmadan içeri seslenmiş, Nilgün pek şakır bir sesle hemen geleceğini beyanla sözünü tutmuş, üzeri boy-dan boya alüminyum folyoyla örtülü ve kenarlarına, herhalde rahat

tutayım, pamuk ellerim yanmasın hesabı kâğıt havlular sarılı sıcak hindi dolmasını barındıran tepsiyi elime tutuşturmuştu.

Bahsettiğim kurtsa, Nilgün, elime tutuşturulan tepsinin taşıyamayacağı denli ağır olmadığını fark etmemin hemen ardından, amma abartmışsın yollu dalga geçmeye hazırlandığım, siyah ve doğruya doğru pek sade ve hoş elbisesinin üstüne yağmurluğunu geçirip ardından pabuçlarını giyerken düşmüştü içime. Teyze/abla, kızını Amerikan usulü bilmem ne balosuna yollayan anne edasıyla görücü gelmeden önce yollanan ön-görücüye düzülecek türden övgüleri sıralamaya başlamıştı çünkü. Efendim, pek hamarattı kızı; dolmanın nefasetine bayılacaktım ama dolma neydi, o-ho, daha neler geliyordu elinden Nilgün'ün. Çamaşırı, ütüsü, dikişi...

Başına çorap örüldüğü hissine kapıldıkça kapılan, kırk ikisine meyletmiş bekâr patronunu elde tepsi kapıda bekletmek dışında kusursuzdu kızı.

Nilgün'ün, annesini abartmaması, artık utandırdığı yollu uyarısındaki bunun altında başka şeyler yatıyor havası kurdumu iyice uluturken (içe düşen kurt o kurt değil, farkındayım ama ketenpereye getirilmişlik hissimi daha bir anlatıyor geldiğinden böyle diyorum) müstakbelliği kendine çoktan yakıştırmış kuşkusunu gözüme sokan anneye yarım ağız iyi seneler dileyip merdivenlere hamle ettim. Nilgün'ün annesini öpüşünde ve iyi seneler dileyişinde bile kıkırdama duyuyormuşum gibi gelince iyice tepem attı ve merdiven aşağı ilk adımım ile birlikte, kurulduğu hissine kapıldığım tuzağı çözümlemeye giriştim.

Hep aynı şeydi. Ailemin tek çocuğuydum. Yıllarca saplık edebilecek bir balta bulamadıktan sonra karşıma hayallerimin işi diyebileceğim bir fırsat çıkınca balıklama dalmış, kitaplarla filmlerden bildiklerim veya bildiğimi sandıklarım dışında hiçbir bilgi ve deneyim taşımamama aldırmadan özel dedektifliğe girişmiştim. Baltaya saplığımın iyice belirginleşmesi ve özel dedektiflikten ev geçindirecek ölçüde para kazanabildiğimin, öncekilerin aksine bu sefer maymunluk edip işi yarıda bırakmayacağımın ortaya çıkmasıyla birlikte, askerden dönüşümden beri su yüzüne bir çıkıp bir

batan, artık vakit geldi yollu evlenme, yuva kurma, torun isteriz, anacığına-babacığına yük olma artık bre hayvan, vesaire havaları başlamıştı gene. Başlamıştı başlamasına ama söz konusu yaklaşımlara geçmişte sunduğum, aldırmaştıktan hiddetlenmeye uzanan yelpazedeki tepkilerim yüzünden kimse karşıma geçip lafa doğrudan girişmiyor, söz konusu havalar yoğa karışmadan hissiyat ile birkaç ima düzeyinde kalıyordu. Artı, ergenliğe erişmemden itibaren ilişkimizi ben sana noktalı yerleri gönlünüzce doldurunuz olamazsın demedim, adam olamazsın dedim pozlarıyla götürmüş babamın, artık nereden çıktıysa takınıverdiği ‘Karışmayın çocuğa,’ tavrını da arkama almıştım. Gündüzlerini çizgi film izleyip gazete okuyarak, akşamlarınıysa haberinden dizisine neye denk gelirse hepsine ayrı söylenerek geçiren babamın bu yeni tavrında, kıskanç eş takiplerinin arasına altı küsur senede biri felsefi, azıcık sanrılı ve bol dayaklı toplam üç cinayet ile ülke çapında tanınmamı sağlayan bir kayıp çocuk vakasını çözmenin de sıkıştığı özel dedektifliğime ufaktan saygı duymaya başlaması mı, yoksa yaşlandıkça biraz yumuşaması mı etkendi, emin değildim ama rahattım.

Haliyle, “Bunları bir araya bir getirelim, bakalım, şimşekti yıldırımdı bir şeyler çakar belki,” türü bir tema barındırdığından kuşkulanmaya başladığım planın annemin başının altından çıkabileceğine fazla ihtimal vermedim. Benimkinin üzerine babamın söylenmesini göze alamazdı çünkü. Hayır, böyle bir hamleyi ancak benden fazla çekinmeyecek biri veya birileri yapabilirdi. Olası hailerse gayet açıktı: ya Ayla kendi başına bu işe girişip Tefo’yu evlilik protokolleri, sopa ucunda havuç sallandırma veya artık hangi eş zorlamaları kullanılırsa kullanıp alet etmişti ya da benim can arkadaşım işe en baştan dâhildi.

Baş göz etme çabalarında anlaşılmayacak yan yoktu. Ayrıca kötü niyet söz konusu değildi; biliyordum elbette. Ama Nilgün? Niye Nilgün? Şöyle sarışın veya esmer ama illa bol kıvrımlı, filmlere layık tipler yerine, Tefo’nun bastırmasıyla işe almamızdan bu yana, evet, kalın kafalıysam o kadar değildim ve elbette farkındaydım, bana karşı özel bir ilgi geliştirmişti Nilgün. Az evvel dediğim gibi, üstüme başıma, sağlığıma, moralime neredeyse annem

kadar dikkat ediyordu. Bunları görüp anlam çıkaramamak için benimkinden daha has odunluk gerekirdi, eyvallah. Eyvallah ama bir, Nilgün yanımda çalışıyordu. Maaşını veriyordum demeye getiriyorum ki böyle durumlarda ilişkinin çerçevesi malum, başka durumlardan farklıdır. Aramızda samimiyeti öyle ya da böyle sınırlayan bir ekonomik çıkar ilişkisi vardı. İki, elbette övünülecek bir şey değil ama sonuçta Nilgün'ü ta en baştan beri, kimi noktada hakarete varan zırvalarıma hem de hiç iplemeden hedef seçiyor, sürekli bir şeyler buyuruyor, canım çektiğince tersliyordum. Bunlara katlanmasının ardında aşk-meşk işleri değil, doğrudan sözünü ettiğim bu ekonomik ilişkinin yatması muhtemeldi. Sonuçta hem fena maaş almıyordu hem de o yıllarda iş bulmak bugünkü kadar zordu.

Neyse, dedim ilk kat bittiğinde, sıcağına alıştığım hindiye düşürmeden elimden geldiğince hızlı inmeye devam ederek; tüm karpisime, hor görmeme, ağlatmaya varan kimi uyuzluklarıma, hepsine katlanmasının altında maddi çıkar yatmıyor sayalım, dedim. Diyelim ki dedim, bana cidden âşık ve bütün cefakârlığı aşkından kaynaklanıyor. Peki. Hatta bunu Ayla sansarı iyice kavradı; eh, karta kaçma dönemim hepten geldiğinden ve üstüne bir de zırt pırt kapılarına dayanıp kocasının ailesine ayıracağı zamandan tırtıklamamdan bıktığı için böyle bir ayarlama işine girişti diyelim, dedim. E, ulan, bu kadar mı duyarsızsınız? Benim ne hissettiğimi, falan, onu diyorum, kimse sormuyor muydu? Cık. En azından Tefo izin vermezdi. Vermemeliydi. Verdiyse ayıp etmişti. Cık. Vermemiştir. Kesin Ayla bu günü planlamış, onca kaynayan mideme aldırmadan maşallah, ne diyelim, zaten çağlardan beri yapılıyor bir de ben yapmayayım ve hayvancıklara haksızlık etmeyeyim ve görünüşüne bakarak yiyordur herhalde deyip Jaba'ya benzeteyim, *Yıldız Savaşları*'ndaki Jaba misali tıkindığımdan, kalbime giden yolun illa midemden geçmesi gerektiğini düşünerek Nilgün'e dolmayı yaptırmış, Tefo'ya durumu sonra açıklamıştır. Evet, evet, kesin öyleydi. Kara kurumun, Nilgün'ün yılbaşını bizle geçireceğini söylerken bıyık altından sırtması kesin bundandı. İtiraz edebileceği nokta çoktan aşıldığından oturup seyretmeye karar vermişti herhalde.

Peki, Nilgün haberdar mıydı bu plandan? Kıyafetine, saçına, makyajına, saklamakla uğraşmıyor görüldüğü heyecanına bakılırsa öyleydi. Öte yandan, bu tür bir gecede giyilmesi anormal kaçmayacak bir elbiseydi sırtındaki. Ben de temiz gömlek, ütülü pantolon giymiş, tıraş olmuşum mesela. Hım.

Bir ve ikinciden sonra haliyle üçüncü geliyordu: Davranışlarından durumu anlamak ayrı, o güne dek Nilgün'e hiç 'o gözle' bakmamıştım. Neden bakmamıştım peki? Son birkaç yılda azalmıştı biraz ya, doğruya doğru ve belki pek hoş değil ama tanıyıp kafamda yahut gönlümde konumunu belirleyene kadar karşı cinsten herkese istisnasız aynı gözle bakardım; bilen biliyor, yalan söyleyecek değilim.

Ama Nilgün'e hiç öyle bakmamıştım ve bakmadığımı daha şimdi fark ediyordum.

İşin ayıbı, doğru dürüst tanıımıyordum bile Nilgün'ü. Bir kamu kuruluşunun üst kademelerinde memur babası on bir sene önce, Nilgün yirmi beşindeyken vefat etmişti. Bildiğim kadarıyla ailesi birkaç göbek İstanbulluydu. Ablası turizm işleriyle meşgul bir adamla, büyük otellerden birinde müdür müydü neydi, evlenip Antalya'ya yerleşmişti ve Nilgün, annesiyle oturuyordu. Annesi ne yapardı, başka akrabası var mıydı, bilmiyordum.

Nilgün işe girdiği günden bu yana müthiş zekâ gösterecek bir şey yapmamıştı ama kafası fena çalışmıyordu. Neşeli, iyi niyetli ve anaçtı. Dedikodulu, bol resimli magazin dergileri ve bulmacalarla sosyal paylaşım siteleri denen, bir türlü, belki yaş icabı, belki kendimi olur olmaz sergilemek fikri bana hiç cazip gelmediğinden bir türlü ısınamadığım zıkkımlarda bolca vakit geçirmesi dışında ne sevdiğini veyahut ne demeye otuz altısına kadar evlenmediğini, geçmişinde herhangi bir yürek yarası bulunup bulunmadığını hiç bilmiyordum. Bendenizin, klasik sert hafiyeliğin elzem geçmiş ögesi, sertliğinin esas kaynağı türünden bir kalp sancısı, onulmaz bir kaybı, bir ukdesi, karanlık bir sırrı yoktu mesela. Üç romanın birinde dayak yiyip ikisinde iki farklı yöntemle bayıltılarak ve arada bolca 'renkli' laf kullanarak ve tensel eylemleri, ayrıntısına

girmemeye özen göstererek amaihlmal etmeyerek diğer polisiye klişelerimi yerine getirmiştım gerçi. Üç aşağı beş yukarı tanıdığım herkes kadar sıradan, hayır, ayıp etmeyeyim, normal görünen Nilgün'ün klişeleri, karanlık sırları, ukdeleri var mıydı peki? 'O gözle' bakarken bunları görebilir miydim?

Hımladım, soluma alabildiğimce aldığım tepsinin sağından basamaklara bakarken, zihnimde Nilgün'e 'o gözle' bakmayı denedim.

Hım.

Cık.

Hım.

Eh.

Hım.

Sokakta görsem dönüp bakar mıydım, doğruya doğru, belki bakar belki bakmazdım. Hoş, sokakta gördüğümde dönüp baktıklarım sınıfına girebilecek hanımlarla yaşadıklarım, sokakta döndürüp baktırmanın hormonsal patlamadan aygırlaşmaya uzanan dönemde sanılan kadar olmadığını öğretmişti. Ayrıca genişleyişini berberde ayda bir takip ettiğim tepe kelimle her türlü boy aynası, vitrin ve benzeri yansıtıcı yüzeyde kendini gösteren göbeğim ve şöyle bir salsam yarıdan çoğunun beyaz çıkacağını bildiğim sakallarımın bana, zamanıdır artık ve sadece Lale değil, zaten ayak uyduramadığın, her sorunun ve ünlemin sonuna gereksizce ki yapıpıştırıveren, hiçbir şeye ay, inanamayan ve her şeyi vauv, müthiş bulup dünyayı bildiğinden çok farklı algılayan, anlamını bilmediğim ama tahmin edebildiğim, sözlüklere henüz alınmamış ama elbette alınacak 'atarlanmak' türü sözcükler kullanan yeni neslin dişileri de yakında sana amca diyecek, seçenekler azalıyor mesajını verdiklerini düşünebilirdim. Üstüne üstlük epeydir bir gönül ilişkisi, ne bileyim...

Hım. Belki.

Razı gelmenin zamanıydı belki. Batan güneşe doğru atımın sırasında tek başıma kaç sene daha uzaklaşabilirdim? Hım. Hem daha ne istenebilirdi? Sadıksa sadık, içtense içten, ilgiliyse haddinden

fazla ilgili... Ayrıca sokakta döndürüp baktırmasa bile hiç baktırmayacak, yahut baktığına pişman edecek türden değildi ve bir başka ayrıca, ayrıca ne kalas olursam olayım o denli sığ değildim.

Ardından, 'E, madem öyle bakmayı deniyorum, bir de olsa nasıl olurunu deneyeyim,' diyerek devam ettim. İlk aklıma gelen yanıt, 'saçma olur'du. Yani, de ki şu saate kadar zerre kararmamış hava karardı, şimşekler çaktı, yıldırımlar düştü, Eros'un oku on ikiden vurdu ve bir şekilde yeni yılın ilk gününe bir takım vaatlerle uyanık. Ne yapacaktık? İşe el ele mi gidecektik? Sabahları Tefo'dan sonra gidip Nilgün'ü de mi alacaktım? E ama çok yorulmamışsam birden önce yatmıyor, acil durumlar dışında ondan önce kalkmıyordum ben. Nilgün'se sabahın köründe ofise gider, kafasına göre erken çıkıp gitmemişse Tefo'yla, diğer durumlarda yalnız başıma ofise geldiğimde beni veya bizi karşılardı. Ne yapacaktım? Aman, artık bir 'ilişkim' var diye her sabah erkenden dikilip koşturacak mıydım? Haydi, onu geçtim, bir şekilde hallettim diyelim ki zaten esas meselenin, yani 'ofis içi gönül ilişkisinin' yanında önemsizdi. Ayrıca, kadın dediğin evde oturmalı tarzı adamlardan da değildim. Hani, bir şeyler oldu, vesaire, iş ortamında yürümez hesabı işten çıkarmaya kalkabilir miydim?

Cık.

Hâlihazırda her şeyime karışıyor veya karışmaya çalışıyordu Nilgün. Tamam, ilgisi, dedim ya, hoşuma gidiyordu ama işime gelmeyince en kibar ifadesiyle 'Sana ne?' çekebiliyordum. İlişki demek bağ demek, bağ demek özgürlük gitti gider demek kısımlarını önemsemiyordum; onu belirteyim. Bir kadına bağlanıp hepten kolları açık bekleyen diğer yüz binlercesinden vazgeçmeyi dert edenlerden değildim. Az denemeyecek sayıda gönül işi çevirmiştim çevirmesine ama öyle tek eşliliğe veya uzun süreli birlikteliğe gelemeyecek, ha bre kaşınan, sağa sola bulaşma seçeneğini yitirmek istemeyen, uçana-kaçana sıkma derdinde azılı çapkınlardan da değildim. Ama ne bileyim, bu tür şeylerin getirdiği başka bağlar, başka sorumluluklar vardı. Kendi başınayken yaratabileceğin üzüntü veya acının şiddeti, evli barklıyken başına

gelebileceklerin doğuracağı sonuçlarınkinden daha azdı (Ebeveyni zaten varlar, ebeveynliğin doğası gereği zaten üzülrler diye saymıyorum; ilavelerden, seçerek hayata alınanlardan bahsediyorum). Tamam, genelde kıskanç veya kuşkulu eşlere hizmet veriyorduk; öyle feci tehlikelere maruz kalmıyorduk ama başımıza hiçbir şey gelmiyordu diyemezdik. Gelecek kısmına aldırmadan girilen ilişkilerde bunları fazla dert etmeye gerek yoktu ama evde bekleyen varken, hele evde bekleyen ne yapmaya gittiğini biliyorken iş değışirdi. Mesela Tefo, üç sene önce maruz kalıp yara almadan sıyrıldığımız kurşun yağmurunun ardından ailesini düşünerek mesleği bırakmaya kalkmıştı. Sonra dayanamayıp geri dönmüştü dönmesine ama endişesinde haksız değildi.

Sonra, işin ‘uyuşma’ yanı vardı. Nilgün’ün boyu boyuma denk sayılırdı ya, huyu huyuma ne durumdaydı, bilmiyordum fazla. İşyerinde türlü zırvamı çekiyordu çekmesine ama çektiği türlü zırva, benim toplam zırvalarımın, bilemiyorum, yüzde onu, belki yirmisi falandı. Mesela bir-iki program ve maç dışında, arada ilgimi çekecek nadir bir şeylere denk gelmedikçe televizyon izlemeyi neredeyse tümünden kesmiştim. Nilgün’ün bir araba yerli dizi ve yarışma programını takip ettiğini biliyordum. İlk zamanlar bahsetmeye kalktığında birkaç defa, kibarlığa hiç kalkışmadan terslemiştim. Bir daha lafını açmamıştı. Hâlâ aynı şeyleri izleyip izlemediğini bilmiyordum ya, öyleyse ne yapardım? Tefo, Ayla yüzünden hiç seyretmeyeceği bir sürü programı ve diziyi seyrediyordu. Ben onunkilere uysam o benimkilere uymaya çabalar mıydı? Ya diğer zevklerim? Bilimkurgusundan korkusuna, pek bayıldığım klasiklerden en ağır-larına filmlerimi gönlümce izleyebilecek, kitaplarımı canım çektiğinde okuyabilecek miydim? Çok daha ağır basan sebepler söz konusu değilse kaçırmamaya gayret ettiğim Beşiktaş maçları yüzünden iki televizyon mu almak gerekecekti? Takım tutuyor muydu, futbola ilgisi var mıydı, onu bile bilmiyordum.

Daha tonla şey vardı. Mesela, yemek seçmemekle birlikte çok tercih etmediklerim önüme konduğunda tadımın kaçmasına ne kadar katlanabilirdi? Karşılıklı ödün vermek mi gerekecekti? Gerekecekti elbette; görüp anladığım kadarıyla evlilik böyle bir şeydi

ama nereye kadar veriliyordu ödün? Salata yapıp sofraya kurmakla kalır mıydı yoksa ötesi var mıydı?

Abartıyor muydum yoksa?

Sonra veya hepsinden önceyse Tefo vardı. Nilgün yakınlığımızı biliyordu. Ama ilişki farklı boyuta geldiğinde ne kadarına göz yumardı? Şimdi rahattım, bağım yoktu. Yaptıklarımızda ensesindeki ipi hissederek hareket eden Tefo'ydu. İpinin izin verdiği yere kadar hareket etmek, uymak bana bağlıydı ve alışmıştım. Peki, aynı ip bana da bağlandığında, hareket alanımız iyice kısıtlandığında ne duruma gelirdik? Ona da mı alıştırdım? Biraz sızlanmalı uyum sürecinden sonra teslim bayrağını çekip gene eyvallah mı derdim?

Ayla'nın Tefo'yla, eski şiddetini kaybetse bile hâlâ süren alt alta üst üste yaşantımıza, belli ölçüde kabullenmekle birlikte, içten içe bozulduğunu biliyordum. Nilgün veya bir başka kadınla 'ciddi' ilişkiye girmemin işine yarayacağını düşünmüştü belki. Hım. Yanılıyordu ama. Yoksa yanılmıyor muydu?

Peki, diğer olasılık gerçekleşirse ne yapardım? Yürümezse yani. De ki aklım yattı, tamam dedim, sabah kalktık, her türlü çekinceyi kenara attık ve ofise el ele gittik. Denedik diyelim. Denedik ve bir süre, mesela birkaç ay sonunda baktık, yürümüyor. O zaman ne yapacaktım? Olmadı ama arkadaş kalalım; sen sekreterliğe, ben patronluğa devam mı diyecektim? Bugüne dek gönül ilişkisine girdiğim hanımların hiçbirisiyle bittikten sonra arkadaş kalmamıştım. Hoş, kaybetmeye, hayatımdan çıkarmaya dayanamayacağım biri olmamıştı hiç. Nilgün, sırf sekreterlik vasfıyla bile hayatımın parçasıydı. Sevgililiği yürütemedik ve ötesine katlanamam, her gün göremem seni, deyip işten mi çıkartmam gerekirdi? Vicdanımın uykuya yatacağı tutup çıkartsam yokluğunda zorlanmaz mıydım? Hayatıma kattıklarına bugüne dek fazla önem vermemiştim. Öyle değil miydi yoksa? Tefo'suz yapamazdım mesela. Yapabilir miydim yoksa? I-ıh. Yok. Nilgün'süz peki? O kadar yeri var mıydı hayatımda? Herhangi bir sekreter miydi? Değildi ama... Dur, sığ değilim diye atıp tuttum ama tüm bu saydıklarım sığığa, başka türlü bir sığığa girmiyor muydu şimdi?

Beşinci kattan böyle hım, belki, acaba, yok yahu, haydi canım diye sayarak ikinciye kadar gelmiştim. Ya da gelmiştik demeliyim çünkü Nilgün hemen arkamda, hiç dinlemediğim için bugün yatırıp işkencenin kralını yapsanız söyleyemeyeceğim bir şeyler anlatıp duruyordu. Geçmeden belirteyim, basamakları elde tepsi inerken düşündüklerim, zırva çıkarımlarım kafamı meşgul etmeseydi gene sonuç değişmezdi. Değişmezdi; çünkü Nilgün'ün, en azından o akşam, o saatte işime yarayacak bir şeyler söylemeyeceğinden emindim. Özü, onca şeyi düşünmeseydim sekreterimin anlattıklarını gene arkaya atar, ne bileyim, tırabzanlarla, duvarlarla falan ilgilenirdim mühtemelen.

Sığ, sığ, evet. Düşündükleri kadar sığdım galiba.

Neyse, ikinci kata vardım; e, vardın ve elbette varacaktın, diyeceksiniz. Haklısınız. Haklısınız ama ikinci kata vardığımızda, daha doğrusu sağ ayağımı basamakların sonuncusundan ikinci katın sahanlığına değdirdiğim ve kim bilir, belki oflayıp puflamamdan, belki Nilgün'ün ardımdan döktüğü sözcük yığınının bugün hâlâ bilemediğim içeriğinin ilginçliğinden veya sırf bahis konusu yığının yığınlığından, merdivenin hemen bitişinde sağda, kapısı battal boy bir çöp kovasının dayanması suretiyle açık tutulan asansörün yanına denk gelen kapıya çıkmış, ellilerinin ortalarında görünen bir adam ve adamın uzattığı çöp torbasını alan kapıcıyla dönüp bize bakmaları yüzünden göz göze geldiğim anda, bilemiyorum, belki orada ve o anda hiç beklenmediğinden acayip gürültülü geldi, bir patlama sesi duydum yahut dördümüz birden duyduk.

Beş mi on mu bilmesi zor ama hemen ardından değil, birkaç saniye sonraysa ikincisi, ikincisinin ardından neredeyse hiç bekletmeden üçüncüsü ve üçüncüsünün ardından aynı zaman aralığını koruyan dördüncüsü geldi.

İlkinde herhalde şaşkınlıktan gıkını çıkaramayan Nilgün, art arda gelenlerle eşzamanlı toplam üç çığlık attı ve kim bilir, belki erkeksi odunluktan, belki Yusuf merkezlerimiz hızla büzüştüğünden ve karıncalar aynı anda dört bir yandan dört bir uzvumuza doluşuverdiğinden, biz diğerleri, bendeniz ve üstü örtülü hindi,

ellilerinin ortasında görünen çöp torbalı adam ve çöp torbası ve torbaya uzanan kapıcı ile battal boy çöp kovası, tırabzan, duvarlar, asansörünki ve diğer iki kapı ve kim nereden bulduysa ‘apartman otomatiği’ adını alıvermiş merkezi aydınlatma ampulü, patlamalar devam ederken birbirimize bakmaya devam ettik.

Dört el ateş edildiğini ve dört el ateşin, sahanlığın ortasındaki değil, sonundaki diğer, bir alt kata inen merdivenlerin başındaki daireden geldiğini anlamamızın çok uzun sürmemesinde içgüdüsel bir kavrayış mı, yoksa kültürel yerleşmişlikler mi rol oynadı, bilemiyorum. Bakışma seansından, belki meslek, belki sönmek bilmeyen macera hevesi icabı ilk ben sıyrıldım. Fakat aynı anda, elimdeki fırın tepsisini ne yapacağım, yere koysan konmaz, dönüp Nilgün’e versem belki kâğıt havlular işe yaramaz, hâlâ sıcak sayılır ve elleri yanar, olmaz, atsam onca emeğe yazık ve elde tepsiyle olaya hiç koşulmaz düşüncelerine takılınca, az evvel kapıcıya çöp torbasını uzatan adam, ben davranamadan ve çöp torbasını, düştüğünde patlayıp etrafa onca pisliği saçabilme ihtimaline zerre aldırmadan bırakıp, “İhsan!” diye bağırarak fırladı. Durumu belki bir saniye geç kavrayan kapıcı da adamın peşinden seğirtti.

Elde tepsi bakmakla olmayacaktı. Kararımı verdim; Nilgün’e, acil durum, versem hem elin yanar hem ihbar telefonunu edemezsin, kusura bakma artık, demeden tepsiyi, bana yakın ama kapıcının bıraktığı çöp kutusuyla, “İhsan!” diye bağırarak fırlayan adamın yere attığı çöp torbasına en uzak kalacağını kestirdiğim noktaya koyuverdim. Doğrulurken o ana dek yüzüne bakmadığım için bembeyaz kesildiğini anca gördüğüm sekreterime derhal 155 ve 112’yi aramasını söyledim ve ‘Açılın, ben dedektifim’ çekmek üzere atıldım.

Kapıyı yumruklayan ve hâlâ ellilerinin ortalarında görünen beyefendinin, “İhsan! İhsan!” haykırışları kapıcının, “İhsan Ağabey!” bağırışlarına ve diğer katlardan gelen kapı açılmalı, şaşkın sorulu seslere karşırken ne yapmalı sorusuna hızla cevap arayan

beynimin ağzıma sık yolladığı saçma komutlardan birine uyararak, “Açılın, polis!” deyiverdim.

Fakat bu beyin işine şaştığımı itiraf etmem gerek. Ne yapacağım, ne yapmalı türü düşünürken, “İhsan! İhsan!” diye bağırıp kapıyı yumruklayan beyefendinin, yukarıdan lütuf dilenme işini kahpe kader yüzünden sapıtma ölçüsüne getirmemişse adını haykırdığı İhsan Bey’in arkadaşı veya yakını olduğunu; patlama seslerinden dolayı içeride vurulmuş yattığı düşünülebilecek işbu İhsan Bey’in kapıcıya en azından iyi davrandığını çıkarıp derhal not edivermiştim, onu diyorum. Onca kitap okuyup film izlemenin üzerine altı küsur yıllık mesleki kaşarlanmadan dolayıydı herhalde.

Durduk yerde bir değil, dört patlamanın akla şampanyanın su gibi aktığı, biraz erken başlamış bir yılbaşı partisi yerine doğrudan kötü bir şeyi, birinin başka birini kurşunladığını getirmesinde anormal bir yan yoktu. Yani büyük olasılıkla bir cinayet ya da ne bileyim, hani hep ‘temizlerken silahının ateş alması sonucu’ yollu haberler çıkar ya, o türden bir kaza söz konusuydu ve bunu ben kadar orada bulunan diğer dört kişi de düşünmüş veya hissetmişti. O konuda beynime şaşmıyor, aferin falan demiyorum, geçmeden belirteyim.

İkili, ‘Polis’ lafım üzerine şaşkınlıkla duraklayıp kapının önünden çekildi. Aynı anda ışıklar söndü. Kim bastı bilmiyorum, herhalde diğer katlardan biriydi, apartman otomatığı tekrar devreye girince, karşımdaki dehşete kapılmış yüzlere baktım. Onca sene çalışmakla birlikte gereğince hızlı çalışmadığından yakınıp durduğum beynim kapıyı omuzlama seçeneğini beklemeye aldı, yetke bildirimimi bildirim seviyesinde bırakmamam gerektiğini bildirdi.

Alt ve üst katlardan gelen seslerin artışı, ‘olay yerine’ doluşacak insan sayısının, haliyle istenmedik durum olasılığının iyice çoğalacağına işaret ediyordu.

Kafama doluşan olasılıklar ile geçmiş deneyimlerin uyarıları ışığında kapıcıya baktım ve “Sen,” dedim, “hemen aşağı koş; bu dairenin tüm pencerelerini görecektir bir yerde dur ve ekip gelene dek orada kal. Camdan, balkondan birisi çıkarsa avazın çıktığı kadar

bağır ama sakın müdahale etmeye kalkma.” Ardından, artık polise mi yoksa ambulansa mı, herhalde adres yazdıran Nilgün’e döndüm ve kimseyi aşağı indirmemesini buyurdum. Seninki şaşırtıcı bir metanetle tamamdır türünden baş onayını verince, bu sefer yanımdaki beyefendiye aynısını merdiven başında durarak alt kattan gelecekler için yapmasını söyledim. Aynı anda, şu dakikaya dek açılmayan ortadaki kapı açıldı; dağınık saçlar, haftalık sakallar ve gözlükle bezeli bir baş dışarı uzandı. Olay yerine daha fazla sivil sokmamak adına, ona da derhal içeri girmesini buyurdum. Derhal, önce kafa, çıktığı aralıkta; ardından aralık, doğduğu kapıda yitti.

Bilemiyorum, belki cüssem ve işimi bilir pozlarda konuşmamdan, belki naçar duruma düşen insanın içgüdüsel anne, anne yoksa baba, baba yoksa her türlü uyar cinsinden kurtarıcı araması yüzünden yahut daha büyük olasılıkla yaygın ve büyük ölçüde haklı polis korkusundan itiraz etmedi hiç kimse. Kapıcı, az evvel ortadaki kapıdan uzanan kafaya savurduğum sert buyruğumun ardından, bunca şoku nasıl atlatıp harekete geçebiliyor böyle yahut kesin şok yüzünden dedirtecek hızla merdiven aşağı koştu. Diğer beyefendi alt kattan gelen, “Zeki Bey, ne oluyor Allah aşkına?” sorusuna, “Yok bir şey, Nedim Bey. Sakin olun; polis burada. Gelmeyin yukarı,” yanıtını verdi.

Nilgün’den de benzer laflar duydum. Numarama çarçabuk uyuşu şaşırtıcıydı. Kabardığımı saklamayacağım; Tefo görse hem sırtır hem de olay mahallini ve sivilleri mümkün mertebe emniyete alışımı takdir ederdi, biliyordum.

Adını artık öğrendiğim için ellilerinin ortalarında görünen demekten vazgeçeceğim uzun, uzun derken boyu yaş grubunun genel ortalamasının epey üstünde ve bana yakın, kır ve gür ve fönlü saçlı, hafif beygirimsi suratlı Zeki Bey’in merdiven başından ne yapacaksın gibilerinden baktığını görünce, kapıya kulağımı dayadım.

Bir daha söndü ışıklar. Bir daha yandı.

İçeriden herhangi bir ses gelmiyordu. Aslında beklemem yeterliydi. 155’e gelen ihbarların ilgili birimlere hızla aktarıldığını biliyordum. Göztepe Karakolu’na uzak sayılmazdık. Devriye gezen

yahut trafikle uğraşan ekiplerden biri tesadüfen civardan geçmiyorsa, ihbarı alır almaz harekete geçmesi durumunda polisin gelmesi taş çatlasa beş, bilemedin on dakika sürerdi. Ya da yılbaşı telaşı veya gevşekliği artı trafiği, vesaire dersek on beş...

Bir şey yapmalıydım. Silah seslerinin hedefi görünen ve onca yumrukla haykırışa rağmen kapısını açmayan İhsan Bey yaralı olabilirdi. Kısıtlı ilkyardım bilgim, ses çıkmamasına bakarsak en az birinin isabet kaydettiği dört el ateşin açtığı hasara fayda etmezdi; ama gene de yapabileceğim bir şey çıkabilirdi. Ötesi, polisim çektikten sonra bir şey yapmam beklenecekti.

Kapıya baktım. Artık neredeyse her eve takılan ve tanımının verdiği güvenlik hissini gerçekte barındırmadığını çilingir ve hırsız erbabının gayet iyi bildiği çelik kapılardan değildi. Omuzlasam fazla zorlanmadan kırıp açabilirdim herhalde. Yalnız, içeride şampanyalı ama son derece sessiz bir parti yapılmıyorsa ve kaza türü bir şey söz konusu değilse sahiden bir cinayet işlenmiş demektir ve katil, pencereden ya da balkondan Ninja veya Örümcek Adam misali kaçıp gitmemişse hâlâ içeride olmalıydı. Aşağıdan herhangi bir bağırış gelmemişti henüz. Gelseydi duyar mıydım, bilmiyordum; ama birileri illa duyar, şimdikinden farklı koşuşturmalar yaşanırdı herhalde. Çıkarımlarım yanlıştı belki ama çektiğim polis ayağını devam ettirmenin gerekip gerekmediği ayrı, esas insanlık namına bir şey yapmam gerekiyordu.

Işıklar bir daha sönünce kızdım. Tamam, bina eskiydi, eyvallah ama yirmi birinci yüzyılda; azıcık paraya kıyılır, harekete duyarlı lambalardan taktırılırdı alt tarafı. Böyle disko misali yansın iyi değildi. Birileri davranıp bir kez daha yakınca, cüzdanımı çıkardım, afili kartvizitlerimizden birini kıvrıp kapının hemen yanındaki zilin azıcık yanına yerleştirilmiş otomatik düğmesinin altına sıkıştırdım. Mecburen yanacaktı ışık artık.

Kapının önüne geri dönüp, “Zeki Bey,” dedim merdiven başını tutan adama, “içerideki... İhsan Bey’di değil mi? Ailesi var mı?”

“Yok,” dedi Zeki Bey bana dönerek. “Yalnız yaşardı İhsan.”

“Arkadaşınız mıdır? Yani yakından tanır mısınız beyefendiyi?”

“Çok eski... Çocukluk arkadaşım... Ne oldu sizce?”

“Yanında birisi var mıydı? Misafir, falan?”

Adam iki elini iki yana azıcık açıp omuzlarını kaldırarak bilmediğini belirtti.

“Silahı var mıdır peki, biliyor musunuz?”

“Yok... Ya-yani bilmiyorum...” Hafif kekeleme ve çatılan kaşlar. “İ-intihar mı diyorsunuz?”

Dört el ateş ederek intihar edilir miydi? İlkini çeşitli nedenle, mesela son anda eli titrediğinden yahut vazgeçerek ıskalayıp... Yok, o zaman diğer ikisi neydi? Olmadı, bir daha. Bir daha. Art arda üç ıska... Üç tereddüt... Yok, olamazdı. Herhalde... Kaza? Aynı şey. Silahın temizlenirken ateş alması olanaksız değildi elbette; ama dört defa ateş alması... Cık.

“Bir şey demiyorum.”

“Ne yapacaksınız?”

Ne yapacağım, becerebilirim kapıyı kırıp, gene becerebilirim katilin tepesine çökeceğim, demedim. İki adım geri çekilip, arkasına doluşan ve sahneyi doğal merak ve korkuyla izleyen birkaç apartman sakininin yolunu kesmiş Nilgün’e baktım. Dudaklarını ısırarak, ben de bilmiyorum valla der gibi kaşlarını kaldırdı.

Ya Allah çekip omuzlasam ve kapı dayansa karizma çizilmeli manzara pek hoş kaçmayacaktı. Sağ kırk dört numaramı kaldırdım. İlkine hafif çıtırtıyla göğüs geren kapının kilidi, ikinci taban darbeyle dayanamadı. Ama hakkını teslim edeyim; kapı, öyle hışımla girilirken savrularak yol veren meslektaşları gibi davranmadı. Tekmeme son bir direnişin ardından çatırdayıp kilit nahiyesinden birkaç kıymık saçtı ve hafiften yaylanarak yarı yarıya açıldı.

Cinnet geçirerek İhsan Bey’e dört kurşun saydıktan sonra akıllı başına gelip sakinleşmiş, içeri gelecekleri vurup sonunda son kurşununu kendi kafasına sıkmaya karar vermiş katil imgesi kafamda, derin bir nefes aldım. Zeki Bey’e döndüm; hastanelerde, hâlâ var mıdır, emin değilim ya, vardır herhalde ama yaş icabı illa

tanıyacağını bildiğim sessizlik talep eden hemşire fotoğrafı pozunu verip, durduğu yerde kalmasını belirttim. Anladım manasında kafa sallayınca tekrar eşiğe döndüm. İzleyicilere, ‘Polis-molis çekti ama tırsıkmiş bu,’ yerine ‘Vay, temkinliymiş, işini biliyormuş,’ dedirtecek ya da en azından öyle dedirtmesini umduğum, ne yavaş ne hızlı bir hareketle kapıyı itip sahanlıktan giren ışıktaki görebildiğim kadarıyla orta boy denebilecek bir hole adım attım.

Arkamdaki açık kapıdan sızan ışığın yetersiz aydınlığında görebildiğim kadarıyla hol, birkaç adım sonra sağa sapıyor ve tahminen gene orta boy bir koridora açılıyordu. Tam karşıma, holün bitip koridorun başladığı köşeye denk gelen odanın kapısı yarıya kadar buzlu camlı, arkamdan düşen ışığın yansımalarına bakılırsa beyaz yahut başka epey açık bir renkte plastik boyalı, apartmanın görünürdeki yaşına uygun, eski tip kapılardandı.

Katil köşede saklanıyor veya koridorun ortasında dikilmiş ilk geleni nallamayı bekliyor olasılıklarından hafifçe, ne hafifçesi, epey korkarak ve korkuma uygun yavaşlıkta adımlarla, arada karışımındaki kapıya göz atmayı atlamadan loşluğa ilerledim. Havada hafif bir koku vardı. Lavanta. Burnum, daha önce söylemişimdir belki, pek hassas değildir. Kulaklarım ve gözlerim nispeten keskindir ama. Diyeceğim, lavanta kokusu, hafifçe alabildiğime göre, o denli hafif olmamalıydı.

Köşeye varınca duvara hepten yaslanıp bir kez daha derin bir nefes aldım. İlk anormal görüntüde hızla ve doğrultulmuş bir tabanca, tüfek falan söz konusuysa vaktinde geri çekebilme umuyla içimden haydi, hayırlısı diyerek kafamı uzattım ve bakışımı atıp geri çektim.

İlk bakışta lavanta kokusu haricinde boş göründü koridor. Bir daha derin nefes alıp tekrar uzattım kafamı. Evet, koridor boş ve soldaki ikinci odanın gene eski moda buzlu cam kapısından sızan sarımtırak ışık sayesinde, hol kadar loştu. Koridora adım atmadan önce tekrar geri çekildim, etrafıma bakındım ve az arkamda, karşı duvarda, duvara çakılı ahşap palto askılığının hemen yanı başındaki elektrik düğmesini gördüm. Koridorun loş ve ilk bakıştaki

boşluğuna güvenmeyi seçerek uzanıp bastım. Tasarruflu dedikleri türden sarı ve çıplak iki ampulden biri holü, diğeri koridoru aydınlattı.

Nihayet adım atabildiğim dört-beş metrelik koridorun sağ tarafında da gene kapalı, gene plastik boyalı ama bu sefer ilki buzlu camsız iki kapı daha vardı. Apartmana girerken pek dikkat etmemiştim ve etseydim bile bunca heyecandan nasılsa unuturdum ya; ampulü yakmamla etkisi geçen sarımtırak ışık herhalde dairenin dışarı, belki yandaki apartmana bakan, duruşuma göre solumda kalan tarafındaki ikinci kapıdan geliyordu. Hım. Neden ilk kapıdan öyle bir ışık sızıntısı söz konusu değildi peki? Perdeleri mi kapalıydı o odanın? Perdelerinin kapalılığı bir anlam taşır mıydı? Hım.

Kıpırdamadan, düşünmeye ve içimdeki gümbürtüyü bastırıp sakinleşmeye çalışarak bakınmaya devam ettim. Duvarlar krem mi denir bej mi, öyle bir renkteydi ve kendilerini aydınlatan ampul kadar çıplaktı.

Arkama baktığımda Zeki Bey'in kapıda dikildiğini gördüm. Bakışlarında heyecan mı vardı, merak mı kestiremedim. Gittim, gene parmağımı dudaklarıma götürerek ses çıkarmamasını belirttim ve kapıyı iterek aralık kalana kadar kapadım.

Yine ağır adımlarla köşeye döndüm. Gene, neme lazım diyerek kafamı uzattım ve gerilimi iyice kökleme adına yavaşça mekânı dolanan kamera misali, sonunda ileri, koridorun sonuna baktım.

Koridorun bitişindeki odanın ışığı gene sönük ama kapısı açıktı ve girişinden biraz ötede, yerde, burunları havaya bakan bir çift siyah yahut koyu kahverengi çoraplı ayakta başlayıp geriye, odanın gene sokak lambalarıyla ve yeni yaktığım koridor ampulünün ışığıyla bozulan karanlığına doğru uzanan bir beden duruyordu.

Hemen harekete geçmedim; durduğum yerden bakmaya devam ettim. İhsan Bey havaya, tavana veya kim bilir, kızıp televizyona dört tane sıktıktan sonra sakinleşmek için yere sırtüstü yatmadıysa yahut üç defa ıskalayıp dördüncüde nihayet şakağı bulmadıysa ya da dört patlamalı, mantığa aykırı bir kazaya kurban gitmediyse veya tam salonun, karşımdaki oda salon olmalıydı, ortasında dikilirken,

kaynağı belirsiz dört patlamadan korkarak düşüp bayılmadıysa burunları havaya bakan ayaklar cinayete işaret etti.

Fenaydı.

Bir kere henüz cesetliğini bilemediğim —nefes alıyor muydu göremiyordum çünkü— ayakların sahibine ulaşmam için geçmem gereken koridora açılan bütün kapılar kapalıydı. Cinayet söz konusuysa ve katil maktulün yattığı odada, salonda değilse bunlardan birinin ardında olabilirdi, onu diyorum.

“İhsan! İhsan!”

E, adam, ben sana sessiz kalmanı işaret etmemiş miydim demin? Sivillerin olay mahalline yaklaştırılmaması, şerit çekilmesi, vesaire önlemler boşuna alınmıyordu elbette. Sessizlik şansı kalmamıştı. Hoş, zaten kapıyı tekmeyle açmıştım. Abartıyor muydum tedbiri yoksa? Abartı yahut değil, sonuçta içeri kimseyi almama-lıydım. Kafamı çevirip bakmadan, “İçeri girmeyin, Zeki Bey,” diye seslendim. “Dışarıda durun ve girmeye kalkanı engelleyin.”

“Ne görüyorsunuz, komiserim? Ne olmuş?” Döndüm. İyi. Adam kapıyı açmamıştı. Bıraktığım aralıktan bakıyordu. Yanıt vermedim. Derin bir nefes daha aldım, buraya kadar girmişken dönmek hiç olmaz, hem adam da komiserliği yakıştırdı madem, diyerek tekrar koridora döndüm. Durakladım, tekrar derin bir nefes aldım; her an açılacağından endişe ettiğim kapıların önünden gene tetikte ve kamburumu çıkararak, becerebildiğimce ağır adımlarla ilerlemeye koyuldum. Dört veya beş değil, attığım adım sayısına bakılırsa koridor altı metreden uzundu ve hayatımda o güne kadar hiçbir altı küsur metreyi bu denli yavaş aşmamıştım.

Burunları yukarı bakan ayakların tabanlarının baktığı kapının eşiğinde durdum. Önünden geçtiğim kapılardan hiçbirisi açılmamıştı; ama açılmamaları, içlerinden birinin ardındaysa katilin şimdilik soğukkanlılıkla veya korkuyla beklemeyi seçtiği anlamına gelebilirdi. Dönüp kapıları teker teker açmayı düşündüm. Ama o zaman tüm kapı kollarında parmak izi bırakırdım. Birazdan polis gelecekti ve olay yeri inceleme ekiplerine fazladan iş çıkarmamak lazımdı. Dış kapıya yaptığım gibi tekmeyle girmeyi

denesem... Hım. Şansıma ilk tekmelediğim kapının ardındaysa sürpriz öğesi işime yarardı... Ya da yaramazdı; paniğe kapılıp tetiğe asılıverirdi belki adam. Veya kadın... Tekmelediğim kapının ardındaysa... Hım, hayır. Gürültüyse, saklanmaksa, tetikte beklemekse, yeterince uyarıyı zaten yapmıştım. Katil içerideyse ve ciddi sağır değilse ki kapının tekmelenmesi muhtemelen sırf sestten anlaşılmazdı. Hoş, sağırılık hakkında atıp tutacak kadar bilgim yoktu ama... Hayır, her halükârda gelişime çoktan uyanmış olmalıydı ve temkinlilik ayrı, sessizce ilerlemeye çalışmam cidden akla ziyan ve beyhude bir zahmetti.

Peki, adam veya kadın, kaçmadığını, saklandığını varsayarsam ne demeye saklanmıştı? Tamam, delirmek, kopmak için neden, saymakla bitmezdi ve cinneti geçirip İhsan Bey'i katlettikten sonra sakinleşen ve duruma ayıp umutsuzluğu kavrayarak polise teslim olmayı yahut silahı çekip kendini öldürtmeyi bekleyen kişi modelini az evvel kurmuştum. İçeride bir yerde, kapıdan gireni nallamak, teslim olmak veya kendini öldürtmek için nefesini tutmuş bekleyen biri olabilirdi. Mümkündü. En azından filmlerde falan...

Cinayeti işleyip kaçmama durumundaki diğer ihtimale, bir yere saklanıp bulunmamayı ummaya, katil benden çok daha salak değilse tabii, akla yakın diyemezdim.

Diğer olasılıksa elbette katilin çoktan sırta kadem basmış olması ve içeride, salonda veya diğer odalardan birinde beni bekleyen kimsenin bulunmamasıydı.

Daireyi, apartmanı, konumları kafamda canlandırmaya çalıştım. Sahanlıktaki kapılara bakılırsa kat başına üç daire düşüyordu. Girdiğim daire, apartmana karşıdan bakıldığında... Hım. Doğru dürüst bakmamıştım angarya kızgınlığıyla gelirken. Asansörün meşguliyetine küfrederek soluk soluğa merdiven tırmanırken de pek dikkat etmemiştim etrafıma. Hım. Sahanlığın ortasına denk gelen kapıya yüzüm dönük durduğumda solumda bulunduğuna göre, bu daire apartmana karşıdan bakınca sağda kalıyordu herhalde. Haliyle solumdaki odaların dışa bakması... Odalardan, koridordan geliş yönüme göre soldan ikincisi, ampuller sönükken

sızan ışıktan ve illa havalandırılması gereğinden hareketle herhalde mutfaktı. Kapısı camsız, sağdaki ilk oda büyük olasılıkla banyoydu. E ama banyonun havalandırılması gerekmiyor muydu yani? Hım. Apartman boşluğu, havalandırma bacası... Evet, so-lumdaki ikinci oda ya mutfak ya banyoydu ama... Hım. Yok, mutfak daha mantıklıydı. O zaman sağdaki ilk oda, evet, banyoydu herhalde. Üçüncüsü, sağdaki ikinci oda kim bilir ne odasıydı. E, ne önemi vardı peki?

Oyalanıyordum anlayacağınız. Korkudan tabii. Ama atalarımız korkunun ecele fayda etmeyeceğini söylemişti. Tekrar derin bir nefes aldım, biraz daha düşünmeye çalıştım.

Sonunda boş verdim. Dışarıdan bir yerlerden çılgılık, koşuşturma duyulmadığına bakarak akla gelebilecek, filmlere layık bir 'olanaksız kaçış' ihtimalini kafa karıştırmamın diye şimdilik kenara ayırdım ve içeride kimsenin bulunmadığına ve gene şimdilik önceliği yerde yatan İhsan Bey'in sahiden ölüp ölmediğini kontrol ve ardından suç mahallini ilk elden incelemeye odaklanmam gereğine vermeye karar verdim.

Gene söylüyorum; polisi beklemem elbette çok daha uygunuydu. Ayrıca korkmuştum. Ama serde maceracılık, dedektiflik, heves... Neyse, işte. Uzatmayayım.

Salonun eşiğinde dikilmemi sonlandırıp artık arkamdaki odalardan birindeyse çıksaydı, ne yapalım, diyerek içeri adım attım ve gene bir hayırlısı çekip el yordamıyla sağımda, bulunması gereken yerde bulduğum elektrik düğmesine bastım.

Sıfırın kaçla çarpılırsa çarpılsın sıfır sonucu vereceğini ilkokula gitmiş herkes bildiğinden, geçen altı küsur yıl içinde otuz beşime kadar gördüğümün birkaç katı diyemeyeceğim ama çok daha fazlası diyebileceğim miktarda öldürülmüş insan görmüş ve can korkusu yaşamıştım. 'Alışılıyor' türünde tafralara girmeyeceğim; alıştım diyen vardır, ona söyleyecek sözüm yok. Ama ilk gördüğümdeki tepkileri vermiyordum artık. Nasır mı tutuyordu duygularım, nedir ama işte, yeni ölmüş, fenası galiba öldürülmüş bir adamla

karşı karşıyaydım ve vicdan sahibi herkeste elzem üzüntüyle karışık hafif bir ürperti dışında ne içim çekiliyor ne başım dönüyordu.

Girişten itibaren çekiç balığının kafası misali her iki yana birden uzanan salona göz gezdirdim. Solumda kalan, bir üçlü ve bir berjerden ibaret, sol dipteki televizyona bakan oturma grubunun ve sağımdaki orta boy yemek masasının ardında kimse saklanmış görünmüyordu. Salonun boş olduğuna kesin hüküm verince, gene yavaşça ilerledim. Zeki Bey'in çocukluk arkadaşlığı beyanına uygun yaşlarda görünen İhsan Bey, salonun tam denemese bile aşağı yukarı ortasında, koyu sarılı, kahverengili ve mavili desenlerle bezeli, halıcılıktan anlamadığım için menşeyi bilemeyeceğim ve herhalde klasik tarzdadır diyebileceğim eski görünümlü bir halının üstünde yatıyordu.

Üçüncü ağır adımımın sonunda ayakucuna vardığımda, öldüğünü anlamak için çömelip nefesini veya nabzını kontrol etmeme gerek kalmadı. Önce yüze bakmak türü psikolojik bir refleks mi devredeydi, bilemiyorum ama bulunması gereken yere kanlı, kara bir çukur açılmış sol gözü görmem İhsan Bey'in yaşamadığını anlamama yetti. Sağından ileri iki adım daha attım, tepesine dikildim, cep telefonumu çıkardım.

Hah, aklıma gelmişken; iyi, kardeşim, tamam, polis numarası çektin, cinayet mahalline girdin, pek güzel ama polis, gerçek polis geldiğinde ensende boza pişirmeyecek mi, hiç mi aldırmıyordun, yeme bizi şimdi, türü soruları ta buraya kadar taşıyanlar için hemen bir parantez açıyorum: Üç buçuk sene evvel, ilgisinin hatırlayacağını umduğum 'Kanlı Sosyete Partisi' vakasında tanıştığım-dan bu yana geçen süre içinde, Gayrettepe'deki Cinayet Büro'yla gittikçe sıkılaştan bir ilişki kurmuştum. Büro amiri, sinirlendiğinde soyadını alnının ortasında şişiren Şerafettin Damar'a mesela artık rahatça Şeref Ağabey diyordum. Yolum düştüğünde illa uğruyor, hatırlarını soruyor, çayını içiyor, bayramlarda arıyordum. Büronun diğer elemanlarından birkaçıyla ense tokatlama seviyesine gelmekle birlikte, yakın dostluklar kurmuştum. Arada, arada dediğim birkaç ayda bir, bir-ikisiyle oturup kafa çekiyorduk. Hatta daha

önce, ta işe ilk başladığımız sene bulaştığımız ‘Erenköy Canavarı’ davasında tanıştığımızda hokka burnuna ve FBI ajanı havalarına ciddi gıcık kaptığım taze başkomiser Cenk Devirgen’le sıkı fıkıydık desem yeri ydi. Bunların üzerine, geçen yaz alıp çözüme kavuşturmamızla şöhet ve dolayısıyla yeni iş yolumuzu epey açan, gene ilgisinin hatırlayacağı Mezarcı lakaplı İtalyan ‘ışadamı’ Vincenzo Scarlatti’nin kaçırılan oğlu meselesi sayesinde, sıradan vatandaştan ilgisinin yanı sıra yasa uygulayıcılar arasında da artık epey tanındığımı eklersem, neye ne kadar aldırmadığımı kestirebileceğinizi umarak kapıyorum parantezi.

Telefon ikinci çalışta açıldı.

“Vedat?” dedi sıkı fıkı arkadaşım sayabileceğim Başkomiser Cenk Devirgen. “İyi seneler, kardeş. Hayırdır?”

“Değil, şefim,” dedim. “Neredesin?”

“Bürodayım.”

“Nöbetçi misin bugün?”

“Öyle. Ne oldu?”

“Cinayet,” deyip yaptıklarımı alelacele, özetin özeti kısalığında anlattım. Tamamdı; ekibiyle hemen gelecekti başkomiser. 155 ihbarına cevaben gelecek ekibe ulaşmaya çalışacak, ulaşırsa ben-den bahsedecekti. Ancak onlar gelene dek hiçbir şeye dokunmayacak, içeri hiç kimseyi sokmamaya devam edecek, bekleyecektim.

Beklerken etrafa bakmayacak değildim elbette.

Kurşunlardan biri gözüne girmişti İhsan Bey’in. Diğer üçünün yerleri de dikkat çekiciydi: Deliklerinin biri karında, biri sağ, diğeri sol omuzda, daha doğrusu, omuzla göğüs arasında, köprücük kemiğinin hemen altındaydı. Doğrudan aklıma filmlerden ezbere bildiğim istavroz hareketi geldi: Alın, karın, sol omuz, sağ omuz... Böyle miydi sırası? Emin değildim.

Hım. Adamcağızın sırtüstü yatması, ilk kurşunu göze yediği anlamına gelir miydi acaba? Hım. Belki. Omuzlara isabet edenlerle ölmesi mümkün değildi. En azından bildiğim kadarıyla. Karna

giren kurşun, adamı sırtüstü yatırır mıydı peki? Yediğim yumrukları ve filmlerde gördüklerimi hatırladım; karna isabet, iki büküm öne eğilmeye yol açmalıydı. Artı, karnına darbe alanların refleksi sırtüstü ve kollar yanda düşmek değil, belki az öne eğilerek karnı tutmak, ardından, belki önce dizüstü çöküp sonrasında kapaklanmaktı. Cık, karna kurşun, öldürücü olsa bile böyle boylu boyunca sırtüstü düşürmezdi adamı. Herhalde. Hım. Düşürse bile ardından göz ve iki omuza... Hım. Peki, ilk kurşun göze girse? Dosdoğru arkaya mı? Hım. Darbenin şiddetiyle belki... Hım. Azıcık eğildim. Sol gözden akan kan öyle fazla değildi. Ama kafanın altından, üstünde durduğu halıya yayılmış koskocaman bir leke vardı. Kafanın ilerisinde başka kan lekeleri... Oy, oy... Bu kan karası ve kemik beyazı ve hücre grisi parçalar... Cesetlerden etkilenmiyorum yollu atıp tutmuştum ya, galiba bunlar beyin ve kafatası... Gözümü yumup yutkunarak bastırdım içimdeki kabarmayı. Tekrar derin bir nefes aldım, lekeye denk getirmemeye özen göstererek tek dizimin üzerine çöktüm.

Kara ve az kanlı göz çukurunun çevresinde, gene bildiğim kadarıyla yakın mesafeden atışa işaret edecek, yanık izi türü bir kalıntı görünmüyordu. Hoş, diğerlerinde de yoktu... Hım. Hayır. Beyaz gömlekteki deliklerin etrafında hafif karartılar vardı. Hım. Dönüp arkama baktım. Hım. Koridor. Tekrar cesede baktım.

Kurşun gözden girip... Hım. Gözden giren ilkiyse... Hım. Kafamı kaldırıp sağıma baktım. Evet, az ötemdeki koyu sarı ve desensiz perdenin kenarında, bir sürü sıçramış damlanın arasında, yerden bir altmış beş-bir yetmiş civarı yükseklikte bir delik vardı. Kalktım, işaret parmağımın kenarıyla perdeyi azıcık yana çektim. Beyaz plastik boyalı pervazla duvarın birleştiği hattın yakınında, perdedeki deliğin hemen ardında, duvardaydı mermi.

Aksi yöne, koridora, tekrar ama bu sefer yere gözlerimi kısarak baktım. İşte, oradaydı. Demin, odalardan biri fırlar korkusuyla dikkat etmemiştim herhalde. Az evvel yürürken sağımda kalan duvarın dibinde, koridora serili, epey eski ve yumuşaklıktan pek uzak görünümlü koyu bej, uzunca halının süpürgelikle birleşemeyip

biraktığı birkaç santimlik arada yatıyordu kovanlardan teki. Hım. Demek, ilki mi, şimdilik emin olamazdım ama atışlardan biri, göze gireni koridordan yapılmıştı.

Duyduğum seslere uyuyordu. Sanki. Yani, katil ilk eli koridordan sıkışmış olabilirdi; onu diyorum. Hımlamaya devam. Hım: ilk el koridordan, sol göze. Nişancı işi. Ya da şans. Hım. İlk el koridordan, göze. Kovan yana, yere... Atışın sağ elle yapıldığı anlamına gelir miydi kovanın yeri peki? Hım. İlk elle maktul sırtüstü hatta belki cansız düşer; gelirsın, tepesine dikilir, art arda üç el daha sıkarsın. Omuzlara iki, karna bir... Hım. Tekrar, bu sefer diz çökmeden belden eğilip bakındım. Diğer delikler, etraflarındaki hafif kararma haricinde, birer delikten ibaretiler ve adamcağızın beyaz gömleğinde neredeyse hiç kan yoktu. Yalnız, gövdesinin altında, tıpkı kafasının altındaki gibi ama bu sefer iki yöne doğru yayılmış ikinci bir leke söz konusuydu.

Hım. Düşündüğüm gibiydi galiba: Katil, İhsan Bey'i önce gözünden vurmuş, adamcağız sırtüstü düştükten sonra, belki benim gibi tepesine dikilip diğer üç kurşunu sıkıştı. Uygundu: İkinci patlama ilkinden hemen sonra değil, birkaç, beş, belki on saniye kadar sonra gelmişti. Üçüncüsüyle dördüncüsünüyse ikincinin ardından ve art arda duymuştum veya apartmanın tümü, belki mahallenin tümü duymuştum.

Haliya yayılan lekenin yeri, maktulün karnına sıkılmış merminin, arkasında bir yerden çıkıp yere saplanmış olabileceğini aklıma getirdi. Diğer ikisi, yani omuzlarla göğüs arasına denk gelenler, yollarına çıkan kemiklere takılmış olmalıydılar; çünkü onların girdikleri noktalara göre çıktıkları tahmin edilebilecek yerlerden haliya kan akmamıştı. Hım, dedim yine, hım.

Katil, İhsan Bey'i, hım, koridordan ve cepheden vurmuştu.

Hım. Diğer kovanlar neredeydi peki? İhsan Bey'in etrafına bakındım. Eğildim, çömeldim. Evet. Bir diğer kovan şurada, karnının hemen sağ yanında, halının üstündeydi. Desenin bol sarılı yerine denk geldiğinden mi görememiştim demin? Hım. Diğer ikisi... Onları da gördüm sonunda. Omuzlara sıkılanlardı herhalde; gene

cesedin sağında ama daha ötede, üçlü koltuğun hemen dibindeydiler. Oraya kadar yuvarlanmışlardı anlaşılan. Hım. Yuvarlanma, sekme... Hım. Durdukları yere bakarak... Hım. Peki. Demek... Adamcağız düştü... Hemen mi ölmüştü acaba? Hım. Adamcağız... İhsan Bey düştü; katil koridordan gelip tepesine, kendine göre soldan dikildi ve... Cesedin sağına geçtim, sağ elimin işaret parmağını tabanca misali öne uzatarak üç atışı denedim. Art arda, bir karnına, bir sağ omzun hemen yanıma, köprücük kemiğiyle omuz başının birleştiği yerin az altına, bir tane de simetriğine... Yok, tamı tamına simetrik denemezdi. Ama ilk bakışta aklıma düşen istavroza uygun görünüyordu.

Birden, ana, dedim. Katili unutmuştum. Sanki deminden beri görmediğim biri aniden, görünmezlik perdesinin yahut pelerinin ardından çıkıverecekmiş gibi telaşla önce tekrar koridora, ardından etrafıma bakındım.

Salonda dikkat çekici, daha doğrusu, cesetten, kandan, iç kaldirıcı parçalardan ve kovanlardan sonra en dikkat çekici şey, girişte solumda kalan geniş pencerenin ve girişe bakan balkon kapısının kapalılıklarıydı. Dışarıdan kapatılabilen türden değillerse görüldüğü kadarıyla katil dışarı, en azından buralardan çıkmış olamazdı. Koridora bakan dört kapı kalıyordu geriye. Yine ürpermesine ürperdim; ama kapıların birinin ardında saklanıyorsa bile henüz harekete geçmemişti. Belki nefesini tutmuş, çıkıp gitmemi bekliyordu. Yok, o kadar salak olamazdı hiç kimse. Yani dört el ateş ettikten sonra apartmandan birilerinin illa geleceğini, akabinde polis çağrılacağını hesaplamamak, cinnet yahut ciddi zekâ kıtlığından mustariplik haricinde mümkün değildi. Yoksa başka bir şey, fark etmediğim, aklıma gelmeyen bir şey mi vardı? Dur, dedim, böyle bir halta kalkışsaydım ne yapardım? Hım. Cinnet geçirmeyi bir kenara atıverdim çünkü o tür bir durumda... Yok, o tür bir durumda, eğer kendine gelirsen kaçacak yol ararsın. Ya da saklanırsın. Öyle miydi sahiden? Sanki çok cinnet geçirmişim gibi... Hım. Pencere ve balkon kapısı kapalıydı. Çıkıp dışarıdan kapamanın yolu yoksa katil burada demektir; çünkü silah seslerinden sonra tekmeyle açtığım giriş kapısından kimse çıkmamıştı. Hım. Balkon

kapısı dıştan kapatılıp açılabilenlerden miydi peki? E, baksana bre salak! Kapıya gittim. Tülü gene parmaklarımı bir yere değdirmeye dikkat ederek, bu sefer elimin yanıyla itip baktım. Hayır, dışarıda kolu yoktu kapının. O zaman ya burada... Hım.

Çalıştır, Vedat!

Dur bakalım. İhsan Bey'i vurdum. Koridordan. Tamam. Sırüstü devrildi; yanına gittim, tepesine dikilip üç tane daha sıktım. Peki. Gürültünün duyulmasını engelleyecek hiçbir şey yapmadım. Neden? Hım. Susturucu tak, yastığı daya... Türlü yolu vardı ses çıkarmamanın. Neden çıkardım peki? Herkes duysun mu istedim? Öyle diyelim. Herkesin duyması neye yarayacaktı? Hım.

Tekrar balkon kapısına baktım. Dışarıdan kapatılabilse balkona çıkıp aşağı atlama seçeneği kabul edilmeyecek şey değildi. İki kat... Cık. Aşağıda geniş, atlamaya uygun bir bahçe falan hatırlamıyordum. Buğulanmasın diye nefesimi tutarak balkon kapısının camından aşağı baktım. Balkon geniş sayılırdı. Haliyle aşağısı fazla görünmüyordu. Parmak uçlarımda kalkıp bakmayı denedim. Sonuç fazla değişmedi. Gelirken pek dikkat etmemiştim ama apartmanın önündeki bahçe yahut bahçeciğin genişliği en fazla iki metre falan olmalıydı. Bu civardaki bir sürü evin, özellikle eski binaların bahçeleri öyleydi çünkü. İki karış çim, bir sürü çiçek ve ağaççık... İkinci kattan atlamayı göze alacak kişi, dümdüz aşağı, bahçeye değil, muhtemelen kaldırıma park etmiş araçlardan birinin üstüne inerdi. Araba çatısının kısaltacağı mesafeyi düşünürsek, işi bilen zorlanmayacağı, göze alınabilecek türden bir atlayış denebilirdi. Ama sokak boş değildi; yılbaşı telaşı, bir sürü araba ve insan geçip duruyordu. İkinci kattan atlayıp arabalardan birinin üstüne, ardından yere indikten sonra kaçan birinin görülmemesi, sokak lambalarının ışığı altında imkânsız sayılırdı. Zati katil dediğimi yapsa bile balkon kapısını dışarıdan... Hım.

Diğer pencereye gittim, bu sefer oradan baktım. Komşu apartmanın bahçesi çok farklı değildi. İki bina arasındaki mesafeyse beş-altı metre... Yok, daha fazlaydı. Pencereyi açıp karşıya atlamak... Cık. Saçmaydı. E, nasıl peki?

Kafamda işin çorbaya döneceği açıktı. Geri, cesedin yanına döndüm; koridora, kapalı dört kapıya tekrar baktım. Bunlardan birinin ardına saklansa bile sonuçta polisi bırak, içeri ben girmiş ve apartman ahalisi kapıya doluşmuşken nasıl kaçmayı planlayabilirdi? Bir hım daha çektim. İçinden çıkabileceğim bir şeye benzemiyordu. Keşke Tefo, diye başlamışken aklıma geliverdi ve hayret, şu dakikaya kadar nasıl aklıma gelmemişti, telefonumu çıkarıp kardeşimi aradım.

“Hah! Neredesin? Aldın mı Nilgün’ü?” Maalesef Ayla’ydı telefonu açan.

“Ayla,” dedim, “Tefo nerede?”

“Markete kadar yolladım. Gelir birazdan. Neredesin sen? Daha kızı almaya gitmedim deme bak—”

Ayla’ya yanıt verme zahmetine girmeden kapadım telefonu. Tefo’nun bakkaldan dönmesini bekleyecek vaktim yoktu; polis her an gelebilirdi. Ha, gelse ne, zaten çağırtmadın mı ve ayrıca polisten zerre çekinmiyorum demedin mi demin, diyebilirsiniz. Polisin gelmesine itirazım elbette yoktu ama nasıl demeli, şeceremdeki üç cinayetli dava, dördüncüsüne bir an önce dalmaya dürtüyordu.

Koridora dönüp kapıları açmaya başlamadan önce, sallamayayım, hafiften falan değil, hem düpedüz korktuğumdan, belki polis gelene kadar zaman kazanırım hesabı hem de az evvel bahsettiğim nedenden, salonda biraz daha oyalanıp etrafa göz gezdirmeye, becerebildiğimce Sherlock’luk yapmaya karar verdim.

Az evvel çekiç balığının kafasına benzettiğim dikdörtgen salon ikiye ayrılmış gibiydi. Giriş tam ortaya denk geliyordu ve yere, uzun kenarları salonun kısa kenarlarına paralel serili, üstünde İhsan Bey’in cansız yattığı halı, iki düşman ülke arasındaki tarafsız bölgeyi andırıyordu. Sanki salonun iki tarafında iki ayrı yaşam sürülüyordu veya adamcağız artık yaşamadığından, sürülmüştü.

Girişe göre sol tarafın sınırını, klasik, ahşabı kıvrımlı desenlerle bezeli, krem rengi kadife kaplı, pek yeni görünmeyen bir üçlü koltuk çiziyordu. Hemen önünde, zamanında üçlünün bir takıma

aitliğini belgeler türden aynı işçiliğe sahip, üstü mermer, genişçe bir sehpa vardı. Sehpanın solunda, sehpayla koltuğun işçiliğinden eser taşımayan, arkasındaki fişe yer bırakacak kadar mesafe yüzünden duvara dayanmış diyemeyeceğim, dümdüz bir televizyon sehпасı ve üzerinde yirmi yaşlarında görünen, markası ünsüz bir tüplü televizyon duruyordu. Mermer üstlü sehpanın ortasına tığ işi bir örtü serilmiş, örtünün ortasınaysa kristal ve çiçeksiz ve susuz bir vazo dikilmişti. Sehpanın diğer ucundaysa gene eski ve yapayalnız görünürlü ama üçlüyle sehpanın takımından olmadığı açık, televizyona dönük bir berjer, berjerin hemen sağ yanındaysa, salonun sol cephesini boydan boya kaplayan, perdeleri açık pencerenin altındaki kalorifer peteklerinin önünde, üzerinde gazeteler, bir tane tükenmez kalem, bir adet, tahminen yakın gözlüğü ve içi izmaritli bir kül tablası bulunan daha ufak ve diğerleriyle tümünden alâkasız ikinci bir sehpa vardı. Anlaşılan, merhum İhsan Bey, günlerini ve gecelerini ya da en azından zamanının bir kısmını bu koltukta, gazete okuyup televizyon izleyerek geçiriyordu.

Tüplü televizyonun altında, üstünde veya yanında herhangi bir şifre çözücü, ne bileyim, uydu alıcı kutu falan yoktu. Ortadaki sehpanın berjere yakın ucunda yatan sigara paketiyle plastik çakmağın yanındaysa tek bir kumanda vardı. İhsan Bey fazla televizyon izlemiyordu herhalde. Ya da belki parası... Hım. Yok, sonuçta Göztepe’de, en azından orta halli... Hım. Civardaki dört-beş katlı binaların çoğu eskiydi. Apartman tahminen otuz ilâ kırk yaş arasındaydı ve Nilgün, en azından bildiğim Nilgün, zengin falan değildi. Göztepe’de, Erenköy’de, bizim buralarda oturmak için illa... Hım. Belki adam...

Sağa baktım. Bu taraftaki ülke topraklarının hepi topu iki mobilyası vardı. Bunlardan birincisi, birincisi derken durduğum yere en yakınını kastediyorum, dikdörtgen, halıya paralel yerleştirilmiş, altı sandalyeli, üstü diğer taraftaki sehpadakine benzer tığ işi orta boy bir örtü dışında bomboş, artık ceviz midir, maun mudur hiç anlamadığım koyu mu koyu kahverengi, koltuk takımı kadar eski görünürlü ama koltuk takımının kıvrımlarını taşımayan yemek masasıydı.

Masanın ardından gelen diğer mobilya, altı sandalyeyi masaya katıyorum, gene aynı koyu renkte ve gene diğerlerinden farklı tasarımda, komşu daireyle ortak duvara dayanmış, dikdörtgen salonun kısa kenarıyla hemen aynı uzunlukta ve yerden bel hizası yüksekliğinde bir, ne demeliydi buna, büfeydi. Büfenin üstündeyse dairenin dış cephesine bakan tarafta beş-altı tane, ikisinin içindekiler epey azalmış içki şişesi ve onların yanında, büfenin orta kısmını kaplayan bir sürü çerçeveli fotoğraf vardı. En sağdaysa, az solunda kapağı açık, kendisi kapalı duran, yan tarafına 3G modemi takılı bir dizüstü bilgisayar bulunan eski, artık böylesi üretiliyor mu bilmediğim ama muhtemelen antika sınıfına girmesine birkaç yıl kalmış, ışıklı değil, iğne göstergeli, beyaz krom cepheli bir kasetçalar ve üzerinde siyah, altındakinden en az yirmi yaş genç, ses, bas ve tiz ayarları ve bağlanacak diğer aygıtlar arasında geçişe yarayan mandal ile üzerinde minicik kırmızı bir ışık yanan açma-kapama düğmesi dışında herhangi bir gösterge, ışık vesaire taşımayan bir amfi vardı. Hım. Amfi açıktı yani. İhsan Bey tam müzik dinleyecekken mi vurulmuştu? Hım. Yok. Herhalde amfiyi kapamayı unutmuştu. Belki. Hım. Başıma gelmemiş şey değildi. Diğer iki aygıt, kasetçalar ve bilgisayar kapalıydı.

Arkasından müzik setine uzanan ince kabloya bakılırsa bilgisayar, CD-çalar niyetine kullanılıyordu herhalde. Hım. Setin iki yanına epey iri iki kolon yerleştirilmişti. Ortalıkta İhsan Bey'in müzik dinleme zevkine dair fikir verecek bir şey, kaset, CD falan görünmüyordu ama kolonların yerleri maktulün akustikten anlamadığı veya akustiği pek takmadığına işaret ediyordu.

Mobilyanın eskiliğine karşın, İhsan Bey'in kanına bulanmış halı ve küllükteki izmaritler haricinde salon epey temiz ve derli topluydu. İhsan Bey titiz biriydi belki. Ya da hım... Lavanta kokusu... Belki temizliğe, ütüye, falan gelen bir hanım...

İlerledim, tülü tekrar aralayıp balkon kapısından dışarı bir kez daha, bu sefer iki yöne, görebildiğim kadarıyla baktım. Balkonda kimse yoktu. Diğer pencereden tekrar bakma zahmetine girmedim.

Kurbanın yanına, katilin üç eli art arda sıkıldığına kanaat getirdiğim sağ tarafına gittim. Neye bakmalıydım başka? Masa. Çömelip masanın altına baktım ve kapkara melaneti gördüm.

Tabancadan bahsediyorum.

Oracıkta, yemek masasının sandalyelerinden sırtı büfeye dönük ve balkona tarafına yakın duranın altında yatıyordu. Demin bakınırken nasıl görmemiştim bunu?

Nezih Amca'nın gayet yerinde ve haklı uyarısı yüzünden, özel dedektifliğe başladığımda kursağımda kalan tabanca hevesime karşın, sadece birkaçının adını yaşadıklarımla film ve kitaplardan bilmek dışında ateşli silahlardan hiç anlamadığımdan, tipini ancak filmlerdekilere benzeyen, belki biraz eskice diye tarif edebileceğim. Zaten kalibresi, bilmem nesi hiç umurumda değildi; yerde ceset, çevrede kovanlar ve az ileride silah... 'Cinayet aletini' aramaya hacet yoktu.

İlerledim, masanın etrafını dolaştım ve hiçbir şeye dokunmama dikkat ederek eğildim. Eğildim eğilmesine ya, tabancaya yakından bakıp ne görebileceğimi bilmiyordum. Biraz daha eğilince hafif bir yanık kokusu aldım. Dizlerimin üstüne çöktüm, kafamı uzatabildiğim kadar uzattım. Hım. Silahın yeni, az evvel ateşlendiğini mi gösteriyordu bu koku? Herhalde. Belki.

Tekrar doğruldum, bir daha salonda göz gezdirdim ve birden, silah buradaysa ve katilde yedeği veya ikincisi yoksa kapalı kapılar ardında istediği kadar beklesin, silahla sunacağı tehlikeyi sunamayacağını kavradım. Uzakdoğu dövüş sanatı falan bilmiyordum ve hâlâ bilmiyorum ama Kırkpınar'a katılacak türden değilse bile ata sporumuzda fena sayılmazdım. Silah olmadıktan sonra, kralı gelse dert değildi.

Oyalanmaktan vazgeçmenin zamanıydı. Odalardan bahsediyorum. Madem suç mahallini iyice inceleyecektim, odaları görmem şarttı. Mertlik bozandan yoksun bir rakibi alaşağı etme şansım vardı nasılsa.

Hayırlısı, dedim, tekrar bir derin nefes alıp koridora yöneldim. Gene ağır adımlarla koridoru geçtim, hole vardım. Neden öyle yaptın, dersenez, yanıt vermeyeceğim. Belki odalardan ses falan duyarım, demişimdir; cidden emin değilim. Ses duymadım ama. Kapıya baktım. Bıraktığım gibiydi. Zeki Bey veya başkası açıp içeri bakmamıştı. Olsa bir şekilde illa duymam gerektiğine göre, çıkan da olmamıştı herhalde. İyi. Döndüm, haydi bakalım, dedim ve elimi soldaki ilk kapının tutamağına uzattım.

Ama açamadım.

Açamadım çünkü hafif aralık kapının ardından Zeki Bey'in, "Komiser bey buradaydı, şansa," cümlesini ve bir başka sesin, "Kim? Hangi komiser?" dediğini duydum.

Cenk'e veya tanıdığım herhangi bir başka polise ait değildi ses. Geçen süreye bakılırsa muhtemelen Göztepe merkezden yollanan ekipten biriydi. 'Hangi komiser' sorusu ise soranın, Cenk veya başka birinden benle ilgili herhangi bir uyarı almadığına işaret ediyordu. Tanır mıydı beni acaba? Tanımıyorsa başım derde girebilir hatta bilir ne, girerdi. Zurna zırt demek üzereydi. Teslim oluyorum, suçluyum; evet, polis numarası yaptım; ateş etmeyin mi yoksa battık bir kere, hem nasılsa tanıdıklar yolda, şansımı deneyim bari mi demeliydim?

Ne diyeceksem diyeyim, azami süratle karar vermeliydim.

Döndüm, ilerledim, uzanıp kapıyı açtım. Karşıma lacivert üniforması içinde, kepi kafasına biraz büyük görünen, eli telsizli, kısa boylu bir delikanlı çıktı. Bakışlarım sırayla apoletlerindeki birer yıldız, arkasındaki yıldızsız dört memuru ve onların arkasına biriken, Zeki Bey başta apartman sakinlerini dolaştı, Nilgün'ünkilerle keşişti. Bilemiyorum neler konuştular ama fazla uzatmadan ayrıldılar ve karşıma dikilen genç, muhtemelen akademiden yeni çıkmış komiser yardımcısına, "Cinayet Büro'dan Başkomiser Vedat," deyiverdim. Sağ omzumdan gelen, 'Ne yapıyorsun?' haykırışıyla diğer yandan gelen kıkırdamalara aldırmadan ve herhangi bir soruya fırsat vermeden, hızla devam ettim: "Göztepe'den misin sen?"

Komiser yardımcısı bir an kaşlarını çattı, gözlerini kırıştırdı. Kafası ne denli hızlı çalışıyordu, Gayrettepe'dekileri tanıyor muydu yahut birkaç ay evvel gazetelerde çıkmış resimlerini hatırlıyor muydu, bilemezdim. Ama bunlar bir yana, muhtemelen dinlediği kırk yedi ayrı 'feci sert efsane amir' öyküsü belleğinin karanlık raflarından çıkıyor, mandamsı cüssem, mesnetsiz özgüvenim ve buyurgan tavrımla birleşiyor, zihninde, 'Aman, neme lazım,' destekli bir portre çiziliyordu.

Portrenin çizimi ve temkin uyarılarının yerlerini bulması hepi topu bir-iki saniye sürdü ve delikanlı yutkunarak, "Evet, amirim," dedi.

"İyi," dedim, "cinayet vakası. Benimkiler yolda." Durakladım; gözüm, cinayet lafımın ardından çeşitli tonlarda hayret ve üzüntü nidaları salan kalabalığın arkasında, merdiven başında dikilen Nilgün'e kaydı tekrar. Sahtekârlığımı dehşetle mi yoksa hayranlıkla mı izliyordu, kestiremedim. Fırsat bulsam, 'Ya, güzelim. Patronun iş başında böyle işte,' türü havalar basabilirdim. Yalnız, kimse-den itiraz yükselmeyişi cesaret vericiydi. İpin ucunu bırakmamam gerektiğini kavradım ve genç komiserin ardındaki dört memura, "Siz," dedim, "aşağı! Güvenlik çemberi kurun ve binaya giriş-çıkışları engelleyin! Sen burada kal; Kadıköy Merkez'den destek iste."

Genç komiser yardımcısı, muhtemelen iyi rol kesmemden değil, bildiği/duyduğu bir sürü nahoş olayı hatırladığından, derhal arkasında aynı ölçüde şaşkın ve tereddütle bakan dört memura döndü, eliyle acele etmelerini işaret etti ve telsizine davrandı.

Memurlar merdiven aşağı koştururlarken, komiser yardımcısının yanından pek aldırılmaz pozlarda geçip sahanlığın ortasına çıktım ve yüksek sesle, "Hanımlar, beyler!" dedim. "Lütfen bize yardımcı olunuz. Hepiniz dairelerinize giriniz ve memur arkadaşlar ifade almaya gelene kadar dışarı çıkmayınız." Birkaç kişiden yükselen, "Ama bu akşam yılbaşı... Şu veya bu mekâna saza, caza, fasıla gidip çılgınca eğlenecektik yahut annemlere, eniştemlere, olmadı amcamın küçük oğlunun yengesinin kaynına misafirliğe gidecektik biz," yollu, ortada verilmiş bir can varken ayıplanabilecek

itirazlara hiç aldırmadım. Şahsen tanıdıklarımınkilere TV polislerinkileri ekleyip becerebildiğimce sert bakışlarla içi yarıya kadar çöp torbalarıyla dolu büyük kovayla hindinin arasında, üst kattan inen son basamağın az önünde dikilen Nilgün'e baktım ve bakışlarını yorumlamayı bir yana bırakıp içimden sırtarak seslendim:

"Nilgün! Tevfik albayımı ara!"

Nilgün hiç duraksamadan, "Az önce konuştum amirim!" deyiverdi! Haydi, buyur. Meğer çakalın tek önde gideni değilmişim. "Hemen geleceğini söyledi."

Nilgün'e seslenmem ve oyunuma uygun cevabı verişiyle polislerde ve toplanan kalabalığın yüzlerinde ayrı nedenlerle soru ifadeleri belirdi. Fakat görseniz, siz de takdir ederdiniz. Bir takım gönül işlerine girmemizi umduğundan veya Tefo ile Ayla hainlerinin umduklarından kuşkulandığım sekreterim, kendisini tanıyan ve polis olmadığını bilen komşularına hiç aldırmadan yanıma geldi, genç komiser yardımcısına elini uzatarak, "Komiser Nilgün Yiğit," deyiverdi. "Cinayet Büro."

Deneyimsizliği paçalarından zemine yayılan genç 'meslektaş' uzanan eli tereddütle sıktı.

"E-Emre Onurlu, amirim."

Gülüşümü bastırmak adına derin bir nefes çekip dudaklarımı ısırdım. Balık batmıştı ve şimdilik fakirin ekmeğine sarılıp yan gitmekten öte çare yoktu.

Döndüm, arkamdaki kapıyı ittim ve telsizle destek talebini bitiren komiser yardımcısına içeri girmesini söyledim. Delikanlının tereddüdünü daha önce cinayete denk gelmemişliğine yordum; babacan pozlarda elimi omzuna koyup hole itekledim.

"Eldivenin var mı yanında?"

Beriki hafif kızarak, "Yok, amirim," dedi. "Otoda—"

"Peki. Burada dur o zaman. Hiçbir yere dokunma," dedim. Katilin odalardan birinde saklanabileceği fikri iyice saçma gelmeye başladığından o tarafa hiç değinmedim ve yanıtını beklemeden

tekrar kapının önüne çıktım, kapıyı gene tam kapatmadan, aralık bırakarak çektim. Nilgün'ün yanına gittim, fısıldayarak maktulü tanıyıp tanımadığını sordum.

“İhsan Bey’i mi?” dedi Nilgün fısıldamamı fısıltıyla karşılayarak. Ben, hayır, tepsideki hindiye soruyorum; sonuçta bakış açısına göre, hele iyi pişirememişsen o da maktul, diyemeden ekledi: “Valla çocukluğumdan beri bilirim ama tanırım desem yalan olur, patron.”

“Niye çocukluğundan beri?”

“Apartmanın eskilerinden çünkü. Ama o kadar. Yani görüştüğümüz birisi değildi.”

“Hiç mi bir şey bilmiyorsun hakkında?”

Dudak büktü Nilgün. “Annem bilir bilirse. Diğer komşulardan belki...”

Hım. Peki. Bir ara gidip müstakbellik heveslisi anneye konuşulmalıydı belki. Hım.

“Tefo’ya ne anlattın?”

“Şey... Aslında Tefo Bey’le konuşmadım. Ayla Hanım aradı. Yüzüne kapamışsın telefonu. Ona anlattım; Tefo Bey’e haber vereceğini söyledi.”

“Tefo’nun gelip gelmediğini bilmiyorsun yani?”

“Gelmez mi diyorsun, patron?”

“Bir şey demiyorum. Sen bir daha ara şunu; durumu ayrıntısıyla anlat.”

“Yaptığımız numarayı da mı?”

Durakladım. Nilgün’ün gösterdiği, hiç beklemediğim kıvraklıktan ve kullandığı ‘biz’ vurgusundan, ne yalan söyleyeyim, hoşlandığımı fark ettim. Sonra, sonra dediğim aynı an içinde ama hoşlanmayı fark edişimden sonra, kafama doluşan soru ve kuşkuyla uğraşmanın yeri olmadığına karar verdim ve hepsini bir kenara dehayerek, “Aynen,” dedim.

“Tamam.”

Holüne genç komiser yardımcısını diktiğim daireye gitmek için döndüğümde, kapının önünde endişeli bakışlarla bekleyen Zeki Bey’i gördüm. Aşağı yolladığım kapıcı da, herhalde polis geldi diye, buyruklarına boyun eğerek evlerine dönen sakinlerin arasından geçerek adamın yanına gelmişti.

“Komiserim,” dedi Zeki Bey titrek bir sesle, “İhsan...”

Üzüntüsünü, yaşadığı şoku anlar bir bakışla, “Maalesef,” dedim.

“Ama nasıl? Yani—”

“Lütfen,” diyerek lafını kestim adamın. “Evinize dönün, Zeki Bey.” Hâlâ ısrarla merdivende bekleyen birkaç tipe döndüm. “Sizler de... Bir yere gitmeyip bekleyin. Arkadaşlar gelip ifadelerinizi alacak.”

“Çöpü ne yapayım, amirim?” dedi kapıcı. “Kokacak şimdi burada...”

Herkesin derdi başkaydı. Şurada adamcağızın biri, hem de kapısını ağabey diye yumruklayacak denli tanıdığın adamcağızın biri can vermiş, sen çöpün, kokunun derdindesin, demedim kapıcıya. Ters bir bakış eşliğinde, o zaman aşağı indirivermesini söyledim.

“Sonra geleyim mi geri?”

“Yok,” dedim, “sen de evine gidip bekle.”

Kapıcı başıyla tamam işareti verip gitti, Zeki Bey’in silah seslerini duyunca attığı torbayı yerden alıp yarısına kadar dolu koca çöp kovalasına koydu ve kovayı sürükleyerek asansöre girdi. Asansörün kapısı kapanırken, Zeki Bey, patlama seslerinin ardından fırlayışından itibaren kapısı açık kalan dairesine girmeden önce elde telefon, herhalde Tefo’ya durumu anlatan Nilgün’e, ‘Sen ne zaman polis oldun?’ der gibisinden baktı. Ya da bana öyle geldi çünkü Nilgün’ü tanıyıp tanımadığını, tanıyorsa ne kadar tanıdığını, mesele ne iş yaptığını bilip bilmediğini bilmiyordum. Ama elimde maktulle çocukluk arkadaşı olduğu, maktulünse çok eskiden beri bu apartmanda oturduğu bilgileri vardı. Zeki Bey de apartmanın

eski sakinlerindendi herhalde. Dolayısıyla Nilgün'ü ve annesini tanıyabilir. O yüzden öyle baktığını düşündüm.

Sahanlık hepten boşalınca, suç mahalli sıfatı kazanmış daireye tekrar girdim. Ha, e, kapalı kapılar ardındaki katil ne oldu, hani fikir saçma gelmeye başlamıştı ama sonuçta onca tırsımıştın, ne çabuk unuttun, diyeceksiniz. Komiser Yardımcısı Emre Onurlu'nun yanına gelince ben de aynen öyle dedim. Boşuna korkmuş-tum anlaşılan. Yani katil sandığım gibi bu dört kapalı kapıdan birinin ardındaysa ve bunca laf ve zaman boyunca beklemişse bile az sonra ekipler geldiğinde nasılsa yakalanacaktı. Dışarı çıkmadığını biliyordum. Aşağı yolladığım ve henüz adını öğrenemediğim kapıcının o yönde bir şey söylememesi, eğer doğru dürüst baktıysa ki bakmıştı herhalde, camdan-balkondan kimsenin çıkmadığı anlamına gelmeliydi. Bense polis kapıya geldikten sonra eşikten neredeyse hiç ayrılmamış, ayrılırken yerime genç komiser yardımcısını dikmiştim. Katil, akla hayale gelmedik bir yöntemle, ne bileyim, mesela görünmezlik pelerinine bürünerek gözümün önünden kaçıp gitmediyse hâlâ içeride olmalıydı.

Tabii, bir de diğer olasılık vardı ki bu durumda cinayet tüm-den kılık değiştirecek, romanlara layık bir 'kapalı oda' hatta illa hassas tanım yapacaksak bir 'kapalı daire' vakasına dönüşecekti.

E, buraya dek zahmet edip okumuşken, öyle değilmiş, katil dolaba saklanmışmış, diyecek değilim haliyle.

İşime geldiğinde pek hoşuma gidiyordu 'hamili kart yakınımdır' vakaları. Neme lazım diyerek hazırlamıştım kendimi gerçi. Genç komiser yardımcısına Kadıköy Merkez'i arayıp destek istemesini söylerken işgüzarlık ettiğimi fark etmiştim çünkü. Cenk, dediği gibi 155 ihbarına cevap verecek ekibe ulaşmayı deneyecekti ve gelenlere bakılırsa ulaşamadığı açıktı. Haydi, onları idare etmiştim; ama Kadıköy'den muhtemelen daha kıllı birileri gelecekti ve gene benden habersizlerse ki muhtemelen öyle olacaklardı, başım azıcık derde girebilirdi. Polisin sağı solu belli değildi, malum.

Öğrenciydi, memurdu, işçiydi, eşcinseldi, hak arayandı, protesto-cuydu, taraftardı, estiğinde kimseye seni de bir ana doğurmuş de-meden giriştikleri çoktu. Ama dedim ya, hazırdım. Nasılsa süvari alayı sonunda geleceğinden, icap ediyorsa kuzu kesilecek, başımı öne eğip sesimi çıkarmayacaktım.

İçeri, genç komiser yardımcısının yanına girmemin hemen ar-dından, merdivenlerden, yaklaştıkça artan ayak sesleri ve telsiz dirilip-dürülüplerini duyunca nefesimi tuttum, hiçbir şey deme-den kapıyı açtım.

Gelen kalabalığın en önünde yürüyen, Olay Yeri yelekli, otuz küsur yaşlarında görünen, saç ve sakalları bir numara denen uzun-luktaki polis, “Hah, Vedat Başkomiserim,” dedi. Telsizini sol eline geçirerek sağ elini uzattı.

“Kadıköy İlçe’den Olay Yeri İnceleme Ekip Amiri Komiser Aytuğ Şimşek. Memnun oldum.”

“Hah, nihayet,” dedim, nefesimi verip uzanan eli kavrayarak. İyi. Cenk uyanık davranmış, Göztepe’den gelen ekibe kim bilir ne sebeple ulaşamayınca, Olay Yeri ekibini arayıp gereken uyarıları yapmıştı anlaşılan. “Maktul içeride.”

Komiser, ardından gelen birkaçı baştan aşağı beyaz tulumlu adamlarına içeri dalmalarını işaret etti. Emre’ye döndüm. “Sen adamlarının yanına in,” dedim. “Binanın tüm emniyeti sende; kuş uçmayacak, ona göre.”

“Emredersiniz, amirim.”

Delikanlı merdiven aşağı uzaklaşırken, merdiven yukarı bir di-ğer, bu sefer üniformalı bir komiserin çıktığını gördüm. Olay yeri amirine dönüp telsizini işaret ettim. Önce anlamadı, tekrar edince sorar bakışlarla uzattı. Havaya girmiştim nasılsa; ötesi fark etme-yecekti. Kapının önünde karşıladım yeni gelen komiseri. Kadıköy İlçe Emniyet Müdürlüğü’nün asayişçilerindendi tahminen.

Hiçbir hoşbeşe, kendimi tanıtmaya zahmetine girmeden, “Kaç kişisiniz?” dedim.

Adamın kaşlar çatıldı ya, telsiz işe yaramıştı anlaşılan. Arkamdaki, aynı yerden geldiklerine göre herhalde tanıdığı Aytuğ’a bir bakış atarak, “Altı,” dedi.

Sahanlığa bakan diğer iki kapıyı işaret ettim. “Bu sahanlığa bir adam dik. Bu iki kapıyı kontrol edecek. Kimseyi çıkarmayacak. En üst kata iki kişi yolla, çatıya çıksınlar. İyice kontrol etsinler. Sen ötekilerle birlikte aşağı in. Göztepe’den bir komiser yarıdmcısı var. Dışarıdaki güvenlik çemberinin kontrolünü al ondan. Apartmana hiç kimse girip çıkmayacak.” Durdum, bıraktığım yerde ve galiba pek takdir eder bakışlarla dikilen Nilgün’e, “Nilgün,” dedim, “Tevfik—”

“Eli kulağında, amirim,” dedi seninki, lafımı bitiremeden. Sırttım içimden, hâlâ tereddütlü bakan komisere döndüm, elimi yerden gayet iyi bildiğim bir altmış beşlik mesafede tutarak, “Askeri istihbarattan Albay Tevfik gelecek,” dedim. Kaptırmış gidiyordum resmen. “Şu boylarda, kara kuru bir heriftir. Anında tanırırsın. Gelince hemen al; sualsiz yukarı gönder. Anladın mı?”

Feci hava basıyordum herhalde; komiser gözlerini kırıştıtarak, “Anlaşıldı, amirim,” dedi ve koşar adım merdivenlere seğirtti. Adamlarına emirlerimi tekrar edişini duyunca arkama, sergilediğim oyunu izlediğini bildiğim olay yeri amirine döndüm. Sırıttıyordu. Telsizini uzattım.

“Sağ ol.”

“Valla Cenk Amirim söylemişti ama bu kadarını tahmin etmiyordum,” dedi genç komiser.

Ne demişti Cenk amirin, artisttir mi demişti türü soruları atlayıp dudak büktüm. “Kaşarlandık artık,” dedim. Sıktığım onca palavra arasında galiba tek doğru lafımdı. “Sahi, nerede kaldı bunlar?”

Omuz silkerek, “Trafik,” dedi Aytuğ Şimşek. “Gelirler birazdan.”

“Neyse. Tekrar sağ ol. İşinden alıkoymayayım seni.” Gösteri bitti ifademi takınarak başımla daireyi işaret ettim. Aytuğ Komiser yine sırtarak hummalı çalışmalarına başlamış adamlarının yanına gitti.

Sahanlıkta bir başıma kalınca, bir başıma derken iki kapıya nöbetçi gelen, bağlam icabı figüran rolündeki polis memurunu saymıyorum, Nilgün'ün yanına gittim. Bir şey demeden eğilip hıncı aldım.

“Eve götür istersen,” dedim. “Yazık oldu ama...”

“Isıtır yeriz, dert etme sen,” dedi Nilgün gülümseyerek.

E, hayda. Nereye gitti bizim patron? Daha önce söylemiştim, kaçırın vardır belki: Nilgün neredeyse ta en baştan, yanımızda çalışmaya başladığından beri, bana patron, Tefo'ya Tefo Bey derdi. Niye kısmı kabardıkça kabaran kuşkularıyla örtüşüyor muydu, bilmiyorum ama yokluğu dikkatimi hemen çekmişti. İyice alışmıştım demek. Gene de fazla anlam çıkarmamak lazımdı. Yaşananların heyecanı yüzündendi belki. Yok, buluttan nem kapmamak lazımdı. Şimdilik.

“Götüreyim de...” dedi, durdu bu. Pek melül baktı yüzüme.

“İyi, tamam,” dedim. “Gel sonra geri.”

Gözünde akşam işten dönen babanın cebinden çıkan gofrete sevinen, çok az insanın kusuncaya, aksırıncaya, tıksırıncaya kadar lüzumsuzca yediği ve çoğunluğun özenilmeyecek ama aslında çok özenilmesi gereken mütevazı hayatlar yaşadığı zamanların saf çocuklarından kalma pırıltılarla gitti Nilgün.

Ellerim ceplerimde, nöbete dikili memura aldırmadan olay mahalli daireye yürürken, sahne sıramız geldi artık dercesine merdivenleri çıkan Tefo'yla Cenk'i gördüm. Gülüyorlardı. Cenk'in iki ay önce aldığı terfiden beri birlikte çalıştığı Komiser Erdem S. Yılmaz, komiser yardımcıları Burak Saraylı ve Baha Bekçi'den mürekkep ekibi arkalarındaydı. Hepsini tanıyordum, hepsi beni tanıyordu.

Tefo, Cenk'e mahal vermeden elini uzatarak, “Başkomiserim,” dedi.

Güldüm, “Albayım,” dedim. Ardından Cenk'in elini sıktım. Arkadakilere başımla selam verdim. “Ne haber, şefim?”

Hafif öne eğildi bu. “Abartmışsın lan biraz. Albay falan, kalamışsın aşağıdaki komiseri. Allah’tan girişte karşılaştık senin ortakla.”

“Adam albayım deyince zor tuttum gülmemi valla,” dedi Tefo.

“Mecbur kaldım oğlum,” dedim. “Vaktinde gelemediniz, ne yapaydım?”

“E, Aytuğ’a gerekli talimatları vermiştim; bıraksaydın ya ona.”

Kafa salladım. “Aşka geldim azıcık. Kusura bakmasın kimse.”

“Nilgün nerede sahi?” dedi Tefo. Kaş çattım. Nilgün nerede, tamamdı, tamamdı ama ‘sahi’ neydi? Aşka geldim deyince mi aklına gelmişti Nilgün? Hım.

“Gelir birazdan. Hindiyi eve götürdü.”

“Ne hindisi?” dedi Cenk.

“Yılbaşı,” dedim; boş baktı. Haklıydı. “Bizim sekreter yok mu? Nilgün?”

“E, biliyoruz Nilgün’ü; ne olmuş?”

“Bu apartmanda oturuyor işte. Beşinci kat, on yedi numara.” Hâlâ boş bakıyordu başkomiser. Tefo’nun sırtışı gözümden kaçmayınca kızdım, “Boş ver,” dedim. “Daha senin ne işin var burada diyeceksin. Anlatması uzun şimdi. E, içeri hemen girecek misin yoksa olayı anlatayım mı?”

“Anlatırsın, dur,” dedi Cenk. “Erdem, sen içeri. Aytuğ’dan ön bilgileri al. Baha, sokakta mobese var mı, bir bakıver. Girişte kamera görmedim ama civar apartmanlarda olabilir. Burak...”

“Amirim?”

“Vedat’ın anlattıklarını kayda alıver. Savcı gelince kâtibine paslarsın. İki defa anlatmasın şimdi.”

Erdem daireye girer, Baha gerisingeri aşağı inerken büronun teknolojiye pek meraklı elemanı Burak hemen elindeki tableti açtı. Geçen mi, önceki yıl mı ne Cinayet Büro’ya epey teknik yatırım yapılmıştı. Arkası geliyordu anlaşılan. E, lazımdı sonuçta. Kafalarda

çağ farkı kolay kapanmıyordu ama alet edevat edinmek başkaydı. Amerikan dizilerine bakıp yalanmak bir yere kadardı.

“Ayakta mı yazacaksın?” dedim.

“Geri kalmışsın, ağabey sen,” dedi Burak gülerek. “Direkt seni alacağım. Yazması, *printi*, imzası falan sonra.”

“Ha... İyi. E, buna mı konuşacağım şimdi?”

“Nasıl istersen, ağabey. Alır sesini o.”

Cenk’e döndüm. “Şimdi, baba,” diye başladım ve gördüklerimi, yaptıklarımı anlatmaya koyuldum.

Ortalarına doğru Nilgün’ün gelip yanı başımda dinleyenlere katıldığı lafım bittiğinde, Tefo, “İyi idare etmişsiniz,” dedi. “Yalnız, anlattığın gibiyse—”

“Anlattığım gibi,” diye kestim lafını. “Atlamadım bir şey.”

Tefo, çıkışmama aldırmadan, “—çetrefil iş,” diye tamamladı cümlesini. “Dışarı kimse çıkmadı, eminsin, değil mi?”

“Eminim. Balkon kapısı dışarıdan kapatılamayan cinstendi, dedim ya.”

“Balkona çıkıp baktın mı?”

“Yok. El sürmek istemedim hiçbir şeye.”

“İyi. Ama bakmak lazım hemen,” dedi Tefo. “Belki dışarıdan kapamanın yolu vardır.”

“İtmekle kapanan kapılar var,” dedi Cenk. “Menteşe ayarından, boya cinsinden... Yaz olsa şişmiştir derdim.”

“Doğru,” dedi Tefo. “Kapamak başka, kilitlemek başka. Dışa açılıyorsa tabii. Ona baktın mı?”

“Cık,” dedim. “Aklıma gelmedi açıkçası.”

“O zaman balkondan çıkıp gitmiş olabilir katil.”

“Valla sanmıyorum,” dedim. “Hem aşağı adam yolladım hem de sokak boş değildi. Ayrıca karşı apartmanlarda silah seslerini duyup penceresinden bakanlar olmuştur. Gören çıkardı illa.”

Dudak büktü Cenk. “Baktırırız ona. Silah sesleriyle içeri girişin arasında ne kadar zaman var? İki dakika? Üç?” Sahi, ne kadar vakit geçmişti? “Yolladığın adam aşağı inene kadar kaçması mümkün. İkinci kattan atlamak o kadar zor değil. Sokağın tenhalaştığı bir ana denk gelmesi de mümkün. Neyse, MOBESE yahut civar apartmanlardan birinde burayı gören bir kamera varsa anlarsınız nasılsa.”

“Ya da civar apartmanlardan bakan olduysa,” dedi Tefo.

“Ya dediğim gibiyse?”

“Kapının kapanma meselesine bakmadan bir şey diyemeyiz. Bakacak mıyız içeri?”

Cenk hemen yanıt vermedi. Üçümüze birden baktı.

“El sevabını aldılar mı senin?”

“Yok,” dedim.

“İyi, unutmayalım.” Burak’a döndü başkomiser. “Ne diyorsun?”

“Ne diyeyim, amirim?”

“Alacak mıyız bu sahtekâr sivilleri olay mahalline?”

Pek neşeliydik canım. Sanki içeride can vermiş bir adam değil, mükellef yılbaşı sofrası bekliyordu bizi. Ama doğrudu dediğim. Çok şey değişmişti. Kafam bastığından beri bazı mesele ve olaylarına nefrete varan duygularla baktığım geçmişe, insanı böyle gelmiş, böyle gidecek umutsuzluğuna tekme tokat sürükleyerek rahmet okutan bugüne dörtünale koşuyorduk. Devlet erkânı tweet atıp tuttukları takımların maçlarında şeref localarından tezahürat yapar, hükümete el pençe divan duran, boyun büken yahut canhıraş destek verenler kazanırken,akla hayale gelmeyecek kişiler, kimi yerde akla hakarete varan nedenlerle içeri tıkılıyor, gözleri bağlı hanımın terazisi tek yana eğildikçe eğiliyor, at yeni binenlere, kılıç yeni kuşananlara gidiyor, yeninin yiğitleri, işi bilen çoktan öngördüğü gibi yoğurdu üflemeden, kepçeyle hatta bazen kazana kafa daldırarak yiyordu. Alt tarafı bir başkomiserin kankasıyla ortağını hatta üstüne bunların sekreterini cinayet soruşturmasına güle

oynaya katıvermesi, olay mahalline sokması onca kim kime dum duma arasında hiçbir şey değildi yani, onu diyorum. Ayrıca yine söylüyorum, kaşarlanmıştım. Kaşarlanmıştık. Geçen altı küsur yıl içinde karıştığımız üç cinayet davası dışında, alıp hallettiğimiz onca vaka, girip çıktığımız onca yer, tanıştığımız onca insan sayesinde hem meslek hem nerede neyin yapılacağı konusunda epey deneyim ve kırk fincanlık hatır kazanmıştık. İşi büyütmüş, yanımıza adam, adamların altına ikinci el araba bile almıştık. Hol ve tek odadan ibaret ofisten daha büyüğüne çıkmamıştık henüz; ama ilkbaharda çıkmayı planlıyorduk. Her şey fazlasıyla yolundaydı ve güvenimiz yerindeydi. Fazla yerindeydi hatta. Belki.

Cenk gerek hatır meselesinden, gerek bu noktaya gelmiş, bizzat karışmışken peşini bırakmayacağımızı ve ötesi, başta kendi amiri, kimsenin laf etmeyeceğini bildiğinden sorusuna yanıt beklemeden, gülerek cinayetin işlendiği daireye daldı. Peşinden giderken, arkada kalan Nilgün'e başımla işaret ettim. Az evvelki gofret pırıltılarıyla geldi.

Başkomiser salona girer girmez balkon kapısına yöneldi. Hemen arkamdaki Nilgün salonun ortasında uzanan nahoş manzarayı görür görmez takdire şayan ölçüde alçak sesle, benden başka kimsenin duymadığı bir çığlık attı. Cenk kan lekelerine basmaya dikkat ederek ilerledi, tülü çekti, diziyle dürttü kapıyı. “Dışarı açılıyor ve kapalı,” dedi, Erdem’e baktı.

Komiser Erdem maktulün yanından doğrularak, “Cüzdanı üzerinden çıktı, amirim,” dedi. “Kimliğine göre adı İhsan Çuhadar. 26 Mayıs 1956 İstanbul doğumlu.”

“Elli... beş buçuk yaşındaymış demek. İyi. Başka?”

“Kayıtlarına bakıyorlar, amirim,” dedi Erdem. “Katil dört kurşun sıkmış.” Eliyle koridoru işaret etti. “İlkini şuradan atmış. Sol göze. Mermi kafayı delip şuraya, duvara saplanmış. Adam vurulunca sırtüstü devrilmiş, hemen ölmüş. Sonra herhalde gelip tepesine dikilmiş,”—cesedi incelerken yaptığım gibi sağına geçti—“buradan bir yerden üç tane daha sıkmış. İki omza, bir karna.”

“Allah Allah,” dedi Cenk. “Şeye benziyor—”

“İstavroz,” dedim derhal. Baktım, Tefo da kafa sallıyor. Nilgün’ün bakışını tahmin ederek hafiften kabardım. “Dinsel mesaj falan olabilir.”

“Sonra?” dedi Cenk, fikrime pek aldırmadan. Ses çıkarmadım.

Olay Yeri İnceleme Ekip Amiri Aytuğ Şimşek, dur sazi ben alayım gibisinden, “Sonrası meçhul, amirim,” dedi. “Her yan kapalı.”

“Daire kapısı?”

“Valla, kapıda herhangi bir iz vardıysa bile Vedat Baş—” Amma etkilenmişim dercesine güldü Aytuğ lafının yarısında. “Vedat Bey kırıp girmiş; anlamak zor artık. Ama kilitte herhangi bir zorlama veya kurcalama izi yoktu, onu söyleyebilirim. Balkon kapısı ve pencerelerde de.”

“O zaman—”

“—Tanıdık biriymi belki,” diye atlayıverdi Nilgün heyecanla. Cesedi görmenin şokunu çabucak atlatmıştı anlaşılan.

Klasik o kızım, klasik, bakışımı sundum sekreterime. Öte yandan klasik yahut klişe, makul değil denemezdi. Klişeler ve klasikler boşuna klişe ve klasik mertebesine yükselmiyorlardı.

“Peki,” dedim, “de ki tanıdık olsun. Sonra?”

Gayet emin, “İşte, kapıyı açmış, içeri buyur etmiştir İhsan Bey,” dedi bu.

“E?”

Hepimiz birden, haydi, anlat bakalım, görelim neymişsin dercesine bakınca hafiften kızardı Nilgün. “Bilmem... İçeri girdiler... İhsan Bey önden gitti. Katil koridordan vurdu.”

“Sırtından?”

“A... Yok.” Kaşları çatıldı. “Hah,” dedi bir, bilemedin iki an sonra, “tamam. Koridordan seslendi İhsan Bey’e... Dönünce vurdu.”

“Biri sana seslenince tamamen mi dönersin yoksa kafanı mı çevirirsin?” dedi Tefo.

Yanıt veremedi Nilgün. Katil maktule dur, bana dön, bak ne güzel fotoğrafını çekeceğim, demiştir belki demek geldi, gene tuttum dilimi. Kızın üstüne gitmeme gerek yoktu. Yaşlanıyordum, yumuşuyordum ayrıydı, üstüne bir de Nilgün'e kıyamamak mı çıkıyordu şimdi? Hım.

“Belki bir şey istemiştir,” dedi Nilgün. “Çay, şeker, yağ... İhsan Bey mutfağa giderken içeri dalmış—”

“Gene sırtından vurması gerekirdi,” dedi Tefo.

“Mutfaktan çıkarken?”

“Cesedi koridorda, mutfak kapısında ya da salon eşliğinde bulurduk o zaman.”

“Taşımıştır?”

“Sürüklenmeyi gösteren bir şey yok, yenge,” dedi Aytuğ.

Ben, oha, ne yengesi, daha dur, ben tepsi elime tutuşturulduktan sonraki kıkırdamalarda anca aymıştım, sen ne zaman, neye bakarak kırdın kalemi, diyemeden, “Salondan getirebileceği bir şey istemiştir o zaman,” dedi Nilgün ısrarla. “Sigara mesela. Getirirken vurmuştur. Karşıdan.” Yengeliğe aldırılmamış görünüyordu. Yakıştırmayı doğal karşılamıştı sanki. Demek sahiden... Ulan Tefo, dedim içimden. Ulan Ayla... Çıt çıkarmadım ama. Yeri değildi, biliyordum.

“Cesedin çevresinde öyle bir şey var mıydı?” Önce bana, ardından Aytuğ'a baktı Tefo. “Sigara, çakmak, falan...”

Ben kafa sallarken, “Yoktu,” dedi komiser.

“Başka bir şey bulamadınız mı?” dedi Cenk.

“Valla şimdilik dişe dokunur bir şey çıkmadı. Ne bir morluk ne de tırnak altında deri parçası... Maktulde boğuşmaya işaret edecek hiçbir iz yok, amirim. Sağda solda saç teli, tüy falan var. Parmak izleri de. Topluyor çocuklar. Laboratuardan sonra anlarız ancak.”

“Diğer odalar?”

“Salon bitince bakacağız hepsine, amirim. Ben şöyle bir göz gezdirdim demin. Gözüme çarpan bir şey çıkmadı.”

“Cinayet silahı?”

“Bulunan tabanca. Balistik raporuna bile gerek yok diyebilirim.”

“Kesin diyorsun?”

“Kesin.”

“Baktınız mı seri numarasına falan?”

“Baktık.”

“E? Belli mi sahibi?”

“Belli. Bir dakika...” Aytuğ elindeki not defterine baktı, bir sayfa çevirdi ve “Ruhsatlı,” dedi. “Zeki Önder Özel diye birine aitmiş.”

“A-a?” dedi Nilgün.

Yemin billâh ediyordu beygir suratlı Zeki Bey. Vallahi, di-yordu sesini titreterek, vallahi ilgisi yoktu cinayetle. Hem nasıl... Nasıl olabilirdi? Çok eski, çok sevdiği arkadaşıydı merhum İhsan Bey. Evet, doğru, tabanca kendi tabancasıydı. Ruhsatlıydı. Ta se-neler evvel bir heves almış, atış poligonlarına gitmişti. Ama o ka-dar. Hevesi geçtikten sonra satmamış ama yasa gereği ruhsatını yenilediği dönemler dışında elini dahi sürmemişti. Son ruhsat ye-nilenmesi birkaç sene önceydi; ilgili işlemlerden sonra nereye koy-duğunu bile hatırlamıyordu. Ayrıca, gene hayır, evine hırsız falan girmemişti bildiği kadarıyla. Ya da girdiyse bile hiç fark etmemişti. Çalınan bir şeyi yoktu çünkü. Olsa polise bildirmez miydi zaten?

Evine gidip beklemesini buyurmamın üzerine birkaç kadeh viski yuvarlamıştı adam. Heyecan, üzüntü... Devayı şişelerde ara-mak yeni bir şey değildi. Kaç kadeh içtiğini kestirmek mümkün değildi gerçi. Sehpanın ortasındaki şişenin dibinde üç-dört par-mak kalmıştı ama ayıktı adam. En azından ayık görünüyordu. Belki tabancasının cinayet mahallinde bulunmasının şokuyla ayıl-mıştı. Ama ona ihtimal vermedim. Ağır içkicilerden değilse oraya

kadarını geçen yarım saat, bilemedin kırk beş dakikada yuvarlandığını düşünmek akla yakın sayılmazdı çünkü.

Nilgün'ün şaşkınlık nidasının ardından ama bu Zeki Önder Özel, bizim altı numaradaki Zeki Bey, hani deminki adam işte, demesi üzerine derhal kapısına dayanmıştık. Adam haliyle soru dolu bakışlarla kapıyı açmış, tabanca meselesine hiç değinmeden ifade alacağımızı söylememiz üzerine, yana çekilerek buyurmamızı söylemişti.

Daire, tahmin edeceğiniz üzere, plan bakımından İhsan Bey'in kinin aynısıydı. Hayır, ne denir buna, ayna yansımasıydı. Holün bitimindeki koridor sağa değil, sola kıvrılıyordu, onu diyorum. Ama genel plan aynı görünüyordu. Öyle olması gerekirdi zaten. Öte yandan, İhsan Bey'inkinin aksine, duvarlarına resimler asılı koridoru bitirdiğimizde karşımıza çıkan salon, düzenleniş ve mobilyaların kalitesinden televizyonuna maktulünkünden epey farklıydı ve bahsettiğim farklılık daha ilk bakışta Zeki Bey'in çocukluk arkadaşından, en azından maddi açıdan çok daha iyi durumda olduğunu söylüyordu. Ya da en azından evine para harcadığını...

Zeki Bey'in gayet rahat, modern görünümlü ve son dönemlerdeki Hollywood film ve dizilerinin neredeyse hepsinde görülen İsveç malı koltuk takımına dizilmişti. Cenk, ben ve Nilgün. Tefo, kafa işletme havasına her girişinde yaptığı üzere, ayakta idi ve dalgın bakıyordu.

Yalnız, cinayet silahının sahipliği ayrı, Zeki Önder Özel'i kafadan suçlamak mümkün değildi. Şahidi vardı çünkü. Cinayet işlendiği sırada gözümün önündeydi adam. Sadece ben değil, Nilgün ile kapıcı da oradaydı.

Bilemiyorum; belki alkolden, belki el-ayak boşalmasının ardından gelen yeminlere cevaben herhangi bir şeyle suçlanmadığının söylenmesi üzerine rahatladığından, sakinleşmişti Zeki Bey şimdi. Ama bilgisine başvuracaktık. Elbette komiserimdi; ne biliyorsa, nasıl yardım edebilirse etmeye hazırdı. Bir kadeh daha alabilir miydi peki? Teskin ediyordu. Hayır, içmeseniz daha iyi, dedi Cenk.

“Evet,” dedi Zeki Bey, maktulle arkadaşlığı sorum üzerine. Bir noktadan lafa, bilgi almaya başlamak lazımdı. “Söylediğim gibi, çok eski arkadaşımdı. Birlikte büyüdük sayılır. Ailelerimiz ah-baptı.” Durdu, iç çekti. “Nasıl... Yani nasıl öldürülmüş?”

Arkamda dikilen Tefo, ben yanıt veremeden, gayet sert bir tonlamayla, “Hâlâ arkadaş mıydınız peki?” dedi.

Zeki Bey, bilemiyorum, belki en başta esas komiser, esas amir bellediğinden lafın benden gelmesini bekliyordu, irkildi. Ardından yanlış bir şey söylemiş ve alelacele toparlamak istemişçesine, “Evet, evet,” dedi. “Elbette.” Durdu, hafiften dudaklarını ısırdı. “İhsan en yakın arkadaşlarımdandı.”

Benimki tınmadan devam etti. “Peki, düşmanı yahut geçinemediği, husumetli olduğu birileri var mıydı, biliyor musunuz?”

Ay, dedim içimden. Klasik sorular. Epeydir, epeydir dediğim son bir-iki senedir çok sıkıcı bulmaya başlamıştım bu tarz soruları. Düşmanı var mıymış, son zamanlarda tuhaf, alışılmadık davranışlarda bulunmuş mu, dikkat çeken bir terslik, gariplik, falan, filan... Herkes herkesin düşmanını bilirmiş, davranışlarına dikkat edermiş gibi. Hâlbuki iki daire ötede, gayet ilginç, hele bizim gibi onca kitapla, diziyle, filmle kafayı doldurup muammalara heveslenmişler için şölen niteliği taşıyan bir vaka vardı. Ona kafa yormamız gerekmez miydi? Tamam, elbette bu tip soruların önemini, boşa sorulmadıklarını, demin dediğim gibi, klasiklerin durduk yerde klasik olmadıklarını biliyordum. Ama say ki Zeki Bey, evet, dedi, düşmanı vardı. Hatta düşmanı bilmem kim efendiydi, bile dedi. E, bilmem kim efendiyi bulsan, yakalasan ne olacaktı? Cinayetin nasıl işlendiğini çözemez, katili cinayet anında cinayet mahalline koyamazsan, kafa yürütmezsen ne işe yarardı adamı yakalamak? İtiraf ettiremediğin sürece hiçbir işe yaramazdı. Kaldı ki itirafın bile tek başına yetmediğini biliyorduk. Somut delil lazımdı, ve-saire. Adam veya kadın, artık katil her kimse, cinayeti işledikten sonra suç mahallini kimseye görünmeden terk etmeyi bir şekilde becermişti. Esas bunu çözmek gerekiyordu bence.

Daldığım yerden, Zeki Bey'in, "Durumu iyi değildi," cümlesiyle çıktım. Anlaşılan İhsan Bey cimri falan değil, düpedüz yolsuzmuş. Efendim, anlattığına göre, Zeki Bey ile İhsan Bey'in merhum pederleri çok eskiden arkadaşmış. Ailece görüşür ve ayrıca birlikte iş yaparlarmış. Bir şirketleri varmış, ortakmışlar. Muhtelif ürünler ithal eder, temsilciliklerini yaptıkları yabancı şirketler adına bazı devlet ve kamu ihalelerine girerlermiş. Gene zamanında, zamanında dediğim otuz üç sene önce, çocuklar artık büyüdü, biz yaşılanıyoruz, hiç değilse birbirimize daha yakın olur, yuvadan uçan kuşlarımızın ardından birlikte bakarız düşüncesiyle bu apartmandaki daireleri birlikte alıp taşınmışlarmış. Yaşıt Zeki ve İhsan Beyler, Zeki Bey'in bir de iki yaş büyük ablası varmış, babaların dostluklarından kelli birlikte büyümüşlermiş. Lise sona kadar birlikte okumuşlarmış. Ama bu daireler satın alındığında ayırmışlar. Zeki Bey babasının kararı üzerine lisansüstü eğitimi almaya gittiği Amerika'da, İhsan Bey ise askerdeymiş o sırada. Neyse, efendim, uzatmayacakmış, işte, üniversite ve askerlik sonrasında iki kafadar babalarının şirketine girmiş, birlikte çalışmışlar. Zeki Bey çok geçmeden evlenip taşındığı için bu evde fazla oturmamışmış. Evliliğinin on dördüncü yılında, bugün büyüyüp üniversite bitirmiş kızını ve Fenerbahçe tarafındaki dairesini eşine bırakıp boşanmış ve birkaç sene başka yerlerde kirada oturduktan sonra, beş küsur sene önce, yaşım geldi, işi öğrendin artık, haydi bana eyvallah deyip annesini alarak emekliliğini geçirmek üzere Marmaris'e giden babasının ardından yerleşen kiracıyı çıkarıp gersingeri buraya, baba evine dönmüşmüş.

İhsan Bey ise hiç evlenmemişmiş ve hep burada, baba evinde yaşamışmış. Biraz, eee, işte, nasıl dese, çapkınmış merhum. Baba evinde yaşarken çapkınlığı nerede yapıyormuş peki? Garsoniyeri var, oteli var, moteli var, pek mi safsınız kuzum, demedi Zeki Bey; yanıt vermemeyi yeğledi.

Neyse, efendim, iş dünyasıymış, bilirmişiz, iniş çıkışlarla doluymuş. Bu iniş dönemlerinden birinde art arda anne ve babasını yitiren İhsan Bey ani bir kararla şirketteki hissesini Zeki Bey'e satıp ayrılmış, tekstil sektörüne dalmış, kendi şirketini kurmuş.

Hayır, ne münasebet, kavgalı ayrılmamışlar elbette. Zeki Bey, gene nasıl dese, işte bu İhsan Bey, çapkınlığı ayrı, biraz, eee, dik-katsizmiş. Yok, hayır, kumar merakı yokmuş. İçki desen, hemen herkes kadar içermiş. Tek kötü alışkanlığı varmış anlayacağımız. Bir de, şimdi tabii ölenin ardından konuşmak yakışık almazmış almasına ama işte, biraz, gene nasıl dese ve eee, ayran gönüllüy-müş merhum. Hesap kitap işlerinde olsun, borç verme-almada olsun, kredide, senette, bir eee daha, bir de demin dediği üzere, kadınlar konusunda birazcık savrukmuş.

Ha, dedim içimden, arkadaştı, şuydu, buydu; ama anlaşılan Zeki Bey, İhsan Bey'i, nasıl dese, eee ve birazcık demeyi ihmal etmeyeyim, hıyar hatta açıkça söylememekle birlikte budala bili-yordu. Doğrudan budala demiyordu elbette; ben katıyorum. Aynı budalalıkları yüzünden hatta belki doğrudan kadınlara para yedirdiği için işleri bozuldukça bozulmuşmuş veya en azından Zeki Bey öyle biliyormuş. İplik üreten atölyesini fabrikaya dönüştürür-ken hiç de savruk davranmamış olması gerektiği düşünülebilecek İhsan Bey, sonunda iki sene önce iflas bayrağını çekmişmiş. Fab-rika borçlarına karşılık hacze gitmiş. Yetmemiş, yazlığını, arabas-ını ve daha nesi varsa hepsini yitirmişmiş. Geriye bir tek baba ya-digârı bu daire kalmışmış ki onu da, eee ve nasıl dese, Zeki Bey'in desteğiyle kurtarabilmişmiş.

"Bitmiş miydi peki borçları?" dedi Cenk, kaptırmış giden Zeki Bey'in verdiği ilk nefes arasında.

"Bitmişti... Yani, bildiğim kadarıyla bitmişti."

"Bilmediğiniz bir alacaklısı olabilir yani?"

Dudak büktü adam. Anlattıklarından çok mimikleri, duruşu, tavrı dikkatimi çekmişti. Patlamalar üzerine İhsan Bey'in kapı-sına koşuşunu, arkadaşının adını bağırışını düşündüm. Sesinde gerçek endişe, gerçek telaş vardı. En azından bana öyle gelmişti; öyle hatırlıyordum. Tabanca sizinmiş, diyerek yanına geldiğimizde de pek perişan görünmüştü. Şimdiyse gayet sakin, neredeyse sa-dece kimliğini bildiği, herhangi bir yakın tanışıklığının, duygus-al bağının bulunmadığı birinden bahseder gibiydi. Gerçi kafadan

yargıya varmamak lazımdı. Bizde edebiyatı, araştırması falan hâlâ çok ileri safhalara varmamış, en azından genel halk bilgisine tam yerleşmemişti ama psikoloji diye bir şey vardı. Tamam, adam art arda iki şok geçirmişti. Önce arkadaşı öldürülmüş, ardından arkadaşını öldüren tabanca kendi tabancası çıkmıştı. Ayrıca iki şok arasında birkaç kadeh viski yuvarlamıştı. Belki tüm bunlar yüzünden böyle hem rahat veya rahat gibi, hem tedirgin veya tedirgin ve bir şeyler saklamaya çabalarmış gibi konuşuyordu. Aralara serpiştirdiği eee ve nasıl deseleri kastediyorum.

“Peki,” dedi Tefo, “İhsan Bey’in evinde yılbaşı kutlamasına işaret edecek hiçbir şey yoktu. Sizin evinizde de benzer bir hazırlık görmüyorum. Yakın arkadaşım dediğiniz için soracağım: Dışarı mı çıkacaktınız birlikte?”

“Yok, hayır,” dedi Zeki Bey. “Ben... Aslında...” Durdu, deminden beri göstermediği, birden çöküvermiş görünen bir üzüntüyle başını eğdi, ellerini birleştirerek öne eğildi, dirseklerini bacaklarına dayadı. Tekrar kafasını kaldırdı, “Kızım ve nişanlısıyla yemeğe çıkacaktık,” dedi. “Yani bu... Bu şey...” Sustu.

Tefo’yla bakiştık. Yanıt vermemişti adam sorumuza.

“İhsan Bey’in ne yapacağını bilmiyor muydunuz?”

“Bilmiyorum. Demedi bir şey bana...” Allah Allah. Hem yakın arkadaş hem komşu. Üstelik maddi durumu da kötü. Ne bileyim, insan, hele bunca yakinken kıyamaz, sen de gel, falan demez miydi? Öte yandan, ayrı yaşadıklarına göre kızını... Hım, hayır. Koskocaman kızdı; üniversiteyi bitirdiğini söylemişti demin. Öyle mahkeme kararıyla ayda bir görüşme tarzı bir zorluk söz konusu olmamalıydı. Küslük yoksa tabii. Hem nişanlısı varsa, nişana davet edilmese bile babayla tanıştırılmışlığı çok daha makuldü. Yılbaşı dışında kızı ve nişanlısıyla yemeğe çıkmasının pek özel bir yanı olmaması gerekirdi. Herhalde. Hım. Yakın arkadaşlıktan anladığı benimkinden farklıydı belki. Şahsen Tefo’m böyle bir hale düşse yalnız bırakmazdım. Gerçi bu yer çalısı, karısıyla plan yapıp beni evlendirerek başından savmaya kalkışuyordu. Veya ben öyle sanıyordum. Ama yine de... Hım.

“En son ne zaman gördünüz İhsan Bey’i peki?” dedi Cenk.

“Dün gece.”

“Gece? Nerede?”

“Evinde. Arada canımız sıkıldığında uğrarız birbirimize. Uğrardık yani. İki kadeh atar, sohbet ederdik.”

“Kaçta? Kaç sularında birlikteydiniz?”

“Bilmem. On bir... Belki daha geç.”

“Siz mi uğradınız evine gece vakti?”

“Yok. Aradı.”

“Uyandırdı mı sizi?”

“Yo, hayır. Geç yatarım ben genelde. Bir buçuktan önce girmem yatağa. Beş-beş buçuk saat uyku yeter. İhsan da öyledir... Öyleydi.”

“Niye aramış?”

Dudak büktü Zeki Bey. “Hiç. Gel, iki kadeh atalım, demişti.”

“Neler konuştunuz peki dün gece? Sıkıntılı mıydı?”

“Havadan sudan konuştuk,” dedi Zeki Bey. Gene düşündü biraz yahut düşünür gibi yaptı. “Hayır. Önemli bir şey yoktu. Sıkıntılı da görünmüyordu.”

“Neşeli miydi?”

Dudak büktü adam. “Normaldi.”

“Hiçbir gariplik yoktu yani tavırlarında?”

“Yoktu.”

“Emin misiniz? Düşünün bence.”

Ne kadar düşündü bilemem ama gene kafa sallamayı yeğledi Zeki Bey. Tefo’nun sorularıyla nereye varmak istediğini anlamamıştım. Tamam, adamın her zamankinden farklı bir davranışı, duruşu, lafı falan varsa elbette yakın arkadaşı fark etmeliydi. Ama Zeki Bey bana, İhsan Bey’e iddia ettiği kadar yakın değilmiş gibi görünüyordu. Yani adamcağızın sıkıntısı vardıysa bile dikkat edecek, etse bile aman kardeşim, pek dertli gördüm seni; anlat, açılırsın,

diyecek biriyim gibi gelmiyordu bana. Tabii, dediğim gibi, hem adam sarrafı değildim hem de herkesin arkadaşlık anlayışı aynı olmak zorunda değildi.

Şudur, budur derken aklıma geldi, “Zeki Bey,” dedim, “yanlış hatırlamıyorsam intihar mı diye sormuştunuz.”

Kaşları çatıldı Zeki Bey’in. Yardım edeyim hesabı, “Dairesine girmeden önce,” dedim. “Neden? Yani, intihar edebileceğini mi düşünmüştünüz?”

Tefo, eh be güzelim, adam deminden beri anlatıyor ya, mak-tul iflas etmiş, nesi var nesi yok kaybetmiş, hâlâ soruyorsun gibilerinden baktı, aldırmadım.

“Ha,” dedi adam. “Bilmem. O an öyle geldi herhalde aklıma... Hatırlamıyorum. Demişimdir. Yani, durumundan dolayı...”

İyi de, beyefendi, haydi benim kafa kırk bir ayrı zırvayla dolu, dört el ateşe bakmadan intiharı bir anlığına düşünüyor ama siz, diyemeden Tefo, herhalde klasikleşen veya klasikleştiğini düşündüğü saçma sorularımı sıralamaya başlayacağıma kanaat getirdi ve “Peki, Zeki Bey,” dedi, “iflas ettiğini ve bu daire dışında mülkünün kalmadığını söylediniz. Nasıl geçiniyordu merhum?”

Ha, bu saçma değil ama benimkiler saçma, öyle mi, demedim. Demediklerim bini aşmıştı nasılsa.

“Birkaç alacağını tahsil etmişti son aylarda,” dedi Zeki Bey, fazla düşünmeden. “Bir süre onlarla idare etti bildiğim kadarıyla. En son bir ay kadar önce benden borç istemişti. Daireye haciz gelecekti.”

“Verdiniz mi?”

“Verdim elbette. Fazlasıyla.”

“Fazlasıyla derken?”

“Geçinmesi için... İstedikinden fazlasını verdim yani.”

“Vadesi?”

Zeki Bey, ne diyorsunuz, tefeci miyim ben gibilerinden kaşla-
rını çattı. “Biz eski arkadaşız,” dedi. “Öyle vade made olmaz ara-
mızda... Ne zaman isterse ödeyebilirdi. Ödemese de dert değildi.”

“Yani hem dairesini kurtardınız hem cebine para koydunuz?”

“Öyle ama... Yani aramızda çok lafı olmazdı böyle şeylerin.”

“İyi arkadaştınız, onca hukukunuz vardı çünkü.”

“Öyle. Evet.”

Ama yılbaşında yalnız kalmasına aldırmıyorsunuz yerine, “Si-
zin işleriniz iyi o halde,” dedim.

“Şükür,” dedi Zeki Bey, arkasına yaslanarak.

“Babalarınızın şirketi mi hâlâ?”

“Artık tümüyle bana ait. Evet.”

“Nedir konunuz peki?”

“Konu derken?”

“Şirketiniz... Ne iş yapıyorsunuz? İthalat mı hâlâ?”

“İthalat, evet. Sanayi makineleri ve yedek parça üzerine.”

“Dışarıdan alıp içeri mi satıyorsunuz?”

Zeki Bey, soran bakışlarla, “Birkaç ecnebi firmanın Türkiye
temsilcisiyiz,” dedi. Tefo, herhalde yine sorularımı gereksiz bul-
muştu, “Peki,” diyerek araya girdi. “Var mıydı başka borçlusu bil-
diğiniz? İhsan Bey’in?” Cık, kızmıyacaktım.

“Bilmiyorum.”

“Düşmanı yoktu ama bildiğiniz?”

“Yoktu. Yalnız...” Filmlere layık bir ın-ını-nın hissi saçarak du-
rakladı Zeki Bey. Nilgün’e baktı. “Biliyorsunuzdur,” dedi, “apart-
manı müteahhide verme durumu var bir süredir.” Baktım, Nilgün
başıyla evetliyordu. Zeki Bey yine bize döndü. “Deprem yönetme-
liği, malum. Bina otuz küsur yaşında... Yönetici Nedim Bey uz-
man getirtti. Raporda epey çürük çıkmış bina. Öyle bina güçlen-
dirmeye toparlanacak gibi değilmiş.”

Malum, feciler fecisi 99 depreminden bu yana neredeyse tüm İstanbul, deprem sayesinde şöhreti tadanlardan bir kısmının felaket tellallığı yüzünden, memleket deprem kuşağında değilmiş, zaten her gün sayısız deprem olmuyormuş gibi hâlâ diken üstünde. Gene malum, gereğince değil gerçi ama bugünkü gibi o günlerde de bazı binalar yıkılıp yeniden yapılıyordu. Güçlendirme işinin çok fayda getirmeyeceği, en azından bazı binalara getirmeyeceği o zamanlar da sıkça söyleniyordu. Nezih Amca'yla babam bizim apartmanı uzmanlara inceletmişlerdi. Bizimkine sağlam raporu verilmişti; ama mesela iki yanımızdaki binanın çürük çıktığı söyleniyordu.

“İşte, sonra bir müteahhit devreye girdi,” dedi Zeki Bey, “yıkıp yeniden yapmak için binayı. Bu konuda apartmanda bazı anlaşmazlıklar vardı.”

“Ne gibi?”

“İhsan ile birkaç kişi daha müteahhidin teklifini kabul etmiyordu. Son toplantıda epey tartışma çıkmıştı.”

Yine Nilgün'e baktım. Onay beklediğimi sandı herhalde, “Öyle,” dedi. “Ben gitmedim ama annem anlattı.”

“İhsan Bey'e bu yüzden kızanlar var diyorsunuz yani?” dedim.

Başıyla evetledi Zeki Bey. “Yani, bilemiyorum tam. Öyle husumet seviyesinde değildi ama son toplantı epey sert geçmişti.”

“Sert derken?”

“İşte... Bir parça itiş kakışa kadar gitti tartışma.”

Tefo bir kez daha lafımı kesip araya daldı: “Niye kabul etmiyordu teklifi İhsan Bey?” Gene bir şey demedim dememe gerek yoktur herhalde.

“Müteahhit ev sahiplerine birer daire veriyordu ve inşaat süresi boyunca ev sahiplerine kira bedeli ödeyecekti,” dedi Zeki Önder Özel. “İhsan ya emsali yerine daha fazla kira ödenecek bir daireye göre ödeme yapsın ya da eskisiyle yeni yapılacak arasındaki muhammen bedel farkını doğrudan ödesin diyordu.”

“Yeni daireler farklı mı olacaktı?”

“Hayır. Aynı metrekare... Tabii sonuçta hem yeni hem sağlam... Değeri artacak haliyle.”

“Hım. Kaça bu daireler peki?”

“Binanın yaşı ve deprem raporu yüzünden daireler bin iki yüz liradan fazla kiraya gitmiyor bildiğim.”

Göztepe’nin neredeyse göbeğinde bin iki yüz lira azdı sahiden. Aynı yaşlarda veya daha eski binalarda daha yüksek kiralar istendiğini biliyordum. Biz epey eski kiracıydık ve ev sahibimiz Adnan Amca iyi adamdı; babamı pek seviyordu vekiraya yıllardır zam istememişti. Tefo’nun evlenip çıktığı ev bizimkinden daha gençti ama şansına tokgözlü bir ev sahibine denk geldiğinden, o da abartılı bir kira ödemiyordu. Ama semtte olsun, başka yerlerde olsun kiracı bir sürü tanıdığım vardı; biliyordum ödenenleri. Fakat doğrudu; depreme dayanıklılık, eder konusunda önemli bir etkendi.

“Müteahhit, dairesini satmak yerine sekiz ilâ on iki ay arası hesapladığı inşaat süresi boyunca kiraya çıkmayı yeğleyeceklerle aylık bin yüz lira üzerinden ödeme teklif etmişti. İhsan ile diğer birkaç kişi, kiranın en az iki bin lira üzerinden hesap edilmesini istiyordu.”

Hesaplamaya çalıştım. Ayda bin yüz liradan... Kaç daire vardı sahi bu binada?

“Kaç daire var apartmanda?”

“On yedi.” Bir artı yedi, eşittir, sekiz diye hesapladım. On sekiz bin yedi yüz lira aylık ödeme. Çok muydu? Hım.

“Yeni bina kaç daireli olacak?”

“Otuz iki galiba... On katlı yapacak. Evet, evet,” kafadan hesap yapıyordu galiba, “otuz iki daire...”

“Müteahhit dairelerini satmayı yeğleyenden ne kadara satın alıyor peki?”

“İki yüz bin.”

“Az değil mi? Emlâk alıp başını gitti diye biliyorum bu aralar.”

“Öyle ama hem ekonominin hali hem de bahsettiğim nedenler yüzünden... O yüzden çoğunluk kiraya çıkıp beklemeyi yeğliyor zaten.”

“Satan var mı?”

“Henüz yok bildiğim kadarıyla.”

Bin yüz liraya Göztepe veya civarda daire bulmak ciddi zordu. Nilgün’e baktım. “Siz de kiraya mı çıkacaktınız?” Başıyla evetledi sekreterim. Tam, nereye gideceklerini soracaktım, Tefo yine araya girdi ve “Peki,” dedi. “Toplantıda kimle kavga etmişti İhsan Bey?”

“Üçüncü kattan Hüseyin Bey var, üst katımda oturur... Sonra yan komşumuz Altan Bey—”

“Yan komşu?” dedim. Sahi, onca patırtıda Zeki Bey’le mak-tulün daireleri arasında kalan diğer daireden uzanan bol kıllı ve gözlüklü kafayı unutmuştum. Hım. Altan Bey demek.

“Evet. Sonra yönetici Nedim Bey... Dördüncü kattan bir bey daha...”

“Peki, siz?” dedi Tefo. “Sizin konumunuz neydi? Yani, müteahhidin teklifine olur mu vermiştiniz?”

İç çekerek verdiğini belirtti Zeki Bey.

“Kira mı?”

Bir olumlu baş hareketi daha.

“Sizle kavga etmedi ama?”

“Yok... Yani aslında edebilirdik ama o toplantıda laf bana gelene kadar çingar çıkmıştı zaten. Saydıklarım dışında kalanlar karışmadı tartışmaya.”

“Ama evet oyu verdiğinizi biliyordu İhsan Bey?”

“Biliyordu. Ama şey... Yani... Kızanı, düşmanı derken bu saydıklarım, yani komşularımız... Yani, öyle düşmanlık, husumet falan diyemem açıkçası. Yani, sordunuz diye...”

Art arda bu kadar yani fazlaydı. Öte yandan haklıydı adam. Değil mi? Kimse tutup müteahhitle anlaşmaya yanaşmıyor diye

komşusunu hem de gayet alengirli bir yöntemle öldürmeye kalkışmazdı, değil mi? Artı, anlaşılmaya tek yanaşmayan İhsan Bey de-ğildi. Anlaşılmaya yanaşmayan komşuları saçmalık ötesi bir fikirle öldürmeye kalkışacak... Hım. Öte yandan, belki bu minvalde biraz kurcalamak işe yarayabilirdi. En azından atlamamak lazımdı. Herhalde.

“Valla,” dedim, parmak izi almak için Zeki Bey’in dairesine giren olay yeri memuruna yol verirken, “bu Zeki Bey’in banka kayıtlarını, şirketini falan araştırmak lazım bence.”

Adama şimdilik evinde kalmasını söyleyip çıkmıştık daireden. Parmak izi alınacak, silahtakilerle karşılaştırılacaktı. Sonucu ne zaman gelirdi kim bilir ya, cinayetin işlenişindeki, en azından şimdilik kaydıyla hinliğe bakılırsa, silahta muhtemelen sadece sahibinin parmak izi çıkacaktı. Ama araştırmadan böyledir, demek doğru değildi elbette. Ayrıca Olay Yeri ekibi, adamın evine girilip girilmediğine bakacaktı.

“Niye o?” dedi Cenk.

“Gözüm tutmadı herifi hiç.”

“Tutmuş oysa,” dedi Tefo. Cenk’le Nilgün, onca yıllıkancı-ğer kuzu sarmalığından gelen deneyimimi taşımadıklarından, so-ran bakışlarını ortağıma çevirdiler. “E, cinayet saatinde görmüş ya adamı. Sen de tabii.”

“Doğru,” dedi Nilgün, espiye gülmeden. Başkomiser de gülmedi.

“Olsun,” dedim. “Bakmalısınız bence herife.”

“Bakarız,” dedi Cenk.

“Müteahhide de bakmak lazım,” dedi Tefo.

“Pürüz çıkarıyor diye adamı öldürtmüş müdür diyorsun?” dedim.

“İlgili herkese bakmak lazım, diyorum. Müteahhidi kim bulmuş mesela?”

“Ona da bakarız,” dedi Cenk. “Şu diğer komşuyla konuşalım önce.”

“İyi, bakalım,” dedim, sahanlığın ortasında, iki daire arasında kalan Altan Bey’in kapısına yürüdüm. Tam zile basacaktım, Erdem diğer dairenin kapısından kafasını uzattı.

“Amirim?”

“Ne var?”

“Bir şey bulduk.”

“Nereden çıktı bu?” dedi Cenk.

“Salondaki büfenin arkasında buldu çocuklar,” dedi Aytuğ. “Büfeyle duvar arasındaki boşluğa düşmüş, fark edilmemiş herhalde.”

“Saklanmıştı belki? Tozlu muydu?”

“Yok, amirim. Öyle olsaydı temizlemezdik hem.”

“Yakında düşmüş o zaman. Ya da saklanmış. Parmak izi bak-tınız?”

“Elbette.”

“İyi bari,” dedi Tefo, “cinayet nedeni aramamıza gerek kalmadı.”

“Öyle görünüyor.”

“Versene şunu bir,” dedim.

Kim kimdir kısmının tek tarafının açıkça görüleceği ölçüde net denebilecek, normal kâğıda, herhalde bir yazıcı vasıtasıyla basılmış fotoğrafı, içine yerleştirildiği saydam delil poşetiyle elime aldığım da, bakmak için dibime sokularak parfümünü burnuma dayayan Nilgün gibi ağzım açık kalmadı. Kalmadı çünkü insan evlâdının her haltı, her şekilde ve herkesle yiyebileceğini biliyordum. Ama kaşlarım ciddi kalktı. Fotoğrafta, ya çeken aldırmadığından ya da çerçeveyi tutturamadığından, yüzü değil, sadece boynu görünen ama gençliği duruşundan ve atletik yapısından belli delikanlıyla al takke ver külah pozisyonundaki çıplak hanımın geçmişini,

nerelerini açmaklardan nerelerini kapamalara gelişini ve boynuzu yiyen eşi beyefendinin siyasi konumunu bilen, memleketin, zamanların, şartların ve genel anlamda insan doğasının üç aşağı beş yukarı farkındaysa elbette, işbu fotoğrafın ortaya çıkması durumunda sarsılacak kişi ve kuruluşlar listesinin epey uzayıp gideceğini tahmin etmesi zor değildi. Haliyle fazlasıyla cinayet işletebilecek bir şeydi, onu diyorum.

“Cep telefonu çekimi,” dedi Cenk. “Aytuğ?”

“Amirim?”

“Maktulün cebi?”

“Bulamadık. Daha bakıyor çocuklar gerçi.”

“Adına kayıtlı numarayı buldunuz mu?”

“Bulduk. Aradık. Kapalı.”

“Şantaj mı yapıyormuş yani İhsan Bey?” dedi Nilgün birden.

Cenk, Tefo, Erdem ve Aytuğ, el insaf dercesine baktılar Nilgün’e. Ben bakmadım. Şakası ayrı, sahiden sandığımdan daha fazla tanıyordum galiba Nilgün’ü. Benden başka kimse dalga geçemezdi; hemen bakışlara yön değiştirtmeye giriştim: “Nerede buldunuz bu fotoğrafı?”

“Büfenin arkasında dediler ya,” dedi Tefo.

Salak mısın, dinlemiyor musun bakışına aldırmadan, “Tek fotoğraflı şantaj olur mu?” dedim.

“Katil cep telefonunu ve fotoğrafları aldı, aradan bu düştü, belki aceleden görmedi, diyorsun,” dedi Tefo. Otuz iki yıllık aynı kaba etmeli arkadaşlık, leb deme hazzı bırakmıyordu haliyle. “Onu bilemeyiz gerçi. Daha önceden düşmüş, fark edilmemiş de olabilir.”

“Tozlanmamıştı ama?”

“Gene de doğrudan cinayetle bağlantılı olmayabilir.”

“Ama olabilir de.”

“Öyle. Şu an bilemeyiz.”

“Başka fotoğraf yoktuysa sadece cep telefonunu almıştır o zaman.”

“E, şantaj yapıyorsa böylesi daha mantıklı.”

“Diğer odalar karıştırılmış mı?” dedi Cenk.

“Valla karıştırılmışsa bile usturuplu karıştırılmış, amirim,” dedi Aytuğ. “Herhangi bir belirti yok o yönde. Her ikisi de gayet derli topluydu.”

“Mutfak, banyo?”

“Yok. Onlara girilmiş görünmüyor.”

“Salonda da herhangi bir emare görünmediğine göre, katil fotoğrafların yerini biliyordu demek.”

“Ya da fotoğraflar zaten ortadaydı,” dedi Cenk. “Veya fotoğraf falan yoktu. Her halükârda şantajı cinayet nedeni sayabiliriz bu durumda. En azından şimdilik. Ama bize esas kaçış kısmı lazım. Neyse, mobese görüntüleri gelsin, o zaman anlarınız kaçış işini.”

“Yalnız,” dedi Tefo, “benim anlamadığımı, niye fotoğraf?”

“Nasıl niye?” dedi başkomiser. “Şantaj işte?”

“Niye bastırmış demek istiyorum.”

“Ha... Niye cebine falan yollamamış kadının diyorsun, değil mi?”

“Ve niye evinde tutmuş? Ayrıca nasıl çekebilmiş?”

“İhsan Bey çapkın adammış; onu biliyoruz,” dedim. “Fotoğraftan çok anlaşılmıyor gerçi ama bence bir otel odası burası.”

“Batakhaneleri iyi biliyordur mu diyorsun?”

“Muhtemel. Belki bir şekilde bu ikisine rastladı; fırsat bu fırsattır, dedi.”

“E?” dedi Tefo. “Bunları görür görmez şantaj yapıvereyim mi dedi yani?”

“Umutsuz işte adam. Batmış, bitmiş...”

“Valla, bilemiyorum. Dediğin gibi olsun; bu ikisini gördü, şantaj yapayım dedi, diyelim. E? Hemen odalarını öğrenip önceden girdi ve dolaba falan saklanıp resim mi çekti yani?”

Doğru söylüyordu.

“Belki,” dedi Cenk, “bu adamla kadın hep aynı yerde buluşuyor, hep aynı odayı tutuyordur.”

“Hah!” dedim hemen. “İşte, buyur. Böyle bir durum varsa İhsan Bey gerekeni yapmıştır. Ne bileyim, takip etmiştir; işte, bu otel midir, motel midir, neresiyse hep aynı yere gittiklerini görünce, mesela resepsiyonistin yahut bir kominin falan avucuna üç-beş sıkıştırılmış, bu afacan ikilinin odasına önceden girip fotoğraf pususuna yatmıştır, olamaz mı?”

“Eh,” dedi Tefo. “O tür yerlerde komi zor; ama dediklerin mümkün tabii.”

“Ayrıca odalarına girmesine de gerek yok,” dedim. “Bazı yerlerde ront delikleri vardır.”

“O ne o?” dedi Nilgün.

“Bu tür yerlerin bazılarında,” dedi Cenk, “odaların bitişiklerinde sürekli boş tutulan odalar olur. Duvarlara dikkat çekmeyecek şekilde delikler açılır. İşte, bir çift... şey yapmaya gelince...” Devam edemedi. Kaşar polisti, ta Amerikalarda burslu okumuştı, bilmem neydi belki ama bizim yaş dolaylarının hemen her erkeği kadar utangaçtı başkomiser. Usturuplu lafı bulamıyordu.

Dur, ıstırabına son vereyim, yazıktır, dedim, araya girdim.

“Yandaki odaya müşteri alınır işte. Para karşılığı yani. Bu deliklerden seyrederler, falan.”

“Neyi seyrederler?”

“E ama Nilgün yani!” dedim. “Adıyla sanıyla söyletecek misin illa?” Parmağım doğrudan yüzünün önüne dikildi. “Sakın bir daha neyi deme bak...”

“Ay, iyi, anladım,” dedi Nilgün, yüzünü buruşturarak.

“Bu gözetleme deliğinden çekmiştir fotoğrafı diyorsun,” dedi Cenk. Araya girmeme müteşekkire miydi; öyleydi galiba. “Mantıklı.”

Fotoğrafa bir daha baktım. Yüzü görünmeyen bu atletik delikanlıyı bulmak lazımdı. Otel odasının hangi otele ait olduğu desen ki mekânın otel odalığı kafadan bu tür, ne diyelim, ‘yasak ilişkilerin’ klasik mekânı bellendiğinden geliyordu, belirsizdi. Fotoğrafta, odayı saptamaya, bulmaya yarayacak hiçbir şey yoktu. Ucuz batakhanelerden miydi? Kadının konumu, yakalansa çıkacak rezillikler düşünülüğünde, lüks oteller yerine kolayına tanınmayacağı bir yerin seçilmesi daha makuldü. Belki otel falan değil, tıngırdadığı delikanlının eviydi burası. Ama o zaman İhsan Bey oğlanın evine nasıl girebilmişti? Bu kadar belirsizlikte ne desek boştu.

“Belki,” dedi Tefo, “maktul İhsan Bey, dediğin gibi bir yerde bunlara rastladı, kadını tanıdı, dediğimiz gibi fırsat gördü, takip etti, gene dediğin yöntemle veya başka bir şekilde bu resmi çekti. Başkaları da varsa... Hım.” Durdu, tilkileri biraz daha dolaştırdı. “Tamam,” dedi sonunda, “resimleri cep telefonuyla çekse bile kadının cep numarasını yahut e-posta adresini falan bilmeden şantajı nasıl yapacak?”

“Ha,” dedim, “o yüzden fotoğrafları bastırdı diyorsun. Postayla yollama hesabı. Cep telefonundan mesela bilgisayarına aktardı, bastı...”

“Yazıcı yok ama evde?” dedi Cenk. “Yok, değil mi?”

“Yok, amirim.”

“Dışarıda bir yerde bastırmıştır.”

“Nerede?”

“Ne bileyim?” dedim. “İnternet-cafélerde basıyorlar mesela.”

“Şantaj fotoğraflarını ortalık yerde bastırırsın çünkü.”

“Valla,” dedim, “teknolojik gelişmelerden benim kadar geri kalmışsa—”

“Öyle saymak için sebep yok,” dedi Tefo.

“Niye?” dedim. “Adamın evinde, her türlü yeniliği kaçırmadan takip ettiğine dair bir şey yok görüldüğü kadarıyla.”

“Dizüstü bilgisayar var. Ayrıca iflas etmiş adam. Nesi varsa elden çıkarmıştır muhtemelen.”

“Ya da hacze gitmiştir,” dedi Cenk.

“Peki,” dedim ısrarla, “teknolojiden haberdardı diyelim. Belki benim kadar salaktı?”

Nilgün’ün kaş çatışı gözümden kaçmadı. Beni savunma ihtiyacı mı duymuştu? Hoş.

“Ne alâkası var şimdi?” dedi Tefo.

“Ne alâkası var, sen salak değilsin mi diyorsun yoksa salaklığımın konuyla ne alâkası var mı diyorsun?”

“Öf be, Vedat.”

Güldüm. Ne dediğini elbette biliyordum. “Alâkası şu,” dedim, “eğer İhsan Bey bu işlerde benim kadar yarım yamalak bilgi sahibiyse ve kimi konuda yine benim kadar aceleci karar alan biriye—”

“Ha, anladım,” dedi Tefo. “Fazla düşünmeden, ilk aklına gelene sarılmıştır, diyorsun.”

Başkası böyle bir laf etse alınırdım. Gerçi kendi ağzımla kabullenip ortaya sürmüştüm kusurlarımdan birini ya, onayının gelmesi hoş değildi. Ama Tefo candı benim için. Onayının kendi kendimi onaylamamdan farkı yoktu gözümde.

“E, işte, elimde gerekli donanım yoksa yahut ne yapacağımı bilmiyorsam en yakın bilene yahut olanak sahibine koşardım, onu diyorum.”

“Bu resimleri dışarıda, herhangi bir yerde bastırması riskli değil mi?” dedi Cenk.

“Valla, dedim ya, benim gibi biriye...”

Dudak büktü başkomiser. “Belki,” dedi. “Ama haklı olsan bile hangi internet-caféye gittiğini bulmak kolay iş değil.”

“Yakınlarda vardır belki öyle bir yer?” Nilgün’e baktım. “Var mı yakınlarda internet-café?”

“İstasyon Caddesi’nde var. Yukarıda, istasyonun biraz ilerisinde. Köprüyü geçince. Ethemefendi’de de var galiba bir tane.”

“E, bakalım onlara işte?”

“Bu saatte açık değildir,” dedi Tefo. “Gerçi belli olmaz ama...”

“Tamam, baktıralım bir,” dedi Cenk, kafa sallayarak. “Fazla işten zarar gelmez. Burak...”

“Amirim?”

“Maktulün kimliği vardı değil mi elimizde? Üzerindeki resmini kopyala; git, aşağıdaki asayişçi komiseri çağır, fotoğrafı ver. İstasyonun ilerisinde bir internet-café varmış. Bir tane de... Neresiydi?”

“Ethemefendi,” dedi Nilgün, eliyle Erenköy tarafını işaret etti. “Hemen çarşı girişindeydi yanlış hatırlamıyorsam.”

“Anladın mı?”

“Anladım, amirim.”

“İyi. Adam yollasın, ikisini de kontrol etsinler; İhsan Bey uğramış mı, cep telefonundan fotoğraf bastırtmış mı, öğrensınler. Yalnız şantajı falan hiç karıştırma. Sadece gidip baksınlar.”

“Anlaşıldı, amirim.”

Burak talimatları yerine getirmek üzere harekete geçti. Cenk bize döndü. “E?” dedi, “Ne diyorduk? İhsan Bey kadına şantaj yaptı—”

“Aynen,” dedim. “Kadın belki önce üç-beş ödedi... Belki doymadı İhsan Bey—”

“Baktı olmuyor, öldürdü adamı kadın, öyle mi?”

“Bu delikanlı da olabilir öldüren.”

“Şey,” dedi Nilgün, “bir şey soracağım.”

Üç kafa birden döndük, sekreterlikten ötesini istediğinden kuşkulandıkça kuşkulandığım Nilgün’e. Azıcık kızardı yine bu. “Şey,” dedi bir kez daha. “Demin Tefo Bey sormuştu... İhsan Bey şantaj

yapıyorduydu fotoğrafın evinde ne işi var? Bu kadına yollamış olması gerekmez miydi?”

Ben, a, aferin, laf arasında kaynamıştı o mesele çekemeden Tefo, “Haklısın,” dedi. “Fotoğrafları yollamadan önce bunun aradan düştüğü, fark edilmediği daha akla yakın zaten.”

“Ne biliyoruz?” dedim. “Belki ikişer kopya bastırmıştır.”

“Niye bastırsın?” dedi Tefo.

“Ne bileyim? Sırf kadına değil, bu elemana da şantaj yapacaktı belki?”

“İlla fotoğrafları aldıracaksın katile yani.”

“Kestirip atmayalım, diyorum. Belki kadın erken davrandı, ikinci şantajı yapamadan öldürdü adamı? Yahut öldürttü?”

“Kiralık katil gibi bir şey mi diyorsun?”

“Olamaz mı? Bu seviyede insanların bağlantıları vardır.”

Tefo herhalde, olabilir, mümkün ama niye öyle, niye böyle, diye gidecekti; Cenk lafımızı bölerek, “Muamma bir değil,” dedi. “Burak! Ne oldu, yolladın mı adamları?”

Şıpınışi gidip gelmişti genç komiser yardımcısı. “Yolladım, amirim,” dedi. “Haber verecekler.”

“İyi. Gelmedi mi daha şu görüntüler?”

“Bakayım, amirim.”

Burak tabletini kontrol ederken, Tefo’nun cep telefonu çaldı. Açarken arkasını dönüp kapıya doğru ilerleyince Ayla’nın aradığını anladım. Haklıydı tabii kadın. Yılbaşı yemeği bir yana, cinayete, kim bilir ne diyerek fırlayıp çıkmıştı Tefo. Merak etmesi normaldi.

“E,” dedim Cenk’e fotoğrafı sallayarak, “bu ablayı ne yapacaksınız? Almayacak mısınız?”

Yanıtı biliyordum aslında. Polisin elbette hemen fırlayıp ilgili hanımefendiyi katil yahut azmettirici şüphelisi sıfatıyla gözaltına alması ya da en azından konuşmak üzere bulması gerekiyordu. Gerekiyordu ama kazın ayağı her zamanki gibiydi: Boynuzları

geyiklerarası eş kapma kavgalarında işe yarayacak kıvama gelmiş görünen beyefendinin kimliği, Nezih Amca'nın bu tür durumlarda sık sarf ettiği cümlesini kullanayım, 'Son derece hassas davranmayı icap ettiriyordu.' Ta Fizan'a sürgünler ve hasıraltları ve belki 'susturulmalar' söz konusuydu; bencileyin kalas bile anlardı o kadarını, onu diyorum.

Cenk yanıt vermeden cep telefonunu çıkardı, parmağıyla 'bir dakika dur' işareti yaptı. Belanın bu seviyesine tek başına girişmemesi gerektiğinin farkındaydı. En azından amirini arayacaktı herhalde. Şantaj hedef hanımın adını duyunca Şerafettin Damar'ın alnında belirecek kırmızılığı rahatlıkla canlandırabiliyordum gözümde.

İnatla dibimde dikilen Nilgün'e baktım.

"Tanır mısın sen bu Altan Bey'i?"

Anlamadı önce. Bir an boş baktı, sonra kimi kastettiğimi kavradı, dudak bükerek kafa salladı. "Pek değil. Annem tanır, tanırsa."

"O niye o?"

Güldü bu sefer. "Muhtar gibidir. Herkesi tanır apartmanda."

"Herkesi?"

"Hı-hı."

"Bu İhsan Bey'i, Zeki Bey'i?"

"Tanır. Demiştin ya."

Ulan, dur. Esas... Hım.

"Biliyor mu burada olan biteni?"

"E, yani..." dedi Nilgün. Hafif kızardı. "Silah seslerini duymuş tabii. Polisin geldiğini de görmüş. Demin hindiyi götürünce anlattım biraz."

"Aferin," dedim, uzanıp asansörün düğmesine bastım.

"Nereye?"

"Size."

“E? Burası?”

“Boş ver.”

Melek Hanım bir telaş ayakkabılığa davrandı ve muhtemelen merhum eşinden kalma bir çift erkek terliği çıkardı. Maalesef benim ayaklara küçük gelecekleri açtıktı. “Sizin için sakıncası yoksa bana gerekli değil,” dedim. Değildi çünkü akşamüzeri evden çıkarken temiz çorap giymiştim ve aman, kokar, ayıp derdim yoktu. Biraz o yüzden, biraz heves kaçırır, ‘Damat adayı öküzümü, kızı vermesem mi?’ fikri yaratabilir umuduyla pabuçlarımı çıkarıp kadının yanıtını beklemeden gayet lakayt ilerledim, planını artık ezberlediğim için gözü kapalı geçebileceğimi düşündüğüm koridoru aşp salona girdim.

Salon ya da en azından salon, tanıdığım Nilgün’den bekleyebileceğim, o güne dek merak etmemiştim ya, etseydim hayal edebileceğim türden değildi. Mütevazı görmüş geçirmişlik havası ayrı, merhum İhsan Bey’in salonundaki büfenin işgal ettiği penceresiz duvarın yarısını kaplayan güzeller güzeli kütüphane, Nilgün’ün hanesine artı puan yazmaya tek başına yetiyordu.

Kiminin sırtı epey eski görünen kitaplara bakma dürtümü bastırıp salonun ortasında, içeri girerkenki öküzlüğümünden azıcık pişman, yer gösterilmesini bekleyerek dikildim. Melek Hanım, “Buyurun, buyurun, ayakta kalmayın,” diyerek salona daldı, ardından, “Nilgün,” dedi, beriki mutfaktan, “Yapıyorum, anne,” diye seslendi ve oturup böyle bir durumda, cinayetin üstüne demek istiyorum, ‘E, nasılsınız bakalım? Afiyettesinizdir inşallah,’ yollu konuşulmayacağından, sessizce bakışmaya başladık.

Nilgün, kokusunu almamızın üzerinden fazla geçmeden iki fincan kahve ve kenarından ipi sallanan bir kupa dolusu çayla geldi. Başka şartlar altında, tam kız isteme ve istenen kızın isteyenlere kahve sunması sahnesi diyebilirdim. Ama ne yanımda kahvesinden ilk höpürtüsünü çektikten sonra, ‘Efendim, ziyaretimizin sebebi...’ diye başlayacak babam vardı ne de kahve değil, her daim

ay içtiğimi ve demleyecek vakit bulunmadığından hiç sevmediğim sallama aya itiraz etmeyeceğimi bilen Nilgün tepsiyi gelinlik kız kırıtışıyla getirmişti.

aydan ilk yudumumu aldıktan sonra, “Teyzeciğim,” dedim, “Nilgün, merhum İhsan Bey’in sizler gibi apartmanın eskilerinden olduğunu, hakkında bir şeyler bilebileceğinizi söyledi.”

Melek Hanım, terlik ikramını reddim ve evine bostana dalar mışçasına dalmam üzerine, bir de aramızdaki yaş farkının azlığına rağmen teyze dememle iyice mi hevesini kaybetmişti, bilinmez, “Vallahi, Vedat Bey oğlum,” dedi. Lafına devam etmeden önce, neme lazım, kzsn belki ama bizim kız da ha evde kaldı ha kalacak hatta yalan söylemeyelim, kaldı türü bir bakış attı. Yahut ben fazla yorumluyordum. “yle çok yakından tanırdım, bilirim diyemem. Doğru, otuz seneye yakın komşluğumuz var ama yakınlığımız olmadı hiç.”

“Hiç mi fikriniz yok peki?”

“Vallahi,” dedi bir daha Melek Hanım; kesin emindim artık, “var desem, yalan olur.” Yok, arkadaş. Kesin vardı bir şey. “Tabii onca sene içinde karşılaşmışlığımız, selamlaşmışlığımız çok. Ama bir ahabplığımız olmadı hiç. Nasıl biriydi dersen, fazla bir şey söyleyemem. Kendi halinde, iyi biriydi herhalde. Ailesiyle birlikte otururdu.”

“Ana babası ölmüş anladığım kadarıyla?”

“yle,” dedi Melek Hanım. “Onları da yakından tanımazdık. Her komşu aynı olmuyor, malum. Ama selamımızsabahımız vardı tabii. Ayrıca, Rahmi rahmetli olduktan sonra apartman toplantılarına ben gittiğim için, hem rahmetli babasıyla hem İhsan Bey’le grşmşlğm, bir-iki laf etmişliğim var.”

Rahmi’nin rahmetliliği lafı komik gelince, sonraki soruya geçmeden önce çaktırmadan dudaklarımı dişledim. Ardından, yükselen kakhahamı derin bir nefesle bastırayım dedim. Olacak gibi değildi. Gerginliktendi belki. Önüme, elimdeki kupaya baktım, derin bir nefes daha aldım. Kafaya orap rdrme üzerine cinayet,

gerilmiştim. Evet, evet, ondandı; kesin. Hafifçe öksürdüm. Tamam, gidiyordu.

“Peki, bu altı numaradaki Zeki Bey? Onu tanır mısınız?” diyebilirdim sonunda. “O da eskilerindenmiş apartmanın.”

“Yok, yok,” diyerek hafifçe güldü Melek Hanım. Fırsatı kaçırmayıp gülüşüne katıldım. Başta dikkatimi çekmemişti ama Nilgün annesine benziyordu. Gülüşü, oturuşu, duruşu... “Zeki Bey sonradan geldi. Annesiyle babası komşumuzdu. Onlarla da çok samimiyetimiz yoktu. Marmaris’teler şimdi. Ne yaparlar, ne ederler, hayattalar mı, hiç haber almıyorum. Hayat işte. Kim biliyor ne olacağını, değil mi? O zamanlar Rahmi sağdı; toplantılara o giderdi. Biraz tanıyordu Salih Bey’i. Onlar taşındıktan sonra Zeki Bey daireyi kiraya vermişti.”

Melek Hanım’ın konudan kopmaya meyilli anlatımına takılmadan, “Salih Bey?” dedim.

“Zeki Bey’in babası,” dedi kadın, a, daha anlamadın mı dercesine. “Sonra kiracı çıktı. Kendisi dairesine taşınalı beş sene kadar oluyor galiba. O zamandan sonra, işte, eve gelip giderken, bir de yıllık yönetim toplantılarında görmeye başladım Zeki Bey’i. Fazla tanımıyorum demem o yüzden.”

“İhsan Bey?”

“O neredeyse hep burada yaşadı.” Durdu. İhsan ve Zeki Bey’le ilgili bildiklerini, belki apartmandaki komşularıyla onca yılın onca dedikodusunu toparlıyordu herhalde. “Bilmiyorum ki... Ana kuzusuydu belki.”

“İhsan Bey’i daha uzun süredir tanıyorsunuz öyleyse,” dedim. “En azından görüyordunuz.”

“Öyle. Ama tanıyordum diyemem. Söylediğim gibi, merhabamız vardı, o kadar. Rahmetli ana babasını tanırdım tabii. İyi insanlardı.”

“Peki, apartmanda tanıyanlar? Diğer komşular? Bunca yıldır burada oturduğunuza göre, samimi görüştükleriniz vardır herhalde.”

Vardı elbette, olmaz mıydı? Yan komşusu Sabriye Hanım, hemen alttaki Nevin Hanım, birinci kattan Şerife Hanım... O-ho, Melek Hanım'ın arkadaşı çoktu apartmanda. Tamam, üç kat aşağıda kalıyorlardı ama sonuçta otuz senedir komşuluk yaptığı iki aileyi de, oğullarını da pek yakından tanımıyordu. Fenası, diğer arkadaşlarıyla yaptıkları gündelik yahut güneşli kahveli-çaylı-kekli-poğaçalı sohbetlerde fazla lafları geçmemiştir bunların. Ama nasıl? Yani, tamam, Selimiye Kışlası'nda bilmem kaç sene askerlik yapıp birbirine hiç rastlamamış iki kardeş hikâyesini biliyorduk ama burası koskoca kışla değil, alt tarafı beş katlı bir apartmandı.

Hım.

Belki de fazla dillendirilmemesi gereken bir şeyler vardı. Kes-tirdiğim yaşı doğruysa İhsan ve Zeki Beylerden birkaç yaş büyük olmalıydı Melek Hanım. Nilgün otuz altı yaşındaydı ve apartmana otuz sene önce taşınmışlardı. Bu durumda Melek Hanım, Zeki Bey o sırada Amerika'da okuduğuna göre, önce İhsan Bey'i tanımıştı ve tanıdığına yirmilerinin herhalde sonlarında, iki çocuklu, genç bir anneydi. İhsan Bey çapkındı; gençliğinde belki iyice... Hım. Rahmetli Rahmi Bey isteyken, çocuklar uyurken, okuldayken veya bahçede oynarken acaba? Hım. Hayır, cık. Durduk yerde... Yok artık. Hım. Belki Melek Hanım'ı azıcık sıkıştırmalıydım. Belki...

Toparlandım, davaya dair bir işe yarayıp yaramayacağını bilmediğim zincirimi bozarak, "Peki, hanımefendi," dedim. "Anladığım kadarıyla son apartman toplantınızda İhsan Bey'le diğer sakinler arasında tartışma çıkmış, öyle mi?"

"Tartışma ne kelime," dedi Melek Hanım, "basbayağı kavga ettiler. Yumruk yumruğa. Koca adamlar. Araya girilirse çok fena biterdi."

"İhsan Bey ve?"

Melek Hanım yüzünü buruşturarak, "Altan Bey," dedi. Adamı pek tutmuyordu galiba.

"Başka?"

“Yönetici var... Nedim Bey. Bir de Hüseyin Bey, dördüncü kat-tan. Ama esas Altan Bey’le...”

“Altan Bey’le mi yumruklaştılar?”

“Evet.”

“Peki,” dedim, “siz?”

Melek Hanım, ne diyorsun sen gibilerinden şaşarak baktı.

“Yani,” dedim, “siz apartmanın müteahhide verilmesinden ya-nasınız anladığımı kadarıyla. Öyle, değil mi?”

Ha, onu diyorsun gibisinden bir vurguyla, “Evet,” dedi Melek Hanım. “Yani otuz yıllık evimiz ama—”

“Bu Altan Bey nasıl biri sizce?” dedim lafın başka taraflara, muhtemelen Rahmetli Rahmi’ye, evi yenileme isteğinin altında yatan anıların acılığına kaymasını engellemek adına. Sığdım ama o kadar sığ değildim.

Efendim, Altan Beyler galiba altı-yedi sene evvel taşınmış-lardı apartmana. Nasıl biri dersek ki demiştik zaten, vallahi onu da pek bilemiyordu Melek Hanım. Kiracı değildi; evi önceki sa-hibi, Allah afiyet versin, iyi insanlardı, Rauf Bey’lerden satın al-mışlardı. Rauf Bey’le hanımı Nigar Hanım, evlerini bunlara satıp Mudanya’ya yerleşmişlerdi. Tabii, tabii, aynı şey; emekliliklerini geçirmek için. Pek hoş insanlardı. Artık öyle komşu bulmak zordu. Melek Hanım yıllardır onlardan da haber alamamıştı. Efendim? Ha, evet, Altan Bey... Evden çıktığı yoktu adamın; Melek Hanım o kadarını biliyor, evinden çıkmayıp çalışmadan nasıl geçindiği-niye hiç bilemiyordu. Hırpani görünüşlü bir adamdı. Bakkala ol-sun, apartman toplantısına olsun, hep eşofmanı ve hırkasıyla gidi-yor, yazlarıysa buruşuk tişörtler ve ıy, pis şortlarla görünüyordu. Saçı-sakalı hep karmakarışık. Pabuçlarının arkalarına basıyor, kimi zaman evden, mesela sokağın öteki ucundaki bakkala ter-likle gidiyordu. İlk izlenimler, dış görünüşler hep önemliydi. Maa-lesef. Hani apartmanında Altan Bey değil, Einstein otursa herhalde aynı hissiyatı beslerdi Melek Hanım. Hatta üstadın saç malum, bir de dil çıkarmalı fotoğrafı, herhalde hiç tutmazdı gözü. Altan

Bey evli, çocuklu adamdı gerçi. Ama nasıl dese, sinirli ve surat-sız, neredeyse kimseyle konuşmayan, selam verenin sabahını almayan biriydi işte. Tabii, canım, onu da apartman toplantılarında görmüştü hep. Oğlunu sabahları okul servisine binip akşamüzzerleri servisten inerken penceresinden ve ta tepeden görüyordu. Eşi Sinem Hanım'ıysa neredeyse hiç görmüyordu. Yalnız, ders verdiğini biliyordu kadının çünkü haftada üç defa ve farklı çocuklar geliyordu evlerine. Ne dersi verdiğini bilmiyordu ama. Ders verdiğini Kapıcı Mehmet söylemişti.

Peki, hep mi böyleydi bu Altan Bey? Hep derken? Mesela her apartman toplantısında hır çıkarır mıydı? Yok canım, bu sonuncusuna kadar, Melek Hanım'ın görebildiği ve bildiği kadarıyla tabii, şimdi günahını almak gereksizdi durduk yerde, pek öyle sorun çıkarmamıştı. Hayır, mesela Hüseyin Bey'i de öyle yakından tanımıyordu ve evet, o da kavgaya karışmıştı. Ama Altan Bey gibi İhsan Bey'in üzerine yürümeye kalkışmamış, yumruk savurmamış, sadece öfkelenmişti. Diğerleri de keza...

Evet, evet, bu Altan Bey'i kurcalamak lazımdı galiba.

Gerçi bunca bilgiyle herhangi bir kanıya varmak doğru değildi. Cinayet soruşturmaları, faili barizleri hariç, uzun soluklu ve epey zahmetli işlerdi. Acele etmemek lazımdı. Artı, daha elimizde katilin yahut papazın, e, istavroz çıkartmıştı ya maktule, nasıl kaçabildiği bilgisi bile yoktu.

"Ya kapıcınız?" dedim, çayımı yudumlamaya ayırdığım kısa sessizliğin ardından.

"Mehmet mi?" dedi Melek Hanım. "İyi çocuktur. Apartmanın çocuğudur."

"Apartmanın çocuğu derken?" dedim.

"Burada doğdu. Babası Eyüp Efendi eski kapıcımızdı."

"Öldü mü?"

"Yok, hayır. Emekli oldu. O ayrılınca yeni kapıcı bulacağımıza tanıdık varken... Yani, bebekliğini bilirim ben Mehmet'in."

Valla bebekliğini bilirsiniz, iyi çocuktur, sözünüze güvendi diyelim, eyvallah ama kimlerden neler çıkabiliyordu. Öyle kafadan elememek lazımdı. Peki, Mehmet Bey veya Mehmet Efendi'nin İhsan Bey'le arası nasıldı, biliyor muydu Melek Hanım? Hayır, bilmiyordu. O kadarını Mehmet'e sormak lazımdı.

Buraya kadar tahmin etmişsinizdir herhalde; şantajı ayrı, katilin cinayetten sonra cinayet mahallinden kaçmakla birlikte apartmandan çıkmadığı fikrindeydim. Hissim öyleydi demek daha doğrudur belki. Cenk'le Tefo'ya söylememiştim ama benzer yönde kuşku taşıdıklarını sanıyordum. Apartman aranmalıydı baştan aşağı. Arama emri lazım gelecekti. Hoş, Cenk iptomeyebilirdi emri. Peki, aransa ve bulunamasa? Katilin kaçmadığını varsayarsak ve apartmanın herhangi bir yerinde saklanmadığı ortaya çıkarsa...

Nilgün'e baktım. "Nilgün," dedim, "kaç kişi oturuyor bu apartmanda?"

Annesine baktı bu. "Bilmem," dedi. "Saymadım hiç ama..." Durdu, düşündü. "Şimdi... Aşağıdan başlasam... Mehmet Efendi var, karısı var, iki oğlu var—"

"Küçük mü?"

"Biri bebek daha. Diğeri altı-yedi yaşındadır herhalde."

"Çocukları sayma," dedim.

"Peki. Mehmet Efendi'yle karısı var, iki. Bir numarada kim vardı, anne?"

"Arif Bey'le hanımı... Oğullarını saymayacak mıyız?"

"Büyük mü?"

"Üniversiteye bu sene girmişti galiba."

"Sayalım o zaman."

"Öyleyse beş," dedi Nilgün. "İki numarada genç bir çift var... Yeni taşındılar, isimlerini bilmiyorum." Annesine baktı; beriki, adlarını ben de bilmiyorum gibisinden kafa salladı.

"Yedi etti," dedim, yardım amaçlı.

“Üç numarada Nedim Bey var, yönetici. Bir de eşi Rukiye Abla, dokuz... Dört numarada Haşım Bey var. Eşi Şerife Teyze... On bir. Beş numara boş; kiracısı geçen ay mı ne çıkmıştı. Altı numara Zeki Bey, on iki. Yedi numara Altan Bey’ler; onların da oğlu ufak, iki daha, on dört. Sekiz numarada İhsan Bey oturuyordu. Dokuz numara—”

“Çocukları saymayınca, bizle birlikte otuz beş kişi ediyor,” dedi Melek Hanım aniden kızının sözünü keserek. Vay, dedim, müstakbel gönüllüsü ya da umutlusu hızla yapmıştı hesabı.

“Emin misiniz?”

“Eminim. İki numaradakiler dışında herkesi en azından ismen tanıyorum.” Apartman muhtarlığı türü bir konumdan mı yoksa havaya girip davaya katkı yapabilmekten mi gurur duyuyordu, neydi, gülümsemesi pek ışıltılıydı Melek Hanım’ın.

Kuşkulandığım gibiyse, katil kaçmadıysa ve apartman arandığında bulunamazsa komşulardan biri çıkacaktı. Saçma mıydı? Belki. Ama öyleyse yumruk meraklısı görünen Altan Bey haricinde, bu otuz dört kişiden hangisinin ne derdi olabileceğini, İhsan Bey’le demek istiyorum, bulmak için sorgusu, incelemesi, epey vakit gerekecekti.

“Apartmanda yabancı birileri yok mudur peki?” dedim.

Nilgün’e baktım. Nilgün annesine baktı. Kadın, bilmem gibilerinden omuz kaldırdı. Yabancıdan kasıt apartman sakinleri dışında kalanlarsa cinayet anında en az bir kişi, bendeniz, vardı; onu biliyordum. Ama ötesini, yılbaşı için misafirlige gelen var mıydı mesela, bilmiyordum.

Tefo’ya veya Cenk’e bakmadan, kimseye ben geldim demeden, ikinci katta asansörden çıkar çıkmaz Altan Bey’in ziline bastım.

Kapıyı, az daha uğraşsa tam kareyi tutturacakmış denebilecek ölçüde köşeli suratlı, boyu anca göğsümün altına gelen, zeki ve sert bakışlı bir kadın açtı.

Zeki Bey'in kapısına dikili Asayiş Şube elemanı kimliğimi biliyor muydu, biri gelip bu herif başkomiser falan değil, uyduruk özel dedektifin teki demiş miydi, hiç aldırmadan, "İyi geceler," dedim, "Cinayet Büro'dan Başkomiser Vedat." Tutar mı, tutardı belki.

Kadın gene hemen omzumun başında duran Nilgün'e baktı.

"Merhaba, Sinem Hanım," dedi sekreterim. "Girebilir miyiz?"

Sinem Hanım pek neşesiz omuz silkerek kapıyı iyice açıp yana çekildi.

Eh, madem polisiz numarası tuttu, madem polisin namı belli, durduk yerde kibarlığın âlemi yok fikriyle hiç ayakkabı çıkarma, terlik isteme zahmetine girmeden, dosdoğru daldım içeri.

Daire, İhsan ve Zeki Beylerinkinden farklıydı. Holle birleşen koridor, sağa veya sola kıvrılmadan dümdüz uzanıp salona varıyordu. Sağlı sollu odaların yerleri aynıydı yalnız. Sol taraftaki ilk kapı kapalıydı; ama sağdaki açıktı ve içeride on yaşlarında bir oğlan, arkası kapıya dönük, yere oturmuş, herhalde bir şeylerle oynuyordu ve gene herhalde yaş icabı, yaşananların şokuyla falan ilgisi yoktu. Sağdaki ikinci kapı kapalıydı. Soldaki ikinciyse mutfağa aitti ve açıktı.

Salona vardığımızda, ne yalan söyleyeyim, beklemediğim bir manzarayla karşılaştım. Melek Hanım'ın yorumlu tarifine takılmıştım anlaşılan. Takılmamalıydım oysa. Dış görünüşün içi illa yansıtmayacağını, güzelliğin bakanın gözünde olduğunu, hem kendi deneyimlerimden hem malum sakallının 'Görünüşle öz aynı ol- saydı bilim olmazdı' vecizesinden ve daha başka tonla deyişten biliyordum çünkü.

Melek Hanım evden pek çıkmadığını söylemişti adamın ve galiba nedeni karşımdaydı.

Diğer dairelerdeki gibi girişten her iki yana genişleyen salonun sol tarafındaki, maktulün dairesiyle ortak duvarı boydan boya kaplayan ve Nilgün'dekinden çok daha zengin görünen kitaplığın önünde geniş denebilecek bir masa, masanın üstündeyse bir sürü kitap, not defterleri ve kül tablasından loto kuponlarına bilumum

başka ıvır zıvırla birlikte büyükçe bir ekran, klavye, modem ve fare vardı. Masa, büro masası türünde bir çalışma masası değildi yalnız; bildik yemek masasıydı. Eskiceydi. Sırtı bize dönük ekran ve klavye ve modem ve farenin kabloları masanın altında, solda dikilen bilgisayara bağlanıyorlardı. Bilgisayarın yanında bir yedek güç birimi ve bir sürü fişin girdiği, uzatma kablolu, başı kalabalık bir priz yatıyordu. Masanın ardındaki sandalyeyse bildik, bel-den destekli, ergonomik bilgisayar sandalyelerinden değil, masa kadar eski görünümlü, kim bilir hangi eskiciden alınma alelade bir döner sandalyeydi.

Pekâlâ. Görünüşe göre, evinden neredeyse hiç çıkmayan, kuşku uyandıracak hırpanilikteki Altan Bey, bir iş yapıyorsa evden yapı-yordu ve yaptığı her neyse pek para getirmiyordu. Salondaki diğer eşya da pek yeni değildi, onu diyorum. Ama öte yandan, tam aksi yönde, sağ taraftaki duvara dayalı çekmeceli, sahi ne demeliydi buna, komodin desen değil, televizyon sehпасı değil, büfe desen hiç değil, artık her ne denirse onun üstündeki geniş ekran televiz-yona, televizyonun yanındaki şifre çözücü kutuya, geçen sene aynı-sından aldığım medya-oyuncu ve kitaplıkta dizili, memleketin, herhalde en büyük bela saydığından mümkün mertebe uzak dur-maya gayret ettiği kitapların sayısına ve beş-altı sene önce bu da-ireyi satın almışlığına ve ayrıca televizyona bakan üçlünün önün-deki sehпада bekleyen mütevazı mezelerle rakıya ve epey süslenmiş, bol ışıklı plastik çam ağacına bakılırsa o kadar parasız pulsuz de-mek mümkün olmamalıydı.

Nilgün'le salonun ortasında dikilir, kendimce çıkarımlar ya-parken, Sinem Hanım asık suratını hiç indirmeden koltukları işa-ret etti. Oturalım, tamam ama Altan Bey, diyecektim koridordan boğuk bir sifon sesi geldi. Akabinde bir kapı, herhalde girişte, sol-daki ilk kapı açıldı ve kapanışından birkaç saniye sonra Altan Bey, bir bez parçasıyla gözlüğünü temizleyerek salona girdi. Epeydir tarak yüzü görmemiş orta uzunlukta saçlar, tahminen en az bir haftadır jiletle buluşmamış sakallar, kalın camlı gözlük, eşofman altı, hırka... İhsan Bey'in kapısına dayandığım sırada bir anlığına

görmüştüm ya, ilk bakışta adam, sahiden Melek Hanım türü görünüşe bakıp fatura kesenlerin kılınacağı türdendi.

Bizi görür görmez kaşları çatıldı ama hiç duraklamadan gelip karşımıza dikildi, gözlüğünü taktı, bezi eşofmanının cebine tıktı.

“Hah, geldiniz mi sonunda?”

Sert polisim ya, yanıt vermeden oturdum, Nilgün’e oturmasını işaret ettim. “Geçin şöyle, biraz konuşalım.”

“Yazmayacak mısınız ifademizi?”

“Merkezde yazarlar.”

“Merkez? Niye?”

“Prosedür.”

Altan Bey önemsemez pozlarda omuz silkerek karşıma oturdu. Sinem Hanım oturmadı, gidip kocasının yanında kollarını kavuşturarak dikilmeyi seçti. Bir şeye öfkeliydi kadın ya, dur bakalım dedim içimden. Yeterince varsayıma dalmıştım zaten.

“Evet?” dedi Altan Bey, arkasına yaslanarak. “Ne soracaksınız?”

Vay, dedim içimden. Ben de arkama yaslandım. Nilgün koltuğun ucuna ilişmişti; kımıldamadı.

Birkaç saniye, bakabildiğimce dik baktım adamın yüzüne. Adam sarrafı değildim; kafamdaki Sherlock karikatürü gördüklerimden anlam çıkarmaya uğraşıyordu ya, pek bir şey becereceğe benzemiyordu. Karar verdim, “Pek mi uyuzuz, polisi mi sevmiyoruz yoksa komşumuzun öldürülmesinin şoku yüzünden mi böyleyiz?” dedim aniden. Ne, ezdirecek miydim kendimi ve Nilgün’ü yani?

Altan Bey bir daha kaş çattı, yanıt vermedi. Ne diyecekti gerçi? Uyuzum, evet, demezdi herhalde. Polisi, hele olur olmaz bir ton insanın hiçbir açık suç isnat edilmeden, belki sırf bol kitapları bulunduğu için içeri tıkıldığı devirde yaşarken doğrudan sevmiyorum demek, altında istisna doğuracak bir takım nedenler yatmıyorsa kolay değildi. Şok geçirensen evet, acayip şoktayım, demezdi muhtemelen.

Sinem Hanım hâlâ hanelerine tecavüz ettikten sonra yüzsüzce gelip oturmuşum gibi bakıyordu.

Benim yerli malı ve defolu Sherlock, valla çok bir şey çıkarmıyorum ama adam kesin boş değil deyince, gördüğüm ve duyduklarımı dayanarak çizmeye kalktığım tipten vazgeçtim. “Öncelikle,” dedim, “polis değiliz biz.”

“Özel dedektifsiniz o zaman,” dedi Altan Bey, gülümseyerek. Hayda. Kaşlarımı kaldırıncı, “Mehmet,” diye açıkladı. “Kapıcımız. Sağ olsun, pek çenebazdır.” Hafif bir el işaretiyle Nilgün’ü gösterdi. “Hanımefendinin bir dedektiflik bürosunda çalıştığını söylemişti.”

“Ne zaman?”

Eşine baktı Altan Bey. Omuz kaldırdı Sinem Hanım.

“Bilmem. Bir ara söylemişti, aklımda kalmış.”

Akıllıyım, dikkatliyim, ikiyle ikiyi toplar, icabında paçanı alırım havası, hırpani görünüşünden daha nahoştı açıkçası.

“Bizle konuşmaya mecbur olmadığınızı biliyorsunuz öyleyse.”

“Konuşabilirim ama. Dert değil.”

“Güzel. Peki, silah seslerini duyduğunuzu varsayıyorum.”

“Duyduk tabii.”

“Sonra?”

Altan Bey eşine baktı. Kadın sen bilirsin gibilerinden hafifçe boyun büktü.

“Silah seslerini duyunca korktuk haliyle...” Ne diyeceğine karar vermeye çalışıyordu sanki. “Şey... Sonraki bağrıışmaları duyunca kapıyı açtım. Sizi ve komşumuz Zeki Bey’i gördüm. Diğer komşumuz İhsan Bey’in kapısındaydın.” Durdu tekrar. E, sonra gibisinden kafa salladım. “Siz içeri girmemi söyleyince kapadım kapıyı.”

“Ne olduğunu merak etmediniz mi?”

“Silah sesleri... Sonra bir daha kapıyı aralayıp baktım. Görmediniz siz. Kapıyı kırmaya çalışıyordunuz... Kötü bir şey olduğu açıktı. Karışmak istemedim...” Dilenci postasına dönmüştü adamın

konuşması. Dur, kalk, dur... “Çıkmam gerekirdi aslında. Yapabileceğim bir şey olmadığına karar verdim... Çekindim.”

Komşu komşunun külüne muhtaç değildi burada anlaşılan. Yahut insanlık hepten ölmüştü belki. Şahit yazarlar, adliye kapılarında sürünürüz hatta sürünmekle kalsak iyi, üstüne suçlu bile çıkarız, neme lazım diye topuklamak, rastlanmayan durum değildi gerçi.

“Peki, Sinem Hanım,” dedim kadına bakarak, “siz niye öfkelenirsiniz bu kadar?”

“Bayram mı yapmalıydım?” dedi kadın istifini hiç bozmadan. “Komşumuzda ateş edildi. Polis geldi. Ufacık çocuğumuz var...”

“Valla ben eşinizin maktulle kavgası yüzünden şüpheli sayılacağı ihtimalinin canınızı sıktığını düşünmüştüm.”

Dikildi Altan Bey, Nilgün’e baktı. “Anlamadım?”

“Anlamayacak bir şey yok. Sinem Hanım, lütfen oturun.”

Altan Bey eşine baktı, kadın iç çekerek kollarını çözdü, kocasının oturduğu koltuğun kolçağına yarım kalça ilişti.

“Maktul dediniz az evvel,” dedi Altan Bey. “İhsan Bey öldürüldü mü?”

“Siz ne sanmıştınız?”

Yanıt vermedi adam. Karısı keza. Komşularının cinayete kurban gitmesine, ben söyleyene kadar hiç akıllarına gelmemiş bile olsa, öğrenir öğrenmez herhangi bir aşırı tepki vermemelerini neye yormalıydım acaba? Hoşlanmıyorlardı belki İhsan Bey’den.

“Önemli, sizi kuşkulu durumuna sokabilecek bir mesele var ortada. Kavganızı biliyor polis.”

“Niye hemen yakama yapışmadılar peki?”

“Prosedür,” dedim bir kez daha. “Bilgi topluyorlar hâlâ. Ama geleceklerdir. Neler yapabileceklerini az çok tahmin edersiniz.”

“Sizle konuşmamın ne faydası olacak peki?”

“Polisin böyle kafama göre gelip sizle konuşmama karışması bir şey ifade etmedi mi size?”

Altan Bey anladım gibilerinden kafa salladı. “Beni beladan koryabilecekinizi söylüyorsunuz,” dedi. “Polisle aranız iyi herhalde. Ama korkacak bir şeyim yok benim.”

“Acaba?” diyerek bakışlarımı kitaplığa çevirdim. E, ne, bir siz mi tahmin ettiniz yani? Adamın illa siyasi bir şeyler, evden hemen hiç çıkmayışından ve memleketim aydınının yahut ne diyelim, genellikle sol yanı kaşınan mürekkep yalamış, kafası çalışan güzel insanların, gene genellikle, istisnası çoktu elbette, kılığına, saçına, tıraşına en azından kabul görmüş dış görünüşler ölçüsünde pek al-dırmadığı bilgilerinden hareketle muhtemelen kitap yahut pek ak-lımın almadığı *blog* türü bir şeylerle uğraştığına karar vermiştim.

“Evde kitap bulundurmak suç değil bildiğim,” dedi bu.

“Kitaplara bağlı.” Kitaplığı yakından inceleyecek vakti bula-mamıştım ya, raflarda birkaçını derhal tanıdığım aşına kitap sırt-ları gözüme çarpmıştı. “Ayrıca niyet ettikten sonra suç unsuru illa bulunur. Polis kafaya taktıktan sonra öze falan bakmaz, gö-rüntüye hesabı kesiverir. Gayet iyi bildiğinizden eminim.” Başta Nezih Amca, tanıdığım birkaç iyi polisi fena harcıyordum. Ayıptı ama lazımdı. En azından bana öyle geliyordu. Ayrıca işkencesin-den faili meçhulüne kimin ne yaptığı veya yapabileceği aşağı yu-karı herkesçe biliniyor ya da tahmin ediliyordu. Nezih Amca kal-kıp polis öyle şeyler yapmaz, demezdi mesela. Diğer tanıdığım ve ‘iyidir’ diyebileceklerim keza.

Gülümsedi Altan Bey. “Evimizde suç isnat edilebilecek her-hangi bir kitap yok... Korkacak hiçbir şeyim yok benim.”

“Valla,” dedim, gene gözlerimle işaret ederek, “isteyene sırf *Kapital*’le *Ne Yapmalı* yetecektir. Basa toplaya ne, neye işaret eder öğrenmişlerdir artık. Bahaneye bile gerek duymayabilirler.”

Cinayet Büro’nun hiç ilgilenmeyeceği taraflardan bahsediyor-dum ya, blöfümü anlar mı, bakmadan devam etmeyi seçtim.

“Bilgisayarınızdakiler, falan... Canları çekerse sizi alıp hep-sine el koyarlar.” Durdum, “Konuşmak istemiyorsanız dert değil,” diye bir daha bastırdım. Adam daha demin konuşabilirim demişti

hâlbuki. “Ama polisler birazdan kapınıza dayanır. Sözümlü geçirebilirim.” Salladıkça sallıyordum. “Siz bilirsiniz.”

“İyi, peki,” dedi Altan Bey. “Yalnız bu... cinayetle hiçbir ilgim yok, onu baştan söyleyeyim.”

“Kavgalıydınız ama?”

Altan Bey yine Nilgün’e baktı. “Apartman toplantısındaki kavgayı kastediyorsunuz. Öyle önemli bir şey değildi o,” dedi.

“Yumruk yumruğa girişmişsiniz.”

“Doğru. Biraz... sinirliydim o gün.” Karısına baktı bir daha Altan Bey. “Başka bir meseleye canım sıkılmıştı. Ama sizi temin ederim, kavga o günde, orada kaldı.”

“Sonrası yok, öyle mi?”

Kafa salladı Altan Bey. “Yok, kesinlikle. Hemen ardından özür bile diledim ayrıca.”

“Kavganın ardından?”

“Toplantıdan sonra. Sonuçta kapı komşusuyuz.”

“Sorun hallolmamıştı ama?”

“Müteahhit meselesi mi?” Dudak büktü Altan Bey. “Bir şekilde çözülecekti. İhsan Bey ve diğerleri azınlıktaydı. Zaten esas havaları ne koparsak kârdır şeklindeydi. Pazarlık, vesaire. Anlaşacaklardı sonunda.”

“Peki,” dedim, “ne kadar tanıyordunuz İhsan Bey’i? Samimi miydiniz?”

Gene dudak büktü bu. “Yok,” dedi. “Karşılaşınca selamlaşmaktan öte bir ilişkimiz yoktu. Ben gerekmedikçe dışarı çıkmadığımdan fazla karşılaşmıyorduk zaten.”

“Niye?” dedim. “Agorafobiniz mi var?”

Gene güldü Altan Bey. “Yok, hayır,” dedi. “İşim öyle gerekiyor. Sabahtan akşama bilgisayar başındayım.” Eşine baktı yine. Onayına mı muhtaçtı? “Hatta Sinem, soranlara, sabah fişe takıp

akşam çıkarıyorum, diyor.” Sinem Hanım, geldiğimizden bu yana ilk defa gülümsedi ya, bize değil, kocasınaydı gülümsemesi.

“Nedir işiniz peki?” dedim.

“Sizce?” dedi Altan Bey. Az önceki gergin demeyeyim, gerginsi durumu durduk yerde aşmış, neşelenmiş gibiydi. “Durun, söylemeyin, tahmin edeyim. Dedektifsiniz madem, geldiğinizden beri gördüklerinizden bir takım çıkarımlar yapmışsınızdır.” Gözlerini kıstı, biraz düşündü, “Herhalde,” dedi, “evde çalışmama, kılığıma ve kitaplığa bakınca yazar olduğumu, kuramsal bir şeyler yazdığımı düşündünüz. Ya da araştırmacı... Belki düşünür... Şöyle sol ağırlıklı, falan.”

“Öyle mi?” dedim ya, hem adamın tahminimi tahminine hem de rahatlığına bozulmuştum. Hep, görünüşe bakmamak, kimseyi kafadan yargılamamak lazım, diyordum ama bu sefer lafta kalmıştım anlaşılan.

“Bir yerde öyle ama tam değil,” dedi Altan Bey. “Çevirmenim ben.”

Hiç aklıma gelmemiştii; yalanım yok. O güne dek türlü meslek erbabıyla tanışmıştım ama hiç çevirmen tanımamıştım. Nasıl çalışırlardı, şartları neydi, vesaire, hiç bilmiyordum, onu diyorum.

Ben herhangi bir yorumda bulunamadan, o ana dek sesini çıkarmayan Nilgün, “Simültane mi?” deyiverdi.

Adam evden çıkmıyor, azıcık kafa çalıştırsan, evden çeşitli tercüme bürolarına falan yeminli çevirmenlik türü bir hizmet verdiğini çıkarırdın, ne zırvalıyorsun, demedim Nilgün’e. Demedim çünkü aynı anda, yeminli tercüme bürolarının Marks veya Lenin’le ilgili bir şeyler çevirtme ihtimallerinin düşüklüğünü kavradım.

“Yok, yok, öyle değil,” dedi Altan Bey gene gülümseyerek. “Söyleyince herkes öyle sanıyor. Kitap çeviriyorum ben. Genellikle felsefe ve edebiyat üzerine.”

Dedektifliğim, cinayet, soruşturma, hepsi birden, ilk ve damı aşkıma hizmet eden biriyle tanışmamla kafamda bir kenara

itiliverdiler ve tüm okur sevdamla, “A, ne güzel!” deyiverdim. “Neler çevirdiniz?”

Altan Bey gülümsemesine ara vermeden kitaplığı işaret etti. “Bir kısmı var elimde,” dedi. “Üstten üçüncü rafın en sağındakiler.”

“Bakabilir miyim?”

“Tabii.”

Kalktım, kitaplığa ilerledim, masanın arkasına dolandım, sandalyeyi azıcık öne ittim ve rafa dizili güzelliklere baktım. Vay, vay, dedim kendi kendime. İnceli kalınlı epey, epey dediğim elli-den fazla kitap vardı üçüncü rafın en sağında.

“Hepsi sizin mi?” dedim.

“Evet,” dedi Altan Bey. Yanıma gelmişti. “Bu sıra, şuraya kadar.”

Uzandım, izin istemeden, yakınlarda okuduğum *Kurma Kız*’ı raftan aldım. İlk sayfasını açtım. ‘İngilizceden Çeviri: Altan Şener’ yazıyordu. Künyesine hiç dikkat etmemiştim demek. Önsözleri, sonsözleri, teşekkür kısımlarını da genelde okumazdım gerçi.

“Güzel kitap,” dedim.

“Okudunuz mu?”

“Okudum,” dedim. Kafamı kaldırıp rafı taradım. “*Her Şey Aydınlandı*’yı da okumuştum. O da çok güzeldi.”

“Öyle. İyi kitaptır.”

“Filmini o kadar beğenmedim ama. A, *Yaban Kızlar*...”

“Sever misiniz Ursula K. Le Guin’i?”

“Ursula Abla’yı sevmeyeni dövmek lazım.”

Altan Bey’in gülümsemesi hepten yayıldı yüzüne.

Diğer kitaplara göz gezdirdim. Okuduğum bir-iki tane daha gördüm. Hoştu doğrusu. Kitabı yerine koyup Altan Bey’e döndüm. İlk bakıştaki yargım tamamen terse dönüyordu şimdi. Ha, salak mısın, nesin, diyeceksiniz şimdi söyleyeceğimden sonra; ama bilemiyorum, belki sırf hissiyat yüzündendi ya, Altan Bey’i şüpheli listesinin dışına alıvermişim. Hoş, adamın İhsan Bey’le kavgasının

sebebi bile tek başına cinayete yetmiyordu zaten. Tamam, üç kurşu için adam öldüren çoktu ve ayrıca kitap okumak, edebiyatla, felsefeyle uğraşmak kişinin adam öldüremeyeceği anlamına elbette gelmezdi, kabul. Hatta aksine, kafanın alengirli plan üretecek denli çalıştığına işaret edebilirdi ve bu, benim paslı motorun mırıldandıklarıyla uyumluydu, farkındaydım. Ayrıca, kesin bilemezdim ama memleketin kitap okuma konusunda epey gerilerde kalışı, artı genel anlamda kapitalizmin ya da bugünkü haliyle klasik kapitalizmden bambaşka bir şeye dönüşmüş, ne diyelim, hâkim düzenin getirdiklerine dair bilgi ve sezgilerim, bu işlerle uğraşanların maalesef paraya para demeleri gerektiğini fısıldıyordu. Ama polislielerde sıkça geçen içgüdü yahut hissiyat meselesi vardı ve çok bel bağlanmaması gerektiğini bildiğim içgüdüüm yahut hissiyatım, aradığım kişinin Altan Bey olmadığını ısrarla söylemeye başlamıştı işte.

“Zor iştir herhalde,” dedim. “Kitap çevirmek yani.”

“Eh,” dedi Altan Bey. “Her işin kendine göre zorluğu var.”

“Ne gibi?”

“Valla isterseniz uzun uzadıya anlatırım ama buraya geliş amacınızdan epey saparız o zaman.”

Haklıydı. Kibarca dürterek işime bakmamı söyleyişi de hoştu ayrıca. “Doğru,” dedim. “Peki. Cinayet sırasında buradaydınız.”

“Şey,” dedi Altan Bey. “Silah sesini duyar duymaz...” Durakladı, “Hayır,” dedi, “ilkinde değil. Diğer üçü art arda gelince ateş edildiğini anladım.”

“Ne yaptınız?”

“Batur’a koştuk. İkimiz de.”

“Batur?”

“Oğlumuz.”

“Sonra?”

“Silah seslerinin İhsan Bey’in dairesinden geldiği belliydi. Batur’u alıp salona geldik. Bekledik... Sonra, işte, diğer gürültüler, bağırılmalar gelince gittim... Kapıyı açıp sizi gördüm.”

Altan Bey, kültüre hizmet dışında suçlu görünmüyordu gözüme. Karısını, hem de siyasi ortamın tepelerine yakın dolaşan birinin eşiyle aldatacak türden bir adama da benzemiyordu. Gerçi karısını aldatacak adam neye benzer peki, Vedat Bey, deseniz verecek yanıtlım yok tabii. Çıplak görmek lazımdı belki. Soyun bakayım, diyemezdim adama durduk yerde. Fotoğraftaki eleman kadar atletik de görünmüyordu zaten. Söyledikleri akla aykırı değildi ayrıca. Ama öte yandan, cinayet sırasında nerede olduğuna sadece karısıyla oğlu şahitlik edebilirdi. Birinci derece akrabaların şahitliklerine doğrudan itibar edilmediğini biliyordum. Hım. Ayrıca evinden neredeyse hiç çıkmaması... Hım. Kültürle, kitapla uğraşmak kafa gerektirirdi. Kapalı oda cinayetleri de kafa gerektirirdi. Değil mi? Hım. Saçmalıyor muydum yoksa? Peki, de ki saçmalamıyorum, de ki cinayeti Altan Bey işledi. Nasıl? Tamam, Nilgün’ün ortaya attığı klişeye göre maktul, katilini tanıyordu; içeri almıştı. İhsan Bey, sırf selamlaşma seviyesinde tanıdığı Altan Bey’i evine alır mıydı? Neden almasın? Kapıyı çalarsın, İhsan Bey, şu daire işiyle ilgili konuşacaktım, müsait misiniz, dersin; adam naçar buyur eder; çeker, vurursun. Olur muydu, olurdu elbette. Ama dön dolaş, aynı yerde tıkanıyordu hepsi. Cinayeti işledikten sonra üç, belki dört dakika içinde yoklara karışarak kaçmayı söylüyorum. Hım. Komşusuyla paylaştıkları duvarı boydan boyda kaplayan güzellikler yuvasının bir yerinde, tıpkı filmlerdeki gibi bir gizli geçit vardı belki... Cık. Saçmalığı ayrı, hani roman icabı kütüphanede yan daireye açılan bir gizli kapı bulunsan bile herhalde tarihin en salak gizli kapısı olurdu. Duvarın diğer yanında boydan boyda uzanan büfeden bahsediyorum. Gizli kapı içeri, açan kişinin, Altan Bey’in tarafına açılabilirse bile diğer tarafa geçmek için büfenin üstüne tırmanmak... Ay, saçmaydı sahiden. A ama... Dur... Döndüm, diğer dairelerdekiyle aynı noktada bulunan balkon kapısına yürüdüm. “Balkona çıkabilir miyim?” dedim.

Altan Bey sorar bakışlarla doğruldu, “Tabii,” dedi. “Niye ama?”

“Bir Şeye bakacağım.” Yanıtını, iznini beklemeden kapıyı açtım. Dışarı sı iyice soğumuştu. Söylemiştim bir yerlerde, yüksekten korkarım ben. Ama ikinci hatta üçüncü katta içim çekilmeden idare edebilirim. O yüzden fazla daralmadan balkona çıktım. Beşinci katta falan olsak çıkamazdım, onu diyorum.

Balkona çıkınca sola, İhsan Bey’in dairesine bakan tarafa ilerledim. Hım, hayır. Aklıma gelen, bir yere varmayacaktı. İhsan Bey’in balkonundan buraya atlamak için olimpiyatlarda rekor kıracak cinsten beceri ve güç gerekirdi. Cık. Cinayeti işle, balkona çık, rekorları altüst ederek o balkondan bu balkona atla, koş ve kapıdan kafa uzat. Cık. Altan şener’in, hele bütün gününü bilgisayara başında oturarak geçirdiği düşünülürse idmanlı olmaması gerekirdi, pek çevik görünmüyordu. Elinde ışınlama türü bir yöntem yoksa suçlu, en azından bu yoldan giderek suçlu demek zordu. Hım. Dur bakalım.

Döndüm, eşikten bakan Altan Bey’e, “Komşularınızın dostluğundan haberdar mıydınız peki?” dedim.

“Komşular derken?”

“İhsan Bey’le Zeki Bey.”

Dudak büktü gene. “Valla hiçbir fikrim yoktu doğrusu.”

“Eski arkadaşmışlar.”

“Bilmiyordum.”

“Zeki Bey’le de bir yakınlığınız yok yani.”

“Apartmanda kimseyle yok,” dedi Altan şener. “Yıllık toplantılarda görüyorum hepsini. İşte, arada asansörde, kapıda falan denk geldiğimle selamlaşırım, hepsi o.”

“Kapıcı?”

“Ha... E, evet. Diğer komşularımdan daha fazla tanıyorum, desem yeri. Ama o da servise, çöpe falan uğradığında ettiğimiz iki çift laftan ibarettir.”

“Çenebaz demiştiniz.”

“Öyledir.”

“Apartman dedikodusu?”

“Yok, yok. Genel muhabbetler. Ayaküstü.”

“Genel derken?”

“İşte... Maçlar, güncel olaylar, falan.” Durakladı, sırtıttı. “Casusluk yapıyor kendi çapında.”

“Nasıl yani?”

Altan Bey cevabını veremeden eşi içeriden seslenerek balkonda sohbet edeceksek kapıyı kapamasını, soğuk girdiğini söyledi. Altan Bey hangisini tercih edeceğimi sorar gibi bakınca, “Girelim,” dedim. “Üşümeyin.”

Altan Bey, “Üşümüyorum,” dedi; kapıdan içeri kafasını uzatıp hayatından kapıyı kapamasını rica etti. Kapı kapandı. Altan Bey, elleri eşofmanının ceplerinde, balkonun kenarına yürüdü, durdu.

“Ne diyorduk?”

“Kapıcının casusluk yaptığını söylemiştiniz.”

“Ha, evet. Taşındığımız günün ertesi akşamı yönetici Nedim Bey’le eşi hoş geldiniz ziyareti yapmışlardı. Biz... eh, işte, pek sosyal insanlar değiliz.” Durdu, yanlış bir şey söylemiş gibi aceleyle ekledi: “Genel anlamda yani... Arkadaşlarımız, görüştüklerimiz var elbette ama...” Tekrar durakladı. Belki başka şeyler söyleyecekti, vazgeçti, omuz silkti. “Kısacası, pek candan davranmadık galiba. Bekledikleri gibi davranmadık yani. Herhalde, bilemiyorum, kitaplardan, belki kılık-kıyafetimden hoşlanmadılar. Dokuz-altı çalışmayınca tıraştı, üst-baştı bakmıyor insan. Yaşlı insanlar... Belki solcudur, anarşisttir, beladır gibi şeyler düşündüler... İşte, ertesi sabah kapıcı servise geldiğinde, böyle havadan sudan, gereksiz yere sohbe daldı benle. Kapıda, ayaküstü. Önce anlamadım. Tanışmaya yordum. Sonra böyle devam etmeye başlayınca kavradım. Neyse, sonuçta bir şey yapmadılar. Zararsızlığımıza akılları yattı herhalde. Kendi halimize bıraktılar. Ama ayaküstü sohbetlerimiz devam etti. Hoş, yanılıyor olabilirim tabii.”

“Paranoyak olmanız takip edilmediğiniz anlamına gelmiyor, malum.”

Klişeme gülmedi Altan Bey. Döndü, öne eğildi, korkuluğa yaslandı. Bakışlarını sokağın karşısındaki apartmanlara çevirdi. Silah seslerinin üzerine polis araçları ve ambulansın gelişiyle balkonlarından seyre çıkanların çoğu sıkılıp yılbaşı programlarına dönmüştü herhalde. Pek kimse yoktu görünürde.

Kısa bir süre öylece duran Altan Bey, bakışlarını karşıdan ayırmadan, “Bilimkurgu seviyorsunuz,” dedi.

Ne alâkası var şimdi, demedim. Dur bakalım, ne yumurtlayacak hesabı, “Seviyorum,” dedim.

“İyi bir şey,” dedi bu. Doğruldu, tekrar bana döndü. Gülümsemi. “Dünya’yı işgale gelen uzaylılarla savaş konulu filmlerin nesi mantığa aykırı, biliyor musunuz?”

Hayda. Ne diyordu herif durduk yerde? Kaşlarımı çattım. “Bilmem,” dedim. “Yani uzaylı filmlerde akla ziyan bir sürü şey oluyor. Acayip makineler, icatlar, yaratıklar, doğadışı güçler, falan. Ama normal bence. Bilimkurgu sonuçta.”

“Bilimkurguya saçma mı diyorsunuz yani?”

“Hayır, sadece var olmayan öğelerin kullanılması normal diyorum. Sonuçta, ne bileyim, mesela acayip ışınlar saçan bir silahın elimizde olmaması, başkasının elinde olamayacağı anlamına gelmez. Işınlanmaya yönelik adımlar atılıyor mesela bildiğim kadarıyla. Ayrıca saçma falan, esas mesele anlatılandır bence. Söylenenlerdir.”

“Doğru,” dedi Altan Bey. “Bilimkurgu filmlerinde, kitaplarında her türlü icada, garip makineye, yaratığa inanmak mümkün. Bilmediğimiz yerlerde bilmediğimiz şeyler olabilir çünkü. Ayrıca gene haklısınız; bilimkurgu, anlatılması çok zor, kimi durumda tehlikeliye bile varabilecek mevzular için başlı başına bir *deus ex machina*’dır. Ne demek biliyorsunuz, değil mi?”

Biliyordum. Kafa salladım.

“Ama bahsettiğim filmlerin,” diye devam etti Altan Bey, “mümkünsüz, en azından bugün için mümkünsüz bir noktası yahut bir önermesi var.”

“Neymiş?” Merak etmiştim, yalanım yok.

“Eldeki bilgilere göre, en azından şimdilik uzayda yolculuk yapmamız mümkün değil, biliyor musunuz?”

“Evet,” dedim. Güneş radyasyonuna çözüm bulunamadığını bir yerlerde okumuştum. Ay’a gitmek türü, uzaysal mesafeler açısından nispeten kısacık sayılacaklar haricinde, hayat kaynağımız güneşin yaydığı ışınımaya dayanıp yolculuk etmek mümkün değildi. Ne bile-yim, tam hatırlamıyorum hâlâ ama galiba Mars’a kadar bile canlı gidemiyorduk. Ayrıca atalet kuralları mı bir şeyleri engelliyordu, onu da net hatırlayamıyordum ama vardı öyle bir şeyler. Uzay gemileri, gezegen keşifli maceralar, biz dünyadan geliyoruz, hani şu tatmin bulamıyorum bir türlü plağını yollamıştık, yok, o sıra öyle denk gelmiş, gerçi, evet, tatmin işinde sahiden derdimiz var ve ayrıca başka şarkılar da vardı o plakta demek, en azından şimdilik hayaldi. “Güneş radyasyonu, vesaire, değil mi?”

“Doğru,” dedi Altan Bey. Lafı nereye getirmeye çalışıyordu, anlamıyordum. Belki sırf sohbet derdindeydi. “Ataletti, başıboş dolanan minnacık parçaların vereceği anormal zararlara çözümdü... Neyse, diyeceğim, bu durumda, gözlemleyebildiğimiz gezegenlerde henüz hayat izine rastlayamadığımızı düşünürsek epey bir ışık yılı mesafeden buraya gelebilecek bir türün bize göre öyle az buz, mücadele edebileceğimiz kadar değil, çok ama çok gelişmiş olması gerekir. Biyolojik, teknik... Aklınıza gelebilecek her açıdan. Haliyle öyle bir türün karşısında, bırak direnmeyi, iki dakika bile dayanamayız. Barışçı amaçla gelmemişlerse tabii.”

“Ha,” dedim, “*Bağımsızlık Günü* türü filmleri kastediyorsunuz.”

“Öyle. Hatta bugün bildiklerimizden farklı gerçekler yoksa onca mesafeden buraya sadece mekanik yaratıklar, makineler gelebilir ki yine aynı şeyi söyleyeceğim, o kadar ilerleme farkı karşısında şansımız hiç olmaz. Yani kazanmak mümkün değil gerçekte.”

“Ama kazanıyoruz. Yahut uzaylılar işi gücü bırakıp her seferinde ülkelerine saldırdıkları için Amerikalılar kazanıyor. Niye? Umut mu diyorsunuz?”

Gülümsedi tekrar Altan Bey. Ellerini ceplerinden çıkardı, kollarını kavuşturdu. “Peki,” dedi, “polis cinayeti soruşturuyor. Sizin işiniz ne? Biri mi tuttu sizi?” E, ne şimdi, ne güzel bilimkurgudan bahsediyorduk? Alay mı ediyordu benle herif? Gözlerimi kısarak baktım yüzüne. Hayır. Eskiden bu tür tepeden bakıp ukalalık edenin, oyun mu oynuyorsun benle diye başlayıp küfürler eşliğinde yakasına yapıştırdım. Ama hayır. Öğrenmiştim artık. Azdı belki; kafam hâlâ istediğim hızda çalışmıyordu ama en azından kendimi tutabiliyordum artık. Oyunsu şimdilik kaydıyla oynayacaktım. Yanıt vermedim.

“Heves, değil mi?”

“Biraz öyle, biraz değil,” dedim topu geri vererek.

“Güzel. Çözebilecek misiniz peki?”

“Cinayetin nasıl işlendiğini bulmam gerekiyor.”

“Belli değil mi?”

“Tam değil.”

“Allah Allah. Niye peki?”

Gene yanıt vermedim. Ne demeliydim? Kapısını çalarken şüpheliydi adam. Az evvelse listeden çıkarıp sonra tekrar sokmayı denemiştim. Akabinde ilgisiz görünen bir sohbet başlatmıştı. Neydi derdi? Rakibiyle kedi-fare oynamaya, zekâ yarıştırmaya meraklı psikopat katil miydi yani Altan Bey? Yoksa sohbete mi açtı? Sorusuna yanıt verecek denli güvenebilir miydim peki? Fena birine benzemiyordu ama...

“Katilin nasıl kaçabildiği belli değil, değil mi?” dedi Altan Bey yanıtımı beklemeden.

Şaşırdım. “Nereden biliyorsunuz?”

Sokağı işaret etti. “Yakalansaydı aşağıdaki memurlar pür dikkat binayı gözetlemezlerdi.” Aşağıda, palavra emirlerimle kurulmuş,

embere pek benzemeyen güvenlik çemberine baktım; haklıydı. “Ayrıca, benle konuşmaya gelmezsiniz. Sonuçta cinayet işlenirken cinayet mahalline yakındınız, değil mi? Biz de. Başka kim vardı peki? Kapıyı açtığımda Zeki Bey’le Mehmet’i görmüştüm.”

“Nilgün de vardı.”

“Nilgün? Ah, sekreteriniz... Sekreterinizdi, değil mi?”

“yle.”

Kafasını hafif yana eğdi Altan Bey. “Zor iş, değil mi?”

“Hangisi?”

“zel dedektiflik. Kitaplardaki gibi değildir herhalde.”

“Tam değil,” dedim. “Hoş yanları var ama genelde sıkıcıdır.”

“Tehlike?”

“Neye bulaştığınıza bağlı.”

“Kazancı nasıl?”

El insaf, ne soruyorsun, sen de mi heveslisin, demedim.

“O da yapılan işe bağlı. Fena diyemem ama.”

“Ne demeye kalkıştınız peki? Hevesten mi gene?”

Sohbet iyiydi, hoştu ama... Neyse, dur bakalım, dedim, ne öyle ne böyle gibisinden dudak büktüm.

“Ne zamandır yapıyorsunuz bu işi peki?”

“Altı seneyi geçti.”

“Az evvel hatırladım sizi aslında. Gazetelerden. İlginç geldi doğrusu; o yüzden soruyorum bunları. Polisileri severim. Ama gerçeği nasıldır, hiç bilmiyorum. Merak işte. Kusura bakmayın.”

“Esağfurullah.”

Gülümsedi Altan Bey. “Kitap okuyorsunuz,” dedi. “Haliyle bildiğiniz kanaatindeyim ama yine de soracağım: Occam’ın Usturası diye bir şey duydunuz mu? Bilir misiniz?”

“Duydum ve biliyorum,” dedim.

“Ve?” dedi Altan Bey yine, bu sefer daha geniş gülümseyerek.

“Nasıl ve?” dedim, durdum, tepemde hanidir tam yanmayan ama cızırdayarak kırpışan ampule baktım. İçimden bir ‘Lan!’ çektim, doğruldum.

Altan Bey de görmüştü herhalde ampulümü. Güldü.

“Nilgün,” dedim, mutfığa girmeden eşikte durup. Seninki elinde tepsiye yerleştirmeye hazırlandığı kahve fincanlarıyla döndü, gülümsedi.

“Gelsene.”

İşe girdiğinden beri bana söylediği her şeyin ardına ilıştirdiği patronun yokluğunu neye yoracaktım başka? “Yok,” dedim. “Çatlayacağım birazdan.”

“Sigara mı?” dedi bu. Ya, ne yaparsın işte gibilerinden ağzımı çarpıtarak, hey gidi Erkan Yolaç’ın emme-basma tulumbası misali salladım kafamı.

“Balkonda içemezsin şimdi,” dedi Nilgün. Yükseklik korkumu da sigara ihtiyacım kadar biliyordu elbette. “Burada iç.”

“Evi kokutmamayım durduk yerde.”

Omuz silkti. “Kapıyı kapar, pencereyi açarım. Gel içeri.” Bir an durdu, bakındı, ardından sessiz bir hah çekti. Uzanıp mutfak dolabının üst raflarından bir kül tablası aldı. Hakkında bildiklerim, bilmediklerimden fazlaydı ya, nadiren bir tane yaktığı bildiklerim kısmına giriyordu.

Merakla sırasını bekleyen, patron ne ara düştü sorumu kenara ittim, “İyi madem,” dedim, döndüm. Baktım, Ayla’ya dert anlatmaya uğraşan Tefo, telefon kulağında, benden yana bakıyor, elimle sigara işareti yapıp mutfığı gösterdim. Başıyla anladığını belirtti. Gelirken, “Tamam, hayatım, merak etme,” diyerek kapadı telefonu.

İçeri girdik, salonda, televizyon karşısında bıraktığımız Melek Hanım ne düşünür hiç bakmadan kapıyı kapadım.

Kırpışıp duran ampulüm kararmadan bir an önce aydınlatayım hesabı, Altan Bey'in evinden fırlayıp Tefo'yu bulmuştum.

Nilgün'le birlikte önce annesi, ardından Altan Bey ve eşiyle konuşurken, Tefo'yla Cenk,kapıcı Mehmet'i sorgulamışlardı. Ardından katilin balkondan sokağa değil, bir başka balkona atlayacağı fikrine takılmıştı benim eleman. Gittiğimi fark etmemişti ya, bozulmadığımı belirteyim. Eski Vedat, artık yaştan mıdır, nedir, arada baş göstermekle birlikte her geçen gün daha fazla yoklara karışıyordu.

Neyse, dediğim gibi, balkondan kaçışa takmıştı kafayı benim tıfıl zararlısı. İhsan Bey'in balkonuna çıkmış; tıpkı benim yaptığım gibi Altan Bey'lerin balkonuna bakmış; mesafenin benim diyenin bile atlayabileceğinden fazlalığına karar vermişti. Sonra alt kat balkonuna gerili 'kiralık' yazısını görünce derhal davranmış, Cenk ve öteki elemanlarla alt kata koşturmuşlardı. Ev sahibinin isteyene göstermesi için bıraktığı anahtarı kapıcıdan alıp bir heyecan dalmışlardı daireye. Bulamamışlardı bir şey. Buna rağmen Cenk, Olay Yeri elemanlarını daireye sokmuş, neme lazım yollu araştırmaya koşmuştu. Bunlar söylenerek merdiven yukarı ikinci kata dönerken çıkmıştım Altan Bey'in yanından. Bensiz aksiyon sahnesi oynarsanız eliniz boş kalır böyle yollu dalga geçtikten sonra Cenk'e, Tefo'yla bana az müsaade deyip ortağımı alarak tekrar Nilgün'lere çıkmıştık. Rahatça, Cenk veya başkası karışmadan, alıştığımız şekliyle teati yapmak, kırpışan ampulümün ışık düşürdüğü kırıntıya ekmek bulmak derdindeydim.

Tefo gelince, 2011'in son soğuklarını mutfağa dolduran pence-
renin dibindeki ufak masaya kurulduk. Herhalde anne kız burada kahvaltı ediyorlardı. Sigaralarımızı yaktık, ciğerlerimize aman çok elzem zehrin ilk nefesini, çölden az evvel kurtulmuşçasına çektik. Nilgün, madem burada oturacaksınız, annemin kahvesini vereyim, diyerek çıktı. Sahi, dedim içimden, kadın amma kahve meraklısıydı.

Tefo ikinci nefesten önce, "E?" dedi.

"Planınızın farkındayım," dedim.

Kaşları çatıldı bunun. "Ne planı?"

Yanıtı veremeden döndü Nilgün. Bilmiyor muyum ben seni, yer miyim gibilerinden göz kısıp kafa salladım Tefo'ya. Ne karşılık verse beğenirsiniz? Nilgün'ün bana bir şey istemediğinden emin olup olmadığını sorarak önüne bıraktığı fincanı dudaklarına götürürken sırttı it!

“Yok,” dedim Nilgün'e. “Sağ ol.”

“Yapayım mı çabucak bir şeyler? Çay? Peynir-ekmek, falan?”

“Hindi gitti gider, değil mi?”

“Isıtırım istersen.” Nilgün'ün doğrudan benim arzularımla ilgilenir tavırları karşısında yine kaş kaldırdı yer böceği. Kızmayacaktım.

“Yok, boş ver.”

İyi, yemezsen yeme dercesine omuz silkti bu sefer Nilgün. Ulan, dedim, sahiden mi abartıyordum? Tefo da demin planınızı biliyorum, dediğimde anlamamıştı neden bahsettiğimi. En azından anlamamış ayağına yatmıştı. Sonra sırtmıştı ama? Nilgün'se özel ilgi gösterir davranıyordu; altı küsur yıldır her fırsatta kullandığı patrondan vazgeçmişti ama işte... Hım. Belki sahiden... Hım.

Nilgün, “Alabilir miyim ben de bir tane?” diyerek düşüncelerimi böldü. Sigara paketimi işaret ediyordu. Uzattım, aldı, sigara dudaklarının arasında, öne eğildi, saçını yana çekti, yaktım. Sigara elde, arkasına bakındı, aradığı tabureyi köşede, kalorifer peteğinin dibinde gördü. Aldı, masanın boş kenarına yerleşti.

“E,” dedim ortağıma. “Ne diyorsun?”

“Bir şey diyemiyorum henüz. Ne demeye buraya geldik, onu söyle esas sen. Bir şey mi buldun?”

“Tam değil. Sizin yanınızdan ayrılınca önce buraya geldik.”

“Niye?”

“Nilgün annesinin apartmanda hemen herkesi tanıdığını söyleyince—”

“Ha, adamlar hakkında bilgi alayım dedin.”

“Aynen. Sonra Altan Bey’le görüştük. Siz aşağıda kapı kırarken yani.”

“E?”

“Valla, adam bir laf etti; ona takıldım.”

“Neymiş?”

“Occam’ın Usturası.”

“Ne o?” dedi Nilgün.

Ezbere bilseydim şimdi *wikipedia*’dan kopyalayıp buraya yapıştırdığım *Entia non sunt multiplicanda praeter necessitatem* yollu hava basardım ya, bilmiyordum. “Pek önemli bir ilke,” dedim. “Bir sorunu açıklayan birden fazla kuram varsa en basiti yeğlenmelidir, türü bir şey.” Kaşları çatıldı Nilgün’ün. Hoşuma mı gidiyordu bu bakışlar, neydi? Niye daha önce hoşuma gitmemişti peki? Bakmamış mıydım hiç? Göz göze gelmemiş miydik? “Yani,” diye devam ettim, “mümkün en basit açıklamaya bakmak lazım önce. Mesela yolda giderken kafana güvercin pisledi diyelim. Neden? Piyango almaya koşman mı söylenmiştir yukarıdan? Yoksa kuşcağız kakasını yaparken altından mı geçmişsindir?”

“Ha,” dedi Nilgün. “Anladım.”

“Şartlar, veriler, bilinmeyenler falan eşitse doğru açıklama en basit ve makulüdür. Gerekmedikçe şeyler arttırılmamalıdır yani.”

Tefo, iyi, tamam, anladık, öğrenmişsin bir şey gibilerinden sabırsız bir sesle, “E?” dedi.

Sündürebilirdim elbette ama boş verdim. “Şimdi—” Tam kırpışan ampulümün aklıma getirdiğini ifşa edecektim, cep telefonum çaldı. Çıkardım. Tanımadığım bir karşı taraf numarasıydı. Hayda, dedim, açtım.

“Alo?”

“İyi akşamlar,” dedi bir kız. “Sayın Vedat Kurdel’le mi görüşüyorsunuz?”

“Evet?”

“Öncelikle görüşmemizin kalite standartları ve güvenlik amacıyla—”

Kapadım. Haftada asgari üç-dört defa arıyorlardı böyle. İnternet hattınızı değiştiririm, sigarayı bıraktıralım, hayat yahut sağlık sigortası yapalım, bizim operatöre hemen geçirelim, ayrıca üstüne şunu, bunu ve onu veriyoruz yollu telefonlara, ilk zamanlarda zahmet edip önerdikleriyle ilgilenmediğimi kibarca söylemiştim. Ama efendice reddetme çabalarımaya yapışkan ısrarla karşılık verdiklerini ve aynı yerlerden defalarca arandığımı görünce bu seferki gibi boş bulunup açmadan, doğrudan kapamaya başlamıştım. Zırt pırt gelen, şunu indirin, bak süper oyun ha ve acayip müthiş kampanyamızdan yararlanmak için yollu, tüketim çılgınlığına sövüp bakmadan sildiğim mesajları hiç saymıyorum. Epeydir böyle gidiyordu.

“Kimdi?” dedi Tefo.

“Aman, bir şeyler satanlar işte,” dedim. “Yılbaşı, gece falan umurlarında değil.”

“Bir şey diyordun,” dedi Nilgün. “Ustura mıydı, neydi?”

“Ha, evet. Bir de şey var... Mümkün görünenlerin hepsi elendiğinde—”

“—geriye kalan ne kadar olasısız görünürse görünsün doğru olmak zorundadır,” diye tamamladı Tefo. Çocukluk idollerimizden, benim çocukluk en azından o açıdan hâlâ sürdüğünden çocukluk idolüm demem doğru değil aslında, Mr. Spock’ın, bir diğer babadan, Sherlock Holmes’tan aparma lafını benim kadar biliyordu elbette. “E, neymiş elenenler peki?”

Bir nefes daha çekip pek cin pozlarda dumanı savurarak, “Şimdi,” dedim, “balkon kapısını kontrol ettik, bir şey çıkmadı, değil mi?”

“E?”

“Balkonu dışarıdan kapamanın yolunu bulsa bile atlayabileceği bir yer yok.”

“Sokak?”

“Geç onu.”

“Niye?”

“Geç işte.”

“İyi,” diyerek dudak büktü bu. “Alt kat vardı.”

“Baktınız oraya da ama.”

“Öyle.”

“Çıkmadı bir şey.”

“Çıkmadı.”

“MOBESE görüntüleri?”

“Onlarda da bir şey yok.”

“Kamera daireyi tam görüyor muymuş?”

“Cık. Ama balkon üç aşağı beş yukarı görünüyor. Balkonun penceresinin de birazını. Ama çıkan, atlayan yok.”

“E, ne diyorsun peki?”

“Bir şey diyeceğim diyen, sendin.”

“Peki. Elenenler. Balkondan çıkış, değil mi?”

“Öyle.”

“Pencere de kapalıydı. Dairenin kapısından da çıkmadı.”

“E?”

“Banyo penceresi?”

“Oradan çıktıysa beş yaşında falan olmalı. Ayrıca pencerenin baktığı boşluk da kolayına bir yerlerine tutunup aşağı inilecek gibi değil.”

“Baktın mı? Baktın, değil mi?”

“Baktım tabii.”

“Yatak odası penceresi?”

“Aynı durum.”

“Ufak mı?”

“Saçmalama. Kapalıydı işte.”

“Başka çıkış yolu?”

“Yok. E?”

Kaşlarımı kaldırdım.

“Ha,” dedi Tefo. “Balkondan, kapıdan veya pencereden çıkmadıysa—”

“—hiç çıkmadı mı diyeceksin?” diye atıldı Nilgün.

Nilgün’e, aferin, otur, sekiz demeden, biz öğrenciyken on üzerinden not verilirdi, sırtarak ortağıma baktım.

“E, nasıl çıkmaz peki? İhsan Bey’in dairesinde mi diyorsun yani katil hâlâ?”

Tefo’ya bakarak, “Daire baştan aşağı arandı,” dedim. Gözleri kısıldı bunun. Şimdiye çoktan kapması gerekirdi hâlbuki. Yılbaşı yemeği yattı, plan battı, Ayla evde sinirlendi türü bir şeye mi takılmıştı? Yoksa neredeyse üç senedir kıskanç eş işleri yapmaktan motoru mu paslanmıştı?

Dur, biraz dürteyim bari hesabı, “DS9,” dedim. “Yedinci sezon. Kaçınıcı bölümdü, hatırlamıyorum.”

“Ay, ne diyorsun Allah aşkına?”

“Dur bir sen.”

Zihninde ıkındı, sıkındı ve “Ha,” dedi sonunda benim tilki kırmam, gözlerinde hafif bir parıltıyla. “Vay sansar! Aferin lan!”

Nilgün yine bomboş baktı ikimize birden. Sırıtıyorduk karşılıklı. Tefo, baktı sündürmeye niyetliyim, Nilgün’e döndü, “Katil daireden çıkmadı çünkü zaten evde yoktu, demeye getiriyor,” dedi.

“Nasıl yani?” dedi Nilgün.

Zevkle nefesimi çekip dumanı pek bir film savurarak, “Senin yaşın yetmez,” dedim, “ya da izlememişsindir muhtemelen. Biz küçükken *Star Trek* vardı. Uzay Yolu. Televizyonun siyah-beyaz ve tek kanallı zamanları. Sonradan özel televizyonlardan birinde yine verildi gerçi ama haberin bile yoktur senin.”

“Şu ışın kılıçlı adamlar, değil mi?” dedi Nilgün. “Biliyorum ben onları; aşk olsun ya.”

“Cık. *Star Wars* o. Başka şey. Hani evvelki sene yeniden filmi yapıldı bunun. İşi gücü bırakıp ilk günün ilk matinesine gitmiştik Tefo’yla. Manyak mısınız, demiştin.”

“A, hatırladım. Onu da biliyorum ben. Şu sivri kulaklı adam, kaptan falan hani...”

Popüler kültürün en tanınan karakterlerinden birine, çocukluk hayallerimin baş oyuncusuna şu sivri kulaklı adam yaklaşımı hiç hoş değildi açıkçası. Sadri Alışık’ı da mı izlememişti yani? Cık. Tamam, ilk defa anca yirminci yüzyılın sonunda ve fırlatılışından on iki dakika sonra infilak eden bir haberleşme uydusu fırlatabilmiş, fırlatan kurumun sloganında dahi Türkçe hatası yapabilmiş (“iletişim *herşeydir*”) ve kendi olanaklarıyla batiskafından suyla çalışan arabasına kadar envai çeşit icat yapmış vatandaşını basında alay malzemesi etmekten öte gitmemiş; kafası çalışanından hep korkmuş, kafası çalışıp düşündüğünü söyleyeni hep cezalandırmış; sürmüş, içeri tıkmış, işkenceden geçirmiş, ezmiş, öldürmüş ve boyun büküp kuyruk sallayanı, yalayanı, yalayıp yutanı, hiç düşünmeden ağzına geleni söyleyeni, işine geliyorsa tabii, hep baş tacı etmiş; güzelliğine elbette güzel ama maalesef aynı oranda akrep gibisin kardeşim memleketimde bilimkurguya bildim bileli zırva muamelesi yapılmıştı ve halen yapılıyordu elbette ama... Cık. Sahiden kuşkulandığım türde umutlar besliyorsa Nilgün’ün bir miktar çalışmaya tabi tutulması gerekecekti.

Biliyoruz, ne var? Sıgđım işte. O kadar değildim, dedim ama hiç değildim demiyorum.

Kıyamadım yalnız. “Neyse,” dedim, “şimdi bu dizi yayından kaldırılışından sonra bir şekilde meşhur olunca devam dizleri yapıldı bir sürü. Onlardan yanılmıyorsam ikisi daha bizim televizyonlarda şansını denedi ama o kadarla kaldılar. Bunlardan birinde, *Deep Space Nine*’da, aynen böyle bir kapalı oda cinayeti işleniyordu.”

“Uzayda mı yani?”

“Uzay istasyonunda. Neyse, işte, uzun lafın kisası, sonunda katilin kurbanını kurşunları ışınlayarak vurduğu ortaya çıkıyordu.”

“Kurşun mu? Uzayda ateşli silah mı kullanıyorlar yani?”

“He,” dedim, yüzümü ekşiterek. “Ekonomik kriz yüzünden öldürücü ışın kullanımı kısıtlandığından, tabancaya, tüfeğe, çakalrmaza kalıyor adamlar.”

Eski yahut belki kış uykusuna yatmış numarası yapan her zamanki Vedat’tan sunduğum demet karşısında suratı asıldı bunun. Uzatmadım gene. “Yani katil, kurbanını yanına girmeden, aynı mekânda bulunmadan öldürüyordu,” diye devam ettim. “İşte, bilmem ne görüş dürbünü falan gibi bir şeyle duvarların ardını görüyor, kurbanına nişan alıyor, kurşun namludan çıkar çıkmaz ışınlanarak kurbanın odasında beliriyor ve fizik kuralları gereği yoluna devam edip garibana saplanıyor... Hiç öyle kaş kaldırma, Nilgün. İhsan Bey’in katili böyle bir şey yaptı demiyorum.”

“Ne diyorsun peki?”

Tefo’yla göz göze geldik. Anlamıştı artık tabii. Hafiften, anlat sen, der gibi göz kırptı bu.

“Mantıklısı nedir?” dedim, “katil cinayeti işliyor. Bir yere saklanmıyor, daireden kaçıyor, değil mi? Ama daireden nasıl çıktığına dair hiçbir mantıklı açıklama yok.”

“Şimdilik,” dedi Tefo, neme lazım dipnotunu eksik etmeyeelim babında.

“Evet, şimdilik... Ve şimdilik başka açıklama yok dersek geriye iki seçenek kalıyor: Ya daireden aklımıza hiç gelmeyecek, hiç olmayacak, mesela ışınlama, dur daha iyi anlarsın, *Harry Potter*’daki gibi görünmezlik pelerinine sarınma türü bir yöntemle çıktı ya da cinayet sırasında dairede değildi.”

“E, cinayeti nasıl işledi o zaman? Dışarıdan bir yerden mi vurdu İhsan Bey’i? Pencere falan kırılmaz mıydı o zaman?”

“Orasını bilmiyorum. Zaten o yüzden polise falan anlatmadan bir konuşalım istedim. Nasıl kısmını bilemesek bile en azından bu yoldan bakabilirsek bir şeyler bulabiliriz belki, diyorum.”

“Dediklerin makul gibi,” dedi Tefo. “Ama gene de açıklamaya yetmiyor durumu.” Sandalyesini iterek kalktı, klasik düşünme pozuna geçti. Eller cepte, mutfakta, mutfağın izin verdiği ölçüde dolaşmaya başladı. İkimiz de bu sahneyi defalarca izlediğimizden, yumurtlamaya başlamasını ses çıkarmadan bekledik.

“Şimdi,” dedi seninki, birkaç adım attıktan sonra. “Söylediğin gibi katil dairede yoktu, diyelim. Hım. Dışarıdan bir yerden nasıl vurabilir adamı? Başka bir apartmandan falan desek... Hayır, cam kırılırdı, değil mi? O zaman... Hım. Hayır. Önceden hazırlanmış bir düzenek olsa... Yok, saçma. Kovanların yerleri, yakın mesafeden atılan üç el... Hım. Hayır, Vedat. Yanılıyorsun bence. Başka bir açıklaması olmalı.”

“Olmalı ama ne?” dedim.

“Valla hiçbir şey gelmiyor aklıma.”

Sıkıntıyla bakiştık. Benim ampul son bir kırışmanın ardından sönmüştü. Fikrim belki fena değildi ama bir yere varacak gibi görünmüyordu. Fenası, en fenası, benim akıl kumkumasının aklına bir şey gelmemesiydi.

Nilgün, “Ben anneme bakayım bir,” diyerek kalktı. O çıkar-ken, Tefo gelip yerine oturdu.

“Ya, dayı,” dedim, “Ayla ne olacak? Ayıp ettik kıza... Ne yapacağız, gidecek miyiz?”

“Keyfimizden oyalanmıyoruz ya,” dedi, cep telefonumu çıkarıp saate baktı. “Sekiz buçuğa geliyor. Dur bakalım. Biraz daha düşünelim. Olmadı, naçar polise bırakıp gideriz artık.”

“Yeni yıla benle girmek istemiyor musun, ciciş?”

Güldü bu. “Burada girmek istemiyorum açıkçası,” dedi. “O kadar hazırlık yaptı kız. Gerçi seninki de...” Sustu aniden.

“Aha!” dedim. “Hayvan! Anlamıştım planınızı!”

Gene güldü Tefo. “Anlamasaydın bari. E?”

“Ne e?”

“Ne diyorsun?”

“Bir şey demiyorum. Diyecek çok. Ama demeyeceğim.”

“Ha, kızdın yani.”

Yanıt vermedim. Beterini yapıp bakışlarımı pencereden dışarı çevirdim. Yandaki apartmanın birkaç dairesi aydınlıktı. Birinde çam süslerinin ışıkları yanıp sönüyordu. Ne mene şeydi bu hayat? Tam şu anda, bir yerlerde birileri ölüyor, birileri doğuyordu. Üst-
tat, iki kapılı han demişti. Bir başkası, varılacak yer değil, yolcu-
luğun kendisi mühim saptamasını yapmıştı. Sonu vardı. Her şey
bitiyordu. Bitiş anının ne zaman geleceği bilinmiyordu sadece.
İhsan Bey’inki bitmişti. Hiç aklına gelmiş miydi bugün biteceği?
Kimin aklına gelirdi? Hım. Tefo, ben girmem, bana yakışmaz de-
diğim kırk yaş bunalımı dalgası için ‘önde arkadakinden daha az
zamanın kaldığının kavranması’ diyordu. Böyle miydi sahiden?
Bunaldığım yoktu; ama düşününce garip gelmeye başlamıştı. Hım.
Belki saksı çalıştırma hızımın yetersizliği yüzünden kırkımda de-
ğil, kırk ikime giderken anca ayılmaya başlamıştım meseleye. Ül-
kede ömür ortalaması yetmiş civarına yükselmişti bildiğim kada-
rıyla. Bıraksalar kendime hiç bakmayacağım, abuk sabuk yemem,
sigaram, vesaire düşünülduğünde ortalamayı tutturamamam, tut-
turmamdan daha olası görünüyordu. Üstelik kalan süre, kafa sağ-
lam kalsa bile bedensel açıdan kesin düşüşle geçmeye mahkûmdu.
Genel oram buram ağrıyor ve kontrol altında seyreden şeker ve
tansiyon sorunları haricinde sağlıklı sayılabilecek annemle baba-
mın, filmlerinin son sahnelerini oynadıklarını, kabul et, etme, bi-
liyordum. Tefo artık evliydi ve öncelikleri arasında liste başı konu-
mumu yitirmiştim. Yitirmesem ne olacaktı ayrıca? Aynı yaştaydık;
sağlam kalıp bana bakacak değildi. İsteyemezdim zaten öyle bir
şey. Yapayalnız mı kalacaktım sonunda? Yaşlanabilirsem, ne bi-
leyim, huzurevinde mi bulacaktım sonumu? Sonra? Sonrası var
mıydı peki? Cehenneme hani kim gitmiş, hani, cennetten dönen
kim, demişti Hayyam. İnsan bugün yaşamazsa ne vakit yaşayacak,

demitti. Onlarca, yüzlerce, binlerce sayfa yazılmıştı hayat, hayatın bitişi ve ölüm hakkında. Ta Homeros'tan bu yana, akli yeten, azıcık zorlayan herkes düşün, taşın, hep aynı sonuca varmıştı. Yolculuktayken ve varış yeri belliyken sadece yaşamaktan öte çare var mıydı? Atmalı mıydım kendimi denize? Sırf sonunda yalnız kalmamak için yarım yamalak bir gönül ilişkisine girmek, en hafifinden ayıp değil miydi? Hım. Ne bekliyordum hayattan? Şanslıydım bir kere. Hayallerimi süsleyen işlerden birini hatta diğerlerinin Kızılderili savaşı, Süpermenlik, uzay gemisi kaptanlığı, kızlara üst baş yırttıran cinsten rock yıldızlığı türü şeyler olduğu düşünülürken, yapabilmem mümkün belki tek iş yapıyordum. Tamam, her hafta, her yeni bölümde süper alengirli bir cinayet davasını çözen yahut inanılmaz komplolar arasında, eşi, dostu, mesai arkadaşı söylediği hiçbir şeye inanmaz, deli muamelesi yaparken yolunu bulup her türlü kötüye haddini bildiren türden Amerikan dizisi usulü bir kahramanlık hayatı sürmüyordum. Sonuçta, film değildi; hayattı. Özel dedektiflik, özüne bakıldığında öyle ciddi eğlenceli bir iş değildi. Daha girişmemin üzerinden birkaç ay geçmişken bir cinayet vakasına tesadüfen dalmasaydık yahut sonrasında onları yaşamaydık muhtemelen öncekiler gibi bundan da sıkılır, boynuzlu eşler hayrına sokak arşınlamak nereye kadar deyip bırakırdım, biliyordum. Hatta işte, bir tanesine daha denk gelmiştim. Cinayeti kastediyordum. Ölen varken çirkin elbette ama muammaya rastlamak, çözmeye çabalamak açısından şanslıydım sahiden. Ayrıca, sıkıcılığı ve kimi açıdan ahlâka aykırılığı bir yana, daha önce söylediğim gibi, iş gayet iyi gidiyordu. Eşini aldatanların biteceği yoktu; önemli bir aksilik çıkmazsa böyle gidecek gibiydi. Şikâyet edemezdim, onu diyordum. Aşk meşk işlerindeyse eskisi kadar, ne diyeyim, örtmekle uğraşmanın anlamı yok, azgın değildim işte. Bu saatten sonra ne gelse fark etmez, demiyordum; ama son bir-iki senedir eskisi gibi radar açık dolaşmıyordum. Ama ortada, en azından benden yana hiçbir şey, hiçbir kısıp yokken Nilgün'e haksızlık edebilir miydim? Temeline yalan dökülmüş ilişkilerin bir noktada yan yatacağını bilmek için yüz bin felek çemberinden geçmiş bilgelik gerekli değildi. Sahiden yok muydu içimde

hiçbir kıvılcım peki? Nilgün'ün gösterdiği özen ayrı, şu son birkaç saatteki tavırları, gülümsemesi, bakışları, patron demeyi bırakışı... Hoştu. Yoksa bu yönde dürtüldüğüm için mi hoşuma gidiyordu? Girmem, o kadar derin değilim ben, dediğim kırk yaş bunalımı mı devredeydi?

"E," dedi Tefo, "Nilgün'ün annesi ve şu komşuyla neler konuştuğun, onları anlat bari." Onca satır boyunca susarak karanlığa, karşı apartmanın ışıklarına dalıp gitmeme bakarak yanıt veremeyeceğime karar vermişti herhalde.

Anlatmaya başladım. Neden sonra Nilgün geldi; hâlâ bir şey istemiyor musun, dedi; pek aldırışsız bir cık sundum; yanımıza oturdu.

"Valla," dedi Tefo, lafımın sonunda, "bu anlattıklarından ne çıkar, hiç bilemiyorum. İhsan Bey'in son zamanlarda neler yaptığını, nerelere girip çıktığını, kimlerle görüştüğünü bulmak lazım. Bu hanımla sevgilisini takip ettiğini, yattıkları odaya kadar girdiğini düşünüyoruz. İlla birileri görmüştür. Ama o birilerini bulmak kolay değil çünkü doğru dürüst ipucu yok elimizde. Ayrıca, cinayetin işlenişi ve katilin kaçıışı da muamma. Ama fikrin makul sayılır; katil hâlâ apartmanda olabilir. Cenk'e söyleyelim; her yanı aratsın."

"Arama emri gerekmez mi? Yani dairelere girecekse polis..."

"Biz söyleyelim de."

"Ha, dur," dedim, "kapıcıyla konuştunuz, değil mi? Ne dedi?"

Çok şey söylemişti kapıcı Mehmet ama aynı zamanda pek bir şey söylememişti. Evet, gevezenin önde gideniydi. Meraklıydı ve apartman sakinlerinin hemen hepsi hakkında edecek lafı vardı. Kapıcı Mehmet alttan, Melek Hanım üstten apartmanın her şeyiyle ilgileniyorlardı anlaşılan. Evet, İhsan Bey'in maddi sıkıntılarının farkındaydı çünkü son birkaç senedir servislerde siparişlerini eklemek-sigara-gazete-makarna dördlüsüyle sınırlıyordu adamcağız. Eskisi gibi bahşiş de vermiyordu. Ayrıca arabasını satmıştı; maddi sıkıntı çıkarımına varmak zor değildi. Hoş, bir şeylere bakıp sonuçlara varmasına gerek yoktu. Yoktu çünkü karısı Kevser Hanım

ayda iki defa İhsan Bey'in evine temizliğe gidiyordu. *Kompile* hem de. Çamaşır, ütüsü, camı, nesi varsa hepsi birden. Eskiden haftada bir alıyordu Kevser Hanım'ı temizliğe İhsan Bey. Ayda ikiye düşürmesi bile tek başına yeterdi durumu anlamasına ki Kevser Hanım zaten İhsan Bey'in evindeki yokları anlatıyordu kocasına. Mesela karısından öğrendiğine göre, İhsan Bey'in buzdolabı epeydir bekâr adamda dahi tuhaf duracak denli tamtakırdı. Evet, evet, daha bugün gitmişti temizliğe hanımı; evin düzenli halinin sebebi oydu. Hayır, eşyası rahmetli ebeveyninden kalmaydı; eskilikleri normaldi. Ama yine mesela televizyonunu satmış, yerine kullanılmadan eski odasında duran tüplü televizyonu takmıştı. Dijital platform üyeliklerini iptal ettirdiği için ne zamandır ütü yaparken yabancı filmleri izleyemiyordu Kevser Hanım. Evet, sağ olsun, özellikle yabancı aşk filmlerine pek meraklıydı eşi. Ya, evet, evet, İhsan Bey aboneliğini iptal ettirdikten sonra tutturmuştu, işte, biz de dijital platformlara üye olalım diye. Oysa Mehmet'in hiç o bezlerde tarağı ve ayrıca sırf film uğruna para verecek gözü yoktu. Tek hevesi lig maçlarıydı. Kahvede seyrediyordu nasılsa. İki çay parasına. Kevser Hanım iki numaradaki yeni taşınan çiftte de temizliğe gitmeye başlayınca kurtulmuştu Mehmet dırdırdan. Oradaki televizyondan izliyordu filmlerini artık. Nasıl? Evet, elbette biliyordu Altan Bey'le yumruklaşmasını. Ama hayır, kötü biri değildi bu Altan Bey. Dıştan bakana, evet, soğuk nevale görünüyordu ama sohbet etmeye başlayınca öyle olmadığını anlıyordun. Yok, husumete hiç ihtimal vermiyordu. Garip davranış desen, vallahi ne dese bilemiyordu Mehmet. İhsan Bey, onca yıldır tanıyordu, hiçbir zaman çok neşeli veya çok ters biri olmamıştı ki davranışlarında bir değişiklik fark etsin. Hayır, apartmanda kimseyle husumeti yoktu. Niye olsundu? Neredeyse bebekliğinden beri tanıyordu İhsan Bey'i. Kendi bebekliğinden tabii. Kimseyle derdi, başına iş açacak ölçüde alıp veremediği yoktu bildiği kadarıyla adamcağızın. Yok, öyle lafı edilecek ölçüde dostluğu da yoktu apartmandan kimseyle. Zeki Bey hariç tabii. He, evet, aile ahbabları. Nasıl? Yok, hayır, son zamanlarda apartmana, özellikle İhsan Bey'e gidip gelen tanımadık yabancılar olmamıştı. Eh, evet, merhumun

arada, eee, geç saatlerde bir takım bayan misafirleri gelirdi, komiserim. Çok sık değil yalnız. Ama hep farklı bayanlardı bunlar. Seydiler herhalde. İşte, öyle bayanlardan. Anlarsınız. Son zamanlarda pek gelmiyordu ama bu bayanlar. Yine para derdi yüzündendi herhalde. Hayır, kadına kadın denmezdi, ayıptı. Bayan denir, ilk a ile y arasına hafif bir yumuşak g havası katılırdı. Kibarlık öyle gerektiriyordu. Televizyonda, gazetelerde her yerde öyle denmiyor muydu zaten? Nasıl? Evet, evet, işte o başkomiser söyleyince hemen aşağı koşmuştu ve hayır, ne balkondan ne başka bir yerden çıkan birini görmüştü.

“Neyse,” dedi Tefo, anlatması bitince. “şu apartmanı arama işini söyleyelim Cenk’e biz.”

Evet, elbette arama emri gerekiyormuş ama rıza gösterilirse mesele değilmiş. Muhtemelen yaşı yetmeyeceğinden, özlemini meşru kılacak bir deneyimi yoktu ama en azından duydukları sayesinde at kapı aldırılmadan girilen eski günleri özlüyordu belki Cenk. Ya da benzer tarzın hâlâ geçtiği birimlere gıpta ediyordu. Ama hayır; vicdanlı, vicdanına kulak veren cinstendi arkadaşım. Artı, kafalı elemandı; belki dışarıyı görmüşlüğü sayesinde meslektaşlarından daha ileride bir kavrayış kazanmıştı.

Dairelerden teker teker ifade almakla uğraşan Baha’ya ilave-ten Erdem, aşağıda güvenlik çemberi kuran, kurdurduğum demeli belki, asayışilerden birkaçını peşine takıp diğer dairelere girmeye başlamıştı. Olay Yeri ekibinin işi bitmek üzereydi. Arada yılbaşı gecesi iş çıkmasına kızgın görünen savcı gelmiş, yapacaklarını yapıp gitmişti. İhsan Bey’in cesedi, gelen ambulansa konup adli tıbbaya götürölmüştü. Çatıya bakmaya yollattığım polisler herhangi bir şey bulamamışlardı.

Ne yapmalı, şu şöyle midir, bu, burada nasıl gider, şuralara mı baksak yollu konuşurken Cenk’in cep telefonu çaldı. İki dakika rahat sohbet imkânı vermiyordu modern hayat. “Ha,” dedi Cenk, “iyi, tamam. Gelin o zaman aşağı. Hayır, hayır. Kimse çıkıyor

daha. E, söylensinler, ne yapalım? Allah Allah.” Kapadı telefonu. “Dördü hariç, tüm daireler aranmış. Yok kimse.”

“Dördü derken?”

“Evde yoklarmış daire sahipleri.”

“E, belki onlardan birindedir bizimki?”

“Bakacağız ona.” Nilgün’e döndü. “Yöneticisi kimdi bu apartmanın?”

“Nedim Bey. Alt katta, üç numara.”

“Burak.”

“Amirim?”

“Şu yönetici Nedim Bey’le bir görüş. Evlerinde bulunmayanların telefonları vardır herhalde. Numaraları al, ara; gelebilecekleri yerlerdeyseler gelsinler.”

Yılbaşı eğlencesinin ortasında kaldırılmak hoş değildi elbette. Hele içki söz konusuyken. İlgili daire sahipleri pek suratsız gelecek, apartmandaki diğer mutsuzlara ekleneceklerdi. Fenası, gelmelerini beklerken bizim yılbaşı işi iyice tehlikeye girecekti. Tamam, muammayı çözmekti, dedektiflikti, illa hevesliydim ama... Tefo’ya baktım. Sıkıntısı barızdı. Sofra kurması, hazırlığı ayrı, eşiyle kızı yalnız kalmışlardı.

Burak, gidişinden birkaç dakika sonra, yanında altmış yaşlarında kel bir tombikle döndü. Doğrudan yanımıza geldiler.

“Yönetici Nedim Bey, amirim,” dedi komiser yardımcısı.

E, ne yapalım gibisinden adama baktı Cenk. Adam pek çekingen bir sesle, “Amir Bey,” dedi, “kusura bakmayın, rahatsız ediyorum ama memur bey—”

“Komiser yardımcısı,” dedi Cenk, adamın lafını sert bir tonla keserek.

Gözlerini kırptırdı Nedim Bey. Yumruklaşmalı apartman toplantısında kavgaya karışanlardandı ya, öyle pek itiş kakışa meraklı görünmüyordu. Kızııştırıp yana çekilen sansarlardandı belki.

“E-evet,” dedi yutkunarak, “komiser yardımcısına soruşturmanızın daha ne kadar süreceğini sordum ve—”

“Size ne soruşturmadan?”

Nedim Bey irkilerek bir adım geri kaçtı. Şaşırtıcıydı. Cenk’i iş üzerinde fazla görmemiştim ama insanlara genelde meslektaşlarından çok daha kibar davrandığını ve diğer meziyetlerinin üstüne bir de bu yüzden örnek gösterildiğini, bolca övgü aldığını biliyordum. İlk geldiğinde farklı görünüşü, film ajanı havaları ve meslektaşlarınca pek ‘yumuşak’ bulunarak alaya alınan hatta kiminin öfkesini toplayan alışılmadık nezaketi yüzünden epey zorlanıp becerileri sayesinde zamanla kendini kabul ettirdiği büroda, başkomiserliğe daha kıdemlilerden önce terfisinde ciddi payı vardı tutumunun. Dur bakalım, dedim içimden. Boşa ayak yapacak adam değildi arkadaşım.

“Şey,” dedi Nedim Bey, “komşular... Yani bazılarının yılbaşı programları var ve benden rica ettiler... Yani...”

“Biz tamam diyene kadar kimse bir yere gitmiyor,” dedi Cenk. “Anlaşıldı mı?”

Nedim Bey hafiften dudak ısırarak kafa salladı.

“İfadenizi aldılar mı sizin?”

“A-aldılar, amirim.”

“Var mı apartmanda aidat ödemeyen?”

Bomboş baktı yönetici.

“Maktul?”

“A-anlamadım?”

“Öder miydi aidatını, yakıtı falan vaktinde?”

“Ö-öderdi.”

“Durumu bozukmuş son dönemlerde ama?”

Gözleri kırpışmadan duramıyordu Nedim Bey’in. “E-eski komşumuz. Hatırı var... vardı. Birkaç defa geciktirmişti ama...

Ö-ödemişti sonra.” Cenk’ten ders almalıydım belki sert bakış konusunda. Ciddi kekeletiyordu adamı.

Doğalgaza niye geçmediniz, niye hâlâ mazot kullanıyorsunuz, konuş, itiraf et, türünden bir zırva da ben mi katsam araya acaba diye düşünürken, “İyi,” dedi Cenk. “Telefon numaraları?”

“Aldım, amirim,” dedi Burak.

“İyi. Evinize dönün, beyefendi. Ayakaltında dolaşmayın. Arkadaşlar gerektiğinde haber verir herkese.”

Nedim Bey bir kez daha kafa salladı, özre yorulabilecek bir şeyler mırıldanarak gitti.

“Ne fırçaladın oğlum, adamı?” dedim, adamcağız basamaklarda yaşının izin verdiği azami hızla kaybolurken.

“Herkes otursun yerli yerinde diye.”

Tefo, sanki sahneyi hiç izlememiş gibi, “Ben içeri bir daha bakmak istiyorum,” dedi.

Omuz silkti Cenk. Tefo’nun peşinden daireye girdik Nilgün’le.

Tefo doğrudan salona yürüdü. Durdum, yatak odasına girdim. Açık dolap, çekmeceler... Olay Yeri epey didiklemişti odayı. İhsan Bey’in eşyası sahiden eskiydi yalnız. İki kişilik yatak muhtemelen rahmetli ebeveynine aitti. Diğer eşya da. Hım. Çapkın. Müflis... Şantajla durumu doğrultmak derdindeydi herhalde. Sahi, fotoğraftaki kadın ne olmuştu?

Yatak odasından çıktım, dairenin kapısından, “Cenk,” dedim. “Ne yaptınız şu ablayı?”

“Hangi... Ha... Alıp büroya götüreceklerdi en son.”

“Kim götürecekti?”

“Bilmem. Abdullah da nöbetçiydi bugün benle. Onu yollamıştır herhalde bizim amir.”

“Şeref Ağabey mi? Ne dedi duyunca?”

“Kadını mı? Küfretti, ne diyecek?”

“Bela, değil mi?”

“Göreceğiz. Ne yapıyorsunuz siz?”

“Tefo bir şeylere daha bakacak herhalde. Geliyor musun?”

Girdik, salona geçtik. Seninki balkona çıkmıştı. Eller cepte, öylece bakıyordu karşıya. Yanına gittim, hafiften omuz attım.

“Ne iş?”

“Düşünüyorum. Sen girdiğinde dairenin tüm ışıkları sönmüştü, değil mi?”

“Sönmüştü, evet.”

Döndü bu. “Cenk,” dedi, “şu karşı apartmanlara bir baktırsana.”

“Baha baktı hepsine. Kamera yokmuş hiçbirinde.”

“Onun için değil.”

“Ya?”

“Cinayet sırasında penceresinden falan bakan olmuştur belki.”

“Yokmuş; onu da sordular.”

“İlkinde korkudan falan konuşmayan olmuştur belki. Zor mu bir daha baktırman?”

Başkomiser omuz silkip tamamdır gibisinden kafa salladı, “Erdem!” diye seslendi. Beriki yaklaşırken içeri girdim. Cenk, Baha’yla gidip karşı apartmanlarda bu daireyi görebilecek yerlerde oturanlarla bir daha konuşmalarını istedi.

Maalesef karşı apartmanların hiçbirinde arka penceresinden, tabii bu durumda ön pencere demek lazımdı ama Hitchcock dedeye selam göndermek geldi içimden, manzara seyreden bacağı kırık bir James Stewart oturmuyordu. Evet, silah seslerini duyunca birkaç kişi pencerelerine koşmuştu; ama her türlü saçma sevinç gösterisi nedeniyle onca insanın kaza kurşununun kurban gittiğini bilen çoğunluk, hiç bakmamayı, sinmeyi seçmişti. Ekmek yoktu bize o kapıdan.

Bir başka maalesef haberi daha gelmişti arada: Şeref ağabeyin kadını almaya yolladığı Abdullah, eli boş dönmüştü seferinden. Şantaja hedef varsaydığımız yüksek kademe eş sahibi hanımefendi yurtdışındaydı. Eşinin partisi yılbaşı kutlanmasına, çam süslenmesine zinhar karşıydı ama kendileri için pek sakınca görmüyorlardı herhalde. Ya da kim bilir, belki başka bir amaçla gitmişlerdi memleketten. Döndüklerinde enselerine, tabii azami hassasiyetle yapışılacaktı ama şimdilik o taraftan da ekmek yoktu bize.

Cep telefonumu çıkarıp saate baktım. 2012'ye iki saat yirmi dört dakika kalmıştı.

Baha'nın aldığı ifadelerden işe yarar tek şey çıkmıştı. Cinayet saatini artık kesine yakın biliyorduk. Nilgün'le ben Altan Bey'le görüşürken ifadesi alınan kapıcı Mehmet'in, çenebazlığı dışındaki en önemli özelliği dakikliğiydi; sabah ve akşamüzeri servislerini, çöp toplama ve kalorifer yakmayı kapıcılığa başladığı günden beri, kontrolü dışında gelişen olaylarla kimi kapıda bazen giriştiği laklaklar yüzünden gecikmesi haricinde, hep aynı saatlerde yapıyordu. Kant gibiydi mübarek; komşuların neredeyse hepsi, hizmet düzene, kapıyı çalışına dayanarak saat bile ayarlanabileceğini söylemişti. Mehmet'in dakiklığı sayesinde, Zeki Bey'in kapısında çöp alırken saatin kaç gösterdiğini, haliyle cinayetin işlendiği anı, hani olmaz ya, taş çatlasa belki bir dakika sekerdi, apartmandaki hemen herkes biliyordu.

Tefo bu bilgi üzerine MOBESE görüntülerine bir daha bakmak istediğini söyleyince, Burak hemen tableti devreye soktu. Boy avantajımı kullanarak Tefo'nun arkasına dikildim.

Kamera balkonu neredeyse tamamen görüyordu. Belirlenen cinayet anı geldi, geçti, geçti, geçti. Hayır, balkona çıkan yoktu işte. Ne demeye tekrar bakmak istemişti peki benim tahtakurum?

Gülerek kafasını kaldırdı sonunda Tefo.

“Haklısın galiba, Vedat.”

“Ne gibi?” dedim.

“Cenk,” dedi ortağım, beni yanıtsız bırakarak. “Ne yok bu görüntülerde?”

“Balkondan çıkan yok işte,” dedi ya, der demez ve daha Tefo, başka ne yok diye soramadan kaşları çatıldı başkomiserin. Gözleri kısıldı. Dudakları büzüldü, bir şeyler mırıldandı. “Haydi, ya,” dedi sonunda.

“E, nedir, söylesene?” dedim dayanamayıp.

“Dur, dur,” dedi Tefo. “Şunu daha geriye alabilir miyiz?”

“Geriye mi?” dedi Burak.

“Evet, on, on beş dakika kadar geri alsan yeter.”

Burak’ın parmağı zaman çubuğunun üzerine indi, düğmemsi imgeyi geri sürükledi. Zaman sayacına göre, cinayet anından on yedi dakika öncesini seyrediyorduk şimdi.

Balkonun hemen arkasındaki geniş balkon penceresinde ışık vardı. Kameranın açısı yüzünden fazla bir şey görünmüyordu ama ışık vardı.

“Biraz daha ileri al,” dedi Tefo.

On iki dakika öncesinde durdu Burak’ın parmağı. Balkon camı karanlıktı.

“Az geri,” dedi Tefo.

On dört dakika öncesi. Karanlık.

“Biraz daha.”

İhsan Bey’in salonunda ışık, cinayetten on beş dakika önce sönmüştü.

Feci sırtarak baktı yüzümüze Tefo.

Cenk, en dolusundan bir, “Ha si—” çekerken Nilgün’ü hatırlayarak durdu. Tefo, Cenk, bendeniz ve siz haricinde anlamayan bir tek Nilgün kalmıştı.

Tekrarlamaya gerek var mı, gene dibimdeydi sekreterim. Açıklayayım bari, eziyet çekmesin hesabı döndüğümde, film sahnesi icabı, ne diyelim, burun buruna geldik. Uzanıp öpecek değildim elbette.

“Katil cinayet sırasında dairede yokmuş işte.”

“Nasıl?”

“İki kanıtı birden var önümüzde,” dedi Tefo derhal. Alay etmeye niyetim yoktu hâlbuki Nilgün’le. “Birincisi, görüldüğü kadarıyla salonun ışığı cinayetten on beş dakika kadar önce sönüyor.”

“Karanlıkta cinayeti işleyemez mi yani katil? Onu mu diyebilirsiniz?”

“İşler. Esas mesele o değil zaten. Bu sadece destekliyor,” dedi Tefo sabırla. “Esas mesele, cinayetin işlendiği anda balkon penceresinin karanlık kalmaya devam etmesi.” Durdu, Nilgün’ün jetonunun durumuna baktı. Yok, sandığımdan çok daha fazla tanıyordum anlaşılan. Kıyamayacaktım gene. Hemen girdim araya.

“Silah sesleri var ama herhangi bir parıltı yok,” dedim. Eski Vedat’ın kafasını aşağı bastırdım ve senin zekâdan bahsetmiyorum, demedim. “Işıklar sönükken ateş edersen böyle sürekli karanlık kalmaz. Dört el ateşte dört defa ışık parlaması görülmeliydi.”

Gözlerinin fal taşlığına terfisi, nihayet anladığını gösteriyordu.

“O zaman sahiden dediğin gibi mi yani? Dışarıdan mı işlemiş cinayeti katil? Nasıl ama?”

Güldü Tefo. “Daha da fazlası,” dedi.

A, geçmeden belirteyim, benim ampul yine ve bu sefer kırıpışmadan, var gücüyle yanmaya başlamıştı.

“Dur, dur,” dedim Tefo’ya, “anlatma.”

“Niye be?” dedi Cenk.

“Göreceksin,” dedim. Bakındım. “Buradaki dizüstü bilgisayar ne oldu?”

“Aytuğ’un çocuklar götürdü.”

“İçindekileri kontrol edecekler, vesaire, değil mi?”

“E, yani,” dedi başkomiser.

“Hata etmişler. Ama önemli değil o kadar.” Ortağıma baktım. “Müsaaden var mı?”

“Ne demek?” dedi benimki, daha fazla sırtarak.

“Tamam,” dedim. “Azıcık bekleyin, hemen döneceğim.”

“Nereye?” dedi Nilgün.

“İki dakika sabır. Yeni bir cinayete şahit edeceğim seni.”

Eskisi gibi değildim artık, kaşarlanmıştım derken desteksiz at-mıyordum. Ne yapacağımı üç aşağı beş yukarı tahmin ettiğini bil-diğim Tefo dışındakiler sorularla bakarken çıktım daireden. Zeki Bey’le Altan Bey’in kapıları arasında, asansörün başında dikilmeye devam eden memura bakmadan, gidip Altan Bey’in ziline bastım.

Kapıyı yine Sinem Hanım açtı. Suratı önceki kadar asık de-ğildi. İzin verirse eşine bir şey danışmak istediğimi söyledim. Bu-yur etti. Bu sefer pabuçları çıkarmadan girmedim.

Altan Şener salonda, ayakta karşıladı beni. Sehpada bekleyen rakısına bir anlığına iç geçirdim. Ardından, geniş ekranda kımıl-damadan duran *Bay İnanılmaz*’ı gördüm. Kapıyı çaldığımda yılbaşı programı değil, film izliyorlardı demek. Ufaklık da yanlarındaydı.

“Şahane film,” dedim, merakla bakan kocaman gözlere gü-lümseyerek. Altan Bey’e döndüm. “Yardıma ihtiyacım var.”

“Hayhay,” dedi Altan Şener. “Occam yaradı mı işinize?”

“Yaramaz mı?”

“Çözdünüz mü muammayı yani?”

“Eli kulağında,” dedim. “İnternete bağlısınız, değil mi?”

“Bilgisayarım bağlı.”

Ukala esprisine aldırmadım. “İki dakikalığına kullanabilir mi-yim?”

“Tabii.”

Bakındım, “Kolonlarınız bunlar mı sadece?” dedim, bilgis-a-yar ekranını taşıyan masanın iki ayrı ucuna yerleştirilmiş küçük hoparlörleri işaret ederek.

“Sesten çok müziğe bakıyorum ben,” dedi Altan Bey. “Nasıl dinlediğimi önemsemem. El radyosu bile uyar.”

İki değil, internette bulduklarımı bir türlü beğenemediğimden beş dakika kadar sonra çıktım Altan Bey’in dairesinden. Hoparlörlerin ses kuvveti bakımından yetersiz kalacağını kestirdiğim için kapıyı kapamadım. Sinem Hanım kapıdaydı.

Olay mahalline döndüm, bekleyenleri sahanlığa çağırdım. Geldiler.

Sinem Hanım’a başımla tamam işareti yaptım. “Altan!” diye seslendi kadın içeri.

Art arda gelen, zamanlama ayarlamakla vakit kaybetmeyi gereksiz bulmuştum, dört silah sesiyle şaşkına döndü bunlar.

Tefo hariç tabii.

Sahanlıktakinden ayrı, bir koşu gelen diğer birkaç memura ve derhal evlerinden çıkıp bağırışmaya başlayan komşulara ve gene kapısını bir telaş açan Zeki Bey’e, tamam, yok bir şey, merak etmeyin, evli evine, köylü köyüne, asayişçiler güvenlik çemberine dendikten sonra, dairesinin kapısında, eli eşinin omzunda gülümseyen Altan Bey’e ve Sinem Hanım’a teşekkür ettim. Neyin nereye bağlanacağını hiç mi merak etmiyorlardı, tek dertleri rakıya ve *İnanılmaz Aile*’ye geri dönmek miydi, bu romanda rolümüz bu kadar, daha ne yapalım mı diyorlardı, artık her niyeyseniz hiç uzatmadan kapadılar kapılarını.

Döndüm, kollarımı kavuşturarak, ne yapacağımı tahmin ettiğini bildiğim ortağımın arkasına, aha işte, biz Nezih Dağdelen Özel Araştırma Ltd. Şti.’nin acar dedektifleri böyle kaplanız, böyle hınzırız pozlarında dikildim.

Fakat pek şaşkın bakıyorlardı; hoştu. Herhalde kafalarında ikiler ikilerle toplanıyor, katilin çektiği numara ufaktan şekilleniyordu.

“Hay,” dedi Cenk, durakladı, bu sefer Nilgün’e aldırmadan, dilere pelesenk hatta kısaltması zerre utanılmadan gazete adı bile yapılmış küfrü savurdu. “Yani şimdi sen diyorsun ki...”

“Amfi. Daha demin hatırladım. Salonu incelerken görmüştüm ama fazla önemsememiştim.”

“Ne amfisi?” dedi Nilgün.

“İhsan Bey’in amfisi. Olay Yeri elemanlarından biri işgüzarlık edip kapamış herhalde ama ben silah seslerinden sonra içeri girdiğimde açıldı. Dediğim gibi, aldırmamıştım. Sonuçta insan teybini kapadıktan sonra amfiyi açık unutabilir. Olmayacak şey değil. Katil ona güvendi muhtemelen.”

Burak’la Erdem de Nilgün gibi bakıyorlardı. Hoştu açıkçası. Sanki oturup saatlerce tartışarak çözüme ulaşmışız gibi, “Şimdi, bizce cinayetin işlenişi şöyle,” dedim, elimi kan ve can kardeşimin omzuna koydum. “Katil, az evvel iki dakikalık aramayla bulduğum üzere, internetten veya kim bilir, belki başka bir kaynaktan silah sesi kaydı buluyor. İhsan Bey’in evine giriyor.”

“Nasıl giriyor ama?” dedi Erdem.

İtirazları sonraya saklayın gibilerinden elimi kaldırdım. “Tanıştıklarını varsayıyoruz. Onu atlıyoruz şimdilik. Evet, ne diyordum?” Ne dediğimi gayet iyi biliyordum ya, azıcık drama katmak şarttı işe.

“Katil içeri girmişti,” dedi Nilgün. Yüzünde acayip heyecanlı bir film izlermiş havası vardı. Hiçbir alay katmadan gülümsedim.

“Evet. İşte, bu deyyus içeri giriyor, İhsan Bey’i bizim silah seslerini duymamızdan en az on beş dakika önce öldürüyor.”

“Silah sesi peki?” dedi Burak.

“Susturucu,” dedi Tefo. Karışma, bu sefer bana bırak babında hafiften omzunu sıkınca devam etmedi.

“Aynen,” dedim. “Aslında hepsi basit illüzyonist numarası.”

“Nasıl yani?” dedi Cenk.

“Ne yapar sihribazlar?”

“Ne yapar?” dedi Nilgün, aynı heyecanla.

Azıcık, gerilim artsın, çatlayın bakalım gibisinden kısacık bir an bekledim, “Görmek istediğini yahut görmeyi beklediğini gösterir,” dedim. “Şapkadan tavşan çıkartır çünkü şapkadan tavşan çıkacağını beklersin.”

“E, şapkadan tavşan çıkartır zaten?” dedi Cenk.

“Öyle. Ama önce şapkanın boş olduğunu gösterir seyirciye. Boş şapkadan çıkmasını beklersin tavşanın. Dahası, istersin. Tavşan aslında ya şapkanın içinde, gizli bir bölmede falandır ya da şapkayı koyduğu üstü örtülü masanın altındadır.”

“E?” dedi Cenk bir daha.

“Burada da aynı şey var. Karşımızdaki sansar bize görmek isteyeceğimizi gösteriyor. Bakın, diyor, şapka boş. İçinde bir şey yok.”

“Uzatmasan,” dedi başkomiser bu sefer.

Sırıttım. “Tamam, peki. Düşünün: Silah sesleri... Duyanlar ne yapacak? Sorulduğunda, evet, şu saatte duyduk, diyecek. Biz ne yaptık? Aynısını. Basit psikolojik tepki... Gözbağcılığın özü nedir?”

“Nedir?” dedi Nilgün yine hevesle, bir bilmecem var çocuklar, demişim gibi.

“Algının yanıltılması, duyuların kandırılması... İllüzyonistlik hakkında çok fazla bilgim yok ama aşağı yukarı bu minvaldedir herhalde. Hem bir sürü deney var bu konularda. Duyularımızın edindiği bilgilerin ulaştığı sonuçları deneyimlerimizle biliyor beyinlerimiz, değil mi? Geçmiş deneyimlerimiz şu, şu demektir diyor ve hemen hükmü kesiyor, elimizdeki açıklamayı, en basitini kabul ediyoruz.”

“Occam meselesi,” dedi Tefo. “Bir tür...”

“Evet, evet. Nedir peki elimizdeki? Silah sesi. Silah sesi ne demektir? Silah sesi, ateş edilmiş demektir. Tak, tak, tak... Ne oldu? Biri ateş etti. Geçmişte silah patlaması duymuşluğum var. Maçlardan sonra yahut kutlamalarda, düğünlerde havaya sıkınlar, falan...

Hepimiz bir şekilde duymuşuzdur. Keza t p gaz patlaması da. Av tüfeği, el bombası, bilmem ne... Gerçek hayatta duymamışsak bile en azından haberlerde hepimiz hem görmüş hem duymuşuzdur.”

“Ateş olmayan yerden duman çıkmaz gibi,” dedi Nilgün. “Görüleni beyinde ilişkilendirme anlamında yani.”

“Ateş olan yerden duman  ıkmazmış onun aslı,” dedi Tefo. “ yle diyorlar.”

“Nasıl yani?” dedi Nilgün.

“Ateşi adam gibi yakarsan dumana boğmazsın evi. Esası böyleymiş. Eskiden.”

“Kim diyor onu?”

“Valla bir yerde okumuş—”

“Tefo,” dedi Cenk. “Dağıttınız adamın lafını.”

Benimki ve m stakbellik olasılığı taşıyan diğer benimki, özür dilercesine güldüler. Dert değildi tabii.

“E, işte,” dedim, “Ne diyordum?”

“Ne diyordun sahiden?” dedi Cenk.

“Patlamalar, sesler, falan diyordun,” dedi Tefo sırtarak. Ne anlatacağımı aşağı yukarı biliyordu tabii. Ben anlamışsam Tefo ben-den önce uyanmış demekti.

“Ha, işte,” dedim. “Patlamalar, sesler. Hepimiz g rm ş z zd r bir şekilde. Filmlerde, vesaire. Gerçi onlar efekt; sahicisinden farklıdır ama neyse... Diyeceğim, beynim, hepimizin beyinleri, geçmiş de-neyimlere dayanarak patlamalar arasındaki ses farklarını    aşağı beş yukarı ayırt edebilir. Hepimiz için geçerli. Beyinlerimiz, du-yularımızın yolladıklarını eldeki bilgilerle eşleştirir, en akla ya-kını seçer, ne, nedir, karar verir. Hatta  tesi, ta taş devrinden yer-leşmiş korkular yüzünden genellikle en kötüsüne karar verir. Bu vakada, ben de, Nilgün de, kapıcı ve Zeki Bey de, hepimiz pat-lamaları duyunca aynı kanıya vardık. Konuştuğum diğer komşu keza. Öteki apartman sakinleri de aynı sonuca varmıştır tahminen. Tak, tak, tak, tak. Ne oldu? Ateş edildi. Değil mi? Kimse  atapat

atıldı dememiştir. İhsan Bey'in evinden geldi sesler. Kapıya koşuldu, vesaire. Ardından olay yerine girdim, İhsan Bey'in cesedini gördüm. Gördüğüm, duyduğumla birleşti. Sonra dışarıdakiler öğrendi. Herkes için aynı şey geçerli. Ateş edildi; İhsan Bey öldürüldü. Ne zaman ateş edildi peki? Silah seslerini duyduğumuz zaman, değil mi? Haliyle sorduğunda polise, evet, şu saatte dedik vepolis de cinayetin, silah seslerinin duyulduğu anda işlendiğini düşündü. Çünkü hepimiz öyle düşündük zaten, değil mi?"

"Dur... Yani şimdi sen—"

"Aynen öyle, Cenk," dedim. "Silah seslerini duyduğumuz anı, cinayetin işlendiği saat kabul ettik hepimiz. Öyle değil oysa. Cinayeti, işlenişini görmedik çünkü. Katilin silah seslerini verdiği anı, inanmamızı istediği saati cinayetin işlendiği saat saydık. Doğal tabii."

Başkomiser hımladı ama bir şey demedi.

"Ceset için de aynı numara geçerli," diye devam ettim tiradima. "Herhalde adli tıbbın cesedi inceledikten sonra cinayet saatini kesin belirleyemediğini, ancak tahmini bir zaman aralığı verebildiğini biliyordur bu it. Yani adli tabip, işte şu ila bu saatler arasında işlenmiş cinayet, diyecek ve kulak şahitlerinin ifadeleri doğrultusunda silah seslerinin duyulması bu aralığa denk geldiği için kimse kuşkulananmayacak. Hatta silah seslerinin saati zaten bilindiğinden, kimse aman adli tabibim, şu cinayet saatine iyice bakıver hele bir, demeyecek. Yani tanıklar, daha doğrusu silah seslerini duyanlar, hem de kapıcının dakikliğini bildiklerinden, gayet emin, saat şuydu, diyeceklerinden cinayet saati için polis mecburen budur demek durumunda kalacak. Hani arada iki-üç saat fark olsa *rigor mortis*, falan, anlaşılır herhalde. Ama on-on beş dakikalık farklarda mümkün değildir kesin saptama, değil mi? Ha, Cenk?"

"Evet," dedi başkomiser ciddiyetle.

"Anlayacağınız, bu sansar, tıpkı gözbağcılar gibi sağ gösterip sol vuruyor," diye devam ettim. "Pek zekice tabii. İhsan Bey'i susurucu kullanarak öldürüyor ki gene aynı şey burada da var: Silah

sesleri duyulduğu için kimsenin aklına susturucu kullanıldığı gelmiyor. Kimse bulunan silahın namlusuna bakmayacak. Değil mi?”

“Valla, ne diyeyim?” dedi Cenk. “Normalde bakılır namlulara ama haklısın; silah sesi söz konuşuyken hemen bakmak kimsenin aklına gelmezdi herhalde.”

“Gelse bile geç olurdu,” dedi Tefo.

“Ne için?”

“Katili yakalamak yahut delilleri bulmak için... E, sonrası?”

“Sonrası, herhalde katilin yanında bir flaş-belleğe falan kayıtlı bir program var... Silah seslerini çalmak için. Zaman ayarlamalı, vesaire. İhsan Bey’in dizüstü bilgisayarını, bilemiyorum belki zaten bağlıydı ki değilse bile fark etmez, işte, müzik aletine bağlı bilgisayar açıyor. Ya da bağlayıp açıyor. Hangisiyse.”

“Bağlı saymak daha makul,” dedi Tefo. “Öteki türlü, kabloları yanında götürmesi gerekirdi.”

“Kablolar vardı, doğru.”

“Fark etmez gerçi,” diye mırıldandı bu sefer benimki. “Kablolar da parmak izi bırakmamaya özen gösterecektir nasılsa. Nereden alındıklarını da bulamazsın... Neyse. Devam et, Vedat. Kusura bakma.”

“Estağfurullah. Ne diyordum? Ha, işte, adamı öldürdükten sonra, yanında getirdiği programı dizüstüne yüklüyor. Amfiyi açıyor, sesi köklüyor. Çok iyi anladığım şeyler değil ama bu dijital dalgalarla yapılamayacak pek az iş var; o kadarını biliyorum. Muhtemelen bahsettiğim program, verilen saatte dört el silah sesini yayınladıktan sonra bilgisayarın kapanmasını da sağlayan bir şeydir.”

“Sistemin kapanışını duyardın o zaman,” dedi Cenk. “Bir şey duymadım demiştin.”

“Şu din-dan-don-dun melodisini diyorsun. Onu çalmadan bilgisayarın kapanmasını sağlamak zor değildir herhalde. Ayrıca program gene büyük ihtimalle bir şekilde, mesela bilgisayar tekrar açıldığında kendini siliyordur. Sizinkiler bilgisayarı açınca muhtemelen

bulamayacaktır öyle bir program. Neyse, işte, İhsan Bey'in cep telefonunu alıyor, sonra bu şantajla konu fotoğrafları—”

“Fotoğraflar vardıysa tabii.”

“Evet, evet. Sonra herhalde—”

“Çok fazla herhalde ve muhtemelen girdi işe, Vedat,” dedi Cenk.

“E, o kısımlarını da siz buluverin bir zahmet,” dedim ters bir sesle. Cenk’e, hem de adamının yanında çıkışmama gerek yoktu, biliyordum. Ama bir dur, bir dinle, değil mi?

Pek aldırmış görünmedi başkomiser. O kadar arkadaşlığımız vardı; kötü niyetle konuşmadığımı biliyordu elbette. “İyi,” dedi ni tekim. “Sonra?”

“Sonra? Ha... İşte, herhalde İhsan Bey’i vuruyor, bilgisayara programı yüklüyor—”

“Işıkları söndürüyor,” dedi Tefo. “Orası biraz sallantıda kalıyor ama.”

“Evet, niye söndürsün, değil mi? Bu kadar zekâ isteyen planı kur, ateş edildiğinde çıkacak parıltıyı hesaba katma...”

Dudak büktüm. “Enseleyince sorarsınız o zaman; salak mısın oğlum, niye söndürdün salonun ışığını, dersiniz.”

Burak güldü. Diğerleri gülmedi. Nilgün hâlâ nefesini tutmuş gibi bakıyordu. Bir şey demeyeceklerini anlayınca devam ettim: “İşte, ışıkları söndürüyor, cep telefonunu alıyor, sonra gidip fotoğrafları buluyor. Tamam, varsa fotoğraflar, kabul... Neyse, işte fotoğrafları alıyor, aradan herhalde bir tanesinin düştüğünü fark etmiyor. Evden çıkıyor, güle oynaya, artık nereye gidiyorsa gidiyor. Maalesef o kısmı hâlâ karanlıkta tabii.”

“Amfi?”

“Onu kapatamazdı. Kimsenin dikkatini çekmeyeceğini düşünmüştür belki.”

“Kumar.”

“Unutmuştur?”

Yüz buruşturdu Cenk. Tamam, kabul, kurgum eksiksiz de-
ğildi; havada kalan hususlar vardı ama en azından bir yol açmı-
yor muydu yani? O öyle olmaz, bu böyle gitmez demek kolaydı.
Katsana iki satır sen de...

“Valla dayıcığım,” dedim Cenk’e, “aklınıza geldi mi, dikkati-
nizi çekmiş miydi amfinin ışığı? Çekemezdi. Kapatmışsınız çünkü.
Dua et, girmişim içeri, bakmışım etrafıma.”

Cenk, iyi, aman gibilerinden baktı. Kaş kaldırarak karşıladım.
Mırıldandı bir şeyler, cep telefonunu çıkardı.

“Alo? Aytuğ? Cenk ben... Neredesiniz? Tamam. Cinayet silahı?
İyi. Bir baktır bakayım; namluda susturucu takıldığına işaret ede-
cek iz var mı? Tamam? Ara hemen.”

Kapadı telefonunu, “Birazdan anlarınız tezinin doğruluğunu,” dedi.

“Bir dakika,” dedi Nilgün. “Tabancayı niye bırakmış peki?”

“Eğer,” dedi Tefo ben yanıt veremedi ki o kadarını düşün-
mediğimi, verecek bir yanıtlarım bulunmadığını saklamayacağım,
“Vedat’ın tahmin ettiği gibi katil hâlâ buradaysa ve komşulardan
biriye, silahı burada bırakması çok daha mantıklı. Ayrıca, muh-
temelen eldiven kullanıp parmak izi bırakmamıştır. Haliyle si-
lahta sadece sahibinin, yani Zeki Bey’in parmak izleri çıkacaktır.”

“Zeki Bey’i de suçlu yahut en azından kuşkulu durumuna iti-
yor böylece,” dedim Tefo’nun nefes arasını fırsat bilip.

“Eve eldivenle mi girdi diyorsun?”

“E, hava soğuk sonuçta.”

Dudak büktü Nilgün. Ha, dedim, patron düştü, parfümle bir-
likte dibime iyice girildi, üstüne bir de hava basılıyor. Uyan, ey
Vedat mı diyordu içimde bir ses? Bu pozlar, ne işin var gece vakti
bilmem kimle, yine mi maç, ihmal ediyorsun beni türü laflarla
dolu bir geleceğe mi işaret ediyordu? Hım. Suçu kanıtlanana ka-
dar herkesi masum saymak lazımdı ama suç kanıtlandığında geç
kalmış olunmaz mıydı bu vakada?

“Hım. Bu durumda... E, katilin önce Zeki Bey’in evine girip tabancasını çalması gerekiyor. Onun için de—”

“Zeki Bey’in evinde bir tabanca bulunduğunu bilmesi gerekiyor,” dedi Tefo. “Kim bilebilir peki? Gerçi sizin çocuklar adamın evine girildiğine dair bir şey bulamadı, değil mi?”

“Hem usta hırsız, hem zeki katil yani,” dedim.

“Katil sahiden kaçmadıysa ve bir yerlerde saklanmıyorsa... O zaman komşulardan hangisinin İhsan Bey’e...” Durdu ortağım, dudak büzdü. “Belki esas niyeti İhsan Bey’i öldürmek değil, Zeki Bey’i... Yo, hayır... Şantaj ne olacak o zaman?”

“Neyse,” dedi Cenk. “Şu boş evlerin sahipleri gelirse katilin hâlâ burada olması meselesi biraz daha aydınlanacaktır nasılsa. Ondan sonrasına o zaman bakarız. Peki. Burak, şu görüntüleri bir daha aç. Şu ışık söndükten sonra apartmandan çıkanlara bakalım bir.”

“Hemen, amirim.”

Yüzünü ovuşturup mırıldanmaya devam eden Tefo haricinde hep birlikte bir daha tepesine doluştuk oğlanın.

Balkonu ve balkon camının bir kısmını göstererek büyük fayda sağlamış MOBESE, apartmanın girişini de rahatça görüyordu. Ama heyhat, cinayetin işlendiği saat diye tahmin ettiğimiz ışığın kapanmasından sonraki dakikalarda kimse çıkmıyordu apartmandan. Biraz, beş-altı dakika sonrasındaysa çıkan değil ama giren takılmıştı görüntülere. Şöyle irisinden, pek yakışıklı, pek cesur, pek zeki...

Görüntü epey bulanık sayılırdı; ayrıca yüzüm tam görünmüyordu ama tanıyan, içeri pek öfkeli, pek oflaya pufloya girdiğimi kolayca anlardı. Nilgün’ün bakışlarını ekrandan yüzüme çevirdiğini hissettim. Karşılık vermedim; öfkem sana değil, angaryaydı, demedim.

“E,” dedi Cenk. “Çıkan yok kapıdan?”

“Balkondan atlayan da yok,” dedi Tefo sırtarak. Düşünüp mırıldanmayı bırakmış, yanımıza gelmişti arada. Pek sırtkandık maşallah.

“Gene haklı çıktın,” dedi Nilgün, hemen sağ omzumun dibinden.

“Biraz daha gerisine bakalım,” dedi Tefo. “Şöyle yarım saat, kırk beş dakika falan. Belki katilin girişini yakalarsınız binaya.”

“Amirim,” dedi Burak. “Fazla gerisi yok görüntülerin.”

“Ne kadarı var?”

“Bir beş-altı dakika daha anca...”

“Niye oğlum?”

Telaşla kırıştı Burak’ın gözleri. Kabahatli çocuk bakışlarıyla, “Şey, amirim,” dedi, “cinayet saati daha belli değildi tam... Ben de, neme lazım, geniş tutayım diye yarım saat öncesi şeklinde istemiş-tim görüntüleri. Daha fazlasının gerekebileceğini düşünmedim.”

Cenk yüz buruşturdu. “İyi, tamam,” dedi, “ötesini iste hemen. Yollasınlar.”

“Ne kadar süresini isteyeyim?”

“Sabahtan itibaren.”

“Amirim, sıkıştırırsalar bile kocaman dosya olur o. Kırk saatte gelmez.”

“E, bağlanamıyor muyuz buradan merkezî şebekeye?”

“Valla, deneyeyim ama deminden beri kesiliyor bağlantı. Bu kadarcık görüntü bile zor geldi.”

“Burak,” dedi Cenk, bu sefer göz devirerek.

“Hemen hallediyorum, amirim,” dedi Burak.

Komiser yardımcısı uzaklaşırken, “Onlarda da çıkmazsa bir şey?” dedim.

Cenk katilin kaçmadığı, halen apartmanda bir yerlerde bulunduğu fikrimin doğru çıkabileceğini kabul edemeden cep telefonu çaldı. “Kim?” dedi, “ha, tamam, beraber çıkın yukarı. Yanına adam da al. Kapıyı açsın ama siz girin. Ne? Kim? Neyiymiş? Ha, iyi, iyi. Tamam, yolla gelsinler onlar da yukarı.”

Zeki Bey'in kızı Gülseren'e, "Bir saniye," dedi Tefo, "babanızın yanına girmeden önce bir-iki sorum olacak size."

Yirmili yaşlarının başında görünüyordu kız. Akan makyajını alelacele, herhalde yolda temizlemişti. Boyu dışında pek benzemiyordu babasına. Şanslıydı; annesi güzel kadındı herhalde. Gülseren, soran bakışlarını Tefo'ya çevirdi çevirmesine ama yanındaki, lütfen geliniz Vedat Bey, geliniz ve sabah akşam beni dövünüz kıklıklı genç fırsat vermedi.

"Siz kimsiniz peki?"

Belki tipinden, aklınızın yetmeyeceği özel mi özel okullarda, İsviçre'de, Boston'da, Oxford'da, bilmem nerede okudum, askerliğe parası neyse verdim, üç vakte kadar babamın çokuluslu/yemyeşil sermayeli holdingine CEO olacağım, daha on yüz bin sene başınızda kalacak iktidardan torpilim ve ayrıca bir de helikopterim var ve gene ayrıca elime hiç kitap almamaktan gurur duyuyorum havası yaratan duruşu ve bakışlarıyla şampuan reklamlarına layık saçlarından öte suçu yoktu çocuğun.

O kadarı yeterliydi bana gerçi.

"Sen kimsin lan esas?" dedim, Tefo'nun arkasından.

Hemen arkasında Erdem güler, Cenk, 'Hey Allah'ım' gibilerinden kafa sallarken sırtıttı oğlan. Tükürürüm ama yerleşik düzendeki maşamsı rolüne değil, kazandığın üç kuruş maaşa tükürürüm yollu bir vurguyla, "Ha, polis," dedi.

Ha bre eskiden olsa diyorum ya, boşa demiyorum. Kan bey-nime sıçramadan ama sıçramış gibi bakarak, bir kez daha kim olduğunu sordum.

Zeki Bey'in kızı, nişanlısının, e, herhalde, anlamıştık o kadarını daha görür görmez, kolunu tuttu.

"Mithat, lütfen," dedi mırıltıya yakın bir sesle. Tefo'yla bana baktı, "Nişanlım," dedi.

"İyi," dedim, "Mithat, lütfen canım, hanımefendiye azıcık müsaade et; şu tarafta dur bakalım iki dakika."

Mithat, güney illerimden aŗađı havasını bozmadan kızın yanından ayrıldı, başımla iŗaret ettiğim tarafta, bir-bir buçuk metre ötemizde tırabzana dayanarak aynı uyuz bakıŗlarla sahneyi izlemeye koyuldu. Otuzunda yoktu muhtemelen ama ne kadar dağ varsa yararmıŗ, ne kadar bağ varsa satın almıŗ gibi bakıyordu. Tefo'nun kıza ne soracağını merak etmesem uđraŗırdım daha.

Cenk yanımıza gelirken, "ncelikle başınız sağ olsun," dedi Tefo kıza. "Merhumu tanıyordunuz herhalde..."

Başıyla onayladı kız. Burnunu çekti, özür diledi, çantasını açtı, çıkardığı kâğıt mendille gözlerini sildi. "Babam arar aramaz geldik... Çok severdim İhsan Amca'yı," dedi. "Çocukluğumdan beri..." Hıçkırığın teki kesti cümlesini.

Tefo çok anlayıŗlı, çok babacan pozlarda kafa salladı. Ellerini ceplerine soktu. "Ne zaman grmŗtnz kendisini en son?"

"Bilmem... Epey oluyor. Bahardaydı galiba..."

"Sık grŗmyordunuz o zaman?"

"Yok..."

"Maddi durumundan haberdar mıydınız?"

Kafa salladı Gülseren zel. Bilmiyordu, hayır. İhsan Amca'sı çocukluğunun en eğlenceli karakterlerindendi. Büyüdükçe peyderpey babanın ahababı konumuna inmiŗti. Özellikle boŗanmadan sonra. Hayır, annesi pek sevmiyordu galiba İhsan Amca'yı. Arada babasına uğradığında görürdü ve babasının evine nadir uğruyordu. Dedici gibi, severdi, ederdi ama çocukluğunda kalmıŗtı hoppacıklarla agucuklar. Lale'nin tüm peltekliğiyle bana sesleniŗi, havalara atıp tuttuğumda koyverdiği, dünyadaki tüm sesleri bastıran, hepsinden çok daha şahane kahkahaları doldu kulaklarıma. Büyüdükçe her syleyiŗinde içimin eridiği Fedakamca'lıktan ha, şu babamın ortağı Vedat Amca'ya mı dönecektim ben de? Yıllar, mesela şöyle bir on beŗ yıl sonra sorduklarında, vallahi ne zamandır grŗmyoruz, annem hiç mi hiç sevmez, sırf bizim eve dadanmaktan vazgeçsin, babam bize daha fazla vakit ayırabilsin diye Nilgün Teyze'yle baŗ

göz etmişti zaten; bilmiyorum ne yapıyor, alkolik mi olmuş, hayata mı küsmüş ne, öyle bir şeymiş mi diyecekti?

“Dindar bir insan mıydı peki?”

Gülseren Özel bomboş baktı bir an. Bilmiyordu. Ha, dedim içimden, istavroz meselesi. Onca laf arasında unutmuştum bile. Ne düşünmüştü Tefo peki? Şantajın üzerine dinsel mesajlar mı söz konusuydu? Gizliden misyonerlik faaliyeti mi yapıyordu veya bir ara pek tutulan gizli tarikat bilmem nelerinden birinin mensubu muydu yoksa?

Cenk’in cep telefonu bir kez daha çalarken, “Peki, sizi daha fazla tutmayalım,” dedi Tefo. “Buyurun, babanızın yanına girebilirsiniz.”

Gülseren teşekkür ettikten sonra bana baktı. Pek mahzun duruyordu. Mithat uyuzuna baktım, hafif bir baş hareketiyle geçmesini işaret ettim. Gönlün nereye konacağına akıl sır ermiyordu, malum.

Bunlar, bunlar dediğim Gülseren’le Mithat, Zeki Bey’in kapısıyla asansörün kapısı arasına dikili memurun yanından geçip tam içeri gireceklerken, benim yerden bitme, “Gülseren Hanım, bir dakika,” dedi. “Çok özür dilerim; bir husus daha vardı soracağım.”

Nilgün’e bakıp sııttım. *Columbo* çekiyordu benimki ve muhtemelen yine benden başka anlayan yoktu.

“Evet?” dedi Gülseren, Tefo yaklaşırken.

“Hassas bir konu. Soracağım için peşinen özür dilerim,” dedi Tefo. “Babanızın... bir hanım arkadaşı var mı, biliyor musunuz?”

Yaş itibarıyla ebeveyninin diğer herkes gibi cinsel hayat yaşadığını bilmesi gerekmesine rağmen şaşkın baktı kızcağız. “Bilmiyorum. Niye sordunuz?”

“Emin misiniz?” dedi Tefo kıza yanıt vermeden.

Omuz silkti kız. “Bildiğim bir ilişkisi yok.”

“Olsa bilir miydiniz?”

“Geçmişte bir arkadaşını tanıştırmıştı babam. Ayrıldılar sonra. Saklamaz öyle şeyleri.”

“Bilirdiniz yani. Peki, son bir şey... İhsan Bey fotoğraf çeker miydi?”

Kaşları kalktı kızın. “Anlamadım?”

“Fotoğrafçılığa meraklı mıydı? Hobi mesela?”

“Yok. Bilmem... Hatırlamıyorum öyle bir şey. Neden sordunuz?”

“Peki, teşekkür ederim. Ha... Ah, çok affedersiniz. Bir şey daha... Beyefendi, siz maktulü tanıyor muydunuz acaba?”

Aslında takdir etmek gerekebilirdi belki. Uyuzluğundan zerre ödün vermiyordu Mithat.

“Hayır. Hiç tanışmamıştık.”

“Anladım. Peki. Lütfen, lütfen, geçin içeri.”

Kız yine anlamadan bir Tefo’ya, bir bana ve Cenk’e baktı; ardından yüzünde minik, galiba artık babasının yanına girmesine izin verilmesine teşekkür babında bir gülümsemeyle döndü; deminden beri bekleyen memurun açtığı kapıdan babasının dairesine girdi.

“E, hacı,” dedim arkalarından bakma faslımı bitirerek. “Zeki Bey, değil mi?”

Dudak büktü bu. “Bilmiyorum.”

“Olta attın, değil mi? Sevgili, fotoğraf, falan. Bakmak lazım bence.” Kesin bir şey bulmuştu. Durduk yerde, sırf iş olsun, torba dolsun diye sorgulamamıştı kızı herhalde.

Tefo kızı sorgularken gelen telefona cevap verdikten sonra merakla susan Cenk, telefonunu cebine atarak, “Baktırırız,” dedi. “Nam-luda iz bulmuşlar. Susturucu kullanılmış yani. Hiç sırtıma, Vedat.”

“Bu gece bana denk geldiğine daha çok şükredeceksin bu gi-dişle,” dedim, sırtıma ara vermeden. Neredeyse her salladığım, en azından yarı yarıya salladığım diyeyim, hiç kafa çalıştırmıyor değildim çünkü, tutuyordu. Niye sırtımayacaktım?

Başkomiser, iyi, aman, gibilerinden göz devirerek, “E,” dedi, “bu Zeki Bey’den mi kıldandınız şimdi de?”

“Niye kıllanmayalım?” dedim.

“E, daha demin suçun üstüne yıkıldığı iddiasındaydınız?”

Cenk’e yanıt veremeden üst kat merdivenlerinden Erdem’in, “Amirim,” seslenişi geldi. Birlikte döndü kafalarımız basamakları inen komiserle peşinden gelen üç memura. “Üç daireye baktık; kimse çıkmadı.”

“Dört daire değil miydi?” dedim.

“Öteki yok mu?” dedi Cenk.

“Şehir dışındaymış.”

“Neredeymiş?”

“Bursa.”

“Akraba falan herhalde... E?”

“Valla amirim, adamla konuştum, anlattım. Çok lazımsa girin, dedi ya, pek bilerek mi söyledi, emin değilim.”

“Sarhoş muydu?”

“Galiba. Girin dedikten sonra küfretti adam.”

“Etsin. Hangi daire?”

“On iki numara.”

Cenk, komiserin arkasındaki memurlara baktı. “Sen,” dedi en arkadakine, “on iki numaranın kapısına. Ne tarafa bakıyor daire?”

“Bu tarafa,” dedi Erdem, sağını göstererek.

“İyi. Siz ikiniz, aşağı inin, amirinize söyleyin... Kaçınıcı kattı, Erdem?”

“Dört.”

“Dördüncü katın bu tarafına bakan daireyi gözlemenizi istiyorum, anlaşıldı mı?”

İki memur emredersiniz çekerek aramızdan geçip aşağı yöneldiler. Cenk, Erdem'e döndü, "Sen git, bir çilingir bul," dedi. Erdem, bu saatte nereden bulacağız demeden fırladı.

"On iki numaradan da bir şey çıkmayacak, görürsün," dedim Erdem'in ardından.

"Ha, illa bu Zeki Bey çıkacak yani. Niye taktıysanız adama? Fotoğraftaki adamın yüzü falan belli değil ama Zeki Bey olmadığı açık."

Tefo, "Öyle," dedi. "Ama şimdilik elimizde başka şüpheli yok."

"Niye yok? Kadınla sevgilisi var işte. Tamam, kadın burada değil ama bu delikanlı—"

"Az dur," dedi Tefo. "Düşüneyim bir."

Arkadaşlık, tamam, eyvallah ama dercesine yüzü buruştu Cenk'in.

"Öyle düşünürsen gene nasıl kaçtı katile döneriz," dedim. "Kaçmadığı, numara çektiği kurgumuz yatar."

"E, yatsın, ne var? İlla dediğiniz çıkacak diye bir kural yok."

"Yok tabii. Ama varsayımımızın akla yatkın sayılabileceğini kabul ediyorsun, değil mi?"

"Eh. Şimdilik. Gerisi havada ama."

"Tamam. Peki, Baha'nın aldığı ifadelerden herhangi bir şey çıktı mı? Çıkmadı. Kuşkulananı kimse yok, değil mi?"

"İfade verenlerin doğru söylediğini kabul edersek öyle." Cenk'i tanımasam, kılı kırk değilse en az otuz beş yarmayı önemseyeceğini bilmesem sinirlenir, ne yokuş gösteriyorsun ha bre, derdim.

"Yalan söylemeleri için neden var mıdır, bilemeyiz ama gene yok kabul edersek geriye kuşkulanan kimse kalmıyor."

"Şu yumruklaştığı komşu var."

"Yapma be, Cenk," dedim sonunda.

"Niye?" dedi başkomiser. "Varsaydığınız emoyu Zeki Bey uygular ama öbür bey uygulayamaz mı diyorsunuz?"

“Emo ne?” dedi, deminden beri suspus dinleyen Nilgün.

Cenk’e, sen FBI bursuyla eğitim gördüysen biz de Amerikan dizilerini izliyoruz; ayrıca *Wiki*’si var, *Google*’ı var ve Nilgün’e, o-ho kızım, kaç senedir bizlesin, hiç mi duymadın imalarını yapma fırsatını boş vererek doğrudan, “*Modus operandi*,” dedim. “Kısaltılmışı, M nokta O. İngilizce okununca emo çıkıyor. Failin yöntemi gibi bir şey. Neyi nasıl yaptığı, izlediği şablon, falan. Suçlu profili çıkarmada kullanılıyor. Gerçi aynısını birkaç defa yapması lazım illa emo demek için galiba ama o kadarından emin değilim.”

Nilgün, anladım gibilerinden kafa sallarken, Cenk takdir eder bir bakış attı.

“Valla babacığım,” dedim başkomisere, “uygulayabilir elbette. Herkes uygulayabilir ama Zeki Bey daha akla yatkın.”

“Niye?”

“E, Altan Bey mesela, niye öldürsün adamı? Yumruklaştı diye mi?”

“Daha ne saçmalıklar yüzünden adam öldürülüyor.”

“Cinayet sebebi apartman toplantısı kavgasıysa şantaj neci peki o zaman?”

Omuz silkti Cenk.

“Öyle bakarsan,” dedim, “iş iyice sarpa sarar. Occam’ın Usturası lazım burada.”

“Ha,” dedi başkomiser bu sefer. Burak’ın meraklı bakışları ustura meselesini bilmediğini söylüyordu. “Şu şeyi diyorsun...”

“Aynen. O öyledir, bu böyledir dersin gereksiz yere iş çıkarırsın.”

“Şimdilik gereksiz yere,” dedi Tefo. “Önce kurulan modeli kontrol etmek, yanlışlığı ortaya çıkarsa diğer ihtimallere bakmak daha akla uygun. Katilin yöntemini hazır çözmüşken—”

“E?” dedi Cenk, yine lafı kesip. “Ne işe yarayacak çözdüysek?”

“Somut delili bulamadıkça çözsene fark edecek, diyeceksin.”

“Aynen öyle diyeceğim.”

“Haklısın. Ayrıca Zeki Bey bu numarayı planlayacak denli akıllı mıdır, şantajla ilgisi var mıdır kısmına da diyecek bir şeyim yok şimdilik. Ama düşünürsen bir, gerisi uyuyor.”

“Nasıl?”

“İçeri girme meselesi önce. Zorlama yok, vesaire. Ne demiştik?”—Nilgün’e gülümsedi burada Tefo; seninki gene kızardı—“Tanıdığı biri olabilir, demiştik. İhsan Bey’le Zeki Bey çok eski arkadaşlar. Haliyle gidip kapısını çaldığında İhsan Bey’in içeri buyur etmesi çok doğal.”

“İyi, tamam. Bu makul. Sonra?”

“E, işte, İhsan Bey kapıyı açınca bunu görüyor, sorgusuz buyur ediyor. Artık sohbet mi ediyorlar, ne yapıyorlarsa yapıyorlar. Sonra İhsan Bey’i öldürüyor, cep telefonunu alıyor, fotoğrafları buluyor, çıkıp evine giriyor ve bekliyor.”

“Neyi bekliyor?”

“Kapıcıyı.”

Kaşları çatıldı Cenk’in.

“Süper dakik değil mi bu kapıcı? Yani, silah seslerinin duyulduğu anı eğer—”

“Ha,” dedi Cenk, “silah seslerini kapıcının geldiği saate ayarladı diyorsun. Hım.”

“Aynen. Nereden bilecek peki? Burada oturuyor çünkü. Kapıcının dakiklik takıntısını biliyor.”

“Kapıcının gelişi şaşmıyorsa zaman ayarlamasını yapmak zor iş değildir herhalde,” dedim destek adına.

“Böylece cinayet anında kapı gibi şahidi olacaktı.”

“Kapıcıyı şahit etti diyorsun.”

“Bizim de aşağı inerken tam o anda, orada bulunmamız bal üstü kaymak oldu,” dedim hemen. “Kulun istediği bir göz hesabı; bir derken üç şahit buldu adam.”

“Ayrıca evine girilmesi, tabancasının çalınması ve diğer ilgili şeyleri de açıklıyor bu durum.”

“E, kendi planladıysa hırsızlık süsü vermesi yahut en azından, evet, geçende evime birilerinin girdiğinden kuşkulanmıştım gibi bir laf etmesi gerekmez miydi?”

“İstavroz şeyi gibi kafa karıştırmak istemiştir belki,” dedi Tefo. “Ya da o kadarını düşünememiştir.”

“Kurşunlama şeklinin yanlış yönlendirme amacı taşıdığını mı söylüyorsun?”

“Neden olmasın? Maktulün evinde herhangi bir dine ait, her evde bulunması normal karşılanabilecek eşyadan fazlası çıktı mı? Çıkmadı. Ayrıca dinle, Hristiyanlıkla falan ilgisi olsa daha belirgin bir şey yapmaz mıydı? Ne bileyim, mesela adamı öldürdükten sonra kolları iki yana açıp Hz. İsa pozu verdirmez miydi? Mesaj anlamında yani. Düşün bir. Din uğruna cinayetler, katliamlar hep öfkeyle, nefretle ilintilidir. Korkutma amacı taşır. Böyle bir amacın olsa... Mesela günahkârlığından dolayı ceza falan... Daha açık verilmez miydi mesaj? Üstelik maktulün dinsel eğilimlerine dair hiçbir bulgu veya bilgi yok ortada. Hayır, baba. Bence katil kasten muğlâk bırakmış mesajını.”

“Valla,” dedi Cenk, “dediğiniz gibi çıkarsa adama madalya takmak lazım.”

“Bize de lazım ona bakarsan,” dedim.

Gülmedi başkomiser. “Gene de zor durum. Kapıcının çöp toplama saatine ayarla, falan. Bir şey olsa adam takılsa veya ne bileyim, asansör bozulsa...” Dudak büktü gene. “Ayrıca havada kalan başka bir şey daha var.”

“Nedir?” dedim hiç düşünmeden. Az buçuk farkındaydım aslında havada kalanların.

“Bu Zeki Bey’in şantajı, cep telefonundaki resimleri, varsa basılı fotoğrafları nereden bildiği meselesi,” dedi Cenk.

“Dedikleri kadar iyi arkadaşlarsa anlatmıştır belki vaziyeti,” dedim.

“E?” dedi Cenk. “Zeki Bey, baktı arkadaş şantaj yapıyor, meşhur bir kadını yoluyor, aman pek ahlâksızlık, öldüreyim ben bunu en iyisi mi dedi yani?”

Yanıt veremedim. Haklıydı. Ortağıma baktım. Dinlemiyor gibiydi; dalgın görünüyordu. Dur, belki kurtarırım hesabı, “Kadını tanıyordur belki Zeki Bey,” dedim.

“Tanısa ne olacak?”

“Ne bileyim? Belki kadın bunu aradı, bana böyle bir şantaj yapıyor, dedi—”

“Zeki Bey de, tamam, hallederim ben, dedi, öyle mi?”

Sustum.

“Onlar bir yana, cinayetin işlenişi dediğiniz gibiyse bile, somut delil bulamadığımız yahut itiraf etmediği sürece bir şey yapamayız. Dedikleriniz roman konusu olsa belki gider ama hikâyeyi dinleyip aferin iyi yakalamışsınız adamı, diyecek savcı bulamayız.”

“E,” dedim, “adamı öttüremez misin yani?”

Ne kastettiğim açıktı. Tamam, kursakta takılı kalmaya mahkûm Avrupa Birliği hevesiyle bir sürü ilgili yasa değiştirilmişti; susma hakkıydı, avukat bulundurma hakkıydı, iyice medenileşmiştik görünlüde; ama ne kadar halkla ilişkiler çalışması yürütülürse yürütülsün, sorgu odaları ne kadar beyaz boyanırsa boyansın, memurundan amirine ne kadar seminer verilirse verilsin, uygulamanın, her vakada değil belki ama hâlâ eski yöntemlerle yürüdüğü, sırf işlerin içyüzünü bilenlerin değil, aklı başında herkesin malumuydu.

“İş oraya gelirse bakarız,” dedi Cenk. “Ayrıca ortada kocaman bir neden sorusu var hâlâ. Neden öldürsün Zeki Bey arkadaşını?”

“E, şantaj işte,” dedim ya, dediğim anda fark edip sustum.

“Valla şantajla Zeki Bey’in ne ilgisi var, bilmiyoruz henüz. Varsayım kurmak iyi ama... Hoş, gene hepsinden önce delil bulmak lazım. Esas iş o.”

“Katilin İhsan Bey’in evinden fotoğrafları aldığını biliyoruz,” dedim.

“Fotoğrafları aldığını varsayıyoruz. Daha doğrusu sen varsayyorsun.”

“Cep telefonu yoktu,” dedi Tefo, bana yanıt fırsatı vermeden. Diyecek bir şeyim yoktu gerçi. Niye takmıştım fotoğraflara, hiç bilmiyordum. Varlıklarına ve katil tarafından alındıklarına dair hiçbir bulgu yoktu oysa. “Cinayetle silah sesleri arasında asgari on beş dakika kadar bir süre var. Cep telefonunu ve belki fotoğrafları aldı, evden çıktı—”

“Beş dakika falan kalmıştır herhalde vakti. Aldıklarını yok etmek için yani.”

“Ya da yok etmemiştir. Yakalanacağına hiç ihtimal vermediği için.”

“Katil,” dedi Cenk, “bu Zeki Bey’se ve bu kadar zekiyse önlemlerini almıştır.”

“Gerekli kanıtları bulamayabiliriz, diyorsun.”

“O kadar zeki olsaydı ışıkları söndürmezdi,” dedi Tefo.

Sıkıntıyla iç çekti Cenk. “Bakacağız işte. Ama Olay Yeri adamın evini aradı... Yani...”

“Evine girilip girilmediğine baktılar yalnızca,” dedi Tefo. “Değil mi? Bir daha arayamaz mıyız?”

Tabii, elbette, ne demek, aman efendim, rica ederdi, elbette, lütfen arayabilirdik evini bir kez daha. Ama niyeydi, daha az önce aramamış mıydı arkadaşlar?

Pek şaşkıncı veya pek şaşkın rolü kesiyordu beygir suratlı Zeki Bey. Kızıyla müstakbel damadının ardından girip evini bir kez daha aramak istediğimizi söyleyince, evet, şaşmıştı ama görünüşte herhangi bir telaş göstermeden derhal hayhay, buyurun, demişti. Ya sahiden zırvalıyorduk ve adam masumdu ya da işini

öyle sağlama almıştı ki içi rahattı. Her ikisi de mümkündü. Fara-
ziyemiz dâhilinde en uygun aday görüldüğünden yahut sırf hissi-
yat yüzünden kuşkulanıyorduk; ama hiçbirimiz kafadan, aha işte,
İhsan Bey'i öldüren namussuz budur, diyemezdik. Eğer katil var-
saydığımız ölçüde mahir ve zekiyse izlerini gayet sağlam örtece-
ğini de varsaymak gerekirdi. Öte yandan, ışıkları söndürmek ve
evine hırsızlık süsü vermemek gibi açıklar söz konusuydu. Bu de-
diklerim birer açıksa tabii.

Zeki Bey ne kadar zekiydi, iyice tanımadan bilmek mümkün
değildi ama normal, en azından görünürde normal biriydi. Elli beş
küsür yaşındaydı ve merkezî ağla bağlantıyı ha bre kaybeden tab-
lete bakılırsa geçmişinde, en azından resmi kayıtlarda, kuşku uyan-
dırabilecek hiçbir nanesi yoktu. Sabıkalı değildi; bu yaşına kadar
sadece iki defa, biri park, diğeri hızdan, trafik cezası yemişti. Şir-
ketine ve maddi durumuna dair kesin bilgiler için hâlâ Mali Şu-
be'den haber bekliyorduk ya, gene görünüşe bakarsak oradan da
maddi zorluk, borç harç darboğazı türü, insanı adam öldürmeye
teşvik edebilecek bir şey çıkmayacak gibiydi.

Bu bilgilerin hiçbirisi Zeki Bey'in cinayet işleyebileceğini veya
işleyemeyeceğini söylemeye yetmiyordu.

Hem ayrıca neden öldürecekti arkadaşını? Bir kadına şantaj
yaptı diye mi? Onun için şantaja hedef hanımla bir şekilde bağ-
lantısı olmalıydı. Kadını şahsen değilse bile hemen herkes gibi en
azından ismen tanıyordu herhalde. Tanımayan azdı çünkü. İsmen
tanımaktan öte bir yakınlığı var mıydı peki? Varsa ne olacaktı?
Kadın bunu arayıp aman Zeki Bey'ciğim, işte bana böyle bir şan-
taj yapılıyor, ya, evet, küheylan gibi bir delikanlıyla, benim eski
ortamlardan birinde, affedersiniz en masumundan altı okka oynu-
yorduk, bu zat resmimizi çekmiş; malum, bizim bey görürse hatta
beteri, basına falan sızarsa mahvoluruz; e, şimdi siz benim yakın
dostumsunuz; öldürürseniz bu adamı, dediğini mi varsayacak-
tık? Yok artık.

Şantaj dışında başka bir neden olabilir miydi peki? Varsa şan-
taj işi neye bağlanacaktı? Bir adet cinsel ilişki fotoğrafı bulunca

doğrudan şantaj h  kmetmiştik. Acele mi etmiştik acaba? Ya başka bir açıklaması varsa o zaman ne yapacaktık? Cinayet nede ni şantaj değilse katil, suçu ispatlanana kadar Zeki Bey demeyeyim diye katil diyorum, ne demeye fotoğrafları almıştı? Yoksa almamış mıydı? Sadece bir tane, o da bulduğumuz fotoğraf olabilir miydi? Ama  yleyse ve şantaj s  z konusu değilse İhsan Bey'in cep telefonu neredeydi?

Olay Yeri elemanları işlerini bitirip gitmişlerdi. Cenk, malum hanımın kimliğinin yarattığı hassas durumu g  z   n  ne alarak aşağıda azimle bekleyen memurları  ağırmamış, Zeki Bey'in evinin aranması işini Erdem, Baha ve Burak'a buyurmuştu. Komiserle iki komiser yardımcısı, Zeki Bey'in hayhay vermesi üzerine odalara dağılmışlardı. Bizse, biz dediğim Cenk, Tefo, bendeniz ve hemen dibimi iyice yuva bellemeye niyetli g  r  nen Nilg  n, adamın salonunda, adamın, kızının ve kızının uyuzlar uyuzu nişanlısının karşısında dikiliyorduk.

Zeki Bey'in, 'neden' sorusuna yanıt vermememize rağmen evini g  n  l rahatlığıyla aramaya a ışı hoşuma gitmemişti. Adamdan bir kere nem kapmıştım ya, kurumak bilmiyordu. Bir şey var, diyordu içimde bir yerlerde bir ses sanki. G  z  nden kaçan bir şey var. E, tamam, madem var, sen s  yle; ne uzatıyorsun, ne sıkıyorsun okuru, diyordum, g  l  yordu.

Ben içimdeki sesle didişirken, komiser yardımcılarından Burak, kurcalamaya girdiği mutfaktan  ıktı. Cep telefonu elindeydi; Cenk'e uzattı. Cenk telefonda s  ylenenleri dinlerken benim bıdık aniden parmak şaklattı. Baktım, sırtıyor; aha, dedim. Seninki eller cepte, sinir bozuculuğuna daha ne tarif uydurayım bilemediğim m  stakbel damada bakarak, "Mithat Bey," dedi. "Sizi iki dakikalığına dışarı alabilir miyim?"

Niye bile demedi Mithat; kalktı. Tefo eliyle koridora buyur etti ve ardından gitmeden önce d  n  p başıyla gelmemi işaret etti. İki, yok,     g  lgeyle birlikte, kendi g  lgem, artık iyice g  lgem gibi davranmaya başlayan Nilg  n ve Nilg  n'  n g  lgesi, Mithat'ın peşine d  şt  k. Tefo arkada kaldı; siz çıkın, hemen geliyorum, dedi.

Zeki Bey'in dairesinden sahanlığa çıktık. Eski Vedat, şuna bir patlatsana, hatırım için, n'olur diyordu. Susup köşesine çekilmesini söyledim. Tefo çok geçmeden kapıda belirdi. Elinde saydam delil zarfı vardı.

Tıfılım hiçbir şey demeden, malum fotoğrafı içeren zarfı Mithat hazretlerine uzattı.

Berikinin suratı anında benden yumruğu yemiştten betere döndü.

Sahanlıkta, asansör kapısının önünde dikilmeye devam eden figüran memurun meraklı bakışları altında cinayet mahalli dairenin kapısına kadar yürüdükten sonra, "Maktulü hiç tanımadığınızı söylemiştiniz," dedi Tefo. Uzaktan bakana gülünç görünebilirdi sahne. Mithat da boyluydu çünkü. Nilgün'ün de maşallahı vardı; rahat beş parmak uzundu benim ortaktan.

Diyeceğim, Tefo'nun tam ortamızda durup göğsüne anca geldiği Mithat'a kafasını iyice kaldırarak soru soruşu uzaktan, fiziksel farklara gülme eğiliminiz varsa tabii, komik görünebilirdi.

Komik yanı yoktu oysa. Özellikle bembeyaza mı kessem kıpkırmızıya mı açmazına girmiş görünen Mithat için. Eline tutuşturulan fotoğrafa padişahıtan mühürlü idam fermanıymış gibi bakıyordu.

"Evet?" dedi Tefo. "Resimdeki siz değil misiniz?"

Gözlerimi kısıp baktım fotoğrafa bir daha. Cık. Herhangi biri olabilirdi resimdeki. Tamam, kabaca tarif et deseler, kabaca Mithat'a uyabilirdi. Ama yaşayan tek atletik yapılı, boylu genç Mithat değildi. Yüzünün görünmemesi ayrı, işte bu odur denebilecek başka bir şey de görünmüyordu. Bu bacaklar, bu sırt, bu eller kolayca başka birine ait olabilirdi. E, Tefo nereden çıkarmıştı peki? Oğlanın tepkisine bakılırsa haklıydı ama nasıl?

Mithat derin bir nefes alıp hafifçe öksürdü, dikleşti. Uyuz pozlarını toparlamaya çalışıyordu. Fotoğrafı geri uzattı.

"Benim," dedi. "Evet."

"Ve maktulü tanı mıyorsunuz?"

“Tanımıyorum.”

“Emin misiniz?”

Ukala kaşlar kalktı. “Eminim.”

“Hiç görmediniz?”

“Görmedim. Tipini dahi bilmiyorum.”

“Nişanlınız söz etmedi mi peki hiç? Çocukluğundan beri tanıyormuş oysa. Babasının yakın arkadaşıymış.”

Omuz silkti Mithat.

“Hiç söz etmedi. Buraya gelirken anlatana kadar kimdir, necidir hiçbir fikrim yoktu.”

“Neredeydiniz? Buraya gelmeden önce yani.”

“AbaloGubalo’da.”

“Ne?”

“AbaloGubalo. Birlikte yazılıyor. Ortadaki G büyük.” Döndü, sayfalardan dışarı baktı. “Esas adı bu değil tabii. Bedava reklam yapmayalım diye uydurdum. Karşılıksız hizmet olmaz sonuçta. Ekonomi 101.” Durdu, döndü; siz bilmezsiniz, boyunuz yetmez gibilerinden baktı üçümüze birden. “İyi bir mekândır. Orada buluşacaktık.”

“Zeki Bey’le?”

“Evet.”

“Yılbaşı için?”

“Evet.”

“Kaçta?”

“Dokuz.”

“Gelmedi ve sizi aradı, öyle mi?”

“Gül’ü aradı.”

“Gül?”

“Gülseren. Nişanlım. Zeki Bey’in kızı.” Daha ne diyeyim dercesine ve hep aynı uyuzlukla kaş kaldırdı bir daha.

“Kaçta aradı?”

“Bilmem. Biraz erken gitmiştik biz. Dokuza geliyordu herhalde aradığında.”

“Nerede bu... mekân?”

“Nakkaştepe.”

Cep telefonumu çıkarıp saate baktım, kafadan kaba bir hesap yaptım. Makuldü geliş saatleri.

“Oradan önce?”

“Şirketteydik.”

“Yılbaşı günü? Nişanlınızla?”

Omuz silkmekle yetindi oğlan.

“Kaçtan kaçta kadar şirketteydiniz?”

“Sabahtan beri. Gül akşamüzeri geldi. Çıktığımızda yedi buçuğu geçiyordu. Niye soruyorsunuz bunları?”

“Bu fotoğraftaki kişi olmanızın ne anlama geldiğini kavrayabiliyor musunuz?” dedi Tefo, oğlana yanıt vermeden.

“Elbette. Nişanlımı aldattığım anlamına geliyor.”

Alay mı ediyorsun it hamleme hazırlandığımı fark eden Tefo hafifçe kolumu tuttu. Durdum. Gözlerini kıstı benimki. Dudaklar büzüldü, çene gerildi, “Nerede bulduk bu fotoğrafı dersiniz?” dedi sonunda.

Ne bileyim nereden bulduğunuzu manasında dudak büküp kafa sallamakla yetindi Mithat. Süper rol mü kesiyordu, sahiden mi kavrayamıyordu yoksa umursamıyor muydu, kestiremedim.

“İhsan Bey’in evinde bulduk.”

Hop. Bir beyazlama daha. Uyuzdu, kıldı, tüydü belki ama fotoğrafın maktulün evinde bulunmasının anlamını derhal kavrayacak denli kafası çalışıyordu anlaşılan. Fakat ne yalan söyleyeyim,

fazla zorlanmadan tekrar bürünmeyi becerdiği tepeden bakışların bir kez daha, bu sefer yırtılırcasına üzerinden çıkıp gidişini izlemek hoştu. Seviyordum bu al sana kaya, nerene dayarsan daya sahnelerini.

“Siz şimdi... Yani...”

“Ne zamandır şantaj yapıyordunuz size İhsan Bey?”

Ha bre kalkan kaşlar çatıldı bu sefer. “Ne şantajı?”

Tefo, ne bu, cıçığına kadar ne varsa anlatmak zorunda mıyız bezginliğiyle yüzünü sıvazladı. Sert başkomiser Vedat’ın sahne vaktidir dedim, araya daldım.

“Konuş ulan işte; uzatma! Biliyoruz her şeyi!”

Nilgün’ün dibimden hafifçe çekildiğini hissettim. Abartmış mıydım sertliği, neydi?

Madem biliyorsun, ne soruyorsun, demedi Mithat. Baktım biraz daha dürtüklemek gerekiyor, “O zaman merkeze alalım seni,” dedim. “Gönlünce ötersin orada.”

Seninki nihayet ürkekçe, “Ne söylememi istiyorsunuz?” dedi. Aha, beceriyordum anlaşılan rolümü.

“İlişkini anlat.” Niye anlatacağı ilişkisini, bana neydi; hiç sormayın. Öyle çıkmıştı ağzımdan. Bozmadım. “Ne zamandır birliktesiniz? Buluştuğunuz bu yer neresi?”

“Biz,” dedi Mithat, durdu, arkasına baktı. Bir kez daha toparlandı; az evvel yüzünden sökülen sinirlere düşman ifadesini bir daha takındı. Yine hafifçe öksürdü ve söz konusu hanımla geçtiğimiz bahar, aynı kalantorluktaki bir başka beyefendinin kızının dolar ve avro yağmurlu düğününde tanıştıklarını, ihtiras yüklü kıvılcımların anında çıktığını ve o zamandan beri serbest stil güreştiklerini söyledi. Hassas durumun elbette farkındaydılar ve son derece dikkatli davranıyorlardı. En azından öyle zannetmişlerdi. Düğün gecesi şıpınışi karar verdikleri ilk buluşmaları için kadın, basının kendileri gibilerini hemen hiç aramadığı türden bir batakhane seçmişti. Hayır, ne münasebet; Mithat sütten yeni

çıkmişti; hiç bilmiyordu o tip yerleri. Kadın biliyordu ama. Sahibini, çalışanlarını çok, çok eskilerden, şöhreti ilk yakaladığı filmleri çektiği furyalı günlerden tanıyordu. Evet, evet, orasıydı işte. Biliyorduk demek. Ha, tabii canım, iş icabı. İşte oranın hemen arkasındaki otel... Evet, elbette, pisti, iğrenç bir yerdi; ama tedbirli davranmak şarttı ve ayrıca malum, iki gönlün yangınları samanlıkları seyran yerine çeviriyordu. Evet, hep aynı yerde buluşuyor, üç-beş kadeh deviriyor, sefalet içinde yolunu bulan cinselliği, eğlenceyi, alt tabakanın yaptıklarını seyrediyor, ardından otele gidip hep aynı odada mercimek pişiriyorlardı. Bir aksilik çıkmazsa haftada bir. Hanımefendi, batakhane sahibi ve çalışanlarının hatırı ve üç-beş kuruş sakala dayanan ağız sıkılıklarına güvenmekle yetinmiyor, Mithat'la vuslat aşkına, eşarptı, gözlüktü, makyajdı, her türlü önlemi alıyordu. Tabii, tabii, hanımefendinin, eşini, eşinin kariyerini ve imajını destekleyici tonla faaliyeti vardı. Haftada bir gece için bahane bulma derdi yoktu. Arada mücbir sebeplerle aksamalar yaşamışlardı buluşma düzenlerinde. Fazla değildi ama. Hayır, ne münasebet, elbette bilmiyordu Gülseren. Zaten nişanlanmaları yeni sayılırdı. Beş ay önce, holdingin yaza merhaba partisinde, hanımefendiyle tanışıp tıkırdamaya başlamalarından kısa süre sonra tanışmış, iki ay önce nişanlanmışlardı. Nasıl? Ha, evet. Müstakbel kayınpeder hazretleri şirketlerinden biriyle iş yapıyordu. Gülseren'le öyle tanışmışlardı zaten. Evet, partiye getirmişti Zeki Bey kızını. Hemen kaynaşmışlardı. Hayır, efendim, her tanıştığı hanımla derhal kaynaşmak gibi bir huyu yoktu. Ne dediniz? Evet, evet; demişti ya, hanımefendiyle ilişkisi sürerken. Son vermek, ayrılmak mı? Hayır, aklına dahi gelmemişti. Niye ayrılacaktı hem? Gönül eğlendiriyor, ciddi tecrübe kazanıyordu ve nasılsa bitecekti sonunda. Hayır, kendisi bırakmayacaktı. Hanımefendinin sıkılmasını bekleyecekti. Tabii, tabii biliyordu hanımefendi nişanlandığını. Ne kızması, sevinmişti bile. Düğünlerine bile gelecekti hatta. İhsan Bey mi? Hayır, tanımadığını, hiç karşılaşmadığını hatta bu gece Gül söz edene dek adını dahi duymadığını söylemişti ya. Buluştuğumuz yerlerde mi? Bilmem. Adamcağızı hiç görmemişti. Bir fotoğrafı falan varsa...

“Dur sen bir dakika,” dedim bunun üzerine. Olay Yeri elemanlarının gerdiği sarı şeritlerin altından geçerek İhsan Bey’in daireesine girdim.

Dairenin ışıkları tümünden yanıyordu. Elektrik faturası kime gidecekti acaba? Faturayı bırak, daire kime kalacaktı? İhsan Bey, öğrendiğimiz kadarıyla tek çocuktü. Amcası, dayısı, kuzeni, falan var mıydı peki? İş mirasa geldi mi her yandan akraba fışkırması normaldi. Eh, en heveslisi öderdi herhalde elektriği.

Salona girdim, suça aletlik etmiş dizüstü bilgisayar ve müzik setini taşıyan büfemsi mobilyanın diğer ucundaki içki şişelerinin berisine sıralanmış çerçeveli fotoğraflara ilerledim, eğilip bakındım ve İhsan Bey’i diğerlerinden daha belirgin gösteren bir aile fotoğrafını aldım. Ardından hemen yanındakine takıldı gözlerim. İhsan Bey’le Zeki Bey... Takım elbiseler, elde kadehler. Gülen yüzler. Yaş tahminine kalırsa birlikte iş yaptıkları yıllarda çekildiğini düşünebilirdim. Zeki Bey’in saçlarında daha az ak vardı. İhsan Bey galiba biraz daha kiloluydu. Aile fotoğrafından daha yeni tarihli görünüyordu. Elimdekini bırakıp diğerini aldım.

Geri dönerken, ışıkları ayrı, dairenin bomboşluğu tuhaf geldi birden. İlk girdiğimde korktuğum kapalı kapılara baktım. Hepsi açıktı şimdi. Televizyon, koltuk, gazeteler, kül tablası... Temizdi kül tablası. Olay Yeri tayfası izmaritleri analiz için götürmüştü anlaşılan.

Kefenin cebi yok dedikleri buydu herhalde. Hoş, İhsan Bey’in bu taraftan öteki tarafa götürecekt fazla bir şeyi kalmamıştı ama esas tuhafılık hissi başkaydı. Hiç tanımadığım, hakkında bölük pörçük bilgi edindiğim bir adamın evindeydim. Hırsız gibi. Delildi, şuydu, buydu ayrı, istesem herhangi bir şeyi cebime atabilirdim. Atardım ve İhsan Bey için hiçbir anlamı olmazdı. 1956 doğumlu İhsan Çuhadar diye biri yoktu çünkü artık. Öte dünyaydı, ruhtu, bakıyordu; aman, gūnahtı, hesaptı, tüm bunlar ve akla gelebilecek diğer bütün fizikötesi vaziyetler varsa bile çalacağım herhangi bir şeyin İhsan Bey açısından hiçbir önemi yoktu. Gidip koltuğuna oturabilir, televizyonunu açabilirdim. Yatağına yatabilir, buzdolabını

kariştırabilir, tuvaletini kullanabilirdim. İhsan Bey için hiçbir şey fark etmezdi. Sahiden benden sonra tufan demek lazımdı belki.

Daireden ıktım, merhum İhsan Bey'i, hayatının sona erdiği yaştan daha genç ama yerde yatarken grdüğümnden aman çok fazla bir değişiklik arz etmeden gösteren fotoğrafı Mithat'a uzattım.

Baktı resme Mithat. Pek sevimli veya yakışıklı demek mümkün değildi İhsan Bey'e. Fazla belirgin, bir görenin bir daha unutmayacağı bir özelliği, bir yüz unsuru yoktu.

Kafa salladı Zeki Bey'in müstakbel damadı. "Yok," dedi, "hiç görmedim bu adamı."

Fotoğrafa eğildi Tefo. "Emin misiniz?" dedi. " İyi bakın. Son hali biraz daha yaşlıydı."

"Eminim."

"İyi bak, lan!" dedim. Gerekli miydi, en azından rol tutarlılığı bakımından gerekliydi.

Yine kafa salladı Mithat. "Yok, hatırlamıyorum hiç."

"şantaj da yapmadı size, öyle mi?"

Ya, maalesef, yoktu şantaj. En azından Mithat tipsizine, tipsiz değildi oğlan, belirteyim, yapılan bir şantaj söz konusu değildi. Peki, hanımefendi? Bilmiyordu Mithat. Böyle bir durum varsa bile hiç söz etmemişti kadın.

Uyuzluğu, sinirimi bozması ayrı, yalan söyler görünmüyordu namussuz. Hani, tamam, lafına inanmasak bile sonuçta cinayet saatinde burada değil, şirketinde olduğunun şahidi vardı. Sadece nişanlısı Gülseren zel değil, soruştırmaya kalksak çalışanları da Mithat lehine şahitlik ederdi herhalde.

Tefo başka soru sormadan Cenk geldi yanımıza. Mithat'a içeri dönebileceğini söyledim. Tüm bunlar aramızda kalacak mı yollu, ricacı bakışına yr ense tıraşını görelim bakışımla karşılık verince, artık ortaya çıkarsa derdimi nasıl anlatırım dolaylarında mıydı bilemem, düşünceli bir kambur çıkararak uzaklaştı.

Cenk, Mithat'ın arkasından bir süre baktıktan sonra, e, ne yaptığımızı, oğlanla ne konuştuğumuzu sordu. Yanıt vermek yerine ortağıma baktım.

“Nereden anladın fotoğraftaki herifin Mithat olduğunu?”

Başkomiser gayet hayret yüklü bir, “Ne?” çekerken sırtıttı benim kayısı kurusu.

“Hissiyat.”

“Attım tuttu, diyorsun.”

“Aynen.”

Yapardı böyle. Haklı çıktığı çoktu. Tanımayan, erenlerle mi bağlantın var, derdi ya, aslında atıp tutmadığını, bir şeyleri başka bir şeylere bağladığını biliyordum. Bozmadım. Zamanı geldiğine karar verince açıklayacaktı nasılsa. Alışmıştım.

“O muymuş sahiden?” dedi Cenk.

“Oymuş.”

“E?”

Mithat'ın anlattıklarını kabaca aktardıktan sonra, bir daha sıkıntıyla iç çekti Cenk. Tamam, dediklerine elbette inanmak zorunda değildik oğlanın; İhsan Bey'i tanımaması ve şantajdan bihaberliği konusunda yalan söylüyordu belki ama katil değildi. Şantaja hedef diyebileceğimiz diğer kişiye yurtdışındaydı. Ona da inanmak zorunda değildik tabii; isteyen türlü dümenle gayriresmi yollardan memlekete girebilirdi. Girebilirdi ama kadının böyle bir şey yaptığını, ülkeyi terk edip dışarıdaymış göründükten sonra yasadışı yollarla geri gelip üstüne bir de kapalı oda cinayeti işlediğini düşünmek bencileyin hayalperestler için bile fazla kaçardı. E, şantaja maruz iki taraf birden İhsan Bey'in öldürülmesiyle ilgili değilse... Şantaj söz konusu değil miydi yani? Başka bir sebep mi aramak gerekecekti?

Gülümseyerek, çok şükür, hayır diyeceğim. Katilin şantaj malzemesi fotoğrafları aldığını, daha nedir ne değildir diyemeden günlük hayatın elzem parçasına dönüşen cep telefonunun yokluğundan hareketle cep telefonuyla çektikten sonra bastırdığı fotoğraflar vardı varsayımı üzerine kurmuştuk ya, haklı çıktık. Biz Mithat'ı terletmeye çıkarken Cenk, komiser yardımcısı Burak'ın, amirim diyerek uzattığı cep telefonu ile görüşmeye dalmıştı hani; hah, işte demin arayan, Burak'ın yakındaki iki internet-café'ye yolladığı memurlarmış meğer. Erenköy çarşısı girişindeki internet-café, lanet sana modern hayatın getirdiği yalnızlıklar hesabı yılbaşı gecesi, yılbaşına bu kadar az kala bile açılmış ve mekân sahibi, İhsan Bey'in galiba birkaç hafta kadar önce gelip cep telefonundaki yirmi küsur fotoğrafı bastırıldığını hatırlamışmış. Hatırlamış çünkü İhsan Bey, o gün fotoğrafları bastırırken adama bakmamasını söylemişmiş. Hah işte, adamın dijital fotoğraf bastırırken ekranda hepsinin illa görüneceğini bilmemesi dikkatini çekmiş *caféci* elemanın. Yok, elli küsur yaşında adamın görülmesini istemediği ne tür fotoğraflar bastıracağını merak etmemişmiş. Etmemişmiş çünkü gerek kendi çektikleri, gerek internetten buldukları ayıpçı fotoğrafları bastıran müşterileri varmış. Pek modern adamdı, herkesin tatmin şekli kendine, diyordu herhalde. Daha önce hiç görmediğini söylediği İhsan Bey'i onlardan saymıştı ve bir de o yüzden hatırlıyordu. Bastırdığı resimleri görmüş ama ilgilenmemiş, haliyle fotoğraflarda görünen hanıma dikkat etmemişti.

“E,” dedi Nilgün. Ay, ne zamandır sesin çıkmıyordu; de bakalım ne yumurtlayacaksın gibisinden baktım yüzüne. Şakası bir yana, konuya ciddi ilgi göstermesi, katkı yapmaya çabalaması hoştu. Tamam, yıllardır bizimleydi; yaptıklarımıza dair elbet fikri vardı. Ayrıca, şu şöyle midir, o öyle midir tarzı kafa seanslarımıza katılıp bir-iki katkı yapmışlığı da vardı; ama sonuçta görevi ofisle sınırlıydı. Dışarıda bizimle bir şeyler kovalamışlığı yoktu ve dedektiflikti, soruşturmaydı, böylesine ilk defa şahsen katılıyordu. “Kime şantaj yapıyormuş İhsan Bey yani?”

“Haklısın,” dedi Tefo. “Kadını kafadan eleyemeyiz ama o değilse ilginç durum sahiden.”

“Kız diyeceğim ama o da mümkün değil,” dedi Cenk.

“Belki daha başlamamıştı şantaj?” dedim.

“Niye öldürülsün o zaman?” dedi Cenk. “Kim, nereden bilecek şantaj yapmaya niyetlendiğini?”

“İçerideki hıyar,” dedim.

“Kim, Mithat mı?”

“Yok, öteki.”

“Zeki Bey mi? Niye?”

Yanıt vermedim.

“Aslında mantıklı,” dedi Tefo. “Sonuçta çok yakın arkadaşlar ve... Hım.”

“Durun biraz,” dedi Cenk. “Anladım: Arkadaştlar ve İhsan Bey, niyetini Zeki Bey’e anlattı diyorsunuz, değil mi?”

“Olamaz mı?”

“Olur, olur da...”

“Neden öldürsün, diyeceksin.”

“E, yani...”

“Skandal ortaya çıkmasın diyedir?” dedim.

“Ne skandalı?”

“Bu kadının herzeleri ortaya dökülürse çıkmayacak mı skandal?”

“Ha,” dedi Cenk. “E, peki, Zeki Bey’e ne kadının başına geleceklerden?”

“Sırf kadının başına gelmez, dayı. Oğlanı da götürür bu hikâye.”

“E?”

“Damadını korumak istemiştir belki.”

“Ha, yani senin kızın nişanlansa ve nişanlısı, kızını daha evlenmeden aldatırsa damadın bacaklarını kırmak yerine, aman kızımın mutluluğu der, gider şantajı yapanı temizlerim diyorsun. Öyle mi?”

Haklıydı. Öyle bir durumla karşılaşsam korumak falan ne, da-mat adayının dilini ense kökünden çıkarırdım herhalde. Tefo me-sela gelip bak, böyle bir durum var dese kudurur, ne yapıyorsun sen, başlatma şantajından der, fotoğrafları aldığım gibi gidip da-mat adayının nesi varsa kırardım elbette; ama kardeşimi öldürmeye kalkmazdım... Cık. Haklıydı Cenk. E, katil Zeki Önder Özel de-ğilse kimdi peki? Apartman, tek daire haricinde baştan aşağı aran-mıştı. Katil başka biriye ve henüz girilmeyen tek dairede saklan-mıyorsa binayı terk etmediği fikrim yatabilirdi. Ama nasıl? Nasıl kaçılabilirdi başka?

“Ayrıca,” dedi başkomiser, yanıtımı beklemeden, “adamın evini baştan aşağı aradık. Ne fotoğraf var ne İhsan Bey’in cep telefonu. Susturucu da çıkmadı.”

“Yok etmiştir?”

“Nasıl? Evinden hiç çıkmadı adam, değil mi?”

“Cinayetten sonra kapıcıyı beklerken vakti vardı.”

“E?”

“Bir yere saklamıştır işte.”

“Nereye? Apartmanın her yeri arandı.”

“Tuvalet camından apartman boşluğuna sallamıştır?”

“Oraya da baktık.”

“Balkona çıkıp yan bahçeye falan atmıştır öyleyse.”

“O kadar salak olabilir mi?”

“Salaklıkla ne ilgisi var?” dedim. “Hesabı tutsaydı bakar mıy-dınız apartmanın bahçesine?”

Kaşları çatıldı komiserin. “Erdem,” dedi, az ötemizde, herhalde amirlerinin buyruklarını bekleyen ve belki içlerinden, bir şey çık-mıyor madem gidelim, yeni yıla sahanlıkta girmeyelim diyen üç yardımcısına dönerek. “Ne oldu çilingir?”

“Aşağıdaki komiser yardımcısı, adam yolladı.”

“Ne söylemiyorsun deminden beri? Hey Allah’ım ya... E, var mıymış yakında?”

“Varmış. Evine gittiler. Getirirler birazdan herhalde.”

“İyi. Baha’yla ikiniz aşağı inin. Adamlardan birkaçına bahçenin bu tarafını arattırın.”

“Ne arayacaklar, amirim?”

“Cep telefonu, fotoğraflar—”

“Susturucu da var,” dedi Tefo.

“Flaş bellek de,” dedi Nilgün. Hep birlikte baktık. Haklıydı.

“Evet. Torbayla falan atılmış olabilir. Yandaki apartmanın bahçesine de bakın.”

Erdem emri başından üstün tuttuğunu söyleyip Baha’yla birlikte merdivenlerde gözden yitti. Yılbaşı gecesini evlerinde geçirmek zorunda kalan apartman sakinlerinden epeydir ses çıkmamıştı. Hoş, aşağıda kaç saattir bekleyen Asayiş Büro komiseri, adamları ve Göztepe Merkez’den gelenlerin gıkı çıkmazken, apartman sakinlerine laf düşmemeliydi. Düşmeli miydi yoksa? Dümdüz bakarsan, düşmeliydi elbette. Öteki türlüüne polis devleti denirdi. E, aşağı yukarı öyle bir şeyde yaşamıyor muyduk? Eh. Belki. Yaşamaktan ne anladığına bağlıydı o tarafı.

“E, bir şey bulamazlarsa ne yapacağız?”

“Bilmiyorum.”

“Demin söylediklerin gibiyse... Ne diyorsun sen peki?” dedi Tefo. “Birinin cinayeti Zeki Bey’e yıkmaya çalıştığını mı söyleyeceksin yine?”

“Siz fikrinizi değiştirdiniz diye gözardı edecek değiliz herhalde. Daha mantıklı ayrıca. Hem siz değil miydiniz zırt pırt Oc cam’ın Usturası diyen? Al sana en basit açıklama.”

“E, nerede peki bu kişi?”

“Bir şekilde kaçmıştır.”

“Of be, Cenk,” dedim. “Sen yapma bari. O kadar baktık görüntülere. Ayrıca cinayetin işleniş şekline dair kurgumuz gayet mantıklı değil miydi demin? Ne değişti şimdi?”

“Valla arkadaşlar,” dedi Cenk, omuz silktikten sonra. “İstediğiniz kadar hikâye yazın. Delil bulmadıktan sonra ne deseniz boş.”

Tefo çenesini kaşıyarak birkaç saniye düşündü. “Şu Olay Yeri amirini bir daha arar mısın, Cenk?”

“Arayayım. Niye?”

“Parmak izi raporları çıkmış mıdır?”

“Sanmam. Ama kabaca belirlenmiştir bir şeyler herhalde. Bakalım hemen.”

Cenk, Aytuğ’un numarasını tuşlarken, cep telefonumu çıkarıp bir daha saate baktım. On bire geliyordu. Gene haklıydı başkomiser. Delil bulamadıktan sonra faraziye kurmanın anlamı yoktu.

Haklı tabii Cenk, dedi deminden beri kulak tıkadığım ses. Ta baştan beri söylüyorum sana, dinlemiyorsun.

Ne söylüyorsun?

Gözden kaçırdığın, atladığın bir şey var işte.

E, söylesene madem?

Pışık. Yok öyle armut piş, ağzıma düş vaziyetleri.

İpucu ver bari.

Cık.

Ne olur versen? Patlar mısın?

Veremem.

Niye?

Kurallar öyle diyor.

Ne kuralı?

Kural işte. Söyleyemem bir şey. Kendin bul. Benim görevim sadece dürtükleme.

Kimsin lan sen? Bilinçaltım mısın?

Altı değilim bilincinin. Kenarıyım, ha-ha.

Anca kenar olursun zaten bu tavırla. Kenarmış. Peh.

Bilincimin, hayır efendim, oramın değil, bilincimin kenarını kenara ittim ve “İtiraf ettirmeyi denesek?” dedim.

“Valla, buyurun, uğraşın,” dedi, telefonda Aytuğ’un söyleyeceklerini bekleyen Cenk.

“Sen pes ediyorsun yani?”

“Bir şey etmiyorum. Adam suçlu değil bence. Tamam, söyledikleriniz mantıklı; kabul. Ama kuşku yaratmaktan öteye gitmiyor. Delil yok. Hem adamı itiraf ettirseniz bile işe yaramayabileceğini gayet iyi biliyorsunuz. Ha? Evet, buradayım Aytuğ, dinliyorum. Nasıl? Yok yahu? Tamam. Anladım. Vay vay... Başka nerede? E, iyi. Tamam.” Kapadı, üçümüze birden ayrı baktı. “Aytuğ da beni arayacakmış tam,” dedi.

“E?” dedi Tefo. “Çıkmış mı bir şey?”

“Üç ayrı parmak izi çıkmış evden.”

“Biri İhsan Bey’in tabii,” dedi başkomiser, sustu.

“E?” dedi bir daha Tefo.

Sırıttı Cenk. “Diğeri Zeki Bey’e ait.”

“Aha!” dedim.

“Nerede bulmuşlar Zeki Bey’in parmak izlerini?”

“Dizüstü bilgisayarda, 3G modemde, müzik aletinde, salondaki sehpa, girişteki portmantoda ve salon kapısında.”

“Şahane. Üçüncü kişi peki?”

“O belli değil,” dedi Cenk. “Kayıtlara bakacaklar.”

“Zahmet etmesinler,” dedi Tefo. “Kayıtlarda çıkmayacaktır.”

“Niye?”

“Kadının sabıkası yoktur muhtemelen.”

“Hangi kadının?” dedi Nilgün.

“Kapıcının karısı!” dedim, jetonumdan hemen önce.

“Aynen,” dedi Tefo. “Karısının bugün İhsan Bey’in evinde temizlik yaptığını söylemişti kapıcı.”

“Sahi,” dedi Cenk. “Burak...”

“Amirim?”

“Şu kapıcının hanımını getir hemen.”

Kafa gerektiren meselelerde çenebaz eşine nal toplattığı düşünülecek türden cin bakışlı, ufak tefek bir kadındı Kevser Hanım. Otuzunu ya geçmişti ya geçmeye hazırlanıyordu. Otorite karşısında eğilip bükülmeyecek, başka şartlar altında, başka bir yerde doğsa belki çok başka şeyler yapabileceği hissi veren tiplerdendi. Hayat, başlangıcından itibaren adaletten yoksundu ve mutlak eşitliği sunan, en azından bildiğimiz kadarıyla, tek şey, ölümdü. Hoş, hak dağıtımını yahut yakıştırmasını kişilerin yapılarına dayanarak belirlemek doğru yaklaşım mıydı, adalet zaten diğer her şey gibi görelî miydi, bilmiyordum ve hâlâ bildiğimi söyleyemem. Diyeceğim, mesela ben başka yerde, başka şartlar altında, başka bir aileye doğsaydım çok farklı biri olurdum herhalde. Yahut ne bileyim, mesela Spielberg yahut Bach Kütahya’da dünyaya gelseydiler, aynı kişiler olmazlardı hesabı... Başkomiserin buyruğu üzerine ikinci kat sahanlığına getirilen Kevser Hanım konuşmaya başlayınca bunlar geçti aklımdan. Daha sonraları Tefo’ya anlattığımda kişinin hayatını veya bakış açısına göre kaderini belirleyen etmenlerin henüz bilinmeyenleri ya da kesin kaydıyla bilinmeyenleri bir yana, bilinenlerinin dahi tümünü hesaba katmadığım için yanlış düşündüğümü söyledi. “Çevre, aile, maddi durum, hepsi tamam ama genetik miras atlıyorsun,” dedi. “Sen başka bir yerde, başka şartlar altında, başka bir aileye doğsaydın zaten sen olmazdın.”

O yüzden, o gün aklımdan geçenleri, doğrusunu öğrenmişken düzeltmeden söylemek yakışık almayacak: Efendim, ailesi bir şekilde başarabilseydi yahut uğraşsaydı belki bambaşka, bilemiyorum, belki önemli biri olabilecekmiş gibi görünen Kevser Hanım, başkomiserin sorusuna karşılık, evet, bugün İhsan Bey’e temizliğe

gittiğini söyledi. Evet, evet, aynen eşinin dediği gibi ayda iki defa temizliğe gidiyordu İhsan Bey'e. Doğru, eskiden her haftaydı. Tabii, farkındaydı adamın maddi durumunun kötüye gittiğinin. Bugün mü? İşte, her zamanki gibi sabah oğlanı okula gönderdikten sonra, ufağı eşine bırakıp saat dokuz buçuk civarında gitmişti. Tabii, tabii, gene her zamanki gibi İhsan Bey hiç oyalanmadan çıkmıştı. Temizlik günlerinde hiç durmazdı evde. Hayır, nereye gittiğini bilmiyordu. Niye bilecekti hem? Temizlik? Nasıl yani? İşte, yer silme, ütü, çamaşır... Ne varsa hepsi birden sorumluluğundaydı Kevser Hanım'ın. Yalnız, bu sefer çamaşır yıkamamıştı. E, evvelki gelişinde yıkamıştı çünkü. Fazla birikmemişti o seferden beri. Titiz adamdı İhsan Bey, evet; ama epeydir eskisi gibi değildi. Her gün dışarı çıkmadığından, üstüne başına geçmişteki kadar dikkat etmiyor, haliyle kirlisi fazla birikmiyordu. Ayda bir yıkama yetiyordu. Ha, işte, herhalde işleri bozulduğundan. Mehmet bir haciz lafı etmişti ama tam bilmiyordu Kevser Hanım. Bugün mü? Bugün, bulaşığı hallettikten sonra, camından pervazına, büfesinden kapısına neresi varsa her yanı silip süpürmüş; çarşafalarını değiştirmiş; küveti, evyeyi, ne varsa hepsini güzelce ovalamış; velhasıl kelam, evi pırıl bırakmıştı çıkarken. Yok, demişti ya, İhsan Bey çok hassastı; o yüzden, temizliği bitirdikten sonra evi bir saatten fazla, deterjan kokusu iyice hafifleyene kadar havalandırmış, ardından da her yana merhumun pek sevdiği lavantalı kokudan sıkmıştı. Ya, ya, evet. Tek deterjan değil, bir sürü başka kokudan hiç hazzetmezdi zavallı. Sigara içerken yaz kış bakmaz, pencere açardı. Sırf temizlik günlerinde değil, her daim oda spreyini kullanırdı. Tabii, onu da Mehmet'ten biliyordu. Servise yahut çöp almaya gittiğinde açılan kapıdan sahanlığa yayılan kokudan bahsederdi hep. Pek severdi o kokuyu kocası. Çok titiz adamdı İhsan Bey, çok. Temizlikten sonra evde zerre leke bulursa gelip laf ederdi. Ya, merhum annesinden kalma herhalde. O da öyleymiş. Sekiz sene önce evlenip buraya yerleştikten sonra, İhsan Bey temizliğe gelmesini istediğinde anlatmıştı Mehmet. Hı-hı, önceki kadın gebe kalınca ayrılmıştı; ondan sonra temizliğe Kevser Hanım gitmeye başlamıştı. İlk birkaç seferde Mehmet'e şikâyet etmişti. O yüzden çok

dikkat ediyordu Kevser Hanım temizliğe. Evin her köşesini iyice parlatmadan ve parlattıktan sonra en az bir-bir buçuk saat havalandırmadan bitirmezdi işini. Nasıl? Cık, ifade verdiği memur beye de söylediği gibi, öyle fazla, iyi miydi, kötü müydü diyecek denli yakınlığı yoktu merhumla. Oturup konuşmamışlardı hiç. Demişti ya demin, temizliğe gittiği günler, İhsan Bey hiç evde kalmazdı. Hemen çıkardı. Üzülmüştü, üzülmez mi? Allah'ın bir canıydı sonuçta. İnsandı. Ağlamıştı çok. Ya, ya. Nasıl? Yok, adamcağızla kimin ne alıp veremediği vardı, hiç bilmiyordu. A, ne münasebet? Tabii ki karıştırmazdı çekmecelerini, dolabını. Ha, tamam, gömleğini, çamaşırını falan yerleştirirdi elbette ilgili yerlere ama şurada ne var diye baktığı vaki değildi. Doğru, Mehmet söylüyordu İhsan Bey'in arada evine misafir getirdiğini. Çok şey söylüyordu kocası. İlgilendirmiyordu Kevser Hanım'ı böyle şeyler. Lafını ettiği için kocasına kızıyordu ayrıca. Nasıl? Evet, elbette. Dörtte çıkmıştı İhsan Bey'in evinden. Hayır, o saate kadar ne telefon ne kapı çalmıştı. İhsan Bey beşe doğru dönmüştü evine. Nereden mi biliyordu? E, anahtarını almaya uğramıştı işte. Tabii, temizlik günlerinde anahtarını bırakıp çıkardı İhsan Bey. Bir şey lazım olur, çıkması gerekirse diye. E, çocuklar vardı işte. Yok, Mehmet iyi bakardı çocuklara; gözü arkada kalmazdı hiç ama neme lazımdı, değil mi? Belli olmazdı, hayattı. Evet, evet, iki numaraya yeni taşınan aileye de gidiyordu temizliğe. Ayda iki. Yok, başkasına gitmiyordu. Evet, evet, emindi İhsan Bey'in geliş saatinden. Kaçırmadığı bir program vardı televizyonda, daha başlamamıştı; o yüzden, temizliği ayarlayıp bitirmişti ve gene o yüzden, İhsan Bey'in anahtarı almaya beşe doğru geldiğinden emindi. I-ıh, sonra bir daha hiç görmemişti İhsan Bey'i. Kim? Zeki Bey mi? Yok, ona gitmiyordu hiç. Kendi kadını vardı Zeki Bey'in. Ayda iki mi geliyordu, ne, öyle bir şeydi. Cık, pek tanıımıyordu adamı; öyle lafını etmeye degecek bir tanışıklığı yoktu yani. Nasıl? Evet, Zeki Bey'in annesiyle babası Mehmet'le evlenip apartmana yerleşmesinden birkaç ay sonra mı ne taşınmışlardı. Pek tanıımıyordu onları. Zeki Bey'in İhsan Bey'le arkadaşlığını da biliyordu; ama bildiği, tümüyle kocasının anlattıklarından ibaretti.

“E,” dedim, Kevser Hanım gittikten sonra. “Adamın yalanını yakaladık. Daha ne bekliyoruz?”

“Dur,” dedi Cenk, cep telefonunu çıkardı, tuşladı. “Erdem? Ne haber? Yok mu? Devam edin bakmaya.” Kapadı telefonu. “Bulamamışlar henüz bir şey.”

“Fena,” dedi Tefo, bana bakarak. “Ama doğru; adamın yalan söylediği kesin.” Cenk’e döndü. “Ne dersin? İtiraf ettirebiliriz belki. En azından neden yalan söylediğini öğrenebiliriz.”

“Nasıl?” dedi Cenk. “Durduk yerde tartaklamam adamı, haberinizi olsun.”

“Konuşmayı bana bırakır mısın peki?”

Önce bana baktı, ardından omuz silkti başkomiser. “İyi,” dedi. “Konuş bakalım.”

Kapıyı açan Gülseren Özel’e babasına bir-iki şey daha soracağımızı söyleyip yanıtını, buyurun demesini beklemeden cümbür cemaat içeri daldık.

Sesimizi duyan Zeki Bey salonun kapısında karşıladı bizi. Hay-hay, ne demek, elbette ne istersek sorabilirdik. Daha ne vardı ama? Konuşmaksa konuşmuştuk. Evini hem de iki defa aramıştık. Başka ne kalmıştı yapacağımız?

Tefo, uyuz pozlarından herhalde içeri girdiğimizi duyduğu anda sıyrılıp durumdan haberdar göze açıkça görünür bir paniğe kapılmış Mithat’a zerre bakmadan, dosdoğru, “Neden yalan söylediniz?” dedi.

Biz içeri girerken yerine oturup sehpa, yeni açılmış görünen şişenin berisinde bekleyen kadehine uzanan Zeki Bey’in kaşları çatıldı. Yarı yolda kaldı eli; almadı içkisini.

“Ne yalanı?”

“İhsan Bey’i en son dün gece gördüğünüzü söylemiştiniz.”

“Doğru,” dedi adam. Eli yoluna devam etti; kadehini aldı. Başka bir şey demeden Tefo’ya baktı.

“Oysa bugün saat beşten sonra evindeymişsiniz.”

Yanıt vermedi Zeki Bey. Yanımızdan geçip yanına oturan kızına baktı. Gayet rahat pozlarda gülümsedi, içkisini yudumladı.

“Yok öyle bir şey,” dedi sonunda. “Kim söylediye yalan söylemiş size. Dün gece görüştüm İhsan’la en son.”

“Evinde?”

“Evet.”

“Bugün görüşmediniz hiç, öyle mi?”

“Öyle.”

“Evine hiç gitmediniz mi?”

“Gitmedim.”

“Yılbaşında ne yapacağını da bilmiyordunuz.”

Ne alâkası var şimdi, der gibi baktı adam.

“Söylemiştim onu da.”

“Neden? Yakın arkadaşınız, değil mi? Yalnız, hem de sorunlu zamanında yalnız mı bırakacaktınız?”

Küçümser bir ifade takındı Zeki Bey. “Çocuklarımla randevum vardı, biliyorsunuz. İhsan da biliyordu.” Durakladı, bana baktı. “Ne demek istediğinizi anlıyorum. Biz çok eski arkadaşız... Arkadaştık, söylemiştim. Bu yaştan sonra ufak tefek şeylerden kırılmazdık birbirimize.”

Tefo anlayışla kafa salladı.

“Peki, temizliğinizi kim yapıyor sizin?”

“Nasıl?”

“Yalnız yaşıyorsunuz,” dedi benimki. “Eviniz gayet düzenli. Çamaşırınızı, ütünüzü kendiniz mi hallediyorsunuz?”

“Neden bahsettiğinizi hâlâ anlamadım; ama hayır,” dedi Zeki Önder Özel. “İki haftada bir gelen bir kadını var.” Kızına baktı, tekrar Tefo’ya döndü. “Emine Hanım. Epeydir bizledir. Eşimle... Ayrıldıktan sonra rica ettim; bana da gelmeye başladı. Beş sene-dir falan geliyor. Niye sordunuz?”

“Kapıcınızın eşi gelmiyor size, değil mi?”

“Kim? Ha... Yok. İhsan’a gidiyordu bildiğim kadarıyla.” Durdu, yüzünü ekşitti. “Neden?” dedi. “Bir şey mi yapmış? O mu dedi size yoksa İhsan’ın evine bugün gittiğimi?”

“Niye desin?” dedi Cenk. “Sizle bir sorunu mu var?”

“Ne münasebet,” dedi Zeki Bey. “Ne sorunun olur benim kapıcının karısıyla?” Aman, pek şaşıyordu canım. Ha, samimiydi belki. Ama ister saçma deyin, ister başka şey, sırf bulduklarımız değil, hissiyatım da bana Zeki Bey diyordu. O yüzden numara yaptığı, şaşkınlık ve karşı sorular üzerinden vakit kazanmaya, uyduracak bir şeyler bulmaya çabaladığı kanısındaydım.

“Niye o mu söyledi dediniz o halde?”

“E, meslektaşınız, yalan söylediniz, diyor; ardından bu... kadını soruyor.”

“Kevser Hanım.”

Zeki Bey, adı her neyse gibilerinden bir el hareketi yaparak tekrar kadehini yudumladı. “Art arda gelince, o söyledi diye düşündüm.” Elini kaldırdı. “Yok, aramızda hiçbir şey yok. Apartmana girip çıkarken karşılaşıyorum arada, hepsi o. Adını bile bilmiyorum kadının ben.”

“Bugün İhsan Bey’in evinde temizlik yapıldığından haberiniz yoktu, değil mi?” dedi Tefo.

Bu sefer farklı, anlamamış gibi değil, anlamış ama söyleneni değil, söylenenin nereye varacağını anlamış ve sessizce sövermiş gibi çattı kaşlarını Zeki Bey. Belki bir anlığına, belki sadece ben gördüm ama gözlerinde bir parıltı yanıp söndü.

“Yoktu,” dedi sonunda. “Neden olsun?”

Tefo dönüp önce Cenk’e, ardından bana baktı. Ne düşündüğünü bilmiyordum ya, bakışından beklediği izlenimini alınca, başımla onay verdim. Gülümseyerek Zeki Bey’e döndü.

“Neden öldürdünüz İhsan Bey’i?”

Zeki Bey oturduğu yerde doğrularak, “Pardon?” dedi. Kadehini önündeki sehpaye, yeni açılmış şişenin yanına koydu. Sıkı içiyordu; yeni şişe, vesaire, o kısmını anlamıştım artık. Sağlam

mideliydi herhalde. Benimki daha ilk yudumda isyana başlıyordu son birkaç aydır. Tefo bunca kör gözüm parmağıma tıkmaya, alkol ve sigaraya iyi bile dayandığını söylüyordu. Doktora gitmem, mide bilmem nesi çektirmem gerekiyordu ya, öksürük şurubundan dahi kaçmayı yeğlediğimden, ilgili konudaki her türlü öğüt ve ısrarı kulak arkası ediyordum.

Eller cepte iki adım daha atıp baba-kızın karşısında durdu yer elmam. Mithat, sağlarındaki koltuktaydı.

“İhsan Bey’i, diyorum,” dedi, “neden öldürdünüz?”

Gülseren ayağa kalktı, babasının önüne geçerek Tefo’nun karşısına dikildi.

“Ne demek istiyorsunuz siz?”

Sert başkomiserlik rolüm belki höst çekmemi gerektiriyordu ama sesimi çıkarmadım ve arkada, Nilgün’le Cenk’in arasında kalıp gülümsemekle yetindim. Biliyordum çünkü. Boyu matah sanıp ortağıma tepeden bakınca bir halt kazanacağını zanneden çok kişi görmüştüm. Her biri ayrı çuvallamıştı.

Geçmeden belirtayım, beni hâlâ Başkomiser Vedat sanıyorlardı. Değilim, özel dedektifim aslında, dememiştım Zeki Bey’e. Tefo ve polis geldikten sonra da herhangi bir açıklama yapmamıştık. Ayrıca ne geldiğinde Gülseren’i ne de az evvel Mithat’ı sorgularken herhangi bir kimlik bildiriminde bulunmuştuk. Bizi kafadan polis varsaymalarını rol kesmedeki başarımıza mı yoksa polisin kafalardaki genel imgesine mi borçluyduk, herhalde ikincisiydi. Kıl prens içeri döndükten sonra nişanlısıyla müstakbel kayınpederine ne anlatmıştı bilmiyordum; ama gerçeği anlatmadığını kestirmek zor değildi. Herhalde tüm olan bitenden ve az önceki cümlede bahsettiğim nedenden yola çıkarak Tefo’yu da kanun uygulayıcılardan varsayıyorlardı, onu diyorum.

Kızın polise, daha doğrusu polis zannettiği bir adama, polisin namı bunca malumken böyle kafadan, kötü yazılıp kötü oynanmış bir film sahnesi misali diklenmesi ilginçti. Dişi aslanlığı mı tutmuştu yoksa babasının maddi durumuna, kendi kılık kıyafetine ve icabında en baba avukatı getirmeyi bırak, her türlü memuru

memleketin en ucuna sürdürmeye gücünün yeteceği açık nişanlısına bakıldığında, hepsini yapabilecek param var; arkam sağlam; özgüvenim tavanda ve ayrıca gencim; istediğim kadar pembe dizi/kötü çeviri Türkçesi konuşurum *tabii ki de* kanaatine mi saymalıydım bu hamleyi?

Boyu değil işlevinin ayaklı kanıtı kara bıdığım, elbette hiç tınmadan, gayet sakın bir tonla, “Ne dediğim açık, küçükhanım,” dedi. “Oturun yerinize, lütfen.”

Gülseren, benle böyle konuşmasına nasıl izin verirsin gibilerinden nişanlısına baktı ya, baktığıyla kaldı. Mithat, sırrım ellerinde, ne yapayım dercesine elindeki viski kadehine kaçırdı gözlerini.

“Lütfen, küçükhanım,” dedi Tefo bir daha. “Oturun.”

Zeki Bey oturduğu yerden, “Kızım,” dedi.

Kızı bir an histeri krizine kapılıp Tefo’nun göğsünü yahut kendini yere atarak ahşap parkeyi yumruklayacakmış gibi durdu, ardından babasına baktı. Zeki Bey bir kez daha, bu sefer eliyle oturmasını işaret etti. Gülseren dudaklarını ısırды, diyeceği her neyse yuttu ve dönüp babasının yanına oturdu.

“Güzel,” dedi Tefo, kız oturunca. “Teşekkür ederim. Evet, Zeki Bey? Sorumu tekrarlayayım mı?”

“Gerek yok,” dedi Zeki Bey. “Sorunuz üzücülüğü kadar anlamsız. İhsan’ı öldürmedim ben. Nereden çıkartıyorsunuz bunu?”

Benimki yanıt vermedi. Ellerini ceplerinden çıkarıp arkasında kavuşturunca, bu gidişle yanımda durmamasını eksiklik saymaya başlayacağım Nilgün’e doğru eğildim, “İzle bak,” diye fısıldadım. “Gösteri başlıyor.”

“Ne yapacak?” dedi Nilgün fısıltıma fısıltıyla karşılık vererek.

“Hiçbir şey demeden dönecek, birkaç adım uzaklaşacak, sonra tekrar dönecek, darbeleri indirmeye başlayacak.”

“Ne darbesi?”

“Seyret işte.”

Gösteri dünyasında çalışsa çoktan zirveden düşmüştü Tefo. Hep aynı Hercule Poirot numarasını çekiyordu çünkü. Ezberlemiştim. Seyretmesi zevkliydi gerçi.

Tefo bize doğru iki adım attıktan sonra dönünce, hafifçe dirsekledim Nilgün'ü.

“İhsan Bey’in evindeki parmak izlerinizden.”

Ay, bu muydu; ben de bir şey sanmıştım yollu, pek küçümsemeli sırttı Zeki Bey.

“İhsan’ın evinde parmak izimin bulunması normal,” dedi. “Evine sık giderdim. Söylemişim ilk konuştuğumuzda. Dün gece de evindeydim işte. Arasanız burada da onun parmak izlerini bulursunuz ayrıca.”

“Ona güvendiğinizi biliyorum,” dedi Tefo. “Ama maalesef bu hatanız diğerlerinden çok daha ağır. Ele verdi sizi.”

“Anlamıyorum açıkçası.”

“Sahiden mi?” dedi Tefo. “Hâlbuki bir-iki ufak hata dışında kusursuz denebilecek planınıza bakarak kafanızın epey çalıştığını varsaymıştım.” Durdu, kafa salladı. “Hayır. Gayet iyi anladınız ve zaman kazanmaya, çıkış bulmaya uğraşıyorsunuz.” Bir daha durakladı. Hafif yan döndü, önce bana, sonra yere baktı. “Boşuna uğraşmayın,” dedi iç çekerek, “gerçekten çıkış yok artık.” Bakışlarını yerden kaldırmadan sağına döndü, iki adım attı, durdu, bir daha Zeki Bey’e döndü.

“Kevser Hanım’ın bugün İhsan Bey’e temizliğe geleceğini bilmiyordunuz. Bilmediğiniz için rahat davrandınız. Bilemiyorum, eve girince temizliği fark etmediniz belki. Ya da İhsan Bey her daim evinin her yanına lavanta spreyini sıkıdığı için önemsemediniz.” Herhalde, gene durayım, dur-kalk şekli daha etkili diye düşünerek bir daha durakladı. “Ya da belki fark ettiniz ama riski göze aldınız... Hatta belki heyecanlandınız, fark etmediniz; o kadarını bilemiyorum. Ama sonuçta kapıcının eşi bugün İhsan Bey’in evinde temizlik yapmıştı.”

“Ne önemi var temizliğin?” deyiverdi Gülseren Özel. Gerilime dayanamamıştı anlaşılan.

Beklediği, aradığı gedik miydi yahut öyle bir arayışta mıydı Tefo, bilmiyordum ama yanıtı hiç bekletmeden verdi.

“Babanızın yalan söylediğini kanıtlıyor, küçükhanım. Anlamışsınızdır; Zeki Bey, siz buraya gelmeden önceki ilk görüşmemizde, İhsan Bey’in evine en son dün gece gittiğini söyledi bize. Kevser Hanım temizliğe gelmeseydi söylediklerine inanmak zorunda kalacaktık. Siz, amca diyecek kadar yakın saymanıza, ölümüne makyajınızı bozacak denli ağlamanıza rağmen neredeyse hiç görmüyordunuz belki; ama babanızla İhsan Bey, gene babanızın öne sürdüğü üzere, birbirlerinin evine sık gidip geliyordu. Aynen dediği gibi, her iki evde de ikisinin birden parmak izlerinin bulunması doğal bu durumda. Zaten babanız bu yüzden cinayeti işledikten sonra parmak izlerini temizleme zahmetine girmedi, değil mi, Zeki Bey?”

Bunlardan bir şey çıkaramazsınız güzellerim bakışını hâlâ koruyordu Zeki Bey.

“Haklıydınız elbette,” diye devam etti Tefo, gene yanıt beklemeden. “Bir şeyi saklamanın en iyi yolu ortada bırakmaktır, derler. Gözbağcılığın temelinde yatan unsurlardan biridir. Malum, Şeytan’ın en büyük başarısı, insanları var olmadığına inandırmasıdır. Aynı şey. Ama gözbağcılıkta elzem meselelerden biri şartlara hâkimiyettir. Yani, kandırmak ancak şartlar kontrol altında ve değişmiyorken, her şey bilinen haliyle, kandıranın kontrolünde kalıyorsa mümkündür. Siz, Zeki Bey, eksik bilgi kurbanısınız. Şartların değişeceğini, değiştiğini bilmiyordunuz. Parmak izlerinizin evde bulunmasının normal karşılanacağını düşünüyordunuz. Aynısı silahınız için de geçerli. Saklamakla uğraşmadınız. Yanınızda götürseydiniz, saklasaydınız, balistik incelemeydi, şuydu, buydu derken kurşunların atıldığı tabancanın cinsi saptanacak, tabancanızı bu arada bir şekilde yok etseniz bile araştırmalarda ruhsatlı silahınız bulunduğu ortaya çıkacak ve silahı yok ettiğiniz için önünde sonunda şüpheleri üzerinize çekecektiniz. Oysa ortada bırakmanızda sakınca yoktu; çünkü cinayet işlendiğinde cinayet mahallinde bulunmadığınızın şahitleri vardı. Lütfen, sözümü kesmeyin. O kısma sonra geleceğim. Önce temizlik meselesi... Şimdi... Kevser Hanım,

yıllardır evini temizlediği arkadaşının titizliğini, kokulara hassaslığını gayet iyi bildiğinden, her yanı, kendi deyişle iyice parlatana kadar ovalıyor, temizliyor. Evden dört gibi çıkmış; İhsan Bey'se beşe doğru evine gelmiş. Kevser Hanım temizlik yaparken eve gelen kimse olmamış. Bu durumda evde bulunan tüm parmak izlerinin, Kevser Hanım'ın kiler hariç, saat beşten sonra bırakılmış izler olması gerekiyor.”

Zeki Bey söylenenleri pek ipelemiş görünmüyordu. Ellerini kavuşturarak hafif öne eğildi, “Peki,” dedi, “madem ısrarcısınız, bir anlığına dediklerinizin doğruluğunu, bu kadının yalan söylemediğini kabul edelim.” Dudaklarını büzerek, karşısına dizili dörtlüye baktı. Kontra çekmeye hazırlanır gibiydi. “Tamam, şimdilik doğru diyelim. Yalnız, iki unsur havada kalıyor.”

“Dinliyorum,” dedi Tefo. Sırıtmıyordu bu sefer.

“Birincisi,” dedi Zeki Önder Özel, “Bu... kadının, temizlikte her yanı hiçbir iz bırakmamacasına temizlediğini varsayıyorsunuz. Söylediklerini doğru kabul ediyorsunuz.”

“Yalan söylemesi için bir nedeni var mı?” dedi Cenk. “Az önce, kendisiyle ne sorunuz olacak, demiştiniz.”

“Benim onla bir sorunuz yok. Onun benle vardır belki, bilemem. Fakat önemi yok. Dediğim gibi, kadının hiçbir iz kalmayana kadar her tarafı temizlediğini varsayıyorsunuz.” Kavuşturduğu elleri iki yana açtı bu sefer. “Akla yatkın değil pek. Kabul edersiniz herhalde.”

“Parmak izleriniz bir-iki yerde bulunsaydı gözden kaçırmış, iyi temizlememiş, doğru söylüyorsunuz, derdim. Ama öyle değil,” dedi Tefo. Durdu, bu sefer kafayı hafif yana eğdi. Bayılıyordu yaptığına, biliyordum. “İhsan Bey'in dizüstü bilgisayarında, müzik sevinde, sehpasında, portmantosunda, neredeyse evin cinayetle ilintilendirilebilecek her yerinde bir sürü iz bırakmışsınız.”

‘Eh, belki’ pozlarında yüz ekşiterek dudak büktü Zeki Bey. “Peki, tamam,” dedi sonunda. “Kadının yalan söylemediğini kabul edelim şimdilik. Gene de parmak izlerimi bulmanız, İhsan'ı

öldürdüğüm anlamına gelmiyor ama. Cinayet sırasında İhsan'ın yanında bulunmadığımın şahitleri var. Kendiniz söylediniz.”

“Elbette,” dedi Tefo. “Bu ve diğer bir iki ufak hatayı yapma-saydınız belki kusursuz cinayeti işlemiş olacaktınız. Ayrıca doğru, parmak izleriniz cinayeti işlediğinizi kanıtlamıyor. Sadece İhsan Bey’le ölümünden az önce, bugün saat beşle cinayet anı arasında görüşüğünüzü ve bize yalan söylediğinizi kanıtıyor.”

“E?” dedi bu sefer Zeki Bey. “Ne çıkar görüşmüşsem ve yalan söylemişsem?”

“Cinayeti siz işlememişseniz ve katil başkasıysa bile en azından İhsan Bey’i ölümünden önce gören son iki kişiden biri olursunuz. Bunu gizlemenizse en hafifinden kuşku gerekçesidir.”

“Ama hepsi o kadar, değil mi?”

“Bizim için yeterli.”

Gülümsedi adam. Bileklerini yan yana getirerek ileri uzattı. “Tutuklayın o zaman.” Ne Tefo’dan ne bizden yanıt veya hareket gelince, “Tutuklayamazsınız,” dedi. “Yalan ifadeden, belki; ama istediğiniz bu değil. Tutuklayamazsınız. Kuşku yetmez çünkü. Hayır, komiser. Avukatımı aramaya bile gerek duymuyorum. Blöf yapıyorsunuz çünkü. İşe yaramayacak. Suçsuzum ben.”

“Yalan söylüyorsunuz, Zeki Bey,” dedi ortağım. “Hem de tebriki hak edecek denli soğukkanlılıkla yalan söylüyorsunuz. Ama önemli değil. Cinayeti nasıl ve ötesi, neden işlediğinizi biliyoruz çünkü.”

Zeki Bey hiç ses çıkarmadan yine uzandı, kadehini aldı ve yılın en ses getiren filmini izlemeye hazırlanır rahatlıkla arkasına yaslandı.

“Önce nasıl kısmı,” dedi Tefo. “Sizle ilk konuştuğumuzda, İhsan Bey’i en son dün gece gördüğünüzü söylemiştiniz. Öyle değil oysa. Bu akşam veya akşamüzeri İhsan Bey’e gittiniz...”

Ortağım kurguladığımız hikâyeyi anlatırken, *alo*, dedi deminki kenar efendi.

Alo? Hişt! Alo, Vedat!

Ne var gene?

Tefo'yu mu seyredeceksin şimdi? Anlatacaklarını zaten bilmiyor musun?

Ne yapayım peki?

Ne yapayım mı? Bok ye! Deminden beri dürtüklüyorum seni.

E, ne yapayım dürtüklüyorsan? Bastırıp susturamadığıma, bir yere kapatıp sesini kesemediğime göre izin veriyorum; gönlünce dürtükle işte. Daha ne istiyorsun?

Geri gitmeni istiyorum.

Geri mi? Durduğum yerin nesi varmış?

Hey Allah'ım ya! Fizikmen demiyorum—

Fizikmen? Ha-ha-ha! Fizikmen ne ulan? Kötüleri alt ederken okurlarına fizik öğreten süper kahraman mı? Göğsünde e eşittir m c kare mi yazıyor? Zayıf noktası kuantum fiziği mi? Ha? Ne oldu? Utandın mı, yavru kuş? Tamam, tamam; gel. Kıyamam. Bilincimin kenarı seni. He, de bakalım. Fizikmen... Tamam, lan; gel. Alay etmeyeceğim daha.

Söz mü?

Söz.

Ha si—

Küfür etmeyelim, arkadaşım. Söz dediysek söz işte. Uzatma. Neymiş bakalım bu geri gitme meselesi?

Fırk. Öhö. Tamam. Peki. Çevir sayfaları.

Ne sayfası?

Başa git.

Ne diyorsun yahu?

Başa bak işte. Daha fazlasını söyleyemem. Kurallar.

Hay kuralına.

Çevir işte sayfaları.

İyi, tamam. Kafamdaki sayfaları diyorsun, değil mi?

Hı-hı.

Kafamda geri gideceğim, öyle mi?

Ay, evet.

Fizikmen değil yani? Ha? Alo? Nereye gittin? Hişt! Gel lan, gel; şaka yapıyordum. Hey? Hayda. E, tamam, dedim, çevirelim bakalım.

Tam, sayfaları çevirmek üzere parmağı ıslatacaktım, “Vallahi tebrik etmek lazım sizi,” dedi Zeki Bey, “polisimizde hayal gücü bu denli kuvvetli memurların görev aldığını hiç bilmiyordum.” Gülüyordu adam. Bak, bak. Sığsınız alayınız mı diyordu bu? Yanıt vermedi Tefo. Solumda dikilen Cenk’e baktım. Tınmışa benzemiyordu.

“Öte yandan, pek şeref duyduğumu belirtmeliyim.”

Susuyordu Tefo hâlâ. Biz de. Kızına baktı Zeki Bey.

“Ne dersin, kızım? Komiser beyin dediği kadar zeki miyim ben?”

Gülseren’in bakışlarına, o dakikaya kadar görmediğim bir dehşet yerleşti. Babasının keçileri kaçırdığını mı düşünüyordu, belki ama yanıt vermedi; bir kez daha yardım istercesine nişanlısına döndü ve nişanlısı bir kez daha bakışlarını kaçırdı.

Zeki Bey kadehini kaldırarak, “Hayali geniş Türk Polisi’ne içiyorum,” dedi. Adamın baştan beri rol kestiği açıktı artık. Ötesi, eğer şimdi başka role bürünmediyse psikopatın kralı demekti. Psikopat rolüne büründüyse de aynı yargıya varılabilirdi gerçi. Fakat psikopat olsun olmasın, aha diyordum içimden, illa böylesi çıkacaktı tabii. Delikanlı gibi çek, vur, olmaz. Olur, olur da bana çıkmaz. Memlekette taş çatlasa, hem de olanca iyi niyetiyle çatlasa, akli başında, düşünebilen, düşünmeyi bilen en fazla, ne bileyim, kıyamayacağımdan abartayım, bir milyon kişi ya çıkardı ya çıkmazdı. İyi yürekli, kafası idare edecek denli çalışan, namuslu, çalışkan, erdemli, kimsenin tavuğunu kışkıştırmayan ve benzeri özelliklere haiz on milyonlarca vatandaşı kastetmiyorum; belirteyim. İyisi, kötüsü, fedakârı, cefakârı, vefalı, nankör, sinsisi, haini, alçağı, madrabazı, dürüstü, yalancısı, bilmem nesi her toplumda, ötesi, her insanın içinde vardır. Ayrıca ahlâki değerler, yargılar, vesaire, hep görelidir. Birinin kahramanı, bir diğeri hainidir. Bunlardan bahsetmiyorum. Kafası çalışmakla kalmayıp doğrusuyla, yanlışla, eğrisiyle, kötüsüyle başkalarını şaşırtacak

türden fikirler üretebilenleri, ayrıntılı plan yapabilenleri, yineleyeyim hatta altını çizeyim, düşünebilenleri, bilerek, isteyerek düşünenebilenleri, düşünmeyi isteyenleri kastediyorum. Hah, işte bu tayfanın içinde kaç psikopat vardır? Bu insanlardan kaç, kapalı oda cinayeti sınıfına alınabilecek bir suçu hem düşünüp hem tasarlayıp hem uygulayabilir? Kaçı yediği halt yüzüne vurulurken sırtabilir? Kaçı suçlanırken, yalanı ortaya çıkmışken pervasızca kadeh kaldırıp suçlayanla alay edebilir? Kaçı eylemlerinden hiçbir pişmanlık duymayabilir? Kaçı vicdandan yoksundur? E, işte... Fazla olmamalıydı böyleleri. Olsaydı memleket seri katilden, esrarengiz cinayetten geçilmez, dur, en sığından konuşayım, Yeşilçam, Beyazcam ve bizde niye seri katil çıkmıyor, çok kıskanıyordum Amerika'yı ayol, diyen aymazlar bayram ederdi.

Diyeceğim, bir, bilemedin birkaç elin parmak sayısını geçmeyecek bu tiplerden biri, dön, dolaş, yine bize denk gelmişti işte. Neyse, dur, dedim; psikopattı, memleketin nahoş anlamda seçkin tabakasının üyesiydi derken sayfa ları çevirmeyi unuttuk.

Heyhat. Çeviremeyecektim sayfa ları anlaşılan. Gene tam parmağı ıslatıp beynime uzatırken, Zeki Bey'in kadehini dikledikten sonra sertçe sehpa ya bırakışıyla fizikmenime —ha-ha, etmeyecektin oğlum o lafı; gel, gel, tamam lan; küsme— geri döndüm.

Tefo'ya bakıyordu psikopatlığında karar kıldığım Zeki Bey. Gü-lümsüyordu. Derken yüzü değişti, kaşları çatıldı. “Pekâlâ,” dedi. “Hikâye güzel; kabul. İyi bir senaristin elinde film bile olur. Yalnız hayal gücü ayrı, kafanızın çalıştığı açık. Takdir ediyorum. Ama yanılıyorsunuz elbette; İhsan'ı sahiden ben öldürmedim. Ama size uzun uzadıya laf anlatmama gerek yok.” Şişeyi aldı, bir kadeh daha doldururken kafasını kaldırmadan, “Hikâyenizde bir sürü boşluk var,” dedi. “Tekrarlayayım: Farkındaysanız avukat çağırma hakkımı bile kullanmaya gerek duymuyorum.”

“Doğru,” dedi Tefo. “Ama cinayeti sizin işlediğiniz fikrimizi çürütebilecek önemli boşluklar değil bunlar.”

Zeki Bey yanıt vermeden içkisini yudumladı. Tefo hiçbir şey demeden adamın karşısında dikilmeye, beriki elinde kadeh buna

bakmaya başladı. Bir süre, belki bir dakikadan fazla, kimseden çıt çıkmadı. Derken Tefo'nun arkasında kavuşan elleri çözöldü, iki yana sarktı. Omuzları düştü, hafiften kamburu çıktı. Arkasında dikilen bize döndü. Doğrudan bana baktı ve derin bir iç çekerek, "Haklısınız, Zeki Bey," dedi. "İhsan Bey'i öldürdüğünüzü biliyoruz ama sizi cinayet anında cinayet mahalline koyacak delillerden yoksunuz."

Hayda, diye baktım piknik tüpüme. Numara mı çekiyordu? Hayır. Dudaklarında en ufak bir sırıtış, gözlerinde minnacık bir pırıltı dahi yoktu. Pes mi ediyordu? Omzunun üzerinden, Zeki Bey'in gülümseyerek arkasına yaslandığını gördüm. Tekrar Tefo'ya baktım. Göz göze geldik. Bir şey mi demeye çalışıyordu?

Çevirsene sayfaları!

Ne?

Çevir! Çevir! Espri falan yapmaya kalkma! Çevir yahu! Yardım istiyor işte Tefo! Çevir! Kaçıyor adam!

Ama... Dur. Tamam. Ne kadar?

Geri.

En başa mı?

Düşün. Hatırla. Acele et be adam!

Dur bir dakika ya!

Düşün!

Bir sussan... Hım. A? A? Lan? İşte! Bu mu sahiden? Ha? Cevap versene? Hım.

Aynı anda hafif bir gülümseme yayıldı Tefo'nun gözlerine. Evet, evet, sazi uzatıyor, al bakalım, diyordu.

"İhsan Bey'in kapısındaiken," dedim sessizliği bozarak. "Size, ailesi var mı, diye sormuştum."

Bu sefer galiba sahiden anlamadan baktı psikopatımız.

"Yanıtınızı gayet net hatırlıyorum." Durakladım, Cenk'e baktım. "Yalnız yaşardı İhsan, dediniz." Zeki Bey'e döndüm.

Dudak büktü bu.

“Hatırlamıyorum. Demişimdir. Ne var bunda?”

“Geçmiş zaman kipi var.”

“Pardon?”

“Ben size ailesi var mı, dedim. Var mıydı, demedim. Çünkü İhsan Bey’in ölüp ölmediğini bilmiyordum. Ama siz biliyordunuz. Bildiğiniz için ‘yalnız yaşar’ yerine ‘yalnız yaşardı’, dediniz.”

Zeki Bey, elde kadeh öylece baktı bir an. Ardından gülümsedi. Gülümsemesi yayılarak gülüşe, gülüşü kabarak kahkahaya dönüştü. Adama, kızına ve nişanlısına hâlâ arkası dönük duran Tefo’yla bir daha göz göze geldik. Bu seferki bakışı, tamam, dert etme; bırak, bir şey deme, diyordu.

Kadehini tekrar kaldırdı Zeki Bey. Kahkahası, başlayışının aksine yekten kesilmişti. “Gerçekten harikasınız!” dedi. “Basit bir dil sürçmesinden anlam çıkarıyorsunuz, bravo!” Kadehi bıraktı, kızına baktı, ayağa kalktı. Yine gülümsüyordu. “Daha evvel de intihar mı etti diye sormama takılmıştınız. Basit bir dil sürçmesi, belki bilinçaltımda İhsan’ın durumundan zaten endişelendiğimden söyleyiverdiğim bir laftı oysa. Hayır, komiser. Siz de yanılıyorsunuz. Yo, yo, yalan söylüyorsunuz demiyorum. ‘Yaşar’ yerine ‘yaşardı’ demişimdir. Kabul ederim. Ama suçluluğumdan değil, heyecandan... Korkudan demişimdir. Hatırlamıyorum bile zaten o sırada neler dediğimi. İhsan’ın başına bir şey geldiği açıktı. Paniğe—”

“Kızınızı seviyor musunuz?” dedi Tefo aniden.

Kaşları kalktı adamın. “Sahiden nereye varmaya çalıştığınızı anlamıyorum, komiser bey,” dedi. “Blöf yaptınız, tamam. Peki. Ama kızımın ne ilgisi var şimdi?”

Kafasını kaldırmadan oturmaya devam eden Mithat’ın kadeh tutan parmaklarından kanın çekilişini benden başka fark eden var mıydı, bilmiyorum.

“Albay,” dedi birden benimki, sert bir vurguyla. “Askeri istihbarattan Albay Tefik Dağdelen.” Nilgün’ün çok hafif, neredeyse fısıltı seviyesindeki a-a nidası eşliğinde, güldüğüm anlaşılmasın, ciddiyet bozulmasın diye kafamı öne eğdim. Bu sefer çabucak

bastırdım ama. Belli etmemeye çalışarak derin bir nefes aldım, yutkundum, toparlanıp kafamı kaldırdım.

Zeki Bey kaşlarını indirmeden, “Ah, demek öyle,” dedi. “Eh, mesleğinizde hayal gücü epey lazımdır herhalde.” Alayı sürdürecektir, belki yine polisten zaten böylesini beklemediğini falan söyleyecekti; vazgeçti, hafifçe omuz silkti. “Peki, albay... Ne demeye getiriyorsunuz?”

“Cinayeti nasıl işlediğinizi anlattım,” dedi Tefo.

“Güzel hikâyeydi sahiden.”

Aldırmadı Tefo.

“Nedenine geldi sıra.”

Yalandan, dudaklarını birbirine iyice yapıştırarak gülümsedi Zeki Bey.

“Haydi, hayırlısı o zaman.”

“Pekâlâ.” Gülseren’e baktı Tefo. “Kızınızı seviyorsunuz elbette.”

“Elbette,” dedi Zeki Önder Özel hiç beklemeden.

“İşinizi de sevdiğinize eminim.”

Aynı ‘geç bunları’ ifadesiyle göz kıstı Zeki Bey.

“Mithat Bey’in şirketlerinden biriyle gayet ballı bir iş yürüttüğünüzü varsayıyorum.”

“Ha,” dedi psikopatımız, “kızımı Mithat’la bu yüzden evlendirdiğimi falan—”

Adamın lafını bitirmesine izin vermeden, “Hayır, hayır,” dedi Tefo. “Öyle bir şey söylemeyeceğim. Birbirlerini seviyorlardır,”—burada durdu, nişanlılara baktı—“herhalde. Ya da belki sahiden iş ilişkilerinizi sağlamlaştırmak için bir araya gelmelerini sağlamışsınızdır. Oraları beni hiç ilgilendirmiyor. Çünkü esas mesele bu değil.”

“Neymiş bakalım?”

Gözümün, gözümüzün önünde resmen kılık değiştirmişti adam. İlk gördüğümde panikle İhsan Bey’in kapısına koşan, canhıraş

haykıran, daha sonra konuştuğumuzda gayet sarsılmış, kafası karışık görünen adam uçup gitmişti. Feci emindi kendinden.

“İhsan Bey’i işinizi bozacağı için öldürdünüz.”

Gene durdu. Fakat durdu, kalktı, iç çekti, baktı, vesaire demekten sıkıldım; siz de sıkılmışsınızdır; demeyeceğim bir daha. Bu tür bir durumda yapılabilecekleri aşağı yukarı tahmin edeceğinizi ve upuzun paragraftan yorulmayacağınızı umarak yönetmenliği ta en baştan yapmam gerekeni yapıp size devrederek devam ediyorum.

Üstte saydığım mimiklerden yahut hareketlerden hangisini gönlünüz çekiyorsa onu yaptıktan sonra, “Küçükhanım, duyacaklarınız için peşinen üzüntümü bildirmek istiyorum,” dedi Tefo. İç çekti, hafifçe öksürdü. “Pekâlâ. Nişanlınızın sizle tanışmadan önce ilişkide bulunduğu bir hanım var. Maalesef, yani sizin açınızdan maalesef, bu hanımla ilişkisi devam ediyor. Aylardır, bilmeyeceğinizi varsaydığım için adını söylemeye gerek görmediğim bir batakhane de buluşuyorlar. Lütfen... Lütfen, dinleyin. Kanıtı, fotoğrafı elimizde. Sonra görebilirsiniz isterseniz. Lütfen. Şimdi... Belki siz bilmiyorsunuzdur ama İhsan Bey, babanızın daha önce bize söylediği üzere, pek çapkındı. Hatta ölünün arkasından kötü söz söylemeye girecek şimdi belki ama fazlasıyla uçkuruna düşkün bir adamdı. Haliyle kötü şöhretli birçok yerin gediklisiydi. Uzatmayacağım: Tahminimize göre nişanlınızla sevgilisine bahis konusu batakhane de rastladı. Hayır, hayır, nişanlınızı tanımadığını biliyoruz. Fakat hanımefendiyi tanıyordu. Adını söylesem siz de tanırırsınız herhalde ama şu anda yeri değil. Ama şunu söyleyebilirim: Bu hanımefendi evli ve eşini aldattığının ortaya çıkması ülkemizde ciddi yankı yapacaktır. Hükümeti bile sarsabilir. İşte... İhsan Bey’in maddi durumu malum. Sıfırı tüketmişti. Çaresiz insanlar pek çok şey yapabilir. Babanız en yakın dostlarımdandır dediği İhsan Bey’i öldürmek zorunda kaldı mesela. İhsan Bey’in çaresizlik yüzünden yaptığı, daha doğrusu yapmaya karar verdiğiyse başkaydı. Hayır, Zeki Bey, hiç kafa sallamayın. Ayrıntılarda eksik kalabilirim ama yanıldığımı hiç sanmıyorum. Pekâlâ... İhsan Bey, artık pek görüşmediğiniz için belki, nişanlınızı tanı mıyordu ama hanımefendiyi hepimiz kadar tanıyordu. Durumu,

evlilik dışı ilişkiyi anlar anlamaz veya belki daha sonra, orasını bilmem mümkün değil, yararlanmaya, bu hanıma şantaj yapmaya karar verdi. Nasıl kısmını polisin yürüteceği soruşturma ortaya çıkaracaktır ama sonuçta bir şekilde kadının nişanlınızla, affedin lütfen, sevişirken fotoğrafını çekmenin yolunu buldu. Cep telefonu ile fotoğraflarını çekti. Gene bilemiyorum, belki teknolojik gelişmelere pek hâkim olmadığındandır, çektiği fotoğrafları bir internet-*caféde* bastırdı. Şantaj yapacaktı... Ama büyük bir hata yaptı. Arkadaşına, belki en yakını bildiği insana anlattı niyetini. Resimleri gösterdi. Ne yaptınız o zaman, Zeki Bey? Müstakbel damadınızı hemen tanıdınız mı? Tanımışsınızdır muhtemelen. Yoksa daha sonra mı tanıdınız? A, hayır. Diğer fotoğraflarda delikanlının yüzü görünüyordu... Elbette. Elbette. İhsan Bey tanımadığı için gönül rahatlığıyla gösterdi size, değil mi? Hayır, boşuna bir şeyler uydurmaya çalışmayın. Belki başka türdür doğrusu. Ama fotoğrafları, Mithat'ı görünce muhtemelen telaşlanmışsınızdır. Hayır, bir dakika... Hayır. Şantaj değil... Hım..."

Tefo'nun lafının ortasında kalakalışını hayra yoran Zeki Önder Özel, "Ne oldu, albay?" dedi. "Yanıldığınızı kavradınız, değil mi?" Pek memnun görünüyordu. Tefo'yu tanıımıyordu elbette. Düşünürken atladığı bir şeyi fark ettiği doğrudur; o kısmını herkes kadar anlamıştım tabii. Ama atladığı, gözden kaçırdığı her neyse bulacaktı, biliyordum. İki yanımla, Cenk ve Nilgün'le bakıştık. Başkomiser, heyecanı bariz Nilgün'ün aksine sakindi. Tefo'nun çuvallamayacağına o da inanıyordu anlaşılan.

"Hayır... Evet," dedi ortağım, bir avuç sessiz saniyenin ardından. "Evet, Zeki Bey, yanıldım. Haklısınız. Ama umduğunuz şekilde değil. Hayır... Şantaj önemli değildi. Ortaya çıkmadığı sürece, İhsan Bey'in kadından para sızdırması size zarar vermezdi. Tabii müstakbel damadınızın kızınıza pek sadık kalmayacağını öğrenince kızmışsınızdır. Ama ses çıkartmayacaktınız, değil mi? Hayır, çıkartmayacaktınız. Ne iş yapıyorsunuz şirketle, bilmiyorum. Hayır, merak etmiyorum. Büyük, en azından size büyük bir şey ama. Orası kesin. Kaybetmeyi göze alamayacağınız kadar büyüktür herhalde... Hım. Şantaj bu açıdan zarar vermeyecekti size.

Hayır, size zararı şantajın kendisi değil, ilişkinin ortaya çıkması verirdi. Ama cinayetiniz işe yaramayacak. Gülseren Hanım'ın bakışlarından anladığım kadarıyla nişan işi son buldu... Bu arada teşekkür ederim, küçükhanım. Sükûnetinizi koruduğunuz için. Biraz daha sabretmenizi rica edeceğim. Evet... Mithat Bey'in bir başka kadınla ilişkisinin ortaya çıkışı, tüm diğer ihtimaller saf dışı kalsa bile kızınız nişanı atacağı, haliyle iş ilişkiniz, en azından tehlikeye gireceği için önemliydi. Büyük kralla akrabalık ilişkisi kazanmak için kızını peşkeş çeken hırslı masal soyluları gibisiniz, değil mi? Nişanın bozulması, kim bilir ne planlarınız vardı, hepsine zarar verecekti, değil mi? İzin veremezsiniz. Ne yaptı İhsan Bey? Şantajı bir noktadan sonra bırakacağını, fotoğrafları basına vereceğini mi söyledi? Kadının ilişkisinin ortaya çıkmasının yol açacağı büyük sarsıntıyı mı istiyordu? İşleri, kadınlara para saçmaktan değil, hükûmetin her hükûmet gibi yandaşlarını her yana sokması ve kayırmasıyla mı batmıştı yoksa? Hıncı mı vardı? Siyasi görüşü doğrultusunda mı hareket edecekti? Hayır, hayır, yanıt gerektirmiyor bu sorular. Esas mesele, İhsan Bey'in şantajla yetinmeyeceğiydi. Size söyledi mi yoksa bir şekilde anladınız mı? Ona yanıt vermeniz de gereksiz, zahmet etmeyin. Hangisiyse artık, sonuçta engelleneniz gereken bir durum çıktı ortaya, değil mi? Vazgeçirmeye çalıştınız mı? Eminim denemişsinizdir. Ne yaptı? Sana ne mi dedi? Demiştir. Gerçeği söylediniz mi? Söylediğiniz halde dinlemedi mi? Ah... Evet. Tabii... Önce para verdiniz, değil mi? Hacizden kurtardınız. Daha fazla... Yoksa şantajı size mi yapıyordu? Yok, hayır. Sadece arkadaşlığınıza güvendiği için size açıldı, değil mi? Söylemediniz gerçeği. Herhalde başka bahanelerle caydırmaya çalıştınız. Reddetti... Damat adayınızı, iş ilişkinizi, neler kaybedeceğinizi, kaybetmemek için neleri göze alabileceğinizi bilmiyordu çünkü. Yanılıyor muyum?"

Yanıt vermedi Zeki Bey. Fakat psikolojiden anlamazdım etmezdim ya, psikopat tanımda haklıydım galiba. Adamın ne düşündüğünü yüzünden kestirmek mümkün değildi sahiden. Mithat'ın mesela, gireceği renk kalmamıştı deminden beri. Gülseren'se aldatıldığını öğrendiği andan itibaren, babasının belki ilk defa gördüğü

yüzü karşısında takındığı dehşet ifadesinin yerine, bol diş sıkmalı, Tefo'nun karşısına dikildiği andan çok daha şiddetli, kıpkırmızı bir öfkeye bürünmüştü. Belki Tefo'nun ricası, belki başka bir nedenle kendini tutuyordu ya, hissettiklerini gizlemekle hiç uğraşmıyordu. Oysa Zeki Önder Özel farklıydı. Başlarda Tefo'nun anlattıklarını çeşitli ret mimikleriyle karşılamış ama bir süre sonra tümünden ifadesizliğe bürünmüştü. Maske takmıştı sanki.

“Yanıldığımı sanmıyorum açıkçası,” diye devam etti Tefo. “Tahmin edip demin anlattığımız cinayet planı öyle beş dakikada kopturacak şey değil. Haliyle İhsan Bey'in niyetini size birkaç gün değil, daha önce söylediği kanaatindeyim. Öyle mi? Öyle olmalı. Para vermeniz, falan... Planınız takdir edilmeyecek gibi değil yalnız. Tüm deliller, bulgular, tabancanız, parmak izleriniz, bilemiyorum, üstünüzden dökülen başka bir şeyler de vardır herhalde, her şey sizi gösterse bile şahidiniz sayesinde kurtulacaktınız. Kapıcının dakikliğini böyle kullanmanız sahiden dâhiyane... Hatta eminim, Vedat Başkomiserimle Nilgün Hanım'ın şansa o anda yanınızda bulunmalarına iyice sevinmişsinizdir. Bir beklerken üç görgü şahidi birden. Bir-iki hata haricinde... Sahi, neden açık bırakmadınız ışıkları?”

Tık yoktu adamda. Dimdik bakıyordu bodur makime. Neler geçiyordu kafasından? Postu kurtaracak manevra mı bulmaya çalışıyordu?

Tefo'mun yanıt beklediği yoktu gerçi. Aşka gelmişti desem abartır mıyım, bilemedim şimdi. “İyice esrarengizleştirmek için mi?” diye devam etti. “Hâlbuki söndürmeseydiniz gerçek cinayet saatini saptama ihtimalimiz kalmazdı herhalde. Hem hiçbir şekilde şüphelenmezdik sizden. Şahitleriniz sağlamdı. İstavroz şeklinde dört kurşun da aynı nedenden miydi? Kafa karıştırmak... Dinsel infaz süsü mü vermek istediniz? Devir bu devir, dediniz belki. Hatta belki sırf süslemek için... Sonuçta yakalanmayacağınıza emindiniz nasılsa. İhsan Bey'i öldürdünüz; fotoğrafları... Fotoğraflar büfenin bir yerindeydi, değil mi? Fotoğrafları çıkardınız ve cep telefonunu aldınız, rahatça çıkıp evinize gittiniz. Fotoğraflardan birinin aradan kayıp düştüğünü fark etmediniz. O kadar sakın değildiniz

belki, bilemiyorum. Evinize gittiniz, fotoğrafları, cep telefonunu ve kullandığınız susturucuyu bir şekilde ortadan kaldırdınız...”

“Nasıl kaldırdım peki?”

Tefo’nun elleri ceplerine gitti bu sefer. “Onu henüz bilmiyoruz. Evinizden çıkmadı. Bir torbaya koyup pencerenizden dışarı savurmuşsunuzdur belki.”

Gülümsedi zeki psikopat Zeki. “Şahane masalınızı destekleyecek delilden mahrumsunuz yani.”

“Parmak izleriniz var.”

“Onlar yetse çoktan tutuklardınız beni. Yanılıyor muyum?”

Yanıt vermedi Tefo. Haklıydı adam. Cenk en baştan beri söylüyordu. Somut delil lazımdı. Parmak izleri Zeki Bey’in cinayeti işlediğini değil, sadece beş civarıyla cinayet saati arasında herhangi bir zamanda İhsan Bey’in evinde bulunduğunu ve yalan ifade verdiğini kanıtlıyordu.

Zeki Bey maske ifadesini hiç bozmadan eğildi, şişeyi alıp kadehini bir daha doldurdu ve akıllı bıdığıma, bu sefer hafifçe, dudaklarıyla değil, gözleriyle sırtarak yudumladı. Ne buz ne başka şey... Sek yuvarlıyordu adam viskiyi. Acıktığını deminden beri haber verip duran midem, zihnimde viskinin yemek borumdan aşağı inişiyle buruldu.

Zeki Bey, Tefo’nun lafını devam ettiremeyeceğini anlamıştı herhalde, birkaç saniye öylece bakıştıktan sonra, “Bu kadar mı?” dedi.

“Bu kadar,” dedi benimki.

Kadeh masaya, eller bir daha kavuşmaya gitti. Gözler önce deminden beri beyin gücüyle viskisinde başka boyutlara, kaçabileceği herhangi bir yere kapı açmaya uğraşan Mithat’ı, ardından parmağından çıkardığı tektaş Mithat’ın kafasına fırlatma sırasının gelmesini bekleyen Gülseren’i süzdü. Ardından sol bilek hafif döndü, bilekteki saat incelendi. Ağız yayılarak gülümseme konumunu aldı.

“Yeni yıla yarım saat kalmış,” dedi sonunda Zeki Bey. Yaşça, dibinde azıcık viski kalmış kadehini bırakmadan kalktı. “Madem hepsi bu kadar, size iyi seneler dileyip evimden dışarı

davet etmekten başka yapacağım kalmıyor. Ha, bir de albay... Size bir tavsiye vereceğim.”

İte bak. Nasıl muzaffer, nasıl gevşek... Tavsiye verecekmiş.

Yanıt vermedi Tefo. Beklemiyordu zaten adam. Ama ortağımın, kardeşimin, zekâ kumkumamın omuzlarının tekrar düşüşünü görmek iç burkucuydu.

“Öncelikle, yaklaşımınızı, tarzınızı tebrik edeceğim. Kibarlığınız, sizli-bizli konuşmanız, karşınızdakiyle belirlediğiniz mesafeyi korumanız sahiden başarılı. Ayrıca, uydurduklarınızı kızım la nişanlısının duymasına gerek yoktu. Dışarı çıkmalarını söyleyebildirdiniz. İthamlarınızı sıralarken onları burada tutarak zayıf noktam varsayabileceğiniz tarafa oynadınız. Bana, gerekirse gaddar davranabileceğinizi gösterdiniz. Ürkmemi hedeflediniz. Bunlar hem zekânızı hem deneyiminizi gösteriyor. Gerçekten etkileyici. Ancak kabul ederseniz, bir eleştirim olacak: Çok konuşuyorsunuz. Mesleğinizi size öğretecek değilim elbette ama büyük hata bence. Bilemiyorum, belki kendinizi tatmin için bu yola başvuruyorsunuzdur. Yanlış yapıyorsunuz. Bir dahaki sorgulamanızda bu kadar konuşmayın, derim. Bırakın şüpheliniz konuşsun.”

Pis sırtıyordu at surat. Lafına devam etmeden kadehini dikledi, sehpayı bıraktı. İyice rahatlamıştı. Ellerini ceplerine soktu aynı rahatlıkla.

“Elinizde delil yokken,” dedi, eller cepte kısa bir suskunluğun ardından, “en azından itiraf ettireyim diye blöf yapacaksanız karşınızdakini telaşlandırmanız gerekir. Kızıma oynamanız doğrudur, evet; ama ötesi tam aksiydi. İyi başlayıp sonunu getiremediniz.” Kaşarlanmış suç uzmanıydı, Moriarty’ydi sanki mübarek. Öyle tavra yapıyordu. “Beni konuşturacağınıza, açık vermemi sağlayacağınıza kendiniz anlattınız her şeyi. Elinizde somut, kuşku götürmeyecek delil bulunmadığını söyleyerek suçlamalarınızı istediğim gibi inkâr edebilme fırsatı verdiniz bana. Başta bir parça heyecanlanmıştım oysa. Hoş, suçlu olmadığım için taktiğiniz, kusursuz uygulayabilseydiniz bile bende işe yaramazdı; ama doğru

dürüst blöf yapmayı, tuzak kurmayı öğrenirseniz gelecekte ve *gerçek* suçlularda eminim işinize yarayacaktır.”

Tam, bak, bu saate kadar kapı tekmelemek dışında doğru dürüst *ekşin* fırsatı çıkmadı, dur ben şu ukala dümbeleğinin burnunu kırıvereyim hatta arada ıskalamış pozlarında Mithat’a da bir tane ekleştireyim dolaylarına geliyordum, *hişt*, dedi gene bu.

Aldırmadım.

Baksana. Vedat? Alo? Baksana yahu!

Ne bakacağım sana, dedim. Rezil ettin beni demin.

Rezil mi?

Evet. Yok geçmiş zamanmış, yok bilmem neymiş... Dil sürçmesi deyip sıyırdı adam.

E, normal.

Normal mi? Alay mı ediyorsun sen benle?

Sen ederken iyiydi, değil mi?

Vay. Kandırdın mı yani beni?

Yok, kandırmadım.

E?

Doğru dürüst düşünmeden hareket edersen başına ne geleceğini gösterdim.

Bak sen. Dersimi verdin yani?

Aldıysan almışsındır.

İyi, tamam. Aldım. Rahatladıysan yaylan şimdi.

Cık. Yaylanamam.

Niye?

Başka bir şeyi, esas meseleyi gözden kaçırdığını söylemek durumundayım. Görev icabı.

Dinlemiyorum seni.

İyi, dinleme. Öyle bir şansın yok nasılsa. Dinlemiyorsun, değil mi? Aferin. Dinleme o zaman. Uydur kaydır şeylerle uğraş sen. Yok başkomiser rolüymüş, yok Nilgün—

Höst!

Ne? Yalan mı? Kendince bahane uydurup duruyorsun. Ben biliyorum oysa.

Neyi biliyorsun?

Esas derdini.

Neymiş esas derdim?

Dinlemiyordun hani?

Neymiş esas derdim?

Dikkatini çekebildim demek. Nihayet. E, bunca bencilliğe, kendini ilgilendiren konu açılınca atlaman normal tabii.

Neymiş ulan derdim?

Sorumsuzluk.

Ne?

Daha doğrusu, sorumluluktan kaçmak.

Allah Allah?

Annen kaç yaşında, Vedat? Yetmişine merdiven dayamak üzere, değil mi?

E?

Hâlâ sana bakıyor, karnını doyuruyor, donunu yıkıyor, değil mi? Utanmıyor musun?

Öf. Geç onları bir kalem. Evet, utanıyorum. Evet, bencillik. E?

Yemen içmen? Sigaran? Gittikçe göt-göbek bağlaman? Hepsi aynı nedenden.

Biliyoruz.

Biliyorum bildiğini.

E?

Nilgün meselesinde de aynı durum geçerli işte. Aşk meşk pahlavra. Sorumluluktan korkuyorsun sen. Başka konularda aslansın, kaplansın belki ama burada sıfırsın. Korkuyorsun. Öyle korkuyorsun ki gözünün önünde cereyan eden olayı, burnunun dibinde duran kanıtları göremiyorsun, onu diyorum. Bakıyorsun ama görmüyorsun.

Nereye bakıyorum?

Git geri. Bak işte.

Ha, gene aynı terane, değil mi? Zihnimde geri döneceğim. Ne bulacağım? Gene ıvır zıvır bir şey, değil mi?

Hayır. Bu sefer hayır. İyi bak. Düşün. Hatırla. Düşün.

Neyi düşünüyüm yahu?

Delilleri nasıl ortadan kaldırabilirdi?

Ha... E, nasıl olacak? Kimsenin aklına gelmeyecek, bulunamayacak yere koyacak işte.

E?

Ne e?

“Lütfen,” dedi Zeki Bey. E, dur, ben geriye bakıyordum daha? Didişiyordum bilincimin kenarıyla?

“Yeterince aile trajedisine yol açtınız.” Eliyle kızını gösterdi. “Lütfen, gidin artık. Şantajdan falan haberim yok benim. Elimden geldiğince yardım ettim size. Sizse kalkmış beni suçluyorsunuz. İhsan’ı ben öldürmedim. Daha fazla uzatırsanız cidden avukatımı çağırmam gerekecek.”

Cenk, pek umutsuz, taşımayacağı bariz dala tutunur bir tonla, “Yalan ifade verdiniz,” dedi.

“Şoktaydım.”

Yalnız, feci rol kesiyordu adam, söyleyeyim. Hani deminden beri anlatılanları bilmesem son cümlelerine bakıp vah yazık, ayıp ettik adama ama o hâlâ kibarlığını koruyor hatta ne demeli, İngiliz dizilerindeki centilmenlerden biri adeta, helal olsun valla, diyebilirdim.

Bırak adamı! Hatırla!

Neyi?

Hatırla ulan!

Neyi?

Dört el.

Ne?

Tak. Tak, tak, tak.

Silah sesleri? E?

Sonra?

Sonra ne?

Ne yaptın sonra?

Ne yaptım?

Hatırla.

Ne yaptım? E... Ha, silah seslerinin geldiği kapıya koştum.

Hayır. Hemen koşmadın.

Hım. Evet, doğru. Koşmadım.

Ne yaptın?

Hindiyi yere koydum.

Ondan önce?

Ne bileyim yahu? Söyle işte!

Seyrettin.

Neyi seyrettim?

Neyi seyrettin sahi?

E... Zeki Bey'le kapıcının kapıya koşmalarını.

Ve?

Ne ve?

Öncesinde ne gördün?

Neyin öncesinde?

Zeki Bey'le kapıcının kapıya koşmalarından önce. Ne gördün?

Nasıl ne gördüm?

Seyrederken. Gördün. Haydi ya, bırak artık Watson rolünü. Holmes ol.

Anlamadım hiçbir şey valla.

Ne diyordu Holmes yoldaşına?

Ne diyordu?

Bakıyorsun, görüyorsun; dikkat etmiyorsun.

Neye dikkat et—Ha... Dur bir... E ama... A-a?

A-a, ya.

“Bir saniye,” dedim. Ne yapacağız der gibi bakışan üç çift göz ile yürü, anca gidersiniz der gibi değil, doğrudan öyle bakan bir çift göz ve ben senin gözünü oymaz mıyım diyen ve ben ettim sen eyleme ile aman, bana başka kız mı yok arasında gidip gelen diğer iki çift göz hep birlikte bana döndü.

“Hepiniz... Beş dakika daha burada durursanız,” dedim, ötesini getirmeden ve nereye sorularını yanıtsız bırakarak atıldım, hızlı adımlarla daireden çıktım. Sahanlıkta bekleyen Burak’la hâlâ figüranlık görevini ifa eden memura hiçbir şey demeden merdivenlere yöneldim. Basamakları aceleyle inerken zangırdarak sarsılan göbeğimin tedirgin ve rahatsız ediciliğine aldırmadan giriş katına vardım.

Aradığım adamı, kapıcı Mehmet’i, apartman bahçesinin demir parmaklıklı alçak kapısının önünde güvenlik çemberindeki binayı gözleme görevinden caymış iki memurla elde sigara sohbet ederken buldum. Feci sert başkomiserliği duyduklarını varsayarak apartman kapısını hışımla açtım. Toparlandı bunlar hemen. Doğrudan yanlarına ilerledim.

“Mehmet,” dedim kapıcıya. “Gel benle.”

Peşimde kapıcı Mehmet ve benim kafa içi geri gitmeli aramalarımda bulduğum delilleri bahçe aramalarında bulamamış Erdem ve Baha’yla ikinci kat sahanlığına geri döndüğümde benimkileri gördüm. Zeki Bey’in yanında beklememişlerdi. Başka ukalalıklar yapmıştı belki; sinirlenip çıkmışlardı.

Son basamaklarda saate bakmak için çıkardığım cep telefonumu cebime gerisingeri atarak ilerlerken Nilgün’le göz göze geldim ve birden içime tüm aha kapı aha sapı sahnesini oynamama gerek kalmadığı hissi doldu.

Durdum, kafamda hazırladığım intikam sahnesi icabı geride beklemesini söylediğim Mehmet’e döndüm, elimi uzattım.

“Ver şunu.”

Ayaküstü kararlaştırdığımız rolünden pek hoşnut kalmıştı Mehmet. O kadar heveslendirdin, şimdi niye cayıyorsun gibilerinden baktı ama vermezlik etmedi.

Sahte başkomiserliğimin son buyrukları sayesinde çöp konteynerinden çıkarttırdığım torbayı aldım elinden, Cenk’e uzattım.

“Buyur, hacım,” dedim.

“Ne bu şimdi?” dedi Cenk tiksindir bir ifadeyle.

“İçerideki şerefsizi tutuklamayı sağlayacak deliller,” dedim. “Cep telefonu, fotoğraflar, flaş bellek ve susturucu. Hepsi içinde. Gözümüzün önünde, gözümüze soka soka yok etmeyi planlamış delilleri it. Gece yarısından sonra geliyormuş çöp kamyonu. Hattırlamasam sıyracaktı.”

“Ciddi misin?” dedi başkomiser.

“Açıp baktık, amirim,” dedi arkamdan Baha.

“Mithat’ın yüzünün görüldüğü diğer fotoğrafları yırtmış ama dert etmezsiniz herhalde.”

Cenk, “Yaşa be, Vedat!” dedi. “Fotoğraflar varmış yani... Burak, al şunu.” Gülüyordu yüzü. “Haydi, gelin bitirelim o zaman işi.”

Başkomiser, Zeki Bey’in dairesine gitmek üzere dönerken, “Yok,” dedim. “Siz gidip alın namussuzu. Bizden selam söylersiniz.”

“Niye be?”

Tefo’ya baktım. Sessiz teşekkürüne karşılık verdim. “Acıktım ben artık,” dedim. “Hem evde bekleyenimiz var.”

“Merak etmiyor musun?”

“Neyi? İhsan Bey’i öldürmeye ne zaman karar verdiğini mi? Planı nasıl yaptığını mı? Silah seslerini ayarlayan ve belki dizüstü açılır açılmaz kendini yok edecek programı nereden bulduğunu mu? Adamın evine girince yahut daha önceleri neler konuştuklarını mı? Mithat’ın hangi şirketiyle kaybetmeyi göze alamayacağı hangi işi yaptığını mı? Acayip karmaşık, belki komplolara varacak iş ilişkilerini mi? Adamı nasıl vurduğunu mu? Fotoğrafın büfenin arkasına nasıl kaçtığını mı? Herifin cidden psikopat olup olmadığını

mi? Cinayeti işledikten sonra neden ışıkları kapadığını mı? Ya da balkon kapısını açık bırakıp bizi hepten şaşırtmayı, soruşturmayı şapa oturtmayı nasıl akıl edemediğini mi? Yahut teknolojiden pek anlamaz görünen İhsan Bey'in dizüstü bilgisayarı amfiye nasıl bağladığını veya altta eski model kasetçaları varken üstüne dijital amfi almayı nereden akıl ettiğini mi?" Yanıt fırsatı vermeden, neredeyse nefes almadan saymıştım hepsini. Durmadım. "Boş ver," dedim Nilgün'e bakarak. "Bir kısmını tahmin edebilirim. Mesela, Zeki Bey'in merhum pederi bence acayip sert, feci disiplinli bir adamdı. O yüzden Zeki Bey çıktığı odada asla açık ışık bırakmama alışmıştı. Belki anası öyle biriydi. Aile dostluklarından ve kapıcının eşinin söylediklerine bakılırsa hem maktul hem katilin ebeveyninin benzer titizliklere saplantılı olduklarını ve saplantılarını çocuklarına aktardıklarını düşünebiliriz. Nasıl? Sallıyorum. Belki öyledir, belki değildir. Hiç merak etmiyorum şu anda. Tefo'nun fotoğraftaki elemanın Mithat olduğunu nasıl anladığını bile merak etmiyorum. Her şeyin cevabını şimdi bilmem gerekmiyor. Hem acıktım hem yoruldum çünkü. Ayrıca alabileceğim her cevabı almak gibi bir hırsa da sahip değilim. Yarın öbür gün uğrarım büroya; öğrendiklerinizi anlatırsın nasılsa, can." Cep telefonumu çıkarıp tekrar baktım. "Dokuz dakikada yetişemeyiz belki ama... Neyse, iyi seneler hepinize."

2012 boyunca paso direksiyon sallasaydım yeni yıla nasıl giderseniz öyle geçer yollu deyişe inanmaya başlayacaktım. Sallamadım ya, Tefo'lara giderken aklıma gelmişti.

Havai fişekler atılır, her yandan kutlama sesleri yükselir, apartmanlarda ışıklar yanıp sönerken Tefo'ların sokağa döndüm. Haydi, mutlu seneler, dedi ortağım. Hep birlikte inşallah, dedi Nilgün. Dikiz aynasında bir daha göz göze geldik. Acaba falan kalmamış mıydı, neydi, gülümsedim.

Tefo'ların apartmanda ışıkların çoğu yanıyordu. Ayla balkondaydı. Evin önünden geçerken camı indirip el salladım. Şansa az ileride yer vardı, arabayı park ettim, indik.

Tefo evine, ailesine koşarken demeyeyim, koşmadı çünkü, hızla yürürken arkada kaldık Nilgün’le.

“A?” dedi bu, ben kapıyı kilitlerken.

“Ne oldu gene?” dedim.

“Hindiyi unuttuk.”

Güldüm. “Boş ver,” dedim. “Ayla bir sürü şey hazırlamıştır nasılsa. Emeğine yazık oldu gerçi ama...”

“Değdi, değil mi?”

“Değdi.”

“Geç oldu aslında.”

“Fazla kalmayız. İki kadeh atar, çıkarız.”

Çıkarız, çıkarız ama sonra ne yaparız, beni evime mi bırakırsın yoksa başka bir yere mi gideriz, gidersek ne demeye ve ne sıfatla gideriz demedi Nilgün. Anahtarı cebime attım, yanına gittim, en yapmacık centilmen pozumu takınarak elimle önden buyurmasını işaret ettim.

Koluma girdi. İndirdim elimi, cebime soktum.

Hoştu. Hiçbir şey demedim. Yürümeye başladık. Altı küsur yıldan sonra ilk defa eşzamanlı bir şey yapıyorduk. Adımlarımız önce uyuşmadı ya, apartmanın kapısına yaklaşırken tempoyu tutturabildik.

Serbest elimin işaret parmağıyla zile bastım ve aynı anda Lale’yi uyandırmış mıyım diye düşüncesiyle pişman oldum. Otomatiğin cırlak sinyaliyle açılan apartman kapısını iterek yana çekildim. Kolumu bıraktı. Eşikte öylece durdu.

Bir kez daha baktık.

“Ne olacak şimdi?” dedi.

“Ne bileyim?” dedim.

Mayıs 2012, İzmir

